

ПІДСУМКИ РОБОТИ КОЛЕКТИВУ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У 2020–2021 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ ТА ЗАВДАННЯ НА НАСТУПНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Харків
ХНМУ
2021

Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет

**ПІДСУМКИ РОБОТИ КОЛЕКТИВУ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
У 2020–2021 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ
ТА ЗАВДАННЯ НА НАСТУПНИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

Харків
2021

РОЗДІЛ І

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ НА ДОДИПЛОМНОМУ ТА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПАХ ОСВІТИ

У звітному навчальному році підрозділи, що відповідають за проведення навчально-методичної роботи в університеті, продовжували впровадження заходів, які були декларовані Міністерством охорони здоров'я України з метою реформування системи додипломної та післядипломної медичної освіти та приведення якості медичної освіти відповідно до європейських освітніх стандартів.

Провідними векторами, на які були спрямовані зусилля колективу університету, стало впровадження сучасних освітніх технологій, а саме розвитку нових форм та засобів надання освітніх послуг, у тому числі завдяки розширенню та розвитку симуляційної бази навчального закладу, та впровадження інтерактивних технологій, належної організації освітнього процесу, впровадження нових форм контролю якості навчання, забезпечення якості надання освітніх послуг відповідно до європейських стандартів вищої освіти. Окремим напрямком у минулому році став розвиток дистанційних форм надання освітніх послуг різного рівня, що було пов'язано з введенням карантинних заходів у державі.

У 2020–2021 н. р. навчально-виховний процес на додипломному етапі в університеті було побудовано відповідно до державних стандартів вищої освіти та за освітніми програмами в галузях вищої освіти. Підготовка здобувачів вищої освіти в університеті проводилась відповідно до відомостей щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти та проходила згідно з навчальними планами за освітніми програмами з наступних спеціальностей:

Освітній ступінь «бакалавр»:

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності:

223 – Медсестринство (ОПП – Сестринська справа); 224 – Технології медичної діагностики та лікування (ОПП – Лабораторна діагностика); 227 – Фізична терапія, ерготерапія (ОПП – фізична терапія, ерготерапія).

Галузь знань 23 «Соціальна робота», спеціальність:

231 – Соціальна робота (ОПП – Соціальна робота).

Освітній ступінь «спеціаліст»:

Галузь знань 1201 «Медицина», спеціальності:

7.12010001 – Лікувальна справа; 7.12010002 – Педіатрія.

Освітній ступінь «магістр»:

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності:

221 – Стоматологія (ОПП – Стоматологія); 222 – Медицина (ОПП – Медицина); 228 – Педіатрія (ОПП – Педіатрія); 223 – Медсестринство (ОПП – Сестринська справа); 224 – Технології медичної діагностики та лікування (ОПП – Лабораторна діагностика); 227 – Фізична терапія, ерготерапія (ОПП – Фізична терапія); 229 – Громадське здоров'я (ОПП – Громадське здоров'я).

Галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальність:

011 – Освітні, педагогічні науки (ОПП – Педагогіка вищої школи).

Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування», спеціальність:

281 – Публічне управління та адміністрування (ОПП – Управління у сфері охорони здоров'я).

У 2020–2021 н. р. продовжено практику весняного набору іноземних студентів, окремо для них розроблено графік навчального процесу, робочий навчальний план та розклад занять.

Минулого року університет пройшов міжнародну інституційну акредитацію та отримав сертифікат.

Також Національним агентством забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО) у минулому році було проведено акредитацію освітніх програм:

- другого магістерського рівня (4 освітньо-професійні програми отримали сертифікат про акредитацію на 5 років): «Громадське здоров'я», «Фізична терапія», «Стоматологія», «Медицина»;

- першого бакалаврського рівня (1 освітньо-професійна програма отримала сертифікат про акредитацію на 5 років): «Лабораторна діагностика».

Характеристика та зміни контингенту студентів, які проходили навчання в університеті у 2020–2021 н. р., виглядає таким чином (*табл. І.І*):

Таблиця І.І – Додипломна освіта. Контингент осіб, що навчалися в університеті протягом 2020–2021 н. р.

Станом на:	Бюджет	Контракт		Всього
		Вітчизняні	Іноземні	
01.09.2020	1783	1386	3913	7082
01.10.2020	2376	1803	3978	8157
01.11.2020	2372	1798	4063	8233
01.12.2020	2369	1794	4096	8259
01.01.2021	2367	1792	4645	8804
01.02.2021	2360	1725	4576	8661
01.03.2021	2358	1714	4547	8619
01.04.2021	2357	1710	4547	8615
01.05.2021	2357	1706	4692	8755
01.06.2021	2356	1705	4679	8740
01.07.2021	1894	1259	4119	7272

Станом на 01.06.2021 р. загальна кількість студентів ХНМУ – 8 740 осіб, з них громадян України – 4 061 особа, громадян іноземних держав – 4 679 осіб, на 01.07.2021 р. загальна кількість студентів ХНМУ – 7 272 особи, з них громадян України – 3 153 особи, громадян іноземних держав – 4 119 осіб.

Для здійснення освітньої діяльності **розроблені наступні навчальні плани** підготовки фахівців освітнього ступеня «магістр» та «бакалавр» відповідно до освітньо-професійних програм:

- Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 221 «Стоматологія» (денна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» (денна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 228 «Педіатрія» (денна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування» (денна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь бакалавра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування» (денна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь бакалавра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування» (після здобуття ОКР «молодший спеціаліст» набір на 2-й курс) (денна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь бакалавра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування» (після здобуття ОКР «молодший спеціаліст» набір на 3-й курс) (денна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (4 роки навчання), які здобувають ступінь бакалавра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 223 «Медсестринство» (денна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (1 рік навчання), які здобувають ступінь бакалавра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 223 «Медсестринство» відповідно до Освітньо-професійної програми «Сестринська справа» (денна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (1 рік навчання), які здобувають ступінь бакалавра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 223 «Медсестринство» відповідно до Освітньо-професійної програми «Сестринська справа» (заочна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (2 роки навчання), які здобувають ступінь бакалавра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 223 «Медсестринство» відповідно до Освітньо-професійної програми «Сестринська справа» (денна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (2 роки навчання), які здобувають ступінь бакалавра в галузі

знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 223 «Медсестринство» відповідно до Освітньо-професійної програми «Сестринська справа» (заочна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 223 «Медсестринство» (денна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 223 «Медсестринство» (заочна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю 011 «Освітні педагогічні науки» (денна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю 011 «Освітні педагогічні науки» (заочна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» (денна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» (заочна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь бакалавра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» (денна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» (денна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» (денна форма навчання).

– Навчальний план підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, які здобувають ступінь магістра в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» (заочна форма навчання).

У зв'язку з карантинними обмеженнями особливого значення набула робота щодо вдосконалення **методичного супроводу навчального процесу**, всі заходи якої проходили відповідно до пунктів Комплексного плану роботи університету у навчальному році та виконувались під керівництвом

та за активної участі фахівців методичного кабінету ННІ ЯО ХНМУ (далі – Кабінет).

Кафедри університету надали до Кабінету пакети обов'язкової методичної документації кафедри в електронному вигляді. Кожен пакет складався з 13 найменувань комплектів, розпочинаючи з паспорту кафедри, методичних вказівок і розробок щодо організації та змісту лекційних, практичних та самостійних занять для всіх категорій, що беруть участь в освітньому процесі, а також контролюючими засобами, графіками, планами та іншими тематичними матеріалами.

Співробітниками Кабінету були переглянуті, проаналізовані всі матеріали, всі зауваження, які було висунуто після перегляду, були відредаговані кафедрами. Взагалі було виправлено, переглянуто та проаналізовано 496 програм навчальних дисциплін (далі – ПНД) та методичний супровід до них за спеціальностями: «Медицина», «Педіатрія», «Стоматологія» другого (магістерського) рівня.

З метою поліпшення організації вивчення студентами питань військової медицини та медицини надзвичайних ситуацій внесено зміни до діючих ПНД кафедр: внутрішніх та професійних хвороб (дисципліна «Військово-польова терапія»); екстреної та невідкладної медичної допомоги; ортопедії та травматології (дисципліна «Військово-польова хірургія»); гігієни та екології № 1 (дисципліна «Військова гігієна»); епідеміології (дисципліна «Військова епідеміологія»), крім того, до діючих ПНД відповідних кафедр внесено питання з коронавірусної інфекції, паліативної та хоспісної допомоги, профілактики ВІЛ-інфікування та основ трансплантології на профільних кафедрах.

У серпні 2020 р. було підготовлено «Пам'ятку для завідувачів кафедр університету», за якою працюють відповідальні за організацію навчально-методичної роботи кафедр, в якій представлені інструкції щодо видавничої діяльності кафедр (порядок проведення матеріалів, які готуються до видання, від кафедри до Вченої ради); інструкції з оцінювання...; наказів про відповідальних за організаційно-методичну роботу кафедр, про склад Центральної та фахових комісій ХНМУ; стандарти вищої освіти за всіма спеціальностями; «Методичні вказівки про порядок ведення навчально-методичної документації кафедр та порядок їх затвердження»; структура ПНД та тематичних планів лекцій, практичних занять та СРС; шифри спеціальностей тощо.

Проводяться систематичні заходи щодо навчання та консультування завідувачів та викладачів кафедр ХНМУ.

Контрольні заходи, які використовуються в роботі Кабінету, це зворотний зв'язок з відповідальними за організаційно-методичну роботу кафедр для оцінки ефективності результатів їх діяльності.

Продовжено роботу з використанням для контролю засвоєння практичних навичок «Книжки індивідуального обліку засвоєння студентами медичних факультетів ХНМУ практичних навичок за спеціальностями:

222 «Медицина» та 228 «Педіатрія», галузь знань 22 «Охорона здоров'я»» другого (магістерського) рівня, яку було розподілено між відповідними деканатами, оформлено видачу та надано для роботи студентам.

Для оптимізації проведення заходів із забезпечення навчально-методичного супроводу навчального процесу на початку 2020–2021 н. р. розроблено, затверджено та впроваджено наказ від 22.09.2020 р. № 140-адмін. «Про відповідальних за організаційно-методичну роботу на кафедрах університету» та зміни до нього. Розроблено та впроваджено наказ від 01.09.2020 р. № 241 «Про склад Центральної та фахових методичних комісій ХНМУ на 2020–2021 н. р.». Розроблено «Положення про Центральну та фахові методичні комісії Харківського національного медичного університету», затверджене наказом ХНМУ від 01.09.2020 р. № 240. Видано наказ від 04.01.2021 № 3-адмін «Про створення комісій I рівня з атестацій педагогічних працівників ХНМУ на 2021 р.».

Упродовж навчального року співробітники Кабінету разом з іншими співробітниками університету брали участь у проведенні акредитаційних процедур різного рівня, а саме:

- Міжнародна міжінституціональна акредитація (листопад 2020 р.).
- Акредитація НАЗЯВО 6 освітніх професійних програм.

Однією з найбільш значних подій у навчально-методичному житті університету, як завжди, стала підготовка та проведення LIV навчально-методичної конференції ХНМУ «Інноваційні технології навчання: досвід впровадження та перспективи розвитку», яку було проведено 17 березня 2021 р. Конференції передувала ретельна підготовча робота, тому що її проведення було заплановано у форматі секційних засідань (5 секцій) в режимі offline та пленарного засідання в режимі online, на якому було представлено 5 доповідей модераторів як результат роботи їх секційних груп та окрема доповідь, метою якої був розгляд підсумків конференції та пропозиції щодо її рішення. За результатами конференції видано збірник статей на 154 стор. та розіслано учасникам конференції 29 сертифікатів (електронний формат).

Також традиційним заходом була участь співробітників Кабінету та університету у проведенні XVIII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання вищої медичної (фармацевтичної) освіти: виклики сьогодення та перспективи їх вирішення» на базі Тернопільського національного медичного університету ім. І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України 20 травня 2021 р., яка проходила в онлайн-режимі. Співробітники ХНМУ підготували 41 статтю.

У зв'язку з введенням нового формату атестації студентів у формі об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту та зміною системи оцінювання «Інструкція...», яка була затверджена наказом ХНМУ ще 22.02.2016 № 52, потребувала внесення змін та нової редакції. Тому наприкінці навчального року робота над новими нормативними документами була закінчена, і вони пройшли затвердження на Вченій раді ХНМУ (протокол № 7, 24.06.2021 р.).

Також було перероблено, доповнено та затверджено «Положення про організацію та проведення атестації випускників у ХНМУ», що нормувалось Постановою Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 № 334 «Про затвердження Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальностями галузі знань 22 «Охорона здоров'я» та наказом МОЗ України від 19.02.2019 № 419 «Про затвердження Порядку, умов і строків розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту та критеріїв оцінювання результатів», які змінили механізм, умови, строки розроблення, а також критерії оцінювання атестації.

З метою координування напрямків методичного забезпечення навчального процесу при методичному кабінеті ННІ ЯО ХНМУ продовжувала свою діяльність Рада методичного кабінету, яка має у складі експертну комісію (голова – професор Огнев В.А.), яка розглядає всі матеріали, що надаються з кафедр університету до видання на предмет відповідно до навчальних програм, забезпечує перевірку робіт на наявність плагіату, урахування кваліфікаційних вимог Державного стандарту Вищої медичної освіти України згідно з Європейською кредитно-трансферною системою.

Методичні матеріали, які готуються до видання: підручники, навчальні посібники, методичні вказівки для студентів (робочі зошити для самостійної роботи) та інші, проходять шлях розгляду на кафедрі, на засіданнях фахових методичних комісій, перевірку на плагіат, розгляд на Раді методичного кабінету, проводиться редакційна експертиза видань в редакційно-видавничому відділі університету. При наявності позитивних експертних висновків щодо якості підготовлених матеріалів останні надаються для затвердження Вченою радою університету. За період з вересня 2020 по червень 2021 р. розглянуто 113 робіт: підручників – 2, навчальних посібників – 13, методичних рекомендацій для викладачів – 4, методичних вказівок для студентів – 94, які готуються до видання та вносяться до методичного модулю Автоматизованої системи управління «Book path».

Результати навчальної діяльності. Одним із ключових питань успішної діяльності навчального закладу є питання якості надання освітніх послуг, тобто якості навчання.

За результатами другого семестру 2020–2021 н. р. у цілому в університеті відсоток успішності в реалізації студентами навчальних планів та навчальних програм дисциплін склав 66,33 %, у тому числі вітчизняними студентами – 97,69 %, іноземними – 46,37 %. Якісна успішність в університеті склала 13,33 %, у тому числі у вітчизняних студентів – 30,77 %, у іноземних – 2,64 %.

Результати семестрових контролів вітчизняних студентів у 2020–2021 н. р. та стану виконання вимог навчальних планів та програм дисциплін наведено у *табл. І.2*.

97,69 % вітчизняних студентів 1–5-х курсів медичних та 1–4-х курсів стоматологічного факультетів успішно виконали вимоги навчального

плану та навчальних програм із дисциплін. Академічну заборгованість мав 1 студент першого курсу (0,21 % контингенту), 2 студенти другого курсу (0,39 % контингенту), 22 студенти третього курсу (4,37 % контингенту), 30 студентів четвертого курсу (5,16 % контингенту) та 4 студенти п'ятого курсу (0,90 % контингенту). Успішність студентів 1-го, 2-го курсів дещо покращилась, а успішність студентів 3–5-х курсів трохи знизилась порівняно з аналогічним періодом минулого навчального року.

46,37 % іноземних студентів 1–5-х курсів спеціальності «Медицина» та 1–4-х курсів спеціальності «Стоматологія» успішно виконали вимоги навчальних планів та навчальних програм із дисциплін. Академічну заборгованість мали 2 111 іноземних студентів (53,63 % контингенту). Порівняно з аналогічним періодом минулого навчального року спостерігається незначне покращання абсолютної успішності іноземних студентів (*табл. І.3*).

Аналіз загальних показників успішності вітчизняних та іноземних студентів університету 1–5-х курсів медичних та 1–4-х курсів стоматологічного факультетів у весняному семестрі 2020–2021 н. р. демонструє наявність незначного зниження показників якісної успішності порівняно з осіннім семестром 2020–2021 н. р. (30,77 проти 38,93 %).

Таблиця І.2 – Додипломна освіта. Показники підсумкової успішності вітчизняних студентів 1–5-х курсів медичних та 1–6-го курсів стоматологічного факультетів у 2020–2021 н. р. (за результатами оцінювання дисциплін)

Форма навчання	Усього студентів	В акад. відпустці	Зобов'язані складати	Склали	Осінній семестр							Якісна успішність, %	Абсолютна успішність, %
					Результати								
					«5»	«5», «4»	«5», «4», «3»	«3»	«2»				
Бюджетна	1891	7	1884	1882	80	796	761	245	2	46,50	99,89		
					4,25	42,25	40,39	13,00	0,11				
					6	105	233	271	36				
Контрактна	659	8	651	615	0,92	16,13	35,79	41,63	5,53	17,05	94,47		
					86	901	994	516	38				
					3,39	35,54	39,21	20,36	1,50				
У цілому по університету	2550	15	2535	2497	Весняний семестр							38,93	98,50
Бюджетна	1884	5	1879	1865	80	567	1089	129	14	34,43	99,25		
					4,26	30,18	57,96	6,87	0,75				
					16	108	336	121	46				
Контрактна	634	7	627	581	2,55	17,22	53,59	19,30	7,34	19,78	92,66		
					96	675	1425	250	60				
					3,83	26,94	56,86	9,98	2,39				
У цілому по університету	2518	12	2506	2446	Весняний семестр							30,77	97,61

Таблиця І.3 – Додипломна освіта. Показники підсумкової успішності іноземних студентів на кінець 2020–2021 н. р. (за результатами оцінювання дисциплін)

Факультет	Результати					Якісна успішність, %	Абсолютна успішність, %
	«5»	«5», «4»	«5», «4», «3»	«3»	«2»		
V	1	3	140	42	142	1,22	56,71
	0,30	0,91	42,68	12,80	43,29		
VI	3	52	764	65	943	3,01	48,39
	0,16	2,85	41,82	3,56	51,61		
VII	2	27	583	143	1026	1,63	42,39
	0,11	1,52	32,73	8,03	57,61		
Разом	6	82	1487	250	2111	3,67	37,61
	0,15	2,08	37,78	6,35	53,63		

Дуже великим залишається рівень розбіжностей в академічних показниках семестрового контролю між вітчизняним та іноземним контингентом. Результати по іноземним студентам свідчать про подальше накопичення проблем, пов'язаних із забезпеченням виконання вимог навчальних планів та програм дисциплін. Так, за показниками семестрових контролів на час термінів їх завершення академічну заборгованість мали 1 982 студенти-іноземці (32,45 %) в осінньому семестрі та 2 111 (53,63 %) – у весняному.

Найбільш важливий момент у діяльності університету, особливо у плані оцінювання якості навчання в закладі, є кінцевий етап навчання – **результати випускних іспитів**. Саме вони дозволяють провести оцінку якості отриманих освітніх послуг та оцінити рівень знань та вмінь, які отримали студенти університету.

Однією з форм незалежного тестування є проведення ліцензійних інтегрованих іспитів Крок різного рівня. Процедура та умови проведення ліцензійного інтегрованого іспиту в 2021 р. мали деякі відмінності від вимог діючого Регламенту у зв'язку з введенням певних обмежень, запроваджених через коронавірус. Іспит складали зареєстровані здобувачі освіти, стан здоров'я яких дозволяв проходити тестування. Ліцензійний іспит проводився у дві зміни в письмовій бланковій формі. В кожному буклеті ЛПІ «Крок 2» містилось по 150 тестових питань.

Іспит «Крок 2. Загальна лікарська підготовка» у 2021 р. складали 540 вітчизняних студентів І–ІІІ медичних факультетів, 69 російськомовних іноземних студентів V медичного факультету та 374 англомовних студенти VI та VII медичних факультетів. Загалом 983 студенти випускних курсів.

Безпосередньому проведенню ліцензійного іспиту передувала значна підготовча робота під головуванням деканату II медичного факультету, який відповідає за загальні результати підготовки університету до ліцензійних іспитів. Під час підготовки до складання ЛПІ «Крок 2» у поточному навчальному році було зосереджено увагу на організації та методичному забезпеченні підготовки випускників до складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 2. Загальна лікарська підготовка». Проведено ретельний аналіз та обговорення результатів тестування у 2019–2020 н. р. Впрова-

джено тестовий контроль як обов'язкову форму навчання на етапах поточного та підсумкового контролю. Установлено уніфіковані вимоги щодо змісту та обсягів кафедральних тестових банків.

Деканатом та Вченою радою II медичного факультету було організовано підготовку випускників до складання ліцензійного інтегрованого іспиту, головною метою якої було забезпечення безперервного режиму навчання під час практичних занять і самостійної роботи. У процесі підготовки випускників кафедрами застосовані як власні тестові банки, так і буклети Центру тестування МОЗ попередніх років. За результатами практичних занять, при проведенні поточної та заключної атестації з відповідних профільних циклів було забезпечено тестовий контроль вихідного та кінцевого рівня сформованості знань.

У поточному навчальному році, використовуючи платформу дистанційного навчання Moodle, проведено 4 претести з використанням національної бази питань до «Крок 2» за минулі роки. Перше тестування проведено з метою визначення вихідного рівня підготовки та наявності випускників, які можуть складати «групу ризику». Під час заключного етапу визначено кінцевий рівень підготовки до ліцензійного інтегрованого іспиту з подальшою індивідуальною роботою випускників із викладачами відповідних кафедр у дистанційному форматі, а також залучення студентів-випускників до вебінарів, які проводилися з метою покращання підготовки студентів до складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 2».

Результати складання офіційного іспиту наведені у табл. 1.4–1.5.

Таблиця 1.4 – Додипломна освіта. Показник результатів складання ЛІІ «Крок 2» студентами – громадянами України за субтестами. Порівняльна характеристика упродовж трьох років

Контингент студентів	Середнє по ВНЗ, %	Субтести, %. Показник ХНМУ					Не склали (кіль-ть студентів)
		Терапевтичний профіль	Хірургічний профіль	Педіатричний профіль	Акушерство та гінекологія	Гігієнічний профіль	
Студенти – громадяни України: І–ІІІ мед. ф-ти ХНМУ	Показник ХНМУ						
	2019 (при критерії 60,5 %)						
	72,13	71,17	74,4	66,43	71,57	77,63	25
	2020 (при критерії 60,5 %)						
	76,37	80,43	71,3	76,97	71,8	74,77	22
	2021 (при критерії 60,0 %)						
	75,75	75,9	70,6	74,85	77,7	82,1	17

Аналіз результатів складання ЛІІ «Крок 2» студентами – громадянами України свідчить про те, що за загальним показником (середнє по ВНЗ) та за усіма профілями показник ХНМУ у 2021 р. має значно вищі значення порівняно з 2019 р. та в середньому майже однакові значення порівняно з 2020 р.

Такі результати свідчать про те, що всі використані види контролю та підготовки до складання ЛПІ «Крок 2» в умовах дистанційного навчання дають позитивний ефект.

Таблиця І.5 – Додипломна освіта. Результати складання ліцензійних іспитів «Крок 2. ЗЛП» за всіма рівнями підготовки та динаміка змін результатів упродовж трьох років (вісь 2)

Контингент студентів	Загальний показник, %	Субтести, %					
		Терапевтичний профіль	Хірургічний профіль	Педіатричний профіль	Акушерство та гінекологія	Гінекологічний профіль	Не склали (кіл-ть)
І мед. ф-ту	2019						
	72,5	72,1	73,8	66,4	72,8	76,9	12
	2020						
	77,0	78,1	77,3	75,6	78,9	72,7	13
	2021						
	77,0	78,6	71,6	79,6	78,8	75,2	7
II мед. ф-ту	2019						
	73,1	72	75,9	67,2	72,7	78,3	11
	2020						
	78,2	84,1	70,8	78,1	71,8	76,9	7
	2021						
	76,3	77,0	70,8	74,6	77,9	82,6	10
III мед. ф-ту	2019						
	70,8	69,4	73,5	65,7	69,2	77,7	2
	2020						
	73,9	79,1	65,8	77,2	64,7	74,7	2
	2021						
	73,3	70,7	68,3	71,1	76	88,5	0
V мед. ф-ту (російськомовні іноземні студенти)	2019						
	67,2	65,3	68,9	68,6	74,3	61,7	26
	2020						
	65,8	66,6	66,8	69,7	66,0	55,6	20
	2021						
	66,1	66,6	64,1	65,8	73,9	59,3	17
VI та VII мед. ф-тів (англомовні іноземні студенти)	2019						
	72,8	74,3	73,4	70,6	80,9	61,2	16
	2020						
	71,1	71,4	72,4	76,8	70,0	62,1	20
	2021						
	68,3	67	66,7	72,9	76,3	59,9	35
В цілому по університету	2019						
	71,28	70,62	73,1	67,7	73,98	71,16	67
	2020						
	73,2	75,86	70,62	75,48	70,28	68,4	62
	2021						
	72,2	71,1	67,9	72,5	76,4	72,5	69

Як свідчать дані *табл. І.5* щодо результатів складання ліцензійних іспитів «Крок 2. ЗЛП» за всіма рівнями підготовки та динаміка змін результатів, у цілому у 2021 р. показник успішності іспиту по університету склав 72,2 %, що нижче, ніж у 2020 р. – 73,2 %, але вище, ніж у 2019 р. – 71,28 %. За значеннями загального показника у 2021 р. на першій позиції студенти І мед. ф-ту з результатом 77,0 %. Студенти ІІ мед. ф-ту посіли друге місце (76,3 %), на третьому місці – студенти ІІІ мед. ф-ту (73,3 %), на четвертому – студенти VI та VII мед. ф-тів (68,3 %), на п'ятому місці – студенти V мед. ф-ту (66,1 %).

Найбільший приріст за дисциплінами (13,8 та 11,3 %) порівняно з попереднім роком показали студенти ІІІ мед. ф-ту з гігієнічного профілю – 88,5 проти 74,7 % у 2020 р. та з акушерства та гінекології – 76,0 проти 64,7 % у 2020 р. Крім того, слід відзначити, що за цими профілями середні показники вище за показники попереднього року по всім факультетам.

Найнижчий результат та найбільше зниження показників (-8,4 %) серед профілів виявився у студентів ІІІ мед. ф-ту з терапевтичного профілю – 70,7 % проти минулорічного показника – 79,1 %, що свідчить про їх недостатню підготовку. Це, на наш погляд, пов'язано з недостатньою увагою самих студентів до вивчення цього напрямку медичної підготовки.

У цілому, за результатами субтестів, найвищий показник у студентів усіх факультетів з акушерсько-гінекологічного профілю (76,4 %), на другому місці – гігієнічний та педіатричний профілі (по 72,5 %), на третьому – терапевтичний (71,1 %), останнє, четверте місце, посідає хірургічний профіль (67,9 %).

Студентів, що не склали «Крок 2. ЗЛП» у 2021 р., – 67, що більше, ніж у 2020 р. (*табл. І.6*). Слід зазначити, що найбільша кількість студентів, які не склали «Крок 2» у 2021 р., це студенти V ф-ту – 17 осіб та VI і VII мед. ф-тів – 35 осіб. На I мед. ф-ті не склали 7 студентів, на II – 10, на III – всі студенти склали.

Таблиця І.6 – Додипломна освіта. Кількість студентів, які не склали ліцензійний іспит «Крок 2. ЗЛП» (у динаміці)

№ з/п	Рік	Кількість студентів, які не склали державний ліцензійний іспит
1	2019	67
2	2020	62
3	2021	69

Результати ліцензійного іспиту «Крок 2. ЗЛП» показали, що випускаючими кафедрами проведено необхідний обсяг роботи, переважна більшість випускників показали достатній рівень знань.

Таким чином, аналіз результатів «Крок 2. ЗЛП» у цілому та за субтестами свідчить про те, що в цьому році є тенденція до їх покращання. Був досягнутий достатньо високий показник – відсоток правильних відповідей у ХНМУ

складає 72,2. Тому завдання випускаючих кафедр полягає в тому, щоб закріпити та поліпшити досягнутий результат у новому навчальному році. Профільним методичним комісіям слід звернути увагу на подальше підвищення якості навчання та контролю засвоєння знань, підсилити відповідальність викладачів за здобуття студентами необхідних науково-теоретичних знань та навичок.

Для покращання результатів ліцензійного іспиту наступного року необхідно забезпечити безперервне навчання і постійне вдосконалення теоретичного матеріалу за допомогою буклетів із питаннями попередніх років на платформі дистанційної освіти Moodle. Також важливим є питання зворотного зв'язку викладачів і студентів, тому планується забезпечити можливість постійного поточного та підсумкового контролю освіти студентів з викладенням обов'язкових коментарів та отриманих балів, планується збільшення асинхронного виду навчання із постійним консультуванням викладачами через коментарі та зауваження.

Результати складання іспиту «Крок 2. Стоматологія» показали зменшення кількості здобувачів, які не склали іспит. Водночас на 2 % збільшився показник вірних відповідей по загальному тесту. Підвищилися показники складання терапевтичної, хірургічної та ортопедичної стоматології, однак, показник з дитячої стоматології зменшився, перш за все, внаслідок невисоких показників з дитячої хірургічної стоматології та ортодонтії (табл. 1.7).

Таблиця 1.7 – Додипломна освіта. Результати складання ліцензійних іспитів «Крок 2. Стоматологія» у 2021 р. здобувачами стоматологічного факультету за всіма рівнями підготовки та динаміка змін результатів упродовж трьох років

Рік	Складали	Не склали	Підсумки складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 2»							
			Загальний тест, %	Терапевтична стоматологія	Хірургічна стоматологія	Ортопедична стоматологія	Дитяча стоматологія	Дитяча терапевтична стоматологія	Дитяча хірургічна стоматологія	Ортодонція
2019	142	7	76,0	80,6	73,3	71,9	75,0	81,4	71,1	63,2
2020	108	3	76,9	79,8	81,6	68,5	75,4	78,5	77,9	65,2
2021	103*	2*	78,9	85,3	81,8	73,3	72,7	79,1	70,4	59,6

* Студентів випуску 2021 р.

У студентів V ф-ту значно підвищився рівень загального тесту порівняно з минулими роками, але підготовка з розділу «Ортодонція», як і у вітчизняних випускників, потребує подальшого вдосконалення.

Таблиця 1.8 – Додипломна освіта. Результати складання ліцензійних іспитів «Крок 2. Стоматологія» у 2021 р. здобувачами стоматологами V факультету ННІ ПІГ за всіма рівнями підготовки та динаміка змін результатів упродовж трьох років

Рік	Складали	Не склали	Підсумки складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 2»							
			Загальний тест, %	Терапевтична стоматологія	Хірургічна стоматологія	Ортопедична стоматологія	Дитяча стоматологія	Дитяча терапевтична стоматологія	Дитяча хірургічна стоматологія	Ортодонція
2019	87	16	69,0	72,8	67,4	66,0	68,0	74,0	63,4	59,8
2020	23	6	63,2	64,0	65,2	57,5	64,1	65,9	64,6	59,0
2021	58*	6*	73,4	78,6	78,9	68,6	66,6	70,5	64,3	59,6

* студентів випуску 2021 р.

Як показав загальний результат, випускники іноземці VI ф-ту склали іспит гірше, ніж минулого року – на 4 % нижче порівняно з 2019 р. (67,0). Потребує уваги підготовка з розділу «Ортопедична стоматологія» та «Дитяча стоматологія».

Таблиця 1.9 – Додипломна освіта. Результати складання ліцензійних іспитів «Крок 2. Стоматологія» у 2021 р. здобувачами стоматологами VI факультету ННІ ПІГ за всіма рівнями підготовки та динаміка змін результатів упродовж трьох років

Рік	Складали	Не склали	Підсумки складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 2»							
			Загальний тест, %	Терапевтична стоматологія	Хірургічна стоматологія	Ортопедична стоматологія	Дитяча стоматологія	Дитяча терапевтична стоматологія	Дитяча хірургічна стоматологія	Ортодонція
2019	50	8	67,0	70,4	66,7	63,2	66,0	72,8	61,4	54,4
2020	37	3	71,0	75,6	66,8	66,6	71,8	76,6	65,4	67,4
2021	74*	11*	67,0	78,1	69,2	60,0	61,2	63,6	58,8	57,9

* Студентів випуску 2021 р.

Аналізуючи умови проведення випускних іспитів у 2020–2021 н. р., слід відмітити, що здобувачі освіти, які навчалися за спеціальністю «Стоматологія» за освітнім ступенем «магістр» вперше складали 2-й етап ЄДКІ, одним з компонентів якого є об'єктивний структурований практичний (клінічний) іспит (ОСП(К)І) відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 р. № 334 «Порядок здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальностями галузі знань «22 Охорона здоров'я», наказу МОЗ України від 19.02.2019 р. № 419 «Про затвердження Порядку, умов та строків розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту та критеріїв оцінювання результатів», «Положення про організацію та проведення об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту для студентів Харківського національного медичного університету», затвердженого наказом ХНМУ від 01.09.2020 р. № 242. Проведенню іспитів у такій формі передувала ретельна підготовка. Наказом ХНМУ від 07.12.2020 р. № 293 були сформовані робочі групи з підготовки екзаменаційних матеріалів та впровадження необхідної документації, а фахівцями ННІ ЯО ХНМУ проведено нараду-інструктаж із головами профільних методичних циклових комісій.

Була розроблена деталізована інструкція з підготовки, організації та проведення іспиту, в якій визначено розподіл «Станцій» іспиту за дисциплінами, узагальнений зміст «Станцій» з кожної дисципліни, алгоритм підготовки етапів та конкретних завдань для кожної «Станції», варіанти організації етапів «Станцій» для складання здобувачами конкретних практичних навичок та компетентностей. Також деталізована та уніфікована система оцінювання результатів іспиту, яка враховує різноманітні потреби випускників, у тому числі із зарубіжних країн. У додатках до інструкції наведені форми «Чек-листів», «Екзаменаційної відомості», протоколів засідання екзаменаційної комісії та присвоєння кваліфікації, розклад та маршрути переміщення випускників між «Станціями» по змінах складання іспиту. Сформовані (змішані) екзаменаційні групи серед представників вітчизняних та іноземних студентів V та VI ф-тів, з якими проведено тренінги щодо алгоритму складання ОСП(К)І.

На базі приміщень Університетського стоматологічного центру організовано та оснащено 12 «Станцій» для складання ОСП(К)І. Для кожної стоматологічної дисципліни (терапевтична, хірургічна, ортопедична стоматологія та стоматологія дитячого віку) виділено по 3 «Станції». Кафедральні колективи підготували екзаменаційні завдання та «Паспорти» у кількості 6 варіантів для кожної «Станції». Завдання етапів «Станцій» та «Паспорти Станцій» у поточному році були складені з урахуванням можливого дистанційного формату проведення випускного іспиту, отже здебільшого мають універсальний характер. Усі «Станції» було оснащено системою аудіо-, відеоспостереження, системою звукового сповіщення здобувачів про час (термін) перебування на «Станції» та перехід між ними.

З метою оптимізації роботи секретаріату екзаменаційної комісії розроблено комп'ютерне програмне забезпечення обробки чек-листів та визначення результату складання іспиту здобувачами, а також автоматизованого формування Протоколів іспиту. Програмне забезпечення водночас передбачає конвертацію оцінок за різними шкалами оцінок.

Перед іспитами було проведено тренінги секретаріату та екзаменаторів щодо умов та вимог до роботи, а також з обробки результатів складання іспиту та заповнення відповідної екзаменаційної документації.

Практично у такому ж порядку проводилась підготовка до іспиту у форматі ОСП(К)І, який повинні були складати здобувачі рівня «Магістр» IV мед. ф-ту спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія».

Для інших спеціальностей умови проведення випускних іспитів були як і минулого року, тобто у дистанційному форматі. Організація, підготовка та проведення іспитів проходила за активної участі Центру дистанційного навчання ННІ ЯО.

Аналіз результатів **складання випускних іспитів** показав, що у вітчизняних та іноземних здобувачів освітнього ступеня «спеціаліст» (*табл. I.10*) ситуація наступна: середній бал трохи знизився: 3,59 у 2020–2021 н. р. проти 3,61 у 2019–2020 н. р.; показники якісної успішності покращилися – 41,14 % у 2020–2021 н. р. проти 35,37 % у 2019–2020 н. р., але знизилась абсолютна успішність до 99,92. Один вітчизняний студент з неповажної причини не з'явився на атестацію. Зокрема, аналіз показників результатів складання атестації вітчизняними студентами демонструє, що показники середнього балу на бюджеті майже не змінилися: 4,14 у 2020–2021 н. р. проти 4,18 у 2019–2020 н. р. та дещо покращилися на контракті: 3,79 у 2020–2021 н. р. проти 3,68 у 2019–2020 н. р. Аналіз показників успішності іноземними студентами демонструє незначне покращання якісної успішності: 12,90 % у 2020–2021 н. р. проти 10 % у 2019–2020 н. р. та незначне зниження показників середнього балу: 3,27 у 2020–2021 н. р. проти 3,35 у 2019–2020 н. р.

Щодо результатів складання атестації іншими вітчизняними здобувачами освітніх ступеней «магістр» та «бакалавр» (*табл. I.11*), спостерігається незначне покращання показників середнього балу: 4,42 у 2020–2021 н. р. проти 4,32 у 2019–2020 н. р., та показників якісної успішності: 71,32 % у 2020–2021 н. р. проти 69,92 % у 2019–2020 н. р.

Також відмічається незначне зростання кількості відмінників у 2020–2021 н. р. порівняно з минулим навчальним роком: 37 проти 33 – спеціалісти та 57 проти 50 – бакалаври та магістри. Що стосується студентів, які отримали дипломи з відзнакою, тут також спостерігається зростання кількості у 2020–2021 н. р. порівняно з минулим навчальним роком: 52 проти 32.

Таблиця І.10 – Додипломна освіта.
Результати складання випускних іспитів студентами ХНМУ у 2020–2021 н. р.
(Спеціалісти, магістри)

Рік випуску	Кіл-сть студентів, зобов'язаних складати АВ	Допущено до складання АВ	Склали	Результати складання АВ на оцінки (абс.кількість/відсоток)						Середній бал	Абсолютна успішність	Якісна успішність	Отримали диплом з відзнакою				
				На «5» і «4», тільки «4»		На «5», «4» і «3»		Тільки на «3»					Отримали «2»				
				Кіль-кість	%	Кіль-кість	%	Кіль-кість	%				Кіль-кість	%			
I медичний факультет («Лікувальна справа») (спеціаліст)																	
2021 Б	192	192	191	8	4,17	112	58,33	69	35,94	2	1,04	1	0,52	99,48	62,50	7	3,65
2021 К	46	46	46	0	0,00	14	30,43	28	60,87	4	8,70	0	0,00	3,64	100,00	30,43	0 0,00
Всього	238	238	237	8	3,36	126	52,94	97	40,76	6	2,52	1	0,42	3,87	99,58	56,30	7 2,94
II медичний факультет («Лікувальна справа») (спеціаліст)																	
2021 Б	195	195	195	14	7,18	116	59,49	64	32,82	1	0,51	0	0,00	4,13	100,00	66,67	14 7,18
2021 К	40	40	40	1	2,50	11	27,50	26	65,00	2	5,00	0	0,00	3,76	100,00	30,00	0 0,00
Всього	235	235	235	15	6,38	127	54,04	90	38,30	3	1,28	0	0,00	4,05	100,00	60,43	14 5,96
III медичний факультет («Педіатрія») (спеціаліст)																	
2021 Б	61	61	61	6	9,84	47	77,05	8	13,11	0	0,00	0	0,00	4,09	100,00	86,89	2 3,28
2021 К	4	4	4	0	0,00	0	0,00	4	100,00	0	0,00	0	0,00	3,80	100,00	0,00	0 0,00
Всього	65	65	65	6	9,23	47	72,31	12	18,46	0	0,00	0	0,00	4,01	100,00	81,54	2 3,08
Стоматологічний факультет (магістр)																	
2021 Б	5	5	5	2	40,00	3	60,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4,4	100,00	100,00	0 0,00
2021 К	99	99	99	3	3,03	87	87,88	0	0,00	9	9,09	0	0,00	3,94	100,00	90,91	0 0,00
Всього	104	104	104	5	4,81	90	86,54	0	0,00	9	8,65	0	0,00	3,96	100,00	91,35	0 0,00
V факультет з підготовки іноземних студентів («Лікувальна справа») (спеціаліст)																	
2021	62	62	62	0	0,00	7	11,29	20	32,26	35	56,45	0	0,00	3,22	100,00	11,29	0 0,00
VI факультет з підготовки іноземних студентів («Лікувальна справа») (спеціаліст)																	
2021	136	136	136	0	0,00	8	5,88	67	49,26	61	44,85	0	0,00	3,23	100,00	5,88	0 0,00
VII факультет з підготовки іноземних студентів («Лікувальна справа») (спеціаліст)																	
2021	234	234	234	1	0,43	16	6,84	112	47,86	105	44,87	0	0,00	3,29	100,00	7,26	1 0,43

V факультет з підготовки іноземних студентів («Стоматологія») (магістр)																		
2021	58	58	58	1	1,72	17	29,31	0	0,00	40	68,97	0	0,00	3,33	100,00	31,03	0	0,00
VI факультет з підготовки іноземних студентів («Стоматологія») (магістр)																		
2021	76	76	76	1	1,32	22	28,95	0	0,00	53	69,74	0	0,00	3,32	100,00	30,26	0	0,00
2021																		
Всього іноз.	566	566	566	3	0,53	70	12,37	199	35,16	294	51,94	0	0,00	3,27	100,00	12,90	1	0,18
Всього по університету																		
2020	1097	1097	1097	33	3,01	355	32,36	487	44,39	222	20,24	0	0,00	3,61	100,00	35,37	19	1,73
2021																		
Всього	1208	1208	1207	37	3,06	460	38,08	398	32,95	312	25,83	1	0,08	3,59	99,92	41,14	24	1,99
2021 Б	453	453	452	30	6,62	278	61,37	141	31,13	3	0,66	1	0,22	4,14	99,78	67,99	23	5,08
2021 К	189	189	189	4	2,12	112	59,26	58	30,69	15	7,94	0	0,00	3,79	100,00	61,38	0	0,00
2021 К+И	755	755	755	7	0,93	182	24,11	257	34,04	309	40,93	0	0,00	3,50	100,00	25,03	1	0,13

Таблиця І.11 – Додипломна освіта. Результати складання кінцевої атестації студентами ХНМУ у 2020–2021 н. р.

(Бакалаври, магістри)

Рік випуску	Кіл-ть студентів, зобов'язаних складати АВ	Допущено до складання АВ	Склали	Результати складання АВ на оцінки (абс. кількість/відсоток)								Середній бал	Абсолютна успішність	Якісна успішність	Отримали диплом з відзнакою			
				Тільки на «Б»		На «Б» і «4»		На «Б», «4» і «3»		Тільки на «3»						Отримали «2»		
				Кіль-кість	%	Кіль-кість	%	Кіль-кість	%	Кіль-кість	%					Кіль-кість	%	
III медичний факультет («Медсестринство») (бакалаври)																		
2021 Б	5	5	5	0	0,00	0	0,00	3	60,00	2	40,00	0	0,00	3,85	100,00	0,00	0	0,00
2021 К	50	50	50	5	10,00	25	50,00	17	34,00	3	6,00	0	0,00	4,21	100,00	60,00	4	8,00
Всього	55	55	55	5	9,09	25	45,45	20	36,36	5	9,09	0	0,00	4,12	100,00	54,55	4	7,27
III медичний факультет («Медсестринство») Магістри																		
2021 К	15	15	15	8	53,33	5	33,33	0	0,00	2	13,33	0	0,00	4,50	100,00	86,67	4	26,67
Всього	15	15	15	8	53,33	5	33,33	0	0,00	2	13,33	0	0,00	4,50	100,00	86,67	4	26,67
IV медичний факультет («Технології медичної діагностики та лікування») (бакалаври)																		
2021 К	13	13	13	0	0,00	2	15,38	11	84,62	0	0,00	0	0,00	4,05	100,00	15,38	0	0,00
Всього	13	13	13	0	0,00	2	15,38	11	84,62	0	0,00	0	0,00	4,05	100,00	15,38	0	0,00

В університеті продовжується наполеглива робота щодо підвищення рівнів надання освітніх послуг. Особливо це набуває актуальності при зміні формату навчання, тобто перехід на дистанційний формат навчання. Ця вимушена міра була пов'язана з карантинними заходами та продовжується вже другий навчальний рік, що ставить багато завдань перед навчально-педагогічним колективом університету. Проте основне з них – це необхідність збереження високого рівня освіти за допомогою впровадження як власних заходів, так і за рахунок зовнішніх структур.

Одним з обов'язкових маркерів зовнішнього контролю рівня якості навчання є перший етап ЄДКІ, а саме іспит «Крок 1» та іноземна мова професійного спрямування. Розпочнемо з розгляду результатів вітчизняних здобувачів освіти спеціальності «Медицина».

Відповідно до Галузових стандартів вищої освіти тестовий екзамєн ЄДКІ, Етап 1 для спеціальності «Медицина» «Крок 1» та іноземна мова професійного спрямування є семестровим екзамєном і вимірює показники якості фахової компоненти базової вищої освіти.

Іспит проводився відповідно до навчального плану, розробленого на основі Галузових стандартів вищої освіти (наказ МОЗ України від 29.07.2004 № 629) у терміни, визначені наказом МОЗ України № 1966 від 26.08.2020. Згідно з регламентом (наказ ЦТ від 18.10.2011 № 97) іспит було проведено у дві зміни. Екзаменаційний буклет містив 150 тестових завдань з 9 дисциплін, на які було відведено 150 хв. Екзаменаційний буклет іспиту з англійської мови за професійним спрямуванням містив 30 тестових завдань іноземною мовою, на розв'язання яких було відведено 60 хв. Для забезпечення моніторингу дотримання процедури проведення ліцензійного іспиту, відповідно до Порядку, аудиторії, в яких проходив іспит, були оснащені системами аудіо- та відеоспостереження. Зроблені відеозаписи та фото передано до Центру тестування, який здійснює аналіз та збереження відповідної інформації.

У ХНМУ інтегрований тестовий іспит «Крок 1» цього року складали 402 студенти з 407 зареєстрованих та іспит з англійської мови за професійним спрямуванням складали 394 студенти з 397 зареєстрованих.

Не склали з першого разу з тих, хто з'явився на іспит: у цілому по університету 41 особа, що складає 10,2 % (бюджет – 28 осіб, тобто 68,29 %, контракт – 13 студентів, що склало 31,7 %) (*табл. І.12*).

Аналіз результатів складання ЄДКІ, Етап 1 для спеціальності «Медицина» та «Педіатрія» «Крок 1» у ХНМУ свідчить, що загалом по університету відзначається зменшення абсолютної успішності на 2,68 % порівняно з минулим роком.

Національний показник успішності ЛШ «Крок 1» у 2020 р. – 71,9 %. Дані про національний результат у 2021 р. на сьогодні відсутні. Середній відсоток успішності написання ЄДКІ, Етап 1 для спеціальності «Медицина» «Крок 1» серед вітчизняних студентів ХНМУ у 2021 р. становить 77,3 % (*табл. І.13–І.14*).

**Таблиця І.12 – Додипломна освіта.
Результати складання ЄДКІ, Етап 1 для спеціальності «Медицина»
«Крок 1» вітчизняними студентами (за 3 роки)**

Факультет (медичний)	Складали			Склали			Не склали		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
I	134	122	100	107 (79,85 %)	109 (89,34 %)	94 (94 %)	27 (20,15 %)	13 (10,66 %)	6 (6 %)
II	122	117	99	111 (90,99 %)	111 (94,87 %)	96 (96,97 %)	11 (9,01 %)	6 (5,13 %)	3 (3,03 %)
III	109	134	103	96 (88,08 %)	122 (91,04 %)	84 (81,55 %)	13 (11,92 %)	12 (8,96 %)	19 (18,45 %)
IV	121	106	100	107 (88,43 %)	101 (95,28 %)	87 (87 %)	14 (11,57 %)	5 (4,72 %)	13 (13 %)
Загалом кл-ть	486	479	402	421 (86,63 %)	443 (92,48 %)	361 (89,8 %)	65 (13,37 %)	36 (7,52 %)	41 (10,2 %)

**Таблиця І.13 – Додипломна освіта. Середній відсоток складання ЄДКІ,
Етап 1 для спеціальності «Медицина» та «Педіатрія»
«Крок 1» по факультетам**

Факультет медичний	Рік		
	2019	2020	2021
	Тест, %		
I	70,3	76	79,6
II	74	77,8	78,2
III	76,2	75	71,8
IV	74,1	77,7	75,2

**Таблиця І.14 – Додипломна освіта. Кількість студентів,
які не набрали прохідний бал (60,0 %) за субтестами**

Факультет (медичний)	К-ть студентів	Біологія	Анатомія	Гістологія	Норм. фізіологія	Біохімія	Пат. фізіологія	Пат. анатомія	Мікробіологія	Фармакологія
I	100	6 (6 %)	5 (5 %)	16 (16 %)	17 (17 %)	4 (4 %)	15 (15 %)	16 (16 %)	12 (12 %)	14 (14 %)
II	99	4 (4,04 %)	6 (6,06 %)	15 (15,15 %)	8 (8,08 %)	1 (1,01 %)	16 (16,16 %)	18 (18,18 %)	13 (13,13 %)	12 (12,12 %)
III	103	16 (15,53 %)	14 (13,59 %)	34 (33 %)	25 (24,27 %)	14 (13,59 %)	27 (26,21 %)	32 (31,07 %)	26 (25,24 %)	25 (24,27 %)
IV	100	9 (9%)	13 (13 %)	15 (15 %)	19 (19 %)	6 (6 %)	21 (21 %)	25 (25 %)	25 (25 %)	15 (15 %)
Загалом	402	35 (8,7 %)	38 (9,45 %)	80 (19,9 %)	69 (17,16 %)	25 (6,22 %)	79 (19,65 %)	91 (22,64 %)	76 (18,91 %)	66 (16,42 %)

Найбільша динаміка складання зафіксована з біохімії (+15,03 %), гістології (+11,18 %), анатомії (+2 %). Інші субтести було складено гірше за минулий рік (табл. I.15).

Таблиця I.15 – Додипломна освіта. Порівняльні результати складання ЛП «Крок 1» студентами – громадянами України за субтестами

Субтести	Рік, %			Різниця показників 2020 та 2021 рр., %
	2019	2020	2021	
Біологія	88,7	82,2	80,65	-1,55
Анатомія	65,4	74,7	76,7	+2
Гістологія	70,6	70,3	81,48	+11,18
Норм. фізіологія	73,1	76,8	73,73	-3,07
Біохімія	73,4	72,7	87,73	+15,03
Пат. фізіологія	77	77,3	73,35	-3,95
Пат. анатомія	69,9	69,6	68,63	-0,97
Мікробіологія	69,5	89,3	77,63	-11,67
Фармакологія	75,3	79,1	77,45	-1,65

Результати іноземних студентів ННІ ППГ спеціальності «Медицина», які займаються на V ф-ті. Загальний показник результатів «Крок 1. ЗЛП» порівняно з минулим роком підвищився з 62,6 до 67,3 % (вище на 4,7 %). Кращі результати отримано з біохімії – 69,7 % та з патологічної анатомії – 69,6 %. Найгірші результати – з нормальної фізіології 62,8 %. Зростання результатів, і у деяких випадках дуже значне (більше, ніж на 15 % з нормальної анатомії), було відмічене зі всіх дисциплін за винятком фармакології та біології (табл. I.16–I.17).

Таблиця I.16 – Додипломна освіта. Порівняльні результати складання ЄДКІ, Етап 1 для спеціальності «Медицина» студентами V факультету з підготовки іноземних студентів ННІ ППГ

Навчальний рік	Кіл-ть студентів	Тест	Біологія	Нормальна анатомія	Гістологія	Норм. фізіологія	Біохімія	Пат. фізіологія	Пат. анатомія	Мікробіологія	Фармакологія
2020–2021	56	67,3	64,5	68,8	66,3	62,8	69,7	67,5	69,6	65,8	69,1
2019–2020	42	62,6	69,3	49,5	57,1	54,5	67,9	61,2	63,2	64,3	74,3
2018–2019	52	61,7	62,2	48,8	50,3	64	65,2	56,2	61,4	67,7	71,8

Студенти VI та VII ф-тів з підготовки іноземних студентів цього року показали покращання результатів з усіх дисциплін. Найбільшу динаміку складання зафіксовано з нормальної фізіології (11,5 %), біохімії (10,45 %) та нормальної анатомії (10,25 %). Найгірші результати також були з патологічної фізіології – 73,0 %.

Таблиця І.17 – Додипломна освіта. Порівняльні результати складання ЄДКІ, Етап 1 для спеціальності «Медицина» «Крок 1» студентами VI та VII факультетів ННІ ПІГ ХНМУ

Субтести	Рік, %			Різниця показників, %
	2019	2020	2021	
Біологія	69,3	73,75	79,15	+5,4
Норм. анатомія	57,4	62,3	73,45	+10,25
Гістологія	55,4	72,25	74,20	+1,95
Норм. фізіологія	67,6	67,55	79,05	+11,5
Біохімія	74,7	71,05	81,50	+10,45
Пат. фізіологія	68,4	67,95	73,00	+5,05
Пат. анатомія	74,3	68,8	78,30	+9,5
Мікробіологія	69,3	72,65	74,30	+1,65
Фармакологія	79,5	76,6	76,00	-0,6

Іспит з іноземної мови професійного спрямування для спеціальності «Медицина» у 2020–2021 н. р. не склали 33 особи, що становить 3,8 % від присутніх іноземців, зокрема російськомовних – 10 (18,87 %), англомовних – 23 (2,8 %) (табл. І.18).

**Таблиця І.18 – Додипломна освіта.
Результати складання ЄДКІ для спеціальності «Медицина»
(іноземна мова професійного спрямування)**

Факультет	Складали	Склали	Не склали
Російськомовні	53	43	10
Англомовні	820	797	23
Загальна кількість	873	840	33

Результати складання складових першого етапу ЄДКІ здобувачами стоматологічного, V та VI ф-тів з підготовки іноземних студентів. Вітчизняні студенти показали дещо нижчий результат, ніж у 2020 р. – 65,5 проти 68,0 відповідно. За дисциплінами показники порівняно з 2020 р. зросли з анатомії (68,9 проти 60,9), гістології (66,7 проти 63,4) та біології (67,5 проти 64,7) і знизились зі всіх інших. Найбільші по розбіжності результати були на фармакології (59,8 проти 72,5), біохімії (61,4 проти 70,5), патофізіології (67,5 проти 73,9). А при складанні англійської мови професійного спрямування результат був цього року вище – 64,3 (61,4 у 2020 р.). Показник кількості здобувачів, які не склали іспит, значно нижчий порівняно з національним показником по Україні 30,4 проти Національного 40,5 (табл. І.19).

**Таблиця І.19 – Додипломна освіта. Порівняльні результати складання
ЛІІ «Крок 1» студентами – громадянами України
спеціальність «Стоматологія» (загальні та за субестетами)**

Показники		ХНМУ, рік		
		2019	2020	2021
Загальна кількість студентів		140	125	92
Не склали іспит з першої спроби		46	22	28 (30,4 %) (Нац. – 40,5 %)
Загальний тест, %		64,2	68,0	65,5
Субтести, %	Біологія	68,6	64,7	67,5
	Анатомія	60,7	60,9	68,9
	Гістологія	54,7	63,4	66,7
	Нормальна фізіологія	61,7	66,7	64,8
	Біохімія	65,6	70,5	61,4
	Патологічна фізіологія	65,4	73,9	67,5
	Патологічна анатомія	65,3	71,7	69,2
	Мікробіологія	67,2	66,4	61,4
	Фармакологія	70,3	72,5	59,8
Іспит	Англійська мова професійного спрямування	50,8	61,4	64,3

Студенти-стоматологи V ф-ту цього року показали середній результат нижчий за минулий – 53,0, тоді як у 2021 р. він був 60,4. Також впали показники за всіма дисциплінами, крім біології – 56,5 проти 51,1 у 2020 р., а зниження, за деякими дисциплінами було досить значним. Також показник тих, що не склали іспит з першої спроби, був вище за Національний – 56,3, тоді як у нас – 60,0 (табл. І.20).

**Таблиця І.20 – Додипломна освіта. Порівняльні результати складання
ЛІІ «Крок 1» студентами V факультету ННІ ПІГ
спеціальність «Стоматологія» (загальні та за субестетами)**

Показники		ХНМУ, рік		
		2019	2020	2021
Загальна кількість студентів		82	37	55
Не склали іспит з першої спроби		53	11	33 (60,0 %) (Нац. – 56,3 %)
Загальний тест, %		50,0	60,4	53,0
Субтести, %	Біологія	48,7	51,1	56,5
	Анатомія	46,6	55,6	51,5
	Гістологія	40,7	52,1	46,1
	Нормальна фізіологія	47,8	58,7	56,3
	Біохімія	51,4	67,4	56,3
	Патологічна фізіологія	51,8	67,7	53,7
	Патологічна анатомія	50,1	64,7	55,5
	Мікробіологія	53,2	59,7	44,9
	Фармакологія	60,3	63,4	53,4
Іспит	Англійська мова професійного спрямування	51,6	62,3	61,1

Схожа ситуація і з результатами VI ф-ту. Загальний результат становив 51,2 (57,5 у 2020 р.). Збільшення результату з біології на тлі зниження показників зі всіх інших дисциплін. Проте при складанні англійської мови професійного спрямування результат як і у вітчизняних студентів цього року був 69,7 – вище, ніж у 2020 р. – 56,4 (табл. I.21).

Таблиця I.21 – Додипломна освіта. Порівняльні результати складання ЛІІ «Крок 1» студентами VI ф-ту ННІ ПІГ спеціальність «Стоматологія» (загальні та за субтестами)

Показники		ХНМУ, рік		
		2019	2020	2021
Загальна кількість студентів		113	88	151
Не склали іспит з першої спроби		74	36	97 (64,2 %) (Нац. – 65,6 %)
Загальний тест, %		49,1	57,5	51,2
Субтести, %	Біологія	51,6	54,8	59,5
	Анатомія	45,5	51,9	46,8
	Гістологія	41,9	58,5	47,9
	Нормальна фізіологія	42,7	55,0	51,4
	Біохімія	51,7	65,2	54,2
	Патологічна фізіологія	50,2	55,9	52,4
	Патологічна анатомія	50,0	65,2	53,8
	Мікробіологія	54,7	48,4	44,0
	Фармакологія	55,9	59,3	51,1
Іспит	Англійська мова професійного спрямування	50,4	56,4	69,7

З метою поліпшення якості підготовки студентів до складання ЄДКІ деканат I мед. ф-ту пропонує впровадити заходи, перелік яких увійде до відповідного розділу Комплексного плану роботи університету на наступний навчальний рік.

У минулому році продовжувалась робота з підготовки студентів до складання ліцензійних іспитів на базі лабораторії моніторингу та систем управління якістю освіти ННІ ЯО ХНМУ. Відповідно до плану роботи з початку року лабораторія проводила підготовку до складання ЄДКІ 1-й етап «Крок 1», «Англійська мова професійного спрямування» та ЄДКІ 2-й етап «Крок 2. Стоматологія». РК проводились у звичайному режимі, і лише після введення карантинних заходів форма проведення РК була змінена на дистанційну.

Контингент, який було охоплено РК з метою встановлення рівня підготовки до складання ліцензійних іспитів має такий вигляд:

- вітчизняні та іноземні студентів 3-го курсу всіх факультетів, які навчаються за спеціальностями «Медицина» та «Стоматологія»;
- вітчизняні та іноземні студентів 5-го курсу, які навчаються за спеціальністю «Стоматологія»;
- ЛІІ «Крок Б. Лабораторна діагностика», ЛІІ «Крок М. Сестринська справа».

Також проводився РК рівня знань студентів, які навчаються за спеціальністю «Громадське здоров'я» та «Фізична терапія, ерготерапія».

Проведення РК у студентів 3-го курсу, які навчаються за спеціальністю «Медицина», здійснювалось у 2 етапи – у I та II семестрі.

У I семестрі РК проводився за 5 дисциплінами: анатомія людини; медична біологія; гістологія; біологічна хімія та фізіологія, у II семестрі – за 4 дисциплінами: мікробіологія, патологічна фізіологія, патологічна анатомія та фармакологія.

Усього в замірах брали участь 400 вітчизняних студентів у I семестрі та 350 вітчизняних студентів у II семестрі у складі 31 групи і 611 іноземних студентів у I семестрі та 424 іноземних студенти у II семестрі у складі 65 груп.

Дані проведення РК наведені в *табл. I.22*, де представлено середній відсоток складання тесту за дисциплінами, що входять до складу «Крок 1».

**Таблиця I.22 – Додипломна освіта.
Середній результат складання РК ЄДКІ «Крок 1» за дисциплінами**

Факультет	Дисципліна, %									Всього, %
	Анатомія	Біологічна хімія	Гістологія	Медична біологія	Мікробіологія	фізіологія	Патологічна фізіологія	фармакологія	Патологічна анатомія	
Вітчизняні студенти										
I	96,2	91,9	90,6	91,4	96,6	90,2	88,3	89,2	87,4	92,2 90,37
II	90,3	87,5	84,4	87,7	92,6	86,1	82,7	84,6	78,3	87,5 84,5
III	88	84,4	77,3	82,7	93,2	77,6	87	84,2	81,1	82,5 86,4
IV	86,0	84,4	82,2	85,3	89,2	80,5	83	83,2	78,6	83,8 83,5
Всього	90,1	87,1	83,6	86,8	92,9	83,6	85,3	85,3	81,4	86,5 86,2
Іноземні студенти										
V	100	100	100	95	-	95	-	-	-	97,8
VI	86,2	81,7	67,7	82,4	78,4	70	71,3	73,2	36,2	78,7 65,2
VII	85,9	79,8	70,9	83,5	81,4	68,1	75,2	76,1	35,4	78,4 67
Всього	90,7	87,2	79,5	87,0	79,9	77,7	73,3	74,7	35,8	85,0 66,1
Разом	90,4	87,2	81,6	86,9	86,4	80,7	79,3	78,1	60,6	85,8 76,2

За підсумками проведення РК серед вітчизняних студентів найвищий результат у I мед. ф-ту (92,2/90,37 %). Загальний результат по іноземним факультетам демонструє готовність найбільшої кількості студентів V ф-ту до складання тестового іспиту – 97,8 %, але ми не можемо говорити про достовірність оцінки знань, адже у РК брав участь тільки один студент V ф-ту. Результати студентів 3-го курсу, які не набрали прохідний бал у 60,5 % за дисциплінами та в цілому за тестом, представлені у *табл. 1.23*. Звертаємо увагу, що найбільш складними серед дисциплін у вітчизняних студентів виявилися гістологія (14,78 %) та патологічна анатомія (13,7 %); у іноземних – гістологія (37 %) та патологічна анатомія (99 %).

Якщо розглядати результати усіх студентів 3-го курсу (вітчизняних та іноземних), то у I семестрі не змогли успішно відповісти на тестові завдання, тобто набрати встановлений Центром тестування України прохідний бал при складанні ліцензійних іспитів, 112 студентів (11 %), у II семестрі – 151 студент (20 %).

Таблиця 1.23 – Додипломна освіта. Кількість студентів, які не набрали прохідний бал (60,5 %), за дисциплінами

факультет	Дисципліна, %									Всього, %
	Анатомія	Біологічна хімія	Гістологія	Медична біологія	Мікробіологія	Фізіологія	Патологічна фізіологія	фармакологія	Патологічна анатомія	
Вітчизняні студенти										
I	0 0 %	2 2 %	3 3 %	2 2 %	1 1 %	5 5 %	5 5 %	5 5 %	10 10 %	0/0 %
II	4 3,9 %	5 4,9 %	13 12,8 %	3 2,9 %	0	10 9,9 %	6 11 %	4 7 %	6 11 %	3/2,97 % 2/4 %
III	9 9,2 %	9 9,2 %	26 26,5 %	11 11,2 %	5 5,2 %	21 21,4 %	10 10,3 %	15 15,5 %	16 16,5 %	10/10,2 % 9/9,3 %
IV	12 11,9 %	9 8,9 %	17 16,8 %	7 6,9 %	4 4,1 %	17 16,8 %	12 12,2 %	9 9,2 %	17 17,3 %	6/5,9 % 4/4 %
Всього	25 6,25 %	25 6,25 %	74 14,78 %	29 5,76 %	10 2,6 %	53 13,3 %	33 9,6 %	33 9,2 %	49 13,7 %	19/4,8 21/5,9 %
Іноземні студенти										
VI	35 13,4 %	37 14,1 %	107 40,8 %	36 13,7 %	43 20,5 %	72 27,5 %	53 25,2 %	63 30,0 %	206 98,1 %	38/14,5 % 70/33,3 %
VII	51 14,7 %	47 13,5 %	116 33,3 %	48 13,8 %	36 17 %	113 32,5 %	48 22 %	46 21,5 %	214 100 %	55/15,8 % 60/28 %
Всього	86 14 %	84 13,8 %	223 37 %	84 13,8 %	79 18,8 %	185 29,8 %	101 23,7 %	109 26 %	420 99 %	93/15,2 % 130/30 %
Разом	111 (11 %; 14 %)	109 (11 %; 14 %)	297 (29 %; 38 %)	113 (11 %; 15 %)	89 (9 %; 12 %)	238 (24 %; 31 %)	134 (13 %; 17 %)	142 (14 %; 18 %)	469 (46 %; 61 %)	112/11 % 151/20 %

При підготовці до складання іспиту «Англійська мова професійного спрямування» використовувались тести англійською мовою.

Наведені у *табл. I.24–I.25* дані результатів з іспиту англійської мови професійного спрямування свідчать про те, що на першому етапі перевірки майже 90 % вітчизняних студентів, окрім III ф-ту (78,6 %), готові до складання іспиту, лише незначна частка студентів не впорались із завданнями і не подолали критерій «склав» у 30,5 %, та 70 % іноземних студентів готові до складання іспиту. На другому етапі перевірки в цілому 93 % вітчизняних та 83,5 % іноземних студентів готові до складання іспиту.

**Таблиця I.24 – Додипломна освіта.
Кількість студентів та % вірних відповідей
з іспиту «Англійська мова професійного спрямування»
I–IV мед. ф-тів (за встановленим критерієм 30,5 %)**

Відсоток	I	II	III	IV	Всього
	осіб/%				
0–30	2 (2)	12 (1,9)	21 (21,4)	12 (11,8)	47 (11,8)
	9 (9)	4 (2)	14 (14)	9 (2)	36 (10,3)
31–100	98 (98)	89 (88,1)	77 (78,6)	89 (88,2)	353 (88,2)
	90 (90)	52 (98)	83 (86)	89 (98)	314 (89,7)

**Таблиця I.25 – Додипломна освіта.
Кількість студентів та % вірних відповідей
з іспиту «Англійська мова професійного спрямування»
V–VII ф-тів (за встановленим критерієм 30,5 %)**

Відсоток	V	VI	VII	Всього
	осіб/%			
0–30	0 (0)	66 (25,2)	123 (35,3)	189 (30,9)
	–	34 (16,0)	36 (16,8)	70 (16,5)
31–100	1 (100)	196 (74,8)	225 (64,7)	422 (69,1)
	–	176 (84,0)	178 (83,2)	354 (83,5)

Проведення РК у студентів 3-го курсу, які навчаються за спеціальністю «Стоматологія», також здійснювалось у I та II семестрах. У I семестрі РК проводився за 6 дисциплінами: анатомія людини, медична біологія, гістологія, біологічна хімія, мікробіологія та фізіологія; у II – за 3 дисциплінами: патологічна фізіологія, патологічна анатомія та фармакологія.

Усього в перевірці брали участь 90 (97 % загальної кількості) вітчизняних студентів – на першому етапі та 78 (82 % загальної кількості) вітчизняних студентів – на другому етапі у складі 7 груп та 105 іноземних студентів – на першому етапі та 108 іноземних студентів – на другому етапі у складі 16 груп.

Дані проведення РК наведені в *табл. I.26*, де представлено середній відсоток складання тесту за дисциплінами, що входять до складу «Крок 1».

За підсумками проведення РК найвищий результат у стоматологічного факультету (77,4 %/68,1 %). Загальний результат по факультетах демонструє готовність найбільшої кількості студентів – 73,5 % до складання тестового іспиту за 6 дисциплінами та 57,1 % – за 3 дисциплінами.

**Таблиця І.26 – Додипломна освіта.
Середній результат складання РК ЄДКІ «Крок 1» за дисциплінами**

факультет	Дисципліна, %									Всього, %
	Анатомія	Біологічна хімія	Гістологія	Медична біологія	Мікробіологія	фізіологія	Патологічна фізіологія	фармакологія	Патологічна анатомія	
Вітчизняні студенти										
Стомат.	80	80,8	71,7	75	80,6	74,1	69,7	65,9	68,8	77,4 68,1
Іноземні студенти										
V	82	74,7	64	68,7	86	58	50,8	41,2	38,2	72 44,1
VI	82,3	74,2	40,1	67,7	76,1	53,2	48,9	48,2	45,7	66,9 47,8
Всього	82,1	74,5	52	68,2	81,1	55,6	50	44,7	42	69,5 46
Разом	81	77,7	61,9	71,6	80,9	64,9	59,9	55,4	55,4	73,5 57,1

Результати студентів 3-го курсу, які не набрали прохідний бал у 60,5 % за дисциплінами та в цілому по тесту, представлені у *табл. І.27*.

Таблиця І.27 – Додипломна освіта. Кількість студентів, які не набрали прохідний бал (60,5 %), за дисциплінами

факультет	Дисципліна, %									Всього, %
	Анатомія	Біологічна хімія	Гістологія	Медична біологія	Мікробіологія	фізіологія	Патологічна фізіологія	фармакологія	Патологічна анатомія	
Вітчизняні студенти										
Стомат.	15 16,7 %	15 16,7 %	33 36,7 %	26 28,9 %	18 20 %	23 25,6 %	22 28,2 %	32 41 %	27 34,6 %	14/16 % 28/35,9 %
Іноземні студенти										
V	3 20 %	2 13,3 %	5 33,3 %	6 40 %	1 6,67 %	6 40 %	27 65,9 %	31 75,6 %	36 87,8 %	4/27 % 33/80,5 %
VI	13 14,4 %	22 24,4 %	72 80 %	30 33,3 %	22 24,4 %	44 48,9 %	46 68,7 %	43 64,2 %	42 62,7 %	30/33 % 49/73,1 %
Всього	16 15,2 %	24 22,9 %	77 73,3 %	36 34,3 %	23 21,9 %	50 47,6 %	73 67,6 %	74 68,5 %	78 72,2 %	34/32,4 % 82/75,9 %
Разом	31 16 %; 17 %	39 20 %; 21 %	110 56 %; 59 %	62 32 %; 33 %	41 21 %; 22 %	73 37 %; 39 %	95 49 %; 51 %	106 54 %; 57 %	105 54 %; 57 %	48/24,6 % 110/59,1 %

Звертаємо увагу, що найбільш складними серед дисциплін у вітчизняних студентів виявилися гістологія (36,7 %) та фармакологія (41 %); у іноземних – гістологія (73,3 %) та патологічна анатомія (72,2 %).

Якщо розглядати результати усіх студентів 3-го курсу (вітчизняних та іноземних), то у І семестрі не змогли успішно відповісти на тестові за-

вдання, тобто набрати встановлений Центром тестування України прохідний бал при складанні ліцензійних іспитів, 48 студентів (24,6 %), у II семестрі – 110 (59,1 %).

При підготовці до складання іспиту «Англійська мова професійного спрямування» використовувались тести англійською мовою.

Наведені у табл. 1.28 дані результатів з іспиту англійської мови професійного спрямування свідчать про те, що у I семестрі більша частка студентів (64 %) готова до складання іспиту, 36 % студентів не впорались із завданнями і не подолали критерій «склав» у 30,5 %. У II семестрі тільки половина студентів (51,6 %) показала результат готовності до складання іспиту.

**Таблиця 1.28 – Додипломна освіта.
Кількість студентів та % вірних відповідей
з іспиту «Англійська мова професійного спрямування»
(за встановленим критерієм 30,5 %)**

Відсоток	Стомат.	V	VI	Всього
осіб/%				
0–30	29 (32) 23 (29,5)	4 (27) 34 (82,9)	38 (42,2) 33 (49,3)	71 (36) 90 (48,4)
31–100	61 (68) 55 (70,5)	11 (73) 7 (17,1)	52 (57,8) 34 (50,7)	124 (64) 96 (51,6)

Результати проведення РК студентів 5-го курсу стоматологічного, V та VI ф-тів з підготовки іноземних студентів спеціальності «Стоматологія». Усього в перевірці брали участь 82 (91 % від загальної кількості) вітчизняних студента у складі 7 груп та 58 (43 % від загальної кількості) іноземних студентів у складі 10 груп.

Дані проведення РК наведені в табл. 1.29, де представлено середній відсоток складання тесту за дисциплінами, що входять до складу «Крок 1».

**Таблиця 1.29 – Додипломна освіта.
Середній результат складання РК ЄДКІ «Крок 1» за дисциплінами**

Дисципліна Факультет (осіб)	Терапевтична стоматологія	Хірургічна стоматологія	Ортопедична стоматологія	Дитяча терапевтична стоматологія	Дитяча хірургічна стоматологія	Ортодонція	Всього, %
Вітчизняні студенти							
Стомат.	83,9	84,5	87,6	75,1	77,1	80,2	81,9
Іноземні студенти							
V	64	50,7	49,9	62	54,9	36,2	54,4
VI	87,7	76,9	55,4	51,9	53,8	46,9	64,5
Всього	75,9	63,8	52,7	57	54,4	41,6	59,5
Разом	78,5	74,2	70,2	66,1	65,8	60,9	70,7

За підсумками проведення РК найвищий результат у стоматологічного факультету (81,9 %). Загальний результат по факультетах (70,7 %) демонструє готовність найбільшої кількості студентів до складання тестового іспиту.

Результати студентів 5-го курсу, які не набрали прохідний бал у 60,5 % за дисциплінами та в цілому по тесту, представлені у *табл. 1.30*.

Звертаємо увагу, що найбільш складними серед дисциплін у вітчизняних студентів виявилися «дитяча хірургічна стоматологія» (20,7 %) та «ортодонтія» (19,5 %); у іноземних – «ортодонтія» (74,1 %).

Якщо розглядати результати усіх студентів 5-го курсу (вітчизняних та іноземних), то не змогли успішно відповісти на тестові завдання, тобто набрати встановлений Центром тестування України прохідний бал при складанні ліцензійних іспитів, 1 вітчизняний студент (1,2 %) та 32 (55,2 %) іноземних студенти.

Таблиця 1.30 – Додипломна освіта. Кількість студентів, які не набрали прохідний бал (60,5 %), за дисциплінами

Дисципліна Факультет (осіб)	Терапевтична стоматологія	Хірургічна стоматологія	Ортопедична стоматологія	Дитяча терапевтична стоматологія	Дитяча хірургічна стоматологія	Ортодонтія	Всього, %
Вітчизняні студенти							
Стомат.	6 (7,3 %)	2 (2,4 %)	2 (2,4 %)	13 (15,6 %)	17 (20,7 %)	16 (19,5 %)	1 (1,2 %)
Іноземні студенти							
V	15 (33,3 %)	30 (66,7 %)	28 (62,2 %)	20 (44,4 %)	21 (46,7 %)	36 (80 %)	27 (60 %)
VI	0 (0 %)	3 (23,1 %)	5 (38,5 %)	5 (38,5 %)	6 (46,2 %)	7 (53,8 %)	5 (39 %)
Всього	15 (25,9 %)	33 (56,9 %)	33 (56,9 %)	25 (43,1 %)	27 (46,6 %)	43 (74,1 %)	32 (55,2 %)
Разом	21 (15 %)	35 (25 %)	35 (25 %)	38 (27 %)	44 (31 %)	59 (42 %)	33 (24 %)

Також у цьому навчальному році Навчально-науковим інститутом якості освіти ХНМУ з метою перевірки якості засвоєння знань було проведено РК рівня знань студентів, які навчаються за спеціальностями «Лабораторна діагностика», «Громадське здоров'я», «Медсестринство» та «Фізична терапія, ерготерапія».

Загальний результат (табл. I.31) демонструє дуже високий рівень вивчення дисциплін у студентів зі спеціальності «Громадське здоров'я» (94 %) та «Лабораторна діагностика» (89,8 %).

Таблиця I.31 – **Додипломна освіта. Середній результат складання РК**

Спеціальність	Загальний результат, %
Лабораторна діагностика	89,9
Громадське здоров'я	94
Медсестринство	55,9
Фізична терапія, ерготерапія	73,8

Минулий та попередній роки стали часом активного розвитку в університеті різних форм дистанційних засобів освіти. Створений у 2019–2020 н. р. Центр дистанційного навчання (ЦДН) займає у цьому процесі провідну роль. Станом на кінець 2020–2021 н. р. в університеті використовуються 2 основні платформи для навчання в дистанційному форматі – Moodle (для асинхронного режиму, наповнення навчально-методичними матеріалами та дистанційними курсами) та Google Meet (для синхронного спілкування, проведення лекцій та практичних занять). Крім того, при необхідності використовуються резервні онлайн-платформи – Zoom та BigBlueButton. Також відпрацьовується можливість використання нової платформи – Microsoft office 365.

У вересні 2020 р., з початком нового навчального року, з'ясувалось, що обладнання системи медійного зв'язку BigBlueButton недостатньо потужне для проведення онлайн-занять всього університету одночасно. Враховуючи це, було прийнято рішення перевести онлайн-навчання до системи медійного зв'язку Google Meet, що надається компанією Google безкоштовно.

Центром розроблено та впроваджено в освітній процес наступні організаційно-розпорядчі документи, які визначили порядок розвитку дистанційного навчання в університеті:

- Положення про порядок впровадження технологій дистанційного навчання в освітній процес ХНМУ;

- Положення про розробку, експертизу та атестацію дистанційних курсів у ХНМУ (реєстраційний № 16/2020 від 12.06.2020 р.).

З початком навчального року Центр зареєстрував нових користувачів (1-й курс) у системі LMS Moodle та заблокував користувачів, які закінчили навчання в університеті (випускники). Також було перевірено склади академічних груп та переведено велику частину користувачів на корпоративні адреси поштових скриньок. Це триває постійно. У разі необхідності ЦДН надає технічну підтримку та допомогу викладачам і студентам у роботі з системою LMS Moodle, тобто реєстрацію нових користувачів, скидання пароля до облікових записів користувачів, надання прав та можливостей у системі та іншу технічну і консультативну допомогу.

Коли проводилась Державна атестація випускників 2021 н. р. в дистанційному режимі на платформі Moodle з використанням відеозв'язку

Google meet, Центр дистанційного навчання забезпечив повну технічну і методичну підтримку цього заходу. Співробітники ЦДН опрацювали та розробили зведений розклад проведення атестації випускників із використанням технологій дистанційного навчання. Проведено навчальні заняття з модераторами, на яких покладалася одна з найважливіших функцій проведення екзаменів. Повністю перевірили банки питань разом із викладачами з групи підготовки іспитів. Склали алгоритми дій як для студентів, так і для екзаменаторів та членів екзаменаційних комісій. Створено відео-інструкцію для студентів як допоміжний матеріал для складання іспитів трьома мовами, а також обладнані необхідною технікою приміщення для приймання іспитів.

Серед заходів, що були впроваджені Центром дистанційного навчання за 2020–2021 н. р., найбільш вагомі такі:

- навчання 162 викладачів на дистанційному курсі «Основи методології розробки електронних курсів у сфері медичної освіти» (всього навчались та отримали сертифікати 282 науково-педагогічні працівники);

- для повноцінного забезпечення навчальної діяльності проведення додаткового оснащення навчальних класів та їх технічної підтримки за рахунок встановлення веб-камер, оснащення додатковими гарнітурами, модулями пам'яті тощо;

- технічна підтримка проведення осінньої та весняної сесії;

- постійний супровід та надання консультативної допомоги щодо розробки, створення та наповнення дистанційних курсів викладачами;

- організація та проведення експертизи й атестації дистанційних курсів, розроблених викладачами ХНМУ (проведено 5 засідань комісії, атестовано 36 курсів);

- участь співробітників Центру у процесах зовнішньої та внутрішньої академічної мобільності, організації підвищення кваліфікації здобувачами, в т. ч. організації підвищення кваліфікації зовнішніми здобувачами;

- організація та проведення технічної підтримки двох Всеукраїнських конференцій з актуальних питань медичної освіти.

Наразі система LMS Moodle університету нараховує декілька сотень курсів, включаючи готові (атестовані) і не атестовані курси, тобто курси, які знаходяться на різних стадіях розробки, призначені тільки для перевірки знань, і приблизно 10 000 активних користувачів зі строком входу до системи не більше, ніж 200 днів.

Також, одночасно з Google Meet, впроваджено у роботу університету корпоративну електронну пошту Google Mail, календар Google Calendar, документи Google Docs та інші корисні інструменти, що надає компанія Google. Проте такий інструмент, як Google Class, не набув популярності, про це свідчить статистика його використання.

На кінець року корпоративну пошту Google Mail використовують приблизно 8,5 тис. користувачів, Google Disk – приблизно 1,7 тис. користу-

вачів, Google Meet – приблизно 8 тис. користувачів, Google Calendar – приблизно 3,5 тис. користувачів, сервіс Google Class не набув популярності у користувачів, про що свідчить статистика його використання.

Крім цього, фахівці центру розробили зразок сторінки кафедри та відеоінструкцію до її створення з включенням програмного коду на мові розмітки HTML, випробували та впровадили запис відеолекції та відеоінструкції користувача. Встановлено і налагоджено роботу додаткової системи LMS Moodle для проведення занять з особами, які не є співробітниками або студентами університету. Наприклад, на базі цієї системи проводяться заняття зі студентами іншого вишу з Військової підготовки. Зараз знаходиться у підготовці до впровадження кодування найменування академічних груп.

Також фахівці ЦДН здійснюють постійний контроль та підтримку апаратного та програмного забезпечення системи LMS Moodle і системи медійного зв'язку BigBlueButton.

Університет продовжив розвиток симуляційного напрямку навчання. Основними напрямками минулого року було створення «Симуляційного центру» та відкриття «Лабораторії клінічних навичок».

Симуляційний центр створено з метою забезпечення впровадження симуляційних методів навчання в освітній процес за сучасними світовими практиками та введення в дію рішення Вченої ради ХНМУ від 24.06.2021 р. У структурі Навчально-наукового інституту якості освіти ХНМУ з нового навчального року буде новий підрозділ – Симуляційний центр ННІ ЯО ХНМУ. До його складу увійдуть існуючі на даний момент міжкафедральні симуляційні класи за напрямками: хірургія, терапія, педіатрія, акушерство та гінекологія, невідкладні стани та новостворений клас – лабораторія клінічних навичок за напрямом сімейна медицина.

Лабораторія клінічних навичок була відкрита 18.06.2021 р. за сприяння Україно-швейцарського проєкту «Розвиток медичної освіти». Для цього університет виділив приміщення в Навчально-науковому інституті якості освіти, проведений необхідний ремонт та оздоблювальні роботи. Завдяки проєкту з'явилося необхідне обладнання для оснащення приміщень лабораторії технічною апаратурою запису та відтворення навчального процесу і медичних маніпуляцій. Також в рамках співпраці з проєктом лабораторія була забезпечена необхідною кількістю як симуляційного обладнання і манекенами, так і відповідною медичною апаратурою, та спорядженням, яке необхідне в практиці роботи кабінету сімейного лікаря.

Викладачі університету, яких було обрано для участі в проєкті, пройшли і будуть продовжувати навчання щодо навичок роботи на симуляційному обладнанні та знайомитись з педагогічними підходами симуляційних методик навчання.

Водночас університет забезпечує розвиток матеріальної бази симуляційного напрямку шляхом закупівлі за власні кошти великої кількості сучасного симуляційного обладнання, яке необхідне для функціонування відповідних симуляційних класів.

Для якісного забезпечення навчального процесу ННІ ЯО ХНМУ у 2020–2021 н. р. отримав нові тренажери та моделі:

- 1) біонічний гібридний симулятор – 1 од.;
- 2) гібридний симулятор для аускультатії звуків серця, легень та кишечника – 5 од.;
- 3) модель для надання допомоги (прийом Геймліха) – 2 од.;
- 4) тренажер кріотиреотомії – 1 од.;
- 5) тренажер обстеження передміхурової залози – 1 од.;
- 6) модель сидниць для внутрішньомязових ін'єкцій з контролем – 1 од.

Також ведеться постійна робота щодо оновлення бази медичних сценаріїв, клінічних задач, практичних завдань іспитів для використання в різних симуляторах, таких як BodyInteract, DrSim, для забезпечення можливості підготовки до практичної складової навчального процесу.

Робота з покращання **педагогічного і психологічного супроводу навчально-виховного процесу** у 2020–2021 н.р. здійснювалась відповідно до плану роботи ННІ ЯО. Минулого року було реформовано підрозділ інституту – Лабораторію психологічних і соціологічних досліджень у Психологічну службу університету.

Створення Психологічної служби як окремого структурного підрозділу є значним перспективним розвитком та має пріоритетне значення для діяльності університету у психологічній підтримці, допомозі в адаптації до навчання, підвищенні рівня психологічного та соціального благополуччя не тільки здобувачів вищої освіти, а й науково-педагогічних працівників університету.

Стратегічні напрямки у розвитку сектора:

- 1) підвищення рівня психологічного та соціального благополуччя здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників;
- 2) психоосвіта здобувачів вищої освіти;
- 3) науково-практичне співробітництво із закладами вищої освіти України та зарубіжжя з метою підвищення ефективності діяльності Психологічної служби.

Пріоритетні напрямки діяльності сектора:

- 1) психологічна допомога здобувачам вищої освіти та науково-педагогічним працівникам (за запитом);
- 2) підвищення психолого-педагогічної кваліфікації науково-педагогічних працівників «Школа молодого викладача» та «Школа досвідченого лектора» (щорічно);
- 3) безперервний професійний розвиток науково-педагогічних працівників «Групи рівних» (щорічно в рамках Україно-Швейцарського проєкту «Розвиток медичної освіти»);
- 4) науково-практичне співробітництво із закладами вищої освіти України, що мають у своєму складі Психологічну службу або кабінет психологічної допомоги, з метою підвищення ефективності діяльності Психологічної служби ННІ ЯО ХНМУ.

Окрім результатів щорічного робочого плану, працівниками Психологічної служби ННІ ЯО ХНМУ було успішно виконано заходи Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації.

Працівники Психологічної служби провели 151 індивідуальну консультацію (114 студентів, 33 співробітники). Основна тематика звернень полягала в самовдосконаленні, роботі над бажаними рисами і навичками; складнощах з навчанням, учбовій мотивації; стресових ситуаціях; партнерських стосунках; проблемах у відносинах з батьками та іншими старшими членами сім'ї; проблемах у спілкуванні з іншими студентами; тривозі щодо майбутньої роботи, спілкуванні з майбутніми колегами і керівництвом.

Заняттями у «Школі молодого викладача» та «Школі досвідченого лектора» було охоплено відповідно 37 та 33 співробітники університету. У «групі рівних», яка проводиться в рамках Україно-Швейцарського проєкту, займалися 12 співробітників. Співробітники служби взяли участь у роботі п'яти Всеукраїнських та Міжнародних конференцій. Служба активно співпрацює з Харківським національним університетом Повітряних Сил ім. І. Кожедуба, з яким підписано договір на науково-практичне співробітництво, а також бере участь у проведенні різноманитних заходів Україно-Швейцарського проєкту «Розвиток медичної освіти».

Упродовж року було проведено 12 тренінгів та інших заходів.

1. Тренінг «Перша психологічна допомога».
2. Тренінг «Формування стресостійкості».
3. Лекція «Песимізм чи оптимізм? Чи дійсно позитивне мислення дає конкурентні переваги».
4. Лекція-тренінг «Емоції та емоційний інтелект. Розуміння власних емоцій. Прийоми керування власними емоціями».
5. Круглий стіл «Етикет віртуальних комунікацій».
6. Семінар «Дезадаптивні психологічні схеми».
7. Психологічні диференціації професійного становлення лікаря в гендерному аспекті».
8. Тиждень психології у Харківському національному університеті Повітряних Сил ім. І. Кожедуба;
9. Лекція «Емоції та емоційний інтелект. Розуміння власних емоцій. Прийоми керування своїми емоціями».
10. Семінар «Я-концепція і самооцінка».
11. Семінар «Конфлікти. Алгоритми виходу із конфліктних ситуацій. Способи їх подолання».
12. Семінар «Невербальна комунікація та особисті кордони».

Ще один аспект роботи у цьому напрямку – проведення соціологічних досліджень за різними аспектами життєдіяльності університету та осо-

бливостей навчального процесу. Так, у 2020–2021 н. р. соціологи психологічної служби Навчально-наукового інституту якості освіти реалізували нижченаведені напрямки соціологічної роботи.

Було проведено щорічний моніторинг **«Оцінювання свого навчання за освітньою (професійною) програмою»**, що передбачав збір даних, обробку та аналіз, написання звітів за результатами дослідження.

У період з грудня по червень були опитані здобувачі/-ки всіх 13 освітніх програм ХНМУ, обох рівнів освіти (бакалаврського та магістерського) та підготовлені звіти про дослідження. Дослідження мало на меті забезпечення нового підходу якості освіти у фокусі акредитації цих спеціальностей. Під час дослідження використовувалася методика напівстандартизованого опитування. Загалом була опитана така кількість здобувачів: ОП «Громадське здоров'я» – 5; ОП «Лабораторна діагностика» (бакалаври) – 86; ОП «Лабораторна діагностика» (магістри) – 5; ОП «Медицина» – 1 415; ОП «Педагогіка вищої школи» – 19; ОП «Педіатрія» – 130; ОП «Управління у сфері охорони здоров'я» – 14; ОП «Сестринська справа» (бакалаври) – 7; ОП «Сестринська справа» (магістри) – 11; ОП «Соціальна робота» – 5; ОП «Стоматологія» – 335; ОП «Фізична терапія, ерготерапія» (бакалаври) – 98; ОП «Фізична терапія» (магістри) – 26.

Загалом за цим дослідженням опитано **2 156** здобувачів/-ок.

Основні результати дослідження

Згідно з отриманими результатами здобувачі освіти, незалежно від спеціальностей, на яких вони навчаються, у цілому демонструють належний рівень поінформованості та доволі високий рівень задоволеності щодо різних аспектів освітнього процесу, як-то: цілі, завдання, зміст, методи, форми, очікувані результати навчання; критерії оцінювання; порядок перескандання заліків, іспитів; порядок оскарження результатів заліків, іспитів; концепція академічної доброчесності ХНМУ тощо. Помітне виключення становить доволі посередній рівень задоволеності рівнем соціальної підтримки (проживання, харчування, стипендії, соціальна допомога та ін.). На посередньому рівні знаходиться також поінформованість із роботою психологічної служби університету, що корелює з посереднім рівнем задоволеності цієї служби. Така ситуація потребує додаткових досліджень, оскільки робота з інформування дійсно активно проводиться через різні канали розповсюдження інформації, але виявляється неефективною.

Спираючись на думки респондентів, можна припустити, що наш університет наразі є недискримінаційним середовищем: дуже низький відсоток респондентів пригадували ситуації, коли б під час навчання були або учасниками, або свідками якихось корупційних проявів, випадків дискримінації за будь-якою ознакою (вік, стать, колір шкіри, національність, релігійна приналежність, мова, місце проживання тощо) чи ситуації, в якій сталося сексуальне домагання.

Ключовим показником якості освітньої програми є оцінка здобувачів/-ок власного освітнього процесу в цілому. На *рис. 1.1* показаний відсоток тих, хто обрав варіант відповіді «дуже добре» та «радше добре». Результати аналізу розподілу відповідей на зазначене запитання показало, що такі освітні програми, як «Управління у сфері охорони здоров'я», «Педагогіка вищої школи», «Громадське здоров'я» та «Соціальна робота» отримали найбільший відсоток оцінок «дуже добре» та «радше добре» (100 %). Трохи вищий за посередній відсоток цих відповідей отримали такі освітні програми, як «Стоматологія» (59,4 %), «Фізична терапія, ерготерапія» (бакалаврська програма, 57,1 %), «Сестринська справа» (бакалаврська програма, 57,1 %), «Лабораторна діагностика» (бакалаврська програма, 55,8 %) та «Сестринська справа» (магістерська програма, 54,6 %). Нижчу за 50 % задоволеність освітніми програмами в цілому показали здобувачі/-ки освітніх програм «Педіатрія» (30,8 %), «Фізична терапія» (магістерська програма, 38,5 %), «Лабораторна діагностика» (магістерська програма, 40 %), «Медицина» (43 %).

Рис. 1.1. Оцінка якості освітніх програм в цілому

Значним напрямком діяльності соціологів психологічної служби у зазначеному році стало дослідження різних аспектів стану академічної доброчесності серед викладачів та здобувачів ХНМУ. Було проведено два різні дослідження на цю тему. Перше дослідження **«Опитування викладачів та студентів щодо академічної доброчесності та якості освіти»** було складовою проєкту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» – Academic IQ, що впроваджується Американськими радами з міжнародної освіти. Опитування проходило у ХНМУ за розробленим Американськими радами інструментарієм серед викладачів та здобувачів протягом періоду з 1 грудня 2020 р. до 5 лютого 2021 р. Аналіз даних та звіт за

дослідженням були виконані у квітні–травні 2021 р. У підсумку в дослідженні взяло участь 1 336 здобувачів/-ок вищої освіти та 562 викладачі/-ки.

Основні результати дослідження

На практиці ознайомленість студентів із нормами забезпечення академічної доброчесності нижча, ніж у викладачів. Викладачі демонструють високі показники теоретичних знань щодо норм академічної доброчесності, але в деяких випадках їхнє ставлення до порушень занадто м'яке. Викладачі мають широкий доступ до програмного забезпечення з виявлення плагіату, але менше половини викладачів користуються ним щоразу. Загалом результати, отримані під час опитування викладачів і здобувачів, не критично відрізняються від прийнятих загальних норм.

Є певні проблеми, які наразі знаходяться у процесі вирішення: ознайомленість здобувачів із принципами академічної доброчесності має розширюватись, оскільки курс «Академічна доброчесність» є обов'язковим для усіх спеціальностей; кількість опитувань здобувачів щодо освітніх програм та навчальних дисциплін зростає, а результати опитувань опрацьовуються деканами, гарантими освітніх програм та завідувачами кафедр.

Деякі проблеми ще необхідно дослідити в подальшому, наприклад, проблему надмірного завантаження студентів та викладачів, важливо працювати над усуненням причин такої оцінки; розробити підґрунтя для регулярного консультування здобувачів щодо тайм-менеджменту. Також присутня певна проблема недостатньої комунікації між викладачами та студентами щодо отримання відгуків на письмові роботи, із чим також необхідно працювати, але вирішення цієї проблеми лежить у загальному просторі академічної атмосфери та академічної культури університету.

Окрім участі у цьому дослідженні, соціологи психологічної служби ННІ ЯО розробили соціологічний інструментарій для дослідження «**Академічна доброчесність: анкета студента**», зібрали дані, обробили, проаналізували їх та написали звіти за результатами дослідження. Під час дослідження застосовувалася методика напівстандартизованого онлайн-опитування.

У рамках дослідження були опитані представники усіх освітніх програм. Загалом за цим дослідженням опитано **708 респондентів/-ок**.

Основні результати дослідження

Важливим показником дотримання норм академічної доброчесності є терпимість здобувачів/-ок до порушень. Аналіз відповідей на запитання щодо того, які практики порушень розповсюджені та наскільки вони допустимі, надав такі результати (*табл. 1.2*). Найпоширенішими порушеннями академічної доброчесності в ХНМУ є «Підказка іншим здобувачам на практичному занятті» (цей варіант відповіді обрали 46,2 % опитаних), «Цитування у рефераті/курсній без посилання на джерело» (31,6 %) і «Допомога» кафедрі» (27,8 %).

Згідно з відповідями респондентів/-ок найменш поширеними практиками можна вважати «Фальсифікацію даних при написанні наукової статті» (4,1 %), «Покупку» роботи задля отримання оцінки з непрофільного

предмета» (10,9 %), «Використання ідей колеги у своїй роботі без дозволу» (12,4 %).

Найбільш неприпустимими з точки зору здобувачів/-ок практиками є такі: «Підкуп викладача з метою отримання кращої оцінки» (неприпустим таку практику вважають 82,1 %), «Покупка» у викладача методичних матеріалів, коли факт покупки впливає на оцінювання» (79,1 %) і «Використання ідей колеги у своїй роботі без дозволу» (77,8 %).

Практик, з якими наші респонденти/-ки в масі своїй готові миритися, фактично, немає: такими можна умовно вважати хіба що такі практики, як «Підказка іншим здобувачам на практичному занятті» (неприпустимими їх вважають тільки 31,6 %) і «Цитування у рефераті/курсівій без посилання на джерело» (38,8 %).

Рис. 1.2. Терпимість до порушень принципів академічної доброчесності та їхнє поширення на практичному рівні (за відповідями здобувачів)

Третім значним напрямком соціологічних досліджень було щосеместрове дослідження «**Завершена дисципліна в оцінках здобувачів**». Соціологи виконали збір даних, обробку та аналіз результатів і написання довідок за результатами. Під час дослідження застосовувалася методика напівстандартизованого онлайн-опитування.

У першому семестрі було опитано 176 представників академічних груп за 7 освітніми програмами про 38 навчальних дисциплін; у другому – 256 представників академічних груп за 13 освітніми програмами про 82 навчальні дисципліни.

Основні результати дослідження

Основним показником оцінки здобувачами/-ками навчальних дисциплін є середня оцінка задоволеності за п'ятибальною шкалою 16 аспектів, пов'язаних із навчанням, а саме: «якість силабусу з дисципліни», «кількість годин, відведених на вивчення дисципліни», «розподіл годин між аудиторними заняттями і самостійною роботою», «перелік і послідовність тем, що вивчалися», «якість та доступність наданих інформаційних, навчально-методичних матеріалів», «організація і забезпечення самостійної роботи», «якість викладання загалом», «інноваційність та ефективність методів і форм, застосованих викладачем», «володіння викладачем технологіями дистанційного навчання», «доступність викладача для консультацій, відпрацювань, вирішення поточних питань», «чіткість та зрозумілість критеріїв оцінювання навчальних досягнень», «прозорість та об'єктивність оцінювання», «відношення викладача особисто до Вас, до Вашої групи загалом», «здобуті в рамках дисципліни знання», «сформовані в рамках дисципліни навички», «внесок, який зробила ця дисципліна у Ваше становлення як фахівця, у розвиток Вашого загального людського потенціалу».

Результати обчислення середньої оцінки цих аспектів показали, що загалом навчальні дисципліни були позитивно оцінені, деякі дуже позитивно (рис. 1.3). Найвище (4,9 балів) були оцінені дисципліни «Моделювання діяльності фахівця» (ОП «Педагогіка вищої школи») і «Епіднагляд та оцінка стану здоров'я і благополуччя населення» (ОП «Громадське здоров'я»), найнижче (3,6 балів) була оцінена дисципліна «Соціальна медицина, організація та економіка охорони здоров'я»; а також на 3,7 балів були оцінені такі дисципліни, як «Дерматологія, венерологія» (ОП «Медицина»), «Анатомія людини» (ОП «Медицина»), «Біологічна та біоорганічна хімія» (ОП «Медицина»), «Гігієна та екологія» (ОП «Медицина»), «Дерматологія, венерологія» (ОП «Стоматологія»).

Ще один напрямок роботи соціологів психологічної служби стосувався дослідження сприйняття здобувачами студентського простору, що полягав у розробці соціологічного інструментарію для дослідження «**Студентський простір**», збору даних, обробці та аналізу даних, написанні звіту за результатами дослідження. Були опитані здобувачі/-ки всіх 13 освітніх програм ХНМУ, обох рівнів освіти (бакалаврського та магістерського). Загалом були опитані 837 здобувачів/-ок. Важливим результатом дослідження є отримана інформація щодо тих складових студентського простору, які потребують змін, оновлення, осучаснення. На думку опитаних, передусім, оновлення вимагають гуртожитки (59,3 %), санвузли (56,2 %), спортивні зали (49,2 %), їдальні й кафетерії (39,9 %). Серед складових, що майже не згадувалися в цьому контексті, конференц-зали (3,1 %), коворкінги (4,2 %) і Наукова бібліотека (4,7 %).

Рис. І.3. Середній бал навчальних дисциплін за оцінками здобувачів

Щодо конкретних потреб у змінах, оновленні, осучасненні, що були висловлені нашими респондентами/-ками під час опитування, найболючішими позиціями є такі, що стосуються гуртожитків: змін потребують, перш за все, кухонне обладнання (64,6 %), інтер'єри кімнат (64,5 %), санвузли (62 %), зони для відпочинку і навчання (60,6 %) (рис. І.5).

Серед «загальноуніверситетських» складових змінені мають бути, передусім, такі: доступ до питної води (58,9 %), кількість місць для сидіння (на території) (57,1 %), якість Wi-Fi на території (56,8 %), санвузли в корпусах (55,3 %).

Ще один важливий напрямок діяльності охоплює комплексне дослідження оцінки якості освітніх програм випускниками ХНМУ та роботодавцями. Для цього розроблено соціологічний інструментарій для дослідження **«Випускники ХНМУ про якість освітньої підготовки ХНМУ»** та **«Роботодавці про якість освітніх програм ХНМУ»**. Збір даних та їхній аналіз планується в наступному навчальному році.

Рис. І.4. Локації студентського простору, що потребують змін, оновлення, осучаснення (за думкою здобувачів)

Рис. І.5. Складові локацій студентського простору, що потребують змін, оновлення, осучаснення (за думкою здобувачів)

Таким чином, у результаті діяльності соціологів психологічної служби Навчально-наукового інституту якості освіти були виявлені сильні та слабкі сторони освітніх програм ХНМУ; особливості сприйняття викладання певних дисциплін на різних кафедрах ХНМУ; стан ознайомлення та дотримання вимог норм академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти ХНМУ; основні проблеми в організації студентського простору. Усі звіти та довідки були передані деканам, гарантам відповідних освітніх програм та завідувачам відповідних кафедр і слугували основою для розробки заходів, спрямованих на усунення проблем та зміцнення сильних моментів.

Серед основних проблемних моментів освітніх програм та викладання навчальних дисциплін були виявлені такі: недостатня практична спрямованість, застарілість навчальних матеріалів, складність взаємодії з деякими викладачами.

Однією з найскладніших проблем у плані організації опитувань здобувачів є проблема активності здобувачів/-ок у заповненні анкет. Збір анкет становить певні складнощі, необхідно залучати деканів та гарантів програм для досягнення хоча б 50 % бар'єра. У зв'язку з цим висуваємо пропозицію у систематичному інформуванні здобувачів/-ок про роботу соціологів та важливості цього напрямку роботи від самого початку нового навчального року.

Наступного року планується розширення досліджень «Академічна доброчесність» та «Студентський простір» на іноземних здобувачів/-ок, збір даних та обробку результатів дослідження серед випускників ХНМУ та роботодавців. Планується щорічний моніторинг «Оцінювання свого навчання за освітньою (професійною) програмою» за всіма освітніми програмами та порівняння результатів із результатами моніторингу за 2020–2021 н. р. Щосеместровий моніторинг «Завершена дисципліна в оцінках здобувачів» планується протягом обох семестрів, серед здобувачів усіх освітніх програм, про близько 90 навчальних дисциплін.

Стратегічними завданнями розвитку напрямку є проведення соціологічних досліджень серед працівників ХНМУ та здобувачів вищої освіти як інструменту впровадження прогресивних змін в освітньому середовищі.

У 2021 р. було продовжено роботу з організації створення та матеріально-технічного забезпечення **Центру тривимірних технологій**. Цього року склад Центру було розширено та наразі до нього входять група з медичних технологій тривимірного моделювання та тривимірної візуалізації, виробничо-дослідницька група з тривимірних технологій друку та прототипування, група з технологій віртуальної реальності. Центр створено з метою участі у забезпеченні підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр» та «магістр», реалізації освітніх, науково-дослідних завдань, а також дослідження та поширення інноваційних методів 3D-моделювання, прототипування, сканування й 3D-друку в практичній медицині та наукових медичних дослідженнях та інших новітніх технологій для підвищення якості навчання. Роботу центру було розпочато з вересня 2019 р. Розроблено більше ніж

300 оригінальних 3D-моделей органів людини, надруковані на термопластичних принтерах синтетичні 3D-моделі кісток скелету людини та скелети в цілому, які впроваджені в освітній процес. Розроблено ігровий контент для студентів із вивчення пропедевтики внутрішньої медицини «Віртуальна модель інтерактивного хворого терапевтичного профілю» – опитування хворого, з вивчення факультативної хірургії «Віртуальна модель інтерактивного хворого хірургічного профілю» – ознайомлення з правилами ведення оперативного втручання, з вивчення анатомії людини «Віртуальний анатомічний атлас будови скелету». Розпочата робота над проектом «Віртуальний ХНМУ» для ознайомлення здобувачів освіти з устроєм університету.

Передумовою створення конкурентного середовища у сфері освітніх послуг є дотримання діючого законодавства та подальшого формування культури якості освіти, одним з аспектів якого є дотримання положень **акademічної доброчесності**.

ПІДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТІВ ДЛЯ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Останніми роками університет постійно проводив масштабні заходи з розширення підготовки лікарів для іноземних держав, які дали певні результати. На даний час кількість іноземних студентів, які навчаються в нашому університеті, складає більше половини загального контингенту.

Завдяки виваженій керівній політиці адміністрації ХНМУ за останні роки вдалось досягти значного прогресу в питанні залучення і навчання іноземних громадян та осіб без громадянства в університеті, відборі найбільш добросовісних СПД в частині співпраці щодо організації набору на навчання.

ХНМУ вийшов на лідируючі позиції в Україні за вибором іноземців для здобуття вищої медичної освіти, значно зросла кількість іноземних абітурієнтів, що бажають вступити на навчання.

Для цього ННІ ППГ ХНМУ проводиться робота з організації набору на навчання іноземних громадян на постійній основі, яка полягає в наступному:

- постійна робота з контрактерами;
- обробка заявок іноземних абітурієнтів на навчання;
- консультування іноземних абітурієнтів в телефонному режимі та за допомогою e-mail;
- закуп та оформлення бланків запрошень на навчання;
- реєстрація запрошень на навчання в електронному журналі та їх видача;
- вирішення питань, пов'язаних із візовою підтримкою;
- робота із запитами Державної міграційної служби України, Державної прикордонної служби України, Служби безпеки України;

- робота з набору іноземних громадян та осіб без громадянства на навчання, забезпечення роботи предметних комісій, робота в приймальній комісії університету;

- робота з продовження строків перебування іноземних студентів ХНМУ на території України, оформлення їм посвідок на тимчасове проживання в Україні в ГУ ДМС України в Харківській області, постановка та зняття їх з обліку;

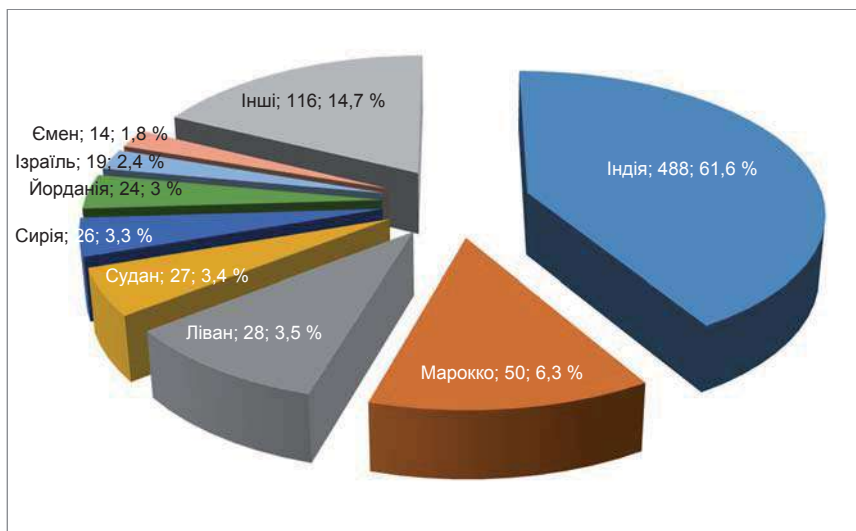
- видача направлень іноземним студентам на сплату за навчання;

- блокування в системі АСУ за несвоєчасну сплату за навчання іноземними студентами тощо;

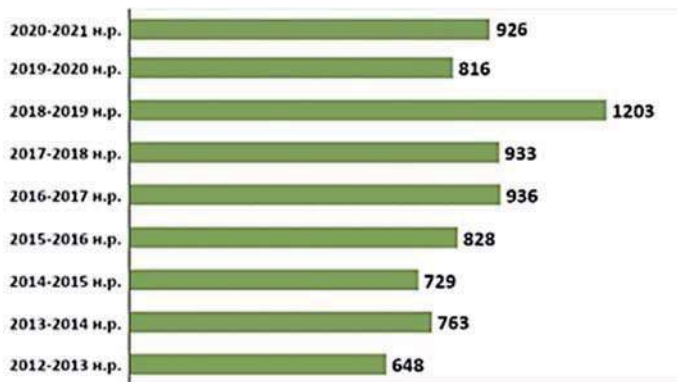
- робота з ЄДБО.

З початку 2020 р. ННІ ПІГ ХНМУ було запроваджено весняний набір іноземних громадян, що дало змогу збільшити контингент іноземних студентів університету, а також задовольнити попит на навчання в університеті тих іноземців, які з тих чи інших причин не мали змоги приїхати на навчання до 15 грудня 2020 р. Сподіваємось, що дана новація продовжить нарощувати свій потенціал і в майбутньому.

За результатами набору іноземних громадян 2020–2021 н. р. до ХНМУ на навчання було зараховано 926 іноземних студентів (772 студенти – осінній набір, 154 студенти – на весняний). Розподіл їх за країнами походження виглядає наступним чином:

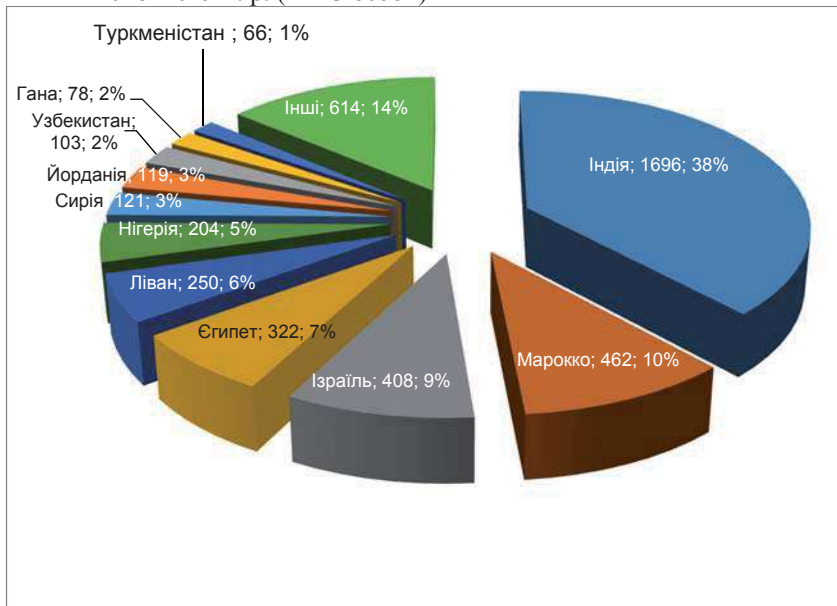
Загалом динаміка набору іноземних громадян на навчання до ХНМУ з 2012 р. виглядає наступним чином:

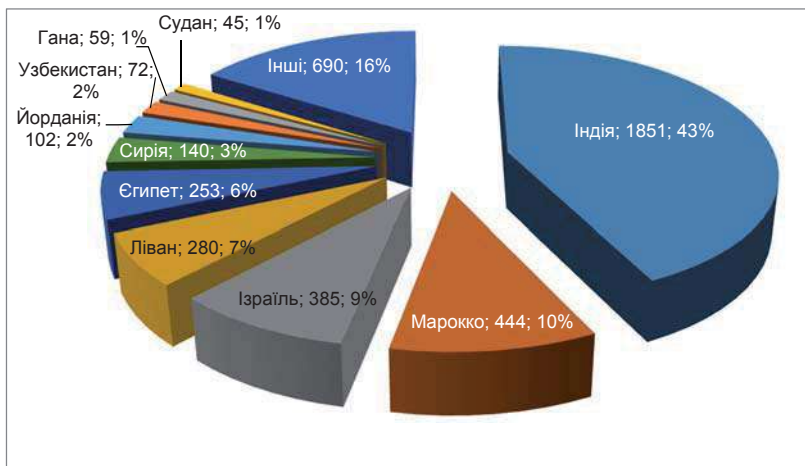
Без сумніву, головною загрозою набору іноземців на навчання 2020–2021 н. р. була пандемія вірусу COVID-19, а також всі обмеження, пов’язані з нею на світовому рівні.

Динаміка іноземного контингенту ХНМУ за країнами походження за останні 3 роки виглядає наступним чином:

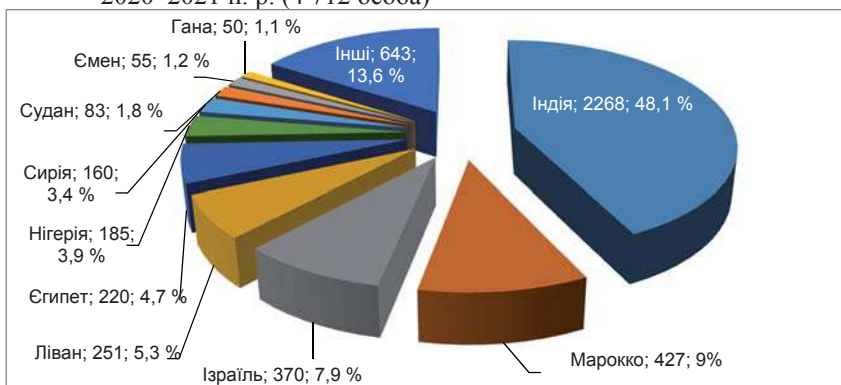
- 2018–2019 н. р. (4 443 особи)

• 2019–2020 н. р. (4 321 особа)

• 2020–2021 н. р. (4 712 особа)

Провідним напрямом діяльності ННІ ПІГ минулого року була подальша реалізація програмних заходів університету з метою наближення якості освіти іноземних громадян до стандартів європейського рівня, впровадження новітніх освітніх технологій, ефективна організація освітнього процесу та ін.

На засіданнях Вченої ради ННІ ПІГ ХНМУ регулярно розглядались питання про результати поточної академічної успішності, підсумки поточного контролю знань студентів.

Зважаючи на карантин, у зв'язку з поширенням захворювання на COVID-19 ННІ ПІГ ХНМУ та усіма відповідними його підрозділами було налагоджено навчальний процес у дистанційному режимі, а також підготовка до іспитів та заліків з основних навчальних дисциплін англійською та російською мовою у синхронному режимі за допомогою платформи Moodle

ХНМУ та у тому числі з використанням ZOOM, програм Viber, WhatsApp, соціальних мереж.

На базі програмного забезпечення Moodle було створено веб-кімнати для проведення зустрічей у режимі онлайн з іноземними студентами випускних курсів для підготовки студентів до складання практично орієнтованих іспитів online у період карантину та вирішення навчальних завдань.

Використання програми Moodle для проведення випускних іспитів для студентів ННІ ПІГ ХНМУ вимагало оновлення та додаткової підготовки всієї документації співробітниками випускаючих кафедр.

Наприкінці квітня розпочалася підготовка іноземних випускників до складання двох комплексів практично орієнтованих іспитів на платформі Moodle. Для цього співробітниками деканатів ННІ ПІГ ХНМУ було проведено online-тренінги всіх студентів погрупово для пояснення ключових моментів іспиту, тренування заповнення відповіді на екзаменаційний білет, демонстрації цієї відповіді екзаменатору та ін. Також випускаючі кафедри організовували додаткові вебінари для консультацій іноземних випускників із підготовки до іспитів та складання «Крок 2». Випускні іспити на V, VI та VII факультетах ННІ ПІГ ХНМУ розпочалися 21.05.2021 р. дистанційно на платформі Moodle у синхронному режимі з використанням відеозв'язку із забезпеченням надійної автентифікації здобувачів та жорсткого дотримання карантинних вимог усіма учасниками освітнього процесу.

Разом із цим, це дало можливість ННІ ПІГ ХНМУ виявити ряд недоліків із боку кафедр у роботі щодо контролю за атестацією рівня знань студентів і відвідуванням практичних занять. Слід зазначити, що деякі викладачі кафедр недостатньо коректно вели кафедральну документацію, а саме журналі академічних груп, на що була відповідна реакція деканів факультетів ННІ ПІГ ХНМУ.

Слід зазначити, що є кілька основних проблемних питань з впровадження дистанційного навчання в університеті.

1. Відсутність методичних засад застосування дистанційних технологій відповідно до існуючих напрямів підготовки.

2. Запровадження технологій дистанційного навчання ставлять певні вимоги до «віртуального» викладача, який крім знань предмету має вміти користуватися засобами інформаційних і комунікаційних технологій. Тому необхідним є освоєння інформаційних технологій непідготовленими викладачами.

3. Проблема підготовки й перепідготовки (психологічна непідготовленість науково-педагогічних працівників; інертність до нововведень; низький мотиваційний рівень до розробки дистанційних курсів та роботи за дистанційними технологіями).

4. Недостатнє матеріально-технічне забезпечення деяких студентів та науково-педагогічних працівників ХНМУ при організації дистанційної форми навчання та дистанційної форми складання іспитів.

Враховуючи різницю між контингентом студентів на трьох факультетах ННІ ПІГ, дуже стисло розглянемо результати навчальної діяльності окремо за факультетами та напрямками навчання.

У факультет проводить навчальну діяльність з іноземними студентами, що виявили бажання навчатися українською та російською мовами. Станом на 01.07.2021 р. на V факультеті навчається 341 студент, з них: 1-й курс – 30 (навчання українською мовою); 2-й курс – 80; 3-й курс – 113; 4-й курс – 70; 5-й курс – 46.

Підсумкові результати навчальної діяльності студентів 1–5-х курсів факультету спеціальність «Лікувальна справа» показали якісну успішність на рівні 2,16 %, абсолютні показники навчання становили 72,43 %. Студенти, що навчалися за спеціальністю «Стоматологія», показали абсолютну успішність на рівні 36,36 %, якісна успішність була 2,7 %.

25.06.2021 р. на V факультеті ННІ ПІГ ХНМУ відбувся випуск 6-го курсу за спеціальністю «Лікувальна справа» та 5-го курсу за спеціальністю «Стоматологія», 103 випускники факультету отримали диплом лікаря (49 випускників за спеціальністю «Лікувальна справа» та 54 – за спеціальністю «Стоматологія»).

Порівняно з минулим роком якісна успішність у студентів, які навчалися за спеціальністю «Лікувальна справа», знизилася на 8,8 % (з 24,2 до 15,45 %). Водночас навчальні успіхи випускників-стоматологів склалися у підвищенні якісної успішності – з 13 до 29,3 %.

Щодо студентів VI факультету ННІ ПІГ, то їх загальний контингент складає 1 996 осіб, які разом зі студентами VII факультету отримують навчальні послуги англійською мовою. Протягом навчального року з контингенту студентів VI факультету ННІ ПІГ ХНМУ було відраховано 374 (з них 185 випускників). З них 78 – за невиконання навчального плану, 49 – за власним бажанням, 50 – за несплату за навчання. Не склали ЛП «Крок 2» 21 особа із числа студентів (12 за спеціальністю «Лікувальна справа» і 12 за спеціальністю «Стоматологія»).

Навчальні досягнення 1–5-х курсів факультету характеризувалися якісною успішністю на рівні 2,23 % у студентів за напрямом «Медицина» та 1,46 % за напрямом «Стоматологія». Абсолютна успішність складала 39,35 % у медиків та 25,0 % – у стоматологів. Загальні показники факультету становили 35,58 % абсолютна успішність і 2,03 % якісна.

2020–2021 н. р. характеризувався суттєвими перешкодами для проведення навчального процесу. У зв'язку з поширенням захворювання на COVID-19 весь навчальний процес було переведено в дистанційний формат, що потребувало значних зусиль всіх кафедральних колективів ННІ ПІГ ХНМУ, а також всіх іноземних студентів для забезпечення високого рівня навчальної дисципліни.

Незважаючи на ці складнощі, протягом 2020–2021 н. р. було досягнуто зниження рівня академічної заборгованості студентів. Якщо за резуль-

татами семестрового контролю 2019–2020 н. р. повністю виконали навчальний план у весняному семестрі 27,2 %, то у 2020–2021 н. р. їх кількість зросла до 39,5 %.

Звертають на себе увагу значно гірші показники академічної успішності студентів, які навчаються за спеціальністю «Стоматологія» порівняно з тими, хто навчається за спеціальністю «Медицина». Крім того, слід звернути увагу на достатньо велику кількість студентів, які мають заборгованість лише з 1 дисципліни (28,2 %, у тому числі 32,3 % за спеціальністю «Медицина» і 20,5 % за спеціальністю «Стоматологія»). Таким чином, є дійсні резерви для зростання загальної успішності студентів.

185 студентів завершили навчання та отримали дипломи (123 за спеціальністю «Лікувальна справа» і 62 за спеціальністю «Стоматологія»). Результати випускної атестації факультету показали абсолютну успішність 100 %, якісну – 5,88 % із середнім балом 3,23.

На 1–6-му курсах VII факультету ННІ ПІГ ХНМУ минулого року навчалось 2 018 студентів. Протягом навчального року з контингенту студентів VII факультету ННІ ПІГ ХНМУ було відраховано 273 (з них 214 випускників). З них 9 – не приступили до занять, 8 – за невиконання навчального плану, 10 – за власним бажанням, 11 – за порушення умов контракту, 2 – за порушення навчальної дисципліни). Не склали ЛП «Крок 2» 22 особи.

Протягом 2020–2021 н. р. на VII факультеті було досягнуто суттєве зниження рівня академічної заборгованості студентів. Якщо за результатами семестрового контролю на 2019–2020 н. р. повністю виконали навчальний план в осінньому семестрі 26,1 % студентів, то у 2020–2021 н. р. цей показник збільшився до 43 %. За результатами весняного семестру кількість студентів, що повністю виконали навчальний план, складає 42,4 %.

У 2020–2021 н. р. кількість випускників на 6-му курсі VII факультету становила 234 особи, тому вперше Державні випускні іспити студенти VII факультету складали окремо від студентів VI факультету, що потребувало створення окремої екзаменаційної комісії, а також збільшило навантаження на англomовних викладачів випускаючих кафедр. 214 студентів VII факультету ННІ ПІГ ХНМУ завершили навчання та отримали дипломи за спеціальністю «Лікувальна справа» із загальним балом 3,29, уперше на VII факультеті одна студентка отримала диплом з відзнакою (Абена Коампах Нканса, Гана).

Останній рік кинув виклик усім українським ЗВО щодо переходу на дистанційне навчання, і наш університет успішно впорався з цим. Усі змогли пристосуватися до лекційних та практичних занять у режимі онлайн, провели державні іспити, церемонії випуску та посвячення у студенти в дистанційному форматі, а результати складання літньої та зимової сесії іноземними студентами на платформах Moodle та Google Meet виявилися навіть більш успішними, ніж у попередні роки. За даними семестрового контролю, найменш підготованим контингентом залишаються студенти-іноземці 1-х та 2-х курсів. Треба спрямувати додаткові зусилля на їх підготовку, для чого

пропонується призначити кураторів для кожної академічної групи іноземних студентів на 1-му і 2-му курсах у 2021–2022 н. р.

Потребує подальшого покращання соціальний захист студентів та професорсько-викладацького складу університету, у тому числі необхідно розглянути можливість вакцинації іноземних студентів у період навчання в Україні, що дасть можливість збільшити мотивацію до очного навчання та академічної мобільності англомовного контингенту здобувачів вищої освіти, особливо зараз – за умов всесвітньої боротьби з пандемією COVID-19 та її наслідками.

Зараз суттєво змінюються пріоритети освіти в українських вищих медичних навчальних закладах. Конкурентна боротьба за іноземного студента в умовах пандемії COVID-19 стає все більш жорсткою. Тому стратегічним напрямком діяльності ННІ ПІГ є забезпечення конкурентоспроможності університету на внутрішньому і зовнішньому ринках освітніх послуг, забезпечення високої професійної затребуваності випускників університету на основі високої якості підготовки фахівців, що визначається рівнем їх професійних і загальнокультурних компетенцій, проведення маркетингової роботи з метою збільшення кількості іноземних абітурієнтів із пріоритетних регіонів, які виявили бажання отримувати освіту в університеті, та водночас підвищення вимог до «прохідного балу» з профільних предметів.

Відповідно до рішення Вченої ради ХНМУ була розроблена «Стратегія інтернаціоналізації Харківського національного медичного університету на 2019–2025 рр.», згідно з якою інтернаціоналізація є невід’ємною складовою життя університету та розглядається як ключовий пріоритет його майбутнього розвитку. Відповідно до стратегії інтернаціоналізації ННІ ПІГ постійно працює над створенням умов для розширення студентської міжкультурної взаємодії, студентського самоврядування та співпраці, залученням іноземних студентів до ГО «Студентське самоврядування ХНМУ», розширенням співпраці з випускниками, які реалізували себе як фахівці в галузі знань «Охорона здоров’я» та працюють за кордоном.

Починаючи з 2023 р., для проходження студентами-випускниками сертифікації у міжнародній організації ECFMG медичні університети повинні мати акредитацію акредитуючого агентства, визнаного Всесвітньою Федерацією Медичної Освіти. У зв’язку з цим за дорученням ректора університету у березні 2020 р. інститут з підготовки іноземних громадян звернувся в Незалежну агенцію з акредитації та рейтингу НААР/IAAR з метою проведення міжнародної інституційної акредитації.

На виконання комплексного плану роботи ХНМУ на 2020–2021 н. р. щодо підготовки проведення процедури проведення міжнародної інституційної акредитації згідно зі стандартами та інструкціями НААР за кордоном (на основі WFME/AMSE) були вжиті всі необхідні заходи, та 23–25 листопада зовнішньою експертною комісією була проведена міжнародна інституційна акредитація. 24.12.2020 р. відбулося засідання акредитаційної

ради НААР/IAAR, на якій прийняте рішення про надання ХНМУ відповідного сертифікату строком на 5 років. Отримання сертифікату з міжнародної інституційної акредитації – це вагомий здобуток університету, який дозволить нам збільшити присутність на міжнародному ринку освітніх послуг і покращити позицію університету в міжнародному рейтингу університетів.

Відомо, що першочерговими завданнями під час навчання студентів у медичному ЗВО є формування світогляду, а також всебічний розвиток творчої особистості майбутнього лікаря. Проте якщо ці студенти є громадянами інших країн, на перший план висуваються не лише проблеми навчання, а й адаптаційні та соціальні чинники пристосування їхнього життя в Україні. Окремим питанням при цьому є загальна специфіка студентів-іноземців, яка вимагає більшої уваги викладачів до навчальних та виховних заходів. Особливо важливим цей аспект постає при формуванні співвідношень викладача ЗВО зі студентами-іноземцями, для яких існування мовного бар'єра, непорозуміння окремих дисциплінарних вимог та традиційних форм вивчення дисциплін є факторами, які ускладнюють процес оволодіння навчальним матеріалом.

Досвід прийому іноземних абітурієнтів в ХНМУ показує, що рівень мовної підготовки кращий у жителів тих країн, де англійська є основною (США, Великобританія) або однією з державних мов (деякі країни центральної та південної Африки, Індія, Канада). Абітурієнти з цих країн, незалежно від їх етнічного походження, як правило, мають вільний рівень володіння англійською мовою, а також міжнародний сертифікат, що підтверджує їх знання англійської мови на дуже високому рівні C1–C2. Представники арабських країн (Єгипет, Марокко, Іран, Ірак, Сирія та ін.) володіють англійською мовою значно гірше, тільки у деяких із них є міжнародні сертифікати, що підтверджують знання англійської мови на рівні B1–B2. Проте мотивація до навчання у медичному ЗВО з отриманням диплому міжнародного зразка після закінчення навчання у майбутньому спонукає студентів із середнім або низьким рівнем володіння англійською мовою до відвідування додаткових курсів з англійської мови під час навчання на 1-му курсі ХНМУ. Покращанню рівня мовної комунікації також сприяє розподіл іноземних студентів в інтернаціональні групи, коли в одній академічній групі навчаються студенти з різних частин світу.

Пандемія COVID-19 змінила підхід до системи навчання та оцінювання результатів в університеті: виникла необхідність в організації дистанційного навчання. Станом на сьогодні Інтернет-технології багато аспектів нашого життя переносять у віртуальний простір, прискорюючи тим самим темпи розвитку інформаційного суспільства і долаючи географічні бар'єри. Дистанційне навчання, поряд із традиційними формами, спроможне розширити освітнє поле, зробити навчання зручнішим та доступнішим.

Використання дистанційної технології в умовах кредитно-трансферної системи організації навчання у вишах можна розглядати як засіб підвищення мобільності студентів. Це дає можливість врахувати всі досягнення

останніх: не тільки навчальне навантаження, а також участь у наукових дослідженнях, конференціях, предметних олімпіадах тощо.

За останній час суттєво змінилися пріоритети освіти в українських вищих медичних навчальних закладах: якщо раніше цінувалися знання самі по собі, то тепер на перше місце висуваються загальнонавчальні вміння, а саме вміння студентів-медиків здобувати та ефективно використовувати знання на практиці. На наш погляд, від того, як іноземний студент зможе застосувати здобуті на кожній кафедрі знання, наскільки він є компетентним у широкому контексті знань, залежить його успіх у майбутній лікарській практиці. У цьому, без сумнівів, йому допоможуть інноваційні методи організації освітнього процесу та інтернаціоналізація ВНЗ, що спостерігається сьогодні у ХНМУ.

Велика кількість іноземних здобувачів вищої освіти англійською мовою в ХНМУ на сьогодні з різним менталітетом, відмінностями у національних та культурних традиціях, різним рівнем загальної підготовки і знанням англійської мови, безперечно, вимагає особливого підходу при організації та проведенні навчально-виховної роботи з ними. Тому за підтримки ректорату на кафедрі іноземних мов було організовано підготовку до складання міжнародного іспиту з англійської мови (рівень B2) усіх бажаючих викладачів, що виконують науково-дослідницьку роботу та займаються з іноземними студентами; при цьому рівень абітурієнтів, що виявили бажання навчатися в українських ЗВО англійською мовою, також має бути не нижче рівня B1–B2.

Вільне володіння англійською мовою дозволяє, з одного боку, покращити навчально-педагогічний процес з підготовки іноземних студентів у медичних ЗВО України, з іншого – створює умови для збільшення академічної мобільності викладачів (отримання міжнародних грантів, участь у наукових форумах, стажування за кордоном тощо). Усе це надає передумову для подальшої міжнародної інтеграції університету у світовий освітній простір.

Головним можливим ризиком у роботі ННІ ПІГ ХНМУ вбачається зменшення контингенту іноземців, які планують здобувати медичну освіту в Україні, оскільки зараз медична освіта зазнає цілу низку не зрозумілих для іноземців реформ, тим часом як інші держави надають більш преференційні можливості їм у цьому, збільшуючи присутність на міжнародному ринку освітніх послуг. Вирішення цих питань можливе за умови прийняття МОЗ та МОН України відповідних змін у законодавчо-правовій базі, що регламентує додипломну освіту в медичних ЗВО.

Основними критеріями ефективності діяльності ННІ ПІГ і його підрозділів є підвищення якості освіти іноземних громадян: збільшення абсолютної і якісної успішності за результатами семестрового контролю, зниження кількості студентів, що не склали ЄДКІ, ЛПІ «Крок 2» й атестацію випускників. Також важливим показником ефективності роботи ННІ ПІГ і університету в цілому є відсоток випускників, які склали з першої спроби кваліфікаційний іспит у себе на батьківщині або за кордоном.

ПІДСУМКИ РОБОТИ КОЛЕКТИВУ МЕДИЧНОГО КОЛЕДЖУ ХНМУ

У Медичному фаховому коледжі ХНМУ актуальним є питання збереження контингенту студентів, тому адміністрацією та викладачами постійно ведеться робота, спрямована на збереження контингенту, поліпшення адаптації студентів до умов навчання. Контингент студентів Медичного фахового коледжу ХНМУ станом на 30.06.2021 р. наведено у *табл. І.32*

Таблиця І.32 – Додипломна освіта. Контингент студентів МФК ХНМУ

Бюджет	Контракт	Всього
Відділення «Акушерська справа»		
–	16	16
Відділення «Сестринська справа»		
–	238	238
Відділення «Лікувальна справа»		
–	58	58
Усього по коледжу		
–	312	312

Освітній процес у Медичному фаховому коледжі ХНМУ забезпечують п'ять циклових комісій: з питань загальноосвітніх дисциплін, з питань гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, з питань природничо-наукових дисциплін, № 1 з питань професійної та практичної підготовки, № 2 з питань професійної та практичної підготовки. Випускаючими є циклові комісії № 1 з питань професійної та практичної підготовки, № 2 з питань професійної та практичної підготовки.

Характеристика та аналіз успішності студентів Медичного фахового коледжу ХНМУ за всіма дисциплінами характеризується як успішна, абсолютна успішність знаходиться на відмітці 99–100 %. У *табл. І.33–І.35* наведено показники семестрового контролю знань студентів за спеціалізаціями.

Таблиця І.33 – Додипломна освіта. Показники успішності студентів відділення «Сестринська справа» за цикловими комісіями

№ з/п	Циклова комісія	Показник, %	
		Якісний	Абсолютний
1	3 питань загальноосвітніх дисциплін	69	100
2	3 питань гуманітарних та соціально-економічних дисциплін	67	100
3	3 питань природничо-наукових дисциплін	65,5	99,9
4	№ 1 з питань професійної та практичної підготовки	59	100
5	№ 2 з питань професійної та практичної підготовки	53	97

Таблиця І.34 – Додипломна освіта. Показники успішності студентів відділення «Лікувальна справа» за цикловими комісіями

№ з/п	Циклова комісія	Показник, %	
		Якісний	Абсолютний
1	3 питань загальноосвітніх дисциплін	54	100
2	3 питань гуманітарних та соціально-економічних дисциплін	56	100
3	3 питань природничо-наукових дисциплін	65,5	100
4	№ 1 з питань професійної та практичної підготовки	74	99
5	№ 2 з питань професійної та практичної підготовки	51,5	97

Таблиця І.35 – Додипломна освіта. Показники успішності студентів відділення «Акушерська справа» по циклових комісіях

№ з/п	Циклова комісія	Показник, %	
		Якісний	Абсолютний
1	3 питань гуманітарних та соціально-економічних дисциплін	59	100
2	3 питань природничо-наукових дисциплін	71,2	100
3	№ 1 з питань професійної та практичної підготовки	64	100
4	№ 2 з питань професійної та практичної підготовки	64	100

Характеристикою рівня знань у студентів коледжу також є аналіз успішності при складанні ліцензійних іспитів «Крок М». Ліцензійний інтегрований іспит «Крок М» проводиться відповідно до Положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів фахівців із вищою освітою напрямів «Медицина» і «Фармація», затвердженого наказом МОЗ України від 14.08.1998 № 251 (zareєстрованого у Міністерстві юстиції України 11.09.1998 № 563/3003). Ліцензійний іспит здійснюється на основі технологій педагогічного тестування, проводиться в письмовій (бланковій) тестовій формі. Екзаменаційний тест складається зі 150 тестових завдань, які пройшли фахову експертизу. У 2020–2021 н. р. іспити проводилися відповідно до графіка: на відділенні «Акушерська справа» – 25 січня 2021 р., на відділенні «Лікувальна справа» – 9 червня 2021 р., на відділенні «Сестринська справа» – 8 червня 2021 р.

Результати складання ліцензійних інтегрованих іспитів «Крок М» у 2020–2021 н. р. порівняно з результатами складання іспитів у 2018–2019, 2019–2020 н. р., а також результати підсумкової атестації наведено у *табл. І.36–І.38*.

Аналіз результатів заключного контролю знань студентів Медичного фахового коледжу показує високий рівень підготовки, що підтверджується показниками незалежного оцінювання ЛП «Крок».

Таблиця І.36 – Додипломна освіта. Результати складання ліцензійного інтегрованого іспиту студентами Медичного фахового коледжу ХНМУ (2017–2018, 2018–2019, 2019–2020 н. р.) «Крок М. Акушерська справа»

Навчальний рік	Кількість студентів	Тест, %	Субтести, %						
			Акушерство	Гінекологія. Репродуктивне здоров'я та планування сім'ї	Педіатрія	Внутрішня медицина	Хірургія	Загальний догляд за хворими та медична маніпуляційна техніка	Інші професійно- зорієнтовані дисципліни
2020–2021	8	71,9	71,6	71,4	72,9	73,6	72,9	70,8	70,0
2019–2020	17	78,2	75,4	77,3	83,3	80,4	76,1	79,9	80,8
2018–2019	13	76,8	74,5	74,2	86,8	80,8	75,2	72,4	75,9

Таблиця І.37 – Додипломна освіта. Результати складання ліцензійного інтегрованого іспиту студентами Медичного фахового коледжу ХНМУ (2018–2019, 2019–2020, 2020–2021 н. р.) «Крок М. Сестринська справа»

Навчальний рік	Кількість студентів	Тест, %	Субтести, %										
			Основи медсестринства	Медсестринство у внутрішній медицині	Медсестринство у хірургії	Медсестринство в педіатрії	Медсестринство в акушерстві та гінекології	Невідкладні стани	Медсестринське обстеження	Медсестринський діагноз	Планування медсестринських втручань	Реалізація плану медсестринських втручань	Інша діяльність та знання медсестри
2020–2021	95	77,0	82,0	81,0	75,4	77,2	62,7	79,3	76,1	77,1	77,3	80,6	73,7
2019–2020	97	78,0	78,8	77,8	79,7	72,6	74,6	78,5	78,0	77,9	80,1	78,1	74,1
2018–2019	73	86,9	85,8	89,7	83,8	86,2	88,7	90,4	75,9	89,3	90,9	85,3	86,6

Таблиця І.38 – Додипломна освіта. Результати складання ліцензійного інтегрованого іспиту студентами Медичного фахового коледжу ХНМУ (2018–2019, 2019–2020, 2020–2021 н. р.) «Крок М. Лікувальна справа»

Навчальний рік	Кількість студентів	Тест, %	Субтести, %						
			Догляд за хворими та медична маніпуляційна техніка	Внутрішня медицина	Хірургічні хвороби	Педіатрія	Акушерство і гінекологія	Фельдшер ФАП	Фельдшер ШМД
2020–2021	27	93,0	96,1	91,7	92,8	92,9	88,7	93,0	93,0
2019–2020	30	87,9	83,8	88,2	92,5	89,4	84,1	88,5	84,8
2018–2019	29	84,9	89,7	88,4	87,3	85,8	72,1	83,9	84,6

Проте основним критерієм встановлення знань випускників залишається комплексний кваліфікаційний іспит зі спеціальності «Медсестринство», який дає оцінку теоретичних знань, практичних навичок і умінь студентів та демонструє здатність майбутніх фахівців до самостійного осмислення, синтезу отриманих знань, вмінь та застосування їх при розв’язанні конкретних практичних задач у ранзі молодшого спеціаліста.

Відповідно до навчальних планів, затверджених Міністерством охорони здоров’я 2011 р., підготовка молодших спеціалістів спеціальності «Медсестринство» завершується комплексним кваліфікаційним іспитом зі спеціальності і складається з теоретичної (тестовий контроль) та практичної частини.

Прийм комплексного кваліфікаційного іспиту здійснювався екзамнаційною комісією, затвердженою наказом ректора ХНМУ (наказ № 297 від 16.12.2020).

Результати випускних іспитів відображено в *табл. І.39–І.41*. Як бачимо, і теоретичні, і практичні знання, що отримали випускники різних спеціальностей Медичного фахового коледжу, достатньо високі, а саме коливаються між значеннями 3,8 та 4,5. Це дуже непоганий результат, який дає їм можливість не тільки добре працювати, а і претендувати на навчання на наступному рівні опанування медичних знань.

Таблиця І.39 – Додипломна освіта.
Підсумки атестації випускників Медичного фахового коледжу ХНМУ
на відділенні «Сестринська справа» у 2021 р.

Комплексний каліфікаційний екзамен на відділенні «Сестринська справа»	Кіл-ть студентів		Середній бал		% випускників, які отримали відмінні, добрі, задовільні оцінки								Кіл-ть випускників, які отримали дипломи з відзнакою				Кіл-ть випускників, які отримали незадовільні оцінки																					
					5		%		4		%										3		%															
	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний									
	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний							
Практична частина	90	97	3,2	4	17	27	18	28	22	42	25	45	51	28	57	27	Частина Теоретична	95	97	3,8	3,9	22	9	23	9,2	50	77	52	80	13	7	14	7	10	14	4	11	4,1
	97	97	4	3,9	27	27	28	28	42	45	51	57	28	27	27	27		97	97	4	3,9	22	9	23	9,2	50	77	52	80	13	7	14	7	10	14	4	11	4,1

Таблиця 1.40 – Додипломна освіта.
Підсумки атестації випускників Медичного фахового коледжу ХНМУ
на відділенні «Лікувальна справа» у 2021 р.

Комплексний кваліфікаційний екзамен на відділенні «Лікувальна справа»	Кіл-ть студентів		Середній бал		% випускників, які отримали відмінні, добрі, задовільні оцінки								Кіл-ть випускників, які отримали дипломи з відзнакою				Кіл-ть випускників, які отримали незадовільні оцінки																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
					відмінні		%		добрі		%										задовільні		%																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	з

ПІСЛЯДИПЛОМНА ОСВІТА

Ліцензований обсяг освітніх послуг ННІПО ХНМУ у 2020–2021 н. р. згідно з рішенням МАК від 04.03.1993, протокол № 2 (вперше) та наказу МОН України від 20.01.2017 № 11-л (переоформлення) складав:

- первинна післядипломна спеціалізація (інтернатура) за 27 спеціальностями (ліцензійний обсяг – 800 осіб);
- підвищення кваліфікації лікарів за 42 спеціальностями шляхом проведення тематичного удосконалення, спеціалізації, стажування (ліцензійний обсяг – 2 500 осіб);
- підготовка немедичних працівників із надання першої невідкладної медичної допомоги (ліцензійний обсяг – 1 500 осіб);
- отримання другої вищої освіти за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» (ліцензійний обсяг – 15 осіб) та «Освітні, педагогічні науки» (ліцензійний обсяг – 30 осіб).

Згідно з наказом МОН України від 10.09.2020 №221-л «Про ліцензування освітньої діяльності» отримана ліцензія на підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки (ліцензійний обсяг – 300 осіб).

Освітні послуги, що надавались у Навчально-науковому інституті післядипломної освіти ХНМУ у 2020–2021 н. р., були такі:

- первинна післядипломна спеціалізація (інтернатура) за 27 спеціальностями; залежно від спеціальності тривалість навчання в інтернатурі складала від 1 до 3 років;
- підвищення кваліфікації лікарів шляхом проведення спеціалізації (тривалість навчання від 2,5 до 10 міс);
- підвищення кваліфікації лікарів шляхом проведення тематичного удосконалення (тривалість циклу – від 0,5 до 1 міс);
- стажування;
- підготовка немедичних працівників відповідно до Постанови КМУ № 1115 від 21.11.2012 р.;

- отримання другої вищої освіти за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» та «Освітні, педагогічні науки» за ОКР «магістр».

Згідно з витягом щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти обсяг післядипломної підготовки лікарів за акредитованими спеціальностями у галузі знань 1201 «Медицина» шляхом проведення циклів тематичного удосконалення, спеціалізації (перепідготовки), стажування зріс до 2 500.

Розвиток діяльності інституту. Важливе місце в розвитку післядипломної освіти зайняла робота з розширення переліку надання освітніх послуг з отримання другої вищої освіти, зокрема поряд із підготовкою фахівців за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» в 2020–2021 н. р. проведено набір та навчання фахівців за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки».

За спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» навчається 15 студентів, ними заплановано та виконуються магістерські роботи.

За спеціальністю «Освітні, педагогічні науки» навчається 30 студентів, ними заплановано та виконуються магістерські роботи.

У 2020–2021 н. р. у діяльності ННПО ХНМУ особливе місце займала робота з розширення напрямів післядипломної освіти та міжнародне співробітництво. У 2020–2021 н. р. продовжував свою роботу Навчально-тренувальний центр волонтерів із надання невідкладної домедичної допомоги при Координаційній раді студентського самоврядування ХНМУ під керівництвом Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ХНМУ.

У рамках програми міжнародного співробітництва на кафедрі клінічної фармакології та внутрішньої медицини триває (14.06.–25.06.) дистанційний цикл тематичного удосконалення лікарів на тему «Фармакотерапія лікарських засобів, що впливають на шлунково-кишковий тракт», розроблений під керівництвом академіка НАМН України, професора Олександра Біловола.

У роботі ННПО ХНМУ важливе місце відводиться новим педагогічним технологіям й участі у виставкових заходах Міністерства освіти та науки України. 20–21 листопада в м. Києві відбулася віртуальна щорічна Міжнародна спеціалізована виставка «Освіта та кар'єра – 2020» на базі сайту osvitaexpo.com.ua.

Харківський національний медичний університет отримав Гран-прі в номінації «Впровадження сучасних засобів навчання, проєктів, програм і технологій для вдосконалення та підвищення ефективності освітнього процесу». Наш ЗВО нагороджено дипломом виставки «Освіта та кар'єра – 2020» та почесним званням «Лідер вищої освіти України» із врученням диплому відповідної категорії.

У квітні 2021 р. в умовах карантинних обмежень у м. Києві відбулася віртуальна Міжнародна спеціалізована виставка «Освіта та кар'єра – 2021». У рамках виставки в онлайн-форматі на базі платформ ZOOM та ClickMeeting відбулося більше 72 конференцій, презентацій, круглих столів та майстер-класів, які проводили учасники виставки, представники Національної академії педагогічних наук України та Державної установи «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України. Учасником виставки став і Харківський національний медичний університет. Наш виш отримав Гран-прі у номінації «Міжнародне співробітництво в галузі освіти і науки» та почесне звання «Лідер міжнародної діяльності».

Підготовка лікарів-інтернів в ХНМУ в 2020–2021 н. р. проводиться згідно з «Положенням про спеціалізацію (інтернатуру) у вищих медичних і фармацевтичних закладах III–IV рівнів акредитації», затвердженого наказом № 291 від 19.09.1996 р. за 25 спеціальностями: акушерство та гінекологія; анестезіологія та інтенсивна терапія; внутрішні хвороби; дерматовенерологія; дитяча анестезіологія; дитяча хірургія; загальна гігієна; загальна практика – сімейна медицина; епідеміологія; інфекційні хвороби; лабораторна діагностика; медицина невідкладних станів; неврологія; нейрохірургія; неонатологія; ортопедія та травматологія; отоларингологія; офтальмологія; патологічна анатомія; психіатрія; педіатрія; радіологія; стоматологія; урологія; хірургія.

До роботи з лікарями-інтернами у 2020–2021 н. р. залучено 158 НПП: професорів – 53, доцентів – 80, асистентів – 25.

На 01.01.2021 р. загальна кількість лікарів-інтернів склала 658 осіб, з них за державним замовленням – 285, за контрактом – 373 особи.

Закінчили навчання та отримали сертифікат спеціаліста 291 особа, з них за державним замовленням – 106, за контрактом – 185 осіб.

Прийом на 1-й рік навчання склав 346 осіб (бюджет – 163, контракт – 183).

Протягом 2020–2021 н. р. після декретної відпустки або перескладання ЛП «Крок 3» було поновлено 19 лікарів-інтернів (за бюджетом – 8, за контрактом – 11 осіб).

Відраховано, розірвання договору – 11 лікарів-інтернів (за бюджетом – 7 осіб, за контрактом – 4 особи).

31.01.2021 р. закінчили навчання та отримали сертифікат спеціаліста 26 лікарів-інтернів (за бюджетом – 21, за контрактом – 5).

28.02.2021 р. відраховані як такі, що не склали ЛП «Крок 3. Лабораторна діагностика», 5 лікарів-інтернів. Закінчили навчання та отримали сертифікат спеціаліста 22 лікарі-інтерни за спеціальністю «Лабораторна діагностика».

30.06.2021 р. відрахований як такий, що не склав ЛП «Крок 3. ЗЛП» 1 лікар-інтерн, навчання за контрактом (за спеціальністю «Внутрішні хвороби»).

30.06.2021 р. закінчили навчання та отримали сертифікат спеціаліста 240 осіб, з них за державним замовленням – 83, за контрактом – 157 осіб.

Один лікар-інтерн педіатр закінчує навчання за індивідуальним графіком у жовтні 2021 р.

Відповідно до наказів Міністерства охорони здоров'я України від 22.01.2021 р. № 106 «Про затвердження критеріїв успішного складання тестових екзаменів ліцензійних інтегрованих іспитів і величини критерію «склав» для інтегрованого тестового іспиту «КРОК» та іспиту з англійської мови професійного спрямування як компонентів єдиного державного кваліфікаційного іспиту у 2021–2023 рр.», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України від 02.03.2021 р. № 269/35891, внесені наступні зміни в наказах про відрахування лікарів-інтернів і вважати їх такими, які успішно склали ЛП «Крок 3» та набрали не менш 70,0 % правильних відповідей ЛП «Крок 3. ЗЛП» – 1 особа (внутрішні хвороби) за контрактом. Допущено до атестації лікарів-інтернів, які набрали не менш 70,0 % правильних відповідей ЛП «Крок 3. ЗЛП» (внутрішні хвороби – 1, лабораторна діагностика – 5 осіб) (2 особи були відраховані 28.02.2019; 6 осіб були відраховані 28.02.2020). За період 2019–2021 р. загальна кількість відрахованих осіб з лабораторної діагностики – 13 осіб.

Слід зауважити, що у цьому навчальному році нами набрано 183 інтерни-контрактники при плані набору на 2020 р. 170 осіб.

У 2020–2021 н. р. Навчально-науковий інститут післядипломної освіти продовжував надавати освітні послуги, пов'язані з підвищенням кваліфікації та спеціалізацією лікарів.

**Таблиця І.42 – Післядипломна освіта.
Контингент лікарів-інтернів ННІ ПО у 2020–2021 н. р.**

Кафедра	Рік навчання									Всього
	1-й			2-й			3-й			
	Б	К	В-го	Б	К	В-го	Б	К	В-го	
Акушерства, гінекології та ДГ	7	11	18	9	9	18	8	8	16	52
МНС, анестезіології та ІТ: Анестезіологія МНС	16 20	2 1	18 21	7 4	2	9 4				27 25
Внутр.медицини № 1	6	4	10	2	2	4				14
Внутр.медицини № 2 і КІ та А	8	2	10	5	4	9				19
Внутр. медицини № 3	16	7	23	3	1	4				43
Гігієни та екології № 2	2		2							2
Дитячої хірургії та дитячої анестезіології: дит. анестезіологія дит. хірургія	5 2		5 4	4 5		4 6				9 18
Епідеміології	2		2							2
Дерматол., венерол. та СНІДу	1	7	8	2	3	5				13
Дерматол. венерол. і медичної косметол.	1		1	1		1				2
ЗПСМ та ВХ	10		10	4		4				14
Інфекційних хвороб	2		2							2
Неврології № 2	8	2	10	4		4				14
Нейрохірургії	1		1				2	2	4	5
ЕНМД, ортопедії і травматології	1		1		6	6				7
Оториноларингології	4	1	5	5	3	8				13
Офтальмології	6		6		3	3				9
Патологічної анатомії	2		2							2
Психіатрії, наркології та МП	3	1	4	7	1	8				12
Педіатрії № 1 та неонатології: Педіатрія Неонатологія	9 4	3	12 2	10 4	2	12 4				24 6
Педіатрії № 2	5		5	5		5				10
Радіології	7	1	8	3	2	5				13
Стоматології	4	97	101	2	124	126				227
Судової медицини, мед. правознавства										
Урології, нефрології та андрології		1	1	1		1				2
Хірургії № 1	5	12	17	3	13	16	4	1	5	38
Хірургії № 2	6	2	8	4	3	7	4		4	19
Фтизіатрії										
Клінічної лаб. діагн.		27	27							27
Всього:	163	183	344	94	179	273	26	11	37	670

Слід відзначити, що починаючи з 2006 р., університет проводить активну роботу щодо участі у реалізації системи безперервного професійного розвитку медичних кадрів. Розроблено Навчально-виробничий план Навчально-наукового інституту післядипломної освіти Харківського національного медичного університету, який затверджено МОЗ України та відповідно до якого проводилось підвищення кваліфікації лікарів шляхом проведення циклів тематичного удосконалення (за 48 лікарськими спеціальностями), циклів спеціалізації та стажування (за 11 лікарськими спеціальностями).

Згідно з витягом ЛВ № 00300-000437 з ЄДЕБО від 20 січня 2017 р. обсяг післядипломної підготовки лікарів за акредитованими спеціальностями у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» шляхом проведення циклів тематичного удосконалення, спеціалізації (перепідготовки), стажування становить 2 500 осіб.

Згідно з Навчально-виробничим планом ННІПО ХНМУ у 2020 р. на 38 кафедрах університету проведено 178 циклів тематичного удосконалення, 12 циклів спеціалізації та 7 циклів стажування, для 1289 лікарів (навчання за державним замовленням) та 312 лікарів за контрактом.

У 2020 р. проведено 12 циклів спеціалізації: за фахом «Дитяча гінекологія» для 6 лікарів акушерів-гінекологів, для 2 лікарів спеціалістів педіатричного профілю (навчання за державним замовленням); за фахом «Кардіологія» (навчання за контрактом) для 1 лікаря; за фахом «Дерматовенерологія» для 3 лікарів (навчання за контрактом); за фахом «Хірургія» для 1 лікаря (навчання за контрактом); за фахом «Ортодонція» для 5 лікарів (навчання за контрактом); за фахом «Дитяча стоматологія» для 8 лікарів (навчання за контрактом); за фахом «Хірургічна стоматологія» для 10 лікарів (навчання за контрактом); за фахом «Терапевтична стоматологія» для 15 лікарів (навчання за контрактом); за фахом «Ортопедична стоматологія» для 8 лікарів (навчання за контрактом); за фахом «Нефрологія» для 4 лікарів (навчання за контрактом) та 7 циклів стажування (навчання за контрактом); за фахом «Дитяча стоматологія», «Епідеміологія», «Ортопедична стоматологія», «Терапія», «Стоматологія» та навчання за державним замовленням, за фахом «Хірургія» та «Психіатрія», які закінчили і одержали сертифікати лікаря-спеціаліста за даними спеціальностями.

У 2020 р. пройшли цикли підвищення кваліфікації, виконали навчальний план та програму в повному обсязі та отримали посвідчення про проходження підвищення кваліфікації 1 601 фахівець лікувально-профілактичних закладів Харківської області, м. Харкова та інших регіонів України. 1 289 слухачів пройшли навчання за державним замовленням (цикли тематичного удосконалення – 1 269, цикли спеціалізації – 8, цикли стажування – 12 слухачів), кількість лікарів, які навчалися за контрактом – 312 (ТУ – 248, спеціалізація – 55, стажування – 9).

З боку слухачів циклів ТУ, спеціалізації та стажування, а також у відгуках керівників медичних установ надана позитивна оцінка роботи кафедр щодо організації циклів, їх актуальності, наочності та науково-практичного рівня.

Курси тематичного удосконалення, спеціалізації та стажування у 2020 р. було проведено на 38 кафедрах. До участі у проведенні даних циклів було залучено: 72 професори, 134 доценти, 27 асистентів ХНМУ.

Згідно з наказом МОЗ України № 446 від 22.02.2019 р. «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів» розроблений Навчально-виробничий план ННПО ХНМУ на 2021 р., планується проведення циклів ТУ, спеціалізації та стажування для 1 345 слухачів – навчання за державним замовленням та 100 слухачів – за контрактом.

У I півріччі 2021 р. проведено 96 циклів тематичного удосконалення. У 2021 р. (I півріччя) фахівці лікувально-профілактичних закладів Харківської області та м. Харкова успішно пройшли удосконалення, отримали 894 посвідчення про підвищення кваліфікації та 56 сертифікатів:

- 96 циклів тематичного удосконалення пройшли 383 слухачі;

- 10 циклів спеціалізації за фахом «Нефрологія», «Дитяча гінекологія», «Ортодонція», «УЗД», «Офтальмологія», «Акушерство і гінекологія», «Судинна хірургія», «Генетика медична», «Хірургія» та «Стоматологія» – 37 слухачів;

- 9 циклів стажування за фахом «Загальна практика – сімейна медицина», «Отоларингологія», «Психіатрія», «Хірургія» (2 цикли), «Генетика медична», «Неврологія», «Терапевтична стоматологія» та «Ортопедична стоматологія» – 19 слухачів.

Вагомим засобом підвищення ефективності навчального процесу стало подальше втілення рейтингу навчальної діяльності лікарів-інтернів, що дозволило проводити систематичний аналіз поточної успішності, підвищити рівень здійснення поточного контролю з боку ННПО на очному циклі.

На початку навчального року у вересні 2020 р. були проведені виробничі збори з лікарями-інтернами 1-го року навчання, де вони були ознайомлені з «Положенням про організацію поточного контролю та рейтингової системи оцінки навчальної діяльності лікарів-інтернів».

Згідно з «Положенням про організацію поточного контролю» щомісячно викладачі лікарів-інтернів, які навчаються на очному циклі, подають до ННПО підсумки поточної атестації інтернів за місяць, а старости груп лікарів-інтернів – «Журнали обліку відвідування занять очного циклу навчання лікарями-інтернами». Ці дані аналізуються і обговорюються на кожному засіданні Вченої ради ННПО ХНМУ.

На засіданні Вченої ради ННПО від 02.02.2021 р. за № 6 були заслухані підсумки роботи викладачів кафедр ННПО з контролю поточної успішності та забезпечення об'єктивного рейтингу навчальної діяльності лікарів-інтернів і курсантів в осінньому семестрі 2020–2021 н. р., підсумки рейтингової атестації лікарів-інтернів у першому півріччі.

Організація поточного контролю та рейтингової системи оцінки навчальної діяльності лікарів-інтернів сприяє активізації навчального процесу на кафедрах, об'єктивізації підсумкового результату вивчення дисциплін лікарями-інтернами.

Поточний контроль за набуттям знань та умінь слухачів забезпечується викладачами групи через виставлення оцінок в академічних журналах.

**Таблиця І.43 – Післядипломна освіта.
Підсумки річної атестації лікарів-інтернів за 2020–2021 н. р.**

№ з/п	Місяць 2020–2021	% здійснення поточного контролю	Відмінно, %	Добре, %	Задовільно, %	Незадовільно, %	Якісна успішність, %	Середній бал	Кіл-ть не атестованих
1	Вересень 2020	98,4	22,1	63,8	13,3	0	88,3	4,0	0
2	Жовтень 2020	99,3	12,3	84	3,6	0	91,6	4,1	0
3	Листопад 2020	99,5	20,6	73	6,2	0	96	4,0	21
4	Грудень 2020	99,6	23,3	64,8	12,9	0	91,8	4,09	19
5	Січень 2021	99,9	23,7	67,1	7,5	0	92,5	4,2	16
6	Лютий 2021	99,6	22,1	69,6	8,4	0	94,6	4,1	23
7	Березень 2021	99,8	18,6	73,4	9,3	0	91,3	4,1	23
8	Квітень 2021	99,9	27	67,2	6	0	97,4	4,2	19
9	Травень 2021	100	28,8	67	8,1	0	94	4,2	0
10	Червень 2021	100	5,9	64	4,2	0	89,1	4,2	0
В цілому по ННІПО		99,6	20,4	69,4	7,9	0	92,7	4,2	121

Продовжувалася робота з отримання другої вищої освіти – підготовка фахівців за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» та за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки».

У 2021 р. закінчили навчання та отримали диплом магістрів 29 осіб за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки» та 15 осіб за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування».

За спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» навчається 15 студентів, ними заплановані та виконуються магістерські роботи.

За спеціальністю «Освітні, педагогічні науки» навчається – 30 студентів, ними заплановано та виконуються магістерські роботи.

Таблиця І.44 – Післядипломна освіта.

Показники успішності у 2020–2021 н. р. за результатами осіннього та весняного семестрів студентів заочної форми навчання 1-го та 2-го курсу за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки», «Публічне управління та адміністрування» у ННІ ПО ХНМУ

Курс, спеціальність, к-ть студентів	Середній бал		Якісна успішність		Абсолютна успішність	
Студенти заочної форми навчання						
Семестр	Осінній	Весняний	Осінній	Весняний	Осінній	Весняний
1-й курс «Освітні, педагогічні науки» (30 студентів)	4,42	4,5	100	100	100	100
1-й курс «Публічне управління та адміністрування» (15 студентів)	4,6	4,3	100	100	100	100
Семестр	Осінній					
2-й курс «Освітні, педагогічні науки» (29 студентів)	5,0		100		100	
2-й курс «Публічне управління та адміністрування» (15 студентів)	4,53		100		100	

Одним з етапів перевірки якості отриманих знань та підготовки інтернів до самостійної роботи є складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3», який проводиться відповідно до наказів МОЗ України № 762 та № 763 від 20.11.2006 р.

30 березня 2021 р. лікарі-інтерни склали ЛПІ «Крок 3. Загальна лікарська підготовка».

Як свідчать результати іспиту (табл. І.45), лікарі-інтерни набули необхідного рівня професійної підготовки, що дозволило успішно витримати ліцензійні умови іспиту.

Таблиця І.45 – Післядипломна освіта. Результати складання «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» протягом 2019–2021 рр.

Рік	Всього інтернів	Кількість інтернів, які не склали «Крок 3»	Середнє по ВНЗ, %
2019	200	48	74,3
2020	158	8	77
2021	221	24	77

У 2021 р. лікарі-інтерни правильно відповіли на 77 % при минулорічному показнику 77 %. Національний показник – 77,1 %. Усього по Україні ЛПІ «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» не склали 10,9 % інтернів.

Середні результати груп інтернів різних спеціальностей інтернатури коливаються у межах 70–85 % (діапазон становить 15 %). Найкращі результати продемонстрували інтерни зі спеціальності «Інфекційні хвороби» (85 %, 2 інтерни) та «Ортопедія і травматологія» (84,7 %, 1 інтерн).

Найнижчі результати показали інтерни таких спеціальностей: «Отоларингологія» (70 %, 5 інтернів) та «Дитяча хірургія» (70,5 % 5 інтернів).

Таблиця 1.46 – Післядипломна освіта. Результати складання ЛІІ інтернами за спеціалізаціями «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» 2021 р. порівняно з 2020 р.

Код спеціалізації	Назва спеціалізації	Кількість інтернів	Тест, %		Порівняльні результати, %
			2021	2020	
1	Акушерство та гінекологія	19	75,6	76	-0,4
3	Дерматовенерологія	9	78,1	71,2	+6,9
4	ЗПСМ	10	78,5	82,1	-3,6
5	Інфекційні хвороби	2	85		
8	Медицина невідкладних станів	21	77,7	82,9	-4,4
9	Неврологія	10	79,1	83,3	-4,2
10	Нейрохірургія	1	78,7		
12	Ортопедія і травматологія	1	84,7	73,3	+11,8
13	Отоларингологія	5	70	78,1	-8,1
14	Офтальмологія	5	81,1	72,1	+9
15	Патологічна анатомія	2	74,7		
16	Психіатрія	4	77,3	77,5	-0,2
21	Урологія	1	70	82,3	-12,3
23	Хірургія	27	74,7	74,1	+0,6
24	Дитяча анестезіологія	5	74,8	80,9	-6,1
31	Дитяча хірургія	5	70,5	75	-4,5
34	Неонатологія	3	76,7	80,6	-3,9
35	Педіатрія	18	74,4	76,7	-2,3
37	Загальна гігієна	2	80,7		
42	Епідеміологія	2	79,7		
53	Радіологія	8	79,1	77,2	+1,9
55	Внутрішні хвороби	43	78,2	78	+0,2
58	Анестезіологія та інтенсивна терапія	18	78,9	80,6	-1,7

У тестуванні брали участь інтерни 23 спеціальностей. Із 221 лікаря-інтерна, які складали «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» в березні 2021 р., не витримали іспит 24 інтерни (10,86 %), у 2020 – 8 (5,06 %).

За останні 3 роки «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» не склали 81 лікар-інтерн, з них за роками: 2019 – 48, 2020 – 8, 2021 – 24.

Таблиця І.47 – Післядипломна освіта.
Аналіз результатів ЛПІ «Крок 3. Загальна лікарська підготовка»
30.03.2021 р. за субтестами

Рік	Кількість інтерв'ю	Тест, %	Субтести, %												
			Загальні питання	Невідкладні стани	Організація допомоги в екстремальних ситуаціях	Медична допомога в бойових умовах	Терапевтичний профіль	Хірургічний профіль	Педіатричний профіль	Акушерсько-гінекологічний профіль	Інфекційний профіль	Діагностика та диференціальна діагностика	Лабораторно-інструментальне обстеження	Ведення пацієнта	Профілактика та прогноз стану хворого
2021	221	77	81,2	81,4	64	62,9	82,1	71,9	76,1	78	79,3	84	-	73,4	-
2020	158	77	69,5	83,7	65,3	62,5	84,1	73,2	68,7	84,4	72,9	83,8	-	74,7	-
		0	+11,7	-2,3	-1,3	+0,4	-2	-1,3	+7,4	-6,4	+6,4	+0,2		-1,3	

3 листопада 2020 р. Центром тестування при МОЗ України було проведено ЛП «Крок 3. Стоматологія». Іспит проводився у інтернів 2-го року навчання. Всі інтерни-стоматологи склали іспит позитивно, крім 4 (2,9 %).

Показники складання ліцензійного іспиту: інтерни-стоматологи правильно відповіли на 81 % при минулорічному показнику 76,2 % (+4,8). Національний показник – 81,5 %. Усього по Україні ЛП «Крок 3. Стоматологія» не склали 4,3 %.

**Таблиця І.48 – Післядипломна освіта.
Результати ЛП «Крок 3. Стоматологія» 03.11.2020**

Рік	Всього інтернів	Середнє по ВНЗ, %
2020	134	81
2019	120	76,2
	+14	+4,8

Таблиця І.49 – Післядипломна освіта. Кількість інтернів, які не склали іспит «Крок 3. Стоматологія», порівняно з попередніми роками

Рік	Кількість інтернів	Усього не склали	
		Кількість	Відсоток
2018	103	21	20
2019	120	26	21,6
2020	134	4	2,9

Із 134 лікарів-інтернів стоматологів при складанні ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3. Стоматологія» 3 листопада 2020 р. відповіли від 100 до 90 % – 24 інтерни (17,9 %); 89–80 % – 61 (45,5 %); 79–60,5 % – 45 (33,5 %); 60 % та нижче – 4 (2,9 %).

3 листопада 2020 р. у ХНМУ Центром тестування при МОЗ України було проведено ЛП «Крок 3. Лабораторна діагностика 2020 рік».

Показники складання ліцензійного іспиту: лікарі-інтерни правильно відповіли на 63,2 % при минулорічному показнику 64,8 % (-1,6). Національний показник – 64,8 %. Усього по Україні ЛП «Крок 3. Лабораторна діагностика» у 2020 році не склали 29,6 % інтернів. Із 38 лікарів-інтернів іспит не склали 12.

Таблиця І.50 – Післядипломна освіта. Кількість інтернів, які не склали іспит «Крок 3. Лабораторна діагностика», порівняно з попередніми роками

Рік	Кількість інтернів	Усього не склали	
		Кількість	Відсоток
2018	36	15	41
2019	37	25	67,5
2020	38	12	31,5

Результати атестації в ННІ ПО. У січні 2021 р. проведена атестація на визначення знань та практичних навичок лікарів-інтернів із 1,5-річним терміном навчання з 5 спеціальностей (неврологія, психіатрія, радіологія, медицина невідкладних станів, дерматовенерологія).

Атестація на визначення знань та практичних навичок лікарів-інтернів із 5 спеціальностей проводилась згідно з розкладом, затвердженим ректором університету: медицини невідкладних станів (4 інтерни), неврології (4 інтерни), психіатрії (8 інтернів), радіології (5 інтернів), дерматовенерології (5 інтернів).

Усі інтерни здали атестацію позитивно. Результати атестації інтернів подані в цифровому звіті про підготовку лікарів-інтернів за 2020–2021 н. р. Середній бал із медицини невідкладних станів – 4,0, неврології – 4,5, психіатрії – 4,0, радіології – 4,8, дерматовенерології – 5,0.

Середній бал атестації на визначення знань та практичних навичок випускників-інтернів у 2021 р. склав 4,42 (4,66 бала у 2020 р.).

Атестація лікарів-інтернів на визначення знань та практичних навичок з 18 спеціальностей проводилась згідно з розкладом, затвердженим ректором університету: акушерства та гінекології (17), загальної практики – сімейної медицини (4), внутрішніх хвороб (16), патологічної анатомії (2), ортопедії і травматології (6), педіатрії (16), анестезіології та інтенсивної терапії (9), хірургії (9), стоматології (126), дитячої хірургії (8), дитячої анестезіології (4), офтальмології (3), неонатології (4), отоларингології (8), урології (1); лабораторної діагностики (22), епідеміології (2), загальної гігієни (2).

Проведенню атестації передував значний обсяг робіт з удосконалення її методики, яка була обговорена на профільних секціях методичної комісії з післядипломної освіти. Інтерни працювали в комп'ютерних класах з використанням комп'ютерних програм у режимі тренування зі спеціальності, а також комп'ютерної програми «Невідкладної допомоги в медицині» – для інтернів усіх фахів. При проведенні заключної атестації включались також питання із суміжних дисциплін – інфекційних захворювань, фтизіатрії, дитячих інфекційних захворювань, оперативної хірургії та топографічної анатомії, невідкладної допомоги та інтенсивної терапії, опіків та інше, відповідно до тієї чи іншої спеціальності.

Усі інтерни здали атестацію позитивно. Результати атестації інтернів подані в цифровому звіті про підготовку лікарів-інтернів за 2020–2021 н. р. Середній бал з акушерства та гінекології – 5,0; анестезіології та інтенсивної терапії – 4,1; внутрішніх хвороб – 4,25; дитячої хірургії – 4,12; дитячої анестезіології – 4,0; загальної практики – сімейної медицини – 4,5; ортопедії і травматології – 4,3; офтальмології – 4,0; патологічної анатомії – 5,0; педіатрії – 4,43; хірургії – 4,3; стоматології – 3,7; неонатології – 4,75; урології – 5,0; отоларингології – 5,0; лабораторної діагностики – 4,31; загальної гігієни – 5,0; епідеміології 4,0.

Середній бал атестації на визначення знань та практичних навичок випускників-інтернів у 2021 р. склав 4,04 при 4,15 бала у 2020 р.

Не допущено до атестації 6 лікарів-інтернів, які виконали навчальний план та програму спеціалізації в інтернатурі за своєю спеціальністю, але не склали «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» або «Крок 3. Лабораторна діагностика».

У 2021р. завершили первинну спеціалізацію в інтернатурі 262 лікарі-інтерни із 1-, 2- та 3-річним терміном навчання за 18 спеціальностями та 27 лікарів з 1,5-річним терміном підготовки за 5 спеціальностями. Таким чином, минулого навчального року в межах надання первинної післядипломної спеціалізації підготовлено 289 лікарів за різними спеціальностями. Найбільша кількість лікарів підготовлена за такими фахами: «Стоматологія» (126), «Внутрішні хвороби» (16), «Акушерство та гінекологія» (16), «Педіатрія» (16), «Лабораторна діагностика» (22), «Анестезіологія та інтensiva терапія» (9).

31 січня 2021 р. закінчили навчання, склали державну атестацію та одержали сертифікат лікаря-спеціаліста 26 лікарів-інтернів з 1,5-річною підготовкою в інтернатурі за 5 спеціальностями (21 – за державним замовленням, 5 – за контрактом). За контрактом до державної атестації не допущений 1 лікар-інтерн, який виконав навчальний план та програму спеціалізації в інтернатурі, але не склав «Крок 3. Загальна лікарська підготовка».

29 лютого 2021 р. закінчили навчання, склали державну атестацію та одержали сертифікат лікаря-спеціаліста 22 лікарі-інтерни, навчання за контрактом, за спеціальністю «Лабораторна діагностика». Середній бал атестації – 4,31.

Проте 5 лікарів-інтернів за спеціальністю «Лабораторна діагностика», навчання за контрактом, не були допущені до державної атестації та відраховані як такі, які виконали навчальний план та програму однорічної спеціалізації в інтернатурі за фахом «Лабораторна діагностика», але не склали ліцензійний інтегрований іспит «Крок 3. Лабораторна діагностика».

30.06.2021 р. закінчили навчання, склали державну атестацію та одержали сертифікат лікаря-спеціаліста 262 лікарі-інтерни із 1-, 2- та 3-річним терміном навчання за 18 спеціальностями (104 – за державним замовленням, 185 – за контрактом).

За індивідуальним графіком закінчує навчання у жовтні 2021 р. 1 лікар-інтерн за спеціальністю «Педіатрія».

Атестація лікарів-інтернів на визначення рівня знань та практичних навичок за кожним фахом проходила в три етапи: комп'ютерний тест-контроль, практична та теоретична частини, які проводила державна комісія одного і того ж складу.

Головами атестаційних комісій позитивно оцінено рівень відповідності сформованості знань, умінь та навичок лікарів-інтернів, досягнутий в результаті засвоєння програм відповідних спеціальностей та суміжних циклів. Проте разом із позитивними сторонами професійної підготовки лікарів-інтернів зроблені зауваження щодо рівнів фахової підготовки з окремих розділів, внесені дійові пропозиції для подальшого покращання професійної підготовки лікарів на післядипломному етапі. Недоліки засвоєння

практичних навичок, на погляд атестаційних комісій, обумовлено недостатньою інтеграцією засвоєння практичних навичок на очному та заочному циклах навчання.

Відбір інтернів на навчання доцільно проводили за критеріями фахової придатності, можливо, на конкурсній основі, з участю викладачів профільних кафедр.

Вагомим засобом підвищення ефективності навчально-виховного процесу стало подальше втілення рейтингу навчальної діяльності лікарів-інтернів, що дозволило проводити систематичний аналіз поточної успішності, підвищити рівень здійснення поточного контролю з боку викладачів на очному циклі.

Велике значення для удосконалення організаційно-методичного забезпечення післядипломної освіти мала 47-а науково-методична конференція «Сучасний стан та перспективи підготовки лікарів-інтернів у Харківському національному медичному університеті», яка була проведена ХНМУ та Управлінням охорони здоров'я Харківської облдержадміністрації 8–9 квітня 2021 р. на базі університету.

У роботі конференції брали участь співробітники ХНМУ та працівники органів практичної охорони здоров'я, які є керівниками клінік, лікарень, поліклінік міста, центральних районних лікарень, відповідальними за підготовку лікарів-інтернів на базах стажування.

Програма роботи конференції включала: 8 квітня – пленарне засідання в межах Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми вищої медичної освіти і науки» в режимі онлайн, 9 квітня – секційні засідання. 9 квітня 2021 р. в режимі онлайн проведено 20 секційних засідань для керівників лікарів-інтернів.

На секційних засіданнях були заслухані питання особливостей підготовки лікарів-інтернів на сучасному етапі з кожного фаху, про хід та результати підготовки інтернів із кожної спеціальності, обговорювались перспективи покращання якості підготовки лікарів. Проведені клінічні розбори тематичних хворих із демонстрацією сучасних методів діагностики та лікування.

На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 р. № 1726 «Про підвищення рівня працевлаштування випускників вищих навчальних закладів» у складі Навчально-наукового інституту післядипломної освіти продовжує роботу створений в ННПО ХНМУ сектор сприяння працевлаштуванню випускників, основними завданнями якого є:

- вивчення постійного попиту і пропонування на ринку праці медичних працівників;
- налагодження співпраці з державною службою зайнятості, лікувальними установами та Головним Управлінням охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації;
- надання інформації студентам, випускникам та лікарям-інтернам про вакантні робочі місця відповідно до їх фахової підготовки;

- надання консультацій студентам і випускникам з питань оформлення власного резюме та розміщення їх на сайті ХНМУ;
- інформування деканатів та випускаючих кафедр про наявні вільні вакансії для подальшого працевлаштування випускників.

Метою діяльності сектора є створення умов для ефективної реалізації права випускників університету на працю, сприяння забезпеченню першим робочим місцем, підвищення їх конкурентоспроможності на ринку праці, а також накопичення та поновлення бази даних вільних вакансій лікарів-спеціалістів у лікувальних установах Харківського регіону та інших регіонах України.

Налагоджена співпраця ХНМУ з державною службою зайнятості Харківської області – Харківським обласним та міським центрами зайнятості, Департаментом у справах молоді та спорту. В межах угоди про «Спільну діяльність» та «Плану спільних дій» між нашим університетом та міським центром зайнятості центр надсилає на університет інформацію щодо потреби лікувальних закладів Харківського регіону в лікарях-спеціалістах. Ця інформація розміщується на сайті ХНМУ та доводиться до інтернів і випускників ХНМУ. Проводяться інформаційні зустрічі в новоствореному інформаційно-консультаційному центрі Харківського обласного центру зайнятості з актуальних питань зайнятості молоді.

На сайті нашого університету розміщено інформацію щодо створеного сектора, техніки ефективного пошуку роботи та інформацію щодо вільних вакансій лікарів-спеціалістів у лікувальних установах та організаціях Харкова і Харківської області та інших регіонів України, а також на сайті ХНМУ відкрито вільний доступ до online ресурсу для пошуку роботи, який безкоштовно збирає вакансії з сайтів пошуку роботи 64 країн світу. В Україні налічує понад 500 000 вакансій і збирає всі пропозиції від роботодавців, які доступні в мережі інтернет.

З випускниками ХНМУ, які звертаються в ННІ ПО з питань працевлаштування, проводиться індивідуальна робота, пропонуються наявні вакантні лікарські посади в лікувальних установах Харківщини та інших областей, що надали відповідні пропозиції до нашого навчального закладу, формується база даних вакантних робочих місць. За результатами звернень лікарів-інтернів є позитивні результати отримання першого робочого місця після закінчення навчання в інтернатурі.

Продовжується робота з контролю за доїздом випускників Харківського національного медичного університету до інтернатури шляхом тісної співпраці ННІ ПО ХНМУ з державною службою зайнятості, лікувальними установами та ГУОЗ Харківської обласної державної адміністрації та робота з надання одноразової грошової допомоги.

Згідно з наказом МОЗ України від 28.05.2012 № 390 «Про затвердження Порядку надання одноразової адресної грошової допомоги випускникам вищих навчальних закладів, які здобули освіту за напрямом і спеціальностями медичного та фармацевтичного профілів» Навчально-науковий

інститут післядипломної освіти ХНМУ проводить роботу з надання одноразової адресної грошової допомоги випускникам ХНМУ, які навчалися за державним замовленням.

У 2020 р. одноразову адресну грошову допомогу отримали 18 лікарів: Харківська обл. – 10; Полтавська обл. – 3; Волинська обл. – 1; Луганська обл. – 1; Донецька обл. – 1; Черкаська обл. – 1; Хмельницька обл. – 1.

БІБЛІОТЕЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Діяльність Наукової бібліотеки спрямована на всебічне сприяння інтеграції університету в світовий науково-освітній простір, зміцненню його позицій як науково-дослідної установи через якісний інформаційний супровід, актуальні сервіси, сучасне комфортне середовище й віртуальний простір.

Робота бібліотеки в умовах соціального дистанціювання через COVID-19 потребувала нових рішень у наданні бібліотечних сервісів із пріоритетом віртуального обслуговування, пошук нових форм комунікації, організації безперервної ефективної роботи значної частини співробітників у віддаленому режимі.

Наукова бібліотека розташована у двох корпусах: корпусі «Б» та навчально-лабораторному корпусі (НЛК). На кінець 2020–2021 н. р. до її структури входять 8 відділів, 10 секторів та розгалужена мережа пунктів обслуговування з автоматизованою книговидачею: 5 абонементів, 15 читальних залів та залів для самостійної підготовки на 680 робочих місць, є бібліотечні пункти на кафедрах. Для всебічного обслуговування користувачів працює служба міжбібліотечного абонементу у співпраці з бібліотеками Харкова, діє електронна доставка документів.

Забезпечуючи інформаційний супровід освітнього та науково-дослідного процесів, культурно-просвітницьку та виховну роботу, постійно працюючи над створенням належних умов для надання якісних науково-освітніх послуг, Наукова бібліотека університету веде роботу за багатьма напрямками.

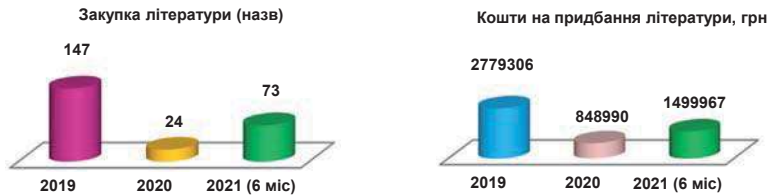
Комплектування фонду. НБ ХНМУ забезпечує науково обґрунтоване, оптимальне та оперативне комплектування фонду літературою відповідно до профілю університету та інформаційних потреб всіх категорій користувачів. Основними джерелами надходжень до фонду є закупівля літератури, видання редакційно-видавничого відділу університету, отримання літератури в дар від кафедр та співробітників ХНМУ, а також різноманітних державних організацій та благодійних фондів. Комплектування фонду в 2020–2021 н. р. було спрямовано, перш за все на забезпечення відділеного доступу до навчальної та наукової літератури з використанням існуючих та створенням власних освітньо-наукових ресурсів.

На комплектування фонду (без витрат на передплату періодичних видань) у 2019–2021 рр. (6 міс) університетом витрачено 5 128 263,00 грн (табл. 1.51).

**Таблиця 1.51 – Інформаційне забезпечення.
Комплектування фонду Наукової бібліотеки ХНМУ**

Рік	Кіл-ть прим.	Сума, грн	Література					
			Навчальна		Наукова		Довідкова	
			Прим.	Сума, грн	Прим.	Сума, грн	Прим.	Сума, грн
2019	5979	2779306,00	5425	2529521,00	54	51185,00	500	198600,00
2020	4455	848990,00	455	249795,00	–	–	4000	599195,00
2021 (6 міс)	2678	1499967,00	2678	1499967,00	–	–	–	–
Всього	13112	5128263,00	8558	4279283,00	54	51185,00	4500	797795,00

Пріоритетним у комплектуванні є закупівля навчальної багатопримірникової літератури, але з року в рік збільшується вартість видань, тому на виділені кошти й у кількості відповідно до ліцензійних умов можна придбати меншу кількість назв (*діаграми*):

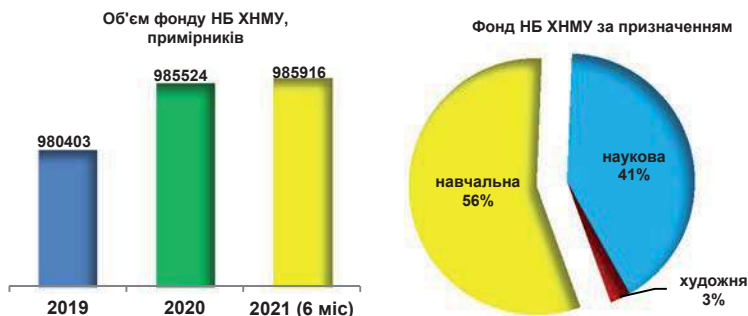

Редакційно-видавничим відділом ХНМУ у 2020–2021 рр. (6 міс) до фонду НБ ХНМУ передано 27 назв (305 прим.).

Поповнюється фонд і за рахунок дарунків від закладів вищої освіти, інших організацій, установ, а також співробітників та колективів кафедр нашого університету. За період 2020–2021 (6 міс) рр. до фонду НБ ХНМУ надійшло 479 назв (2 086 прим.). За I півріччя 2021 р. надійшло 185 назв (320 прим.) літератури, у тому числі від кафедральних колективів ХНМУ – 35 назв (154 прим.). Серед них кафедри: біологічної хімії, внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки, громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, епідеміології, іноземних мов, інфекційних хвороб, клінічної фармакології та внутрішньої медицини, латинської мови та медичної термінології, медичної та біоорганічної хімії, нейрохірургії, оториноларингології, патологічної анатомії, педіатрії № 1 та неонатології, педіатрії № 2, пропедевтики внутрішньої медицини № 2 та медсестринства, пропедевтики внутрішньої медицини № 3 та ендокринології, психіатрії, наркології та медичної психології, радіології та радіаційної медицини, судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса, суспільних наук, терапевтичної стоматології, травматології та ортопедії, урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза, фармакології та медичної рецептури, хірургії № 1, хірургії № 2.

Щороку поступово вилучається з фонду фізично зношена література. Протягом 2019–2021 рр. (6 міс) було вилучено 17 001 примірник фізично зношеної, застарілої літератури.

Фонд Наукової бібліотеки на 01.07.2021 р. нараховує 985 916 документів: навчальна – 553 899, наукова – 406 244, художня – 25 773. За мовами: державною – 234 331 примірник, іноземними мовами – 751 585, зокрема російською – 660 519. Фонд навчальної літератури нараховує 553 899 примірників, у тому числі державною мовою – 175 186, іноземною – 378 713, у тому числі англійською – 40 760.

Сучасних підручників та посібників, виданих за останні 5 років, представлено у фонді 602 назвами кількістю 18 933 прим., у т. ч.:

підручники – 263 назви / 10 900 прим., у т. ч.: *посібники – 339 назви / 8 033 прим., у т. ч.:*

– укр. мовою – 122 назви / 5 027 прим.	– укр. мовою – 230 назв / 5 501 прим.
– рос. мовою – 18 назв / 436 прим.	– рос. мовою – 22 назви / 1 032 прим.
– англ. мовою – 123 назви / 5 437 прим.	– англ. мовою – 87 назв / 1 500 прим.

Важливим фактором у забезпеченні освітнього процесу навчальною літературою є придбання національних (базових) підручників і посібників відповідно до вимог МОЗ України. У фонді Наукової бібліотеки університету є 198 назв національних підручників (включаючи переклад англійською та російською мовами) кількістю 17 504 примірників.

З метою забезпечення віддаленого доступу до літератури навчально-методичні та лекційні матеріали розміщуються в Репозитарії ХНМУ.

Моніторинг забезпечення навчальних дисциплін сучасними підручниками й посібниками ведеться на постійній основі, придбання сучасних вітчизняних й світових видань навчального характеру відбувається на основі обґрунтування завідувачів кафедр та згідно з ліцензійними вимогами, поповнення фонду сучасною літературою наукового характеру, соціально-економічного та художнього змісту проводиться відповідно до наявних пропозицій видавництва, наукових колективів тощо.

Модуль «Шлях книги». З метою упорядкування видавничої діяльності кафедр та своєчасного забезпечення студентів навчально-методичними матеріалами в університеті розроблено й впроваджено з лютого

2019 р. в АСУ модуль «Шлях книги» («Book path»). У 2020–2021 рр. (6 міс) за протоколами Вченої ради затверджено до публікації 283 роботи, з них розташовано в Репозитарії 157 (55 %), у т. ч. за 6 міс 2021 р. – 98 та 30 відповідно; передано до фонду бібліотеки в друкованому варіанті 31 назва/332 примірники. Карантинні обмеження унеможливили на певний час наповнення модуля через відсутність можливості віддаленої роботи, але після їх послаблення роботу частково відновлено, Репозитарій поповнюється новими кафедральними виданнями, але поки не в повному обсязі. Робота з модулем «Шлях книги» потребує постійної уваги і злагодженої роботи як з боку кафедр, так і з боку методичного кабінету, редакційно-видавничого відділу, Вченої ради та бібліотеки.

Дистанційні послуги. Забезпечення якісного і оперативного обслуговування користувачів здійснювалось на основі принципів відкритості і доступності із застосуванням традиційних форм роботи та надання послуг в дистанційному режимі. Тож бібліотека постійно працювала у напрямку розширення можливостей віртуальної взаємодії та інформаційної підтримки користувачів, перш за все через інтеграцію в навчальне середовище Moodle. Для проведення різноманітних заходів була активно задіяна платформа відеоконференцій ZOOM, розпочато використання інструментів Google, зокрема Google Meet та хмарних сервісів.

Для надання дієвої допомоги користувачам створено додаткові онлайн-сервіси інформування і оперативного реагування: організовано спеціальну «Службу дистанційних послуг НБ ХНМУ», окремі групи та канали у соціальних мережах, розроблено Google-форми щодо замовлення дистанційного визначення УДК та авторського знаку до наукових праць, перевірки текстових документів на оригінальність.

Налагодження онлайн-зв'язку уможливило надання дієвої допомоги у вирішенні широкого кола питань, що стосуються навчання, дослідної роботи та викладання – виконання замовлень електронної доставки документів, консультування щодо пошуку джерел достовірної інформації, користування різноманітними БД, інформаційно-пошуковими системами, наукометричними інструментами, референс-менеджерами, питань публікаційної активності, наявності статей у базах даних Scopus та Web of Science, створення та актуалізації персональних профілів в наукометричних базах даних і системах ідентифікації авторів (Google Scholar, ORCID, Publons, ResearchGate) тощо. Актуальну інформацію було поширено через офіційні сайти ХНМУ й Наукової бібліотеки, а також сторінки у соціальних мережах та e-mail.

Інформаційні технології. Електронні ресурси. У теперішніх обставинах форс-мажорів і ризиків найбільшим викликом для університетської бібліотеки є пошук шляхів їхнього пом'якшення і належного балансу між віртуальним і реальним світом. Набутий протягом року досвід свідчить, що частка цифрових технологій і темпи їхнього зростання збільшуються, а дистанційна робота та онлайн-сервіси переважають над традиційними. Тож

головною вимогою найближчої перспективи є необхідність формування такого інформаційного середовища, яке забезпечуватиме гідну позицію і бібліотеки, і університету загалом у високотехнологічному світі.

У звітному періоді бібліотека продовжувала розвивати ІТ-стратегію щодо організації та підтримки єдиної технологічної інфраструктури всіх внутрішніх процесів і користувацьких сервісів. Стабільна робота комплексу АБІС ІРБІС 64, системи управління інституційним репозитарієм та системи управління зовнішніми електронними ресурсами сприяють реалізації місії, цілей та завдань бібліотеки. При цьому веб-сайт бібліотеки працює як єдина точка доступу до надаваних продуктів, послуг та сервісів.

Локальна комп'ютерна мережа бібліотеки об'єднує як автоматизовані робочі місця для співробітників бібліотеки, так і для користувачів, загалом 198 комп'ютерів із різноманітним налаштуванням та гарнітурою з підтримкою різноманітних комунікаційних сервісів. Технічний парк налічує 11 мультимедійних комплексів для навчання і проведення наукових заходів, 3 пересувні інтерактивні відеопанелі, 3 безконтактні сканери та інші копіювально-розмножувальні засоби, сканери зчитування штрих-кодів та міні-принтери друку чеків для автоматизованої видачі документів тощо.

Як програмне забезпечення бібліотека здебільшого використовує програми з відкритим кодом або ліцензійні, зокрема операційну систему Windows 10 та стандартний пакет Microsoft Office 2016.

Зберігаючи базові інституціональні функції і з урахуванням користувацьких потреб, НБ ХНМУ органічно поєднує традиційні та новітні технології у створенні якісної інформаційної бази для забезпечення науково-освітньої діяльності університету. Бібліотека здійснює акумуляцію і систематизацію електронних ресурсів, інтеграцію повнотекстового контенту з метаданими та організує доступ користувачів, що значно розширює діапазон її віртуальних послуг – в першу чергу для дистанційного навчання, і робить максимально відкритою світовій спільноті.

Веб-сайт Наукової бібліотеки є важливою складовою інформаційного середовища університету, зручним інструментом та інтегрованою точкою віддаленого доступу до ресурсів власної і зовнішньої генерації. Одночасно сайт використовується для виконання представницьких функцій бібліотеки як потужний маркетинговий інструмент, що дозволяє здійснювати комплексне просування серед цільової аудиторії. Використання цього каналу комунікації, як основного, має низку очевидних переваг: цілодобове функціонування з можливостями роботи в онлайн-режимі, оперативність оновлення сторінок, наявність зворотного зв'язку, а також прозорість середовища.

Інформаційне наповнення сайту постійно оновлюється, а структура зазнала деяких змін. Так, створено окремі розділи – Academic Integrity, Soft Skills (онлайн-курси) та Дистанційні послуги. Оновлено блок інформації для англomовних студентів, а також структуру веб-навігатора ресурсів та інформаційне наповнення його окремих тематичних розділів.

Сьогодні на сайті бібліотеки сконцентровані основні бібліотечні продукти та сервіси – електронний каталог з окремими базами даних, Репозитарій ХНМУ, надаються посилання на корпоративні сторінки бібліотеки в соціальних мережах. Доступ до ліцензійних ресурсів та ресурсів відкритого доступу організовано за допомогою спеціально створених комунікаційних навігаторів – електронних покажчиків із гіперпосиланнями на науково-освітні Інтернет-ресурси з перевагою повнотекстових БД, інтерактивні бази тестів «Крок» та USMLE, наукометричні бази Web of Science та Scopus тощо.

Електронний каталог (ЕК) є базовим власним продуктом і найбільш рухомою частиною довідково-бібліографічного апарата бібліотеки. Швидкість та оперативність багатоаспектного пошуку в режимі реального часу роблять ЕК одним із затребуваних ресурсів. Протягом року користувачі активно звертались до ЕК, який не тільки відображає склад документного фонду бібліотеки із значним хронологічним охопленням, а й забезпечує інтеграцію повнотекстового контенту з метаданими. У складі ЕК працюють також окремі спеціалізовані та проблемно-орієнтовані бази даних відповідно до основних наукових напрямків діяльності університету. У 2020–2021 н. р. в широкий доступ було додано нові спеціалізовані БД – книги видавництва Springer та Історія ХНМУ.

На кінець I півріччя 2021 р. ЕК разом зі спеціалізованими та проблемно-орієнтованими БД містить 307,7 тис. бібліографічних записів, що є результатом співпраці фахівців профільних відділів бібліотеки щодо каталогізації поточних надходжень документів, ретровводу, аналітичного розпису видань власноруч та за рахунок участі в корпоративному проєкті медичних бібліотек України.

Понад 9,4 тис. записів мають посилання на повні тексти, значну кількість з яких (5 014) складає БД книжкової колекції світового видавництва Springer – широкий спектр авторитетних монографій, підручників та довідкових видань. А кількість звернень до повнотекстових БД та кількість результативних пошуків досягли рекордних показників – понад 622 тис. та більше 3,3 млн відповідно. Це, вочевидь, пов'язано як із впровадженням дистанційного навчання, так і збільшенням кількості повнотекстових ресурсів і попиту на них. Зокрема, зафіксовано понад 357 тис. звернень до БД Springer.

Активно використовуються не тільки пошукові можливості системи ЕК, а й окремі сервіси, які вона забезпечує зареєстрованим користувачам бібліотеки – перегляд персонального електронного формуляру, попереднє замовлення літератури, збереження та друк даних пошукової сесії тощо.

Світові ресурси. Для підтримки належного науково-освітнього рівня університету бібліотека не тільки постійно розвиває власні, а й популяризує найбільш актуальні світові ресурси: загальнодоступні ресурси наукової медичної інформації, серед яких PubMed (Medline), Cochrane Library, DOAJ, Open J-Gate та інші, інтерактивні бази тестів «Крок» та USMLE, а також окремі авторитетні бази даних за тріал-доступом під час карантину, зокрема AccessMedicine від McGraw-Hill (США).

Триває наданий за кошти держбюджету України доступ до повнотекстових публікацій відомого міжнародного видавництва Springer Nature та міжнародних наукометричних баз WoS та Scopus з можливістю персоніфікованої реєстрації для віддаленого доступу з будь-якого місця поза межами університету. Вперше отримано доступ до повнотекстових ресурсів бази даних ScienceDirect – понад 39 тис. монографій, що демонструють знання та досвід понад 47 тис. впливових авторів із різних країн світу.

З метою сприяння підготовці до Міжнародного іспиту з основ медицини (IFOM) та Іспиту з англійської мови професійного спрямування ХНМУ використовував програму USMLE-Rx компанії MediQ Learning (США, Каліфорнія), яка дає можливість набути навички для проходження тестів Step 1 і Step 2, наближених до системи оцінювання IFOM. У 2020 р. передплачено 24 коди-доступи, з яких 13 встановлено в бібліотеці, 11 – на кафедрах; у 2021 р. на 17 кодів-доступів: 12 – на кафедрах, 5 – в бібліотеці. Доступ надано за IP-адресою університету. Протягом 2020–2021 н. р. було використано тестів, флеш-карт і відеоматеріалів – 70 855, зокрема тестів – 37 930.

У зв'язку з пандемією нового коронавірусу інформаційне забезпечення і підтримка дослідників-медиків та медичних працівників у звітному році набули особливого значення для кращого розуміння та боротьби із захворюванням. Протягом року на сайті бібліотеки та у соцмережах регулярно розміщувалась інформація про різноманітні безкоштовні ресурси щодо дослідження, діагностики та лікування цієї небезпечної хвороби від всесвітньо відомих компаній і видавництв, наприклад: EBSCO COVID-19 Updates & Information, American Society for Microbiology (ASM), New England Journal of MedicineOvid, Emerald, Springer Nature, Oxford University Press, Cambridge University Press, Johns Hopkins Center for Systems Science and Engineering (CSSE), JSTOR, JAMA Network, Karger, The Lancet, LitCovid тощо.

На підтримку органів охорони здоров'я, дослідників і лікарів компанія Clarivate запустила глобальний веб-сайт, де зібрано певний масив ресурсів і останніх новин щодо існуючих досліджень COVID-19. Інформаційний центр видавництва Elsevier запустив спеціальний ресурс Novel Coronavirus Information Center, який містить останню інформацію щодо цього захворювання – наукові і медичні журнали та підручники, освітні продукти і безліч іншої інформації. Також створено інтерактивну глобальну карту експертів на основі даних Scopus. Окрім того, Elsevier надає повний текст та інтелектуальний аналіз цієї зростаючої сукупності знань через канали PubMed Central NIH і базу даних BOOЗ, безкоштовно і без обмежень авторського права.

Репозитарій ХНМУ (ISSN 2310-8363). Наукова бібліотека популяризує ідеї відкритого доступу, збереження і просування інтелектуальних здобутків науковців, викладачів, співробітників та студентів університету шляхом формування інституційного репозитарію (IP). Репозитарій ХНМУ працює з 2011 р. як електронний архів і є потенційною складовою Націона-

льного репозитарію академічних текстів. На кінець I півріччя 2021 р. у відкритому доступі знаходиться 28 137 документів. Лише за 6 міс 2021 р. кількість їх завантажень склала близько 5,8 млн, а за весь період функціонування перевищила 55,2 млн. Суттєво збільшилась кількість відвідувань, що за півроку 2021 р. вже перевищила 3,1 млн.

Протягом року зазнав змін і затверджений оновлений пакет регламентуючих документів, створено методичні рекомендації щодо реєстрації користувача та розміщення матеріалів відповідно до нового інтерфейсу.

Фахово-орієнтований електронний контент (ФОЕК). Вимогою сьогодення з перевагою дистанційного навчання є удосконалення форм і методів інформаційного супроводу освітніх програм та цифрових активів поширення знань. З цією метою ініційовано безстроковий проєкт створення веб-навігатора фахово-орієнтованого контенту відкритого доступу. Протягом року проведено моніторинг колекцій 103 електронних архівів ЗВО та наукових установ України щодо відбору повнотекстових електронних версій книжкових видань навчального й наукового характеру, їх кількість постійно збільшується. Звичайно, першочергову увагу приділено Репозитарію ХНМУ та інших медичних вишів, де розміщено найбільш значну кількість фахового контенту, у тому числі чимало електронних версій національних підручників та наукових видань. Певний інтерес викликали й IP інших ЗВО з точки зору забезпечення природничих та соціально-гуманітарних дисциплін.

На кінець першого півріччя 2021 р. показник веб-посилань на профільні ресурси налічує 1 712 підручників та посібників і 809 монографій, виданих за останні 20 років. Відібраний масив угрупований за циклами навчальних дисциплін, інтегрований в систему дистанційного навчання ХНМУ на платформі Moodle і доступний за авторизацією всім суб'єктам освітнього процесу. Робота з формування веб-навігатора ФОЕК триває.

Інформаційно-аналітична діяльність. Сьогодні університетська бібліотека активно залучена до поширення результатів досліджень, підтримки публікаційної активності, промоції університету в глобальну наукову мережу, формування його іміджу і підвищення рейтингу. Інформаційно-аналітичний моніторинг та бібліометричний аналіз науково-публікаційної активності вчених ХНМУ з використанням БД об'єктивного контролю WoS та Scopus – одна з ключових стратегій діяльності бібліотеки. Найбільш затребувані функції бібліотеки у здійсненні інформаційно-аналітичної діяльності:

- регулярне інформування про оновлення переліку українських періодичних видань, що індексуються в БД Scopus, WoS, та укладання списків журналів за метриками БД WoS та Scopus відповідно до напрямів науково-дослідної роботи університету (підготовлено 2 предметно-орієнтованих списки наукових журналів (загалом 183 назви) за метриками SNIP (Scopus) для публікації наукових досліджень);

– відстеження наукометричних показників профілю ХНМУ в БД WoS і Scopus та публікаційної активності науковців університету з наданням аналітичних довідок (з листопада 2020 по червень 2021 р. загальна кількість авторів в БД Scopus збільшилася з 841 до 921; кількість публікацій в БД Scopus збільшилася з 839 до 1 035, а в БД WoS – з 1 202 до 1 300);

– коригування афіляцій та підтримка профілю університету в цілому і персональних авторських профілів в БД WoS, Scopus для точної ідентифікації публікацій з ХНМУ (у БД Scopus відредаговано – 26 авторських профілів, об'єднано – 58; у БД WoS відредаговано – 14 авторських профілів, об'єднано – 37);

– консультування щодо пошукових можливостей БД WoS та Scopus за окремими напрямками наукових досліджень та наукометричних показників; консультативно-практична допомога у створенні і підтримці в актуальному стані персональних профілів у наукометричних базах даних і системах ідентифікації авторів (за наявності) – ID Scopus, Researcher ID (WoS), а також ORCID, Google Scholar (надано 268 консультацій з питань використання сервісів наукометричних БД Scopus та WoS);

– надання інформаційних довідок: з підтвердження публікацій науковців ХНМУ в журналах, що індексуються у БД Scopus та WoS (надано 277 довідок, підтверджено 512 публікацій, у тому числі для тимчасових спеціалізованих вчених рад); для атестації лікарів із підтвердження публікацій в українських виданнях та іноземних виданнях англійською мовою (надано 88 довідок, підтверджено 223 публікації);

– інформаційний моніторинг профілю університету, відстеження профілів науковців в аналітичній системі Google Scholar з подальшим їх включенням до інформаційно-аналітичної системи «Бібліометрика української Науки» (опрацьовано та надіслано до Служби інформаційно-аналітичного забезпечення НБУ ім. В.І. Вернадського 738 авторських профілів);

– організація та проведення заходів просвітницького та інформаційного характеру щодо поліпшення показників публікаційної активності авторів та якісного відображення їх наукового доробку (проведено 4 методичні вебінари, Круглий стіл та 3 заняття в межах «Школи лідерства для аспірантів ХНМУ»).

Результати комплексу робіт позначилися на вебометричних показниках та, зокрема, на *рейтингових оцінках університету*:

– міжнародний рейтинг університетів світу Ranking Web of Universities (Webometrics) – 40-е місце серед 316 представлених ЗВО України і 3-є – серед медичних вишів України;

– рейтинг українських університетів за даними Scimago Institution Rankings – 31-а позиція серед 39 представлених ЗВО;

– рейтинг українських ЗВО за показниками Scopus 2021 р. – 24-е місце серед 190 установ;

– консолідований рейтинг вишів України 2020 – 14-е місце серед 241 ЗВО;

- топ 10 кращих медичних вишів України 2020 – 4-е місце.
- топ 10 кращих вишів східного регіону України 2020 – 3-є місце;
- топ-200 університетів України 2021 – 43-є місце;
- бібліометрика української науки: за h-індексом – 78-ме місце серед 198 установ; у топ-10 установ за кількістю зареєстрованих авторських профілів у Google Scholar – 8-е місце.
- світовий рейтинг інституційних репозитаріїв TRANSPARENT RANKING: Institutional Repositories by Google Scholar (May 2021) – Репозитарій ХНМУ тримає торішню 205-у позицію серед 3 102 інституційних репозитаріїв світу.

Бібліотечна рада ХНМУ. Щороку проходять засідання Бібліотечної ради університету. 12 листопада 2020 р. відбулось чергове засідання під головуванням проректора з наукової роботи проф. В.В. М'ясоєдова, на якому розглядалися такі питання: Інформаційне забезпечення освітнього і наукового процесів ХНМУ в умовах пандемічних викликів; Робота Наукової бібліотеки ХНМУ в умовах карантинних обмежень і переходу університету на змішану форму навчання; Доступ до ресурсів AccessMedicine від McGraw-Hill (США): стан та перспективи використання для забезпечення освітнього процесу в дистанційному форматі.

Сприяння академічній доброчесності. Наукова бібліотека є невід'ємною ланкою і продовжує співпрацю разом з іншими структурними підрозділами в системі розвитку академічної доброчесності ХНМУ. Протягом 2020–2021 н. р. просування ідей академічної культури та етики серед здобувачів освіти усіх рівнів, викладачів та науковців здійснювалось з використанням різних форм і методів роботи.

Для вітчизняних першокурсників підготовлено дві відеолекції «Академічна доброчесність студента» і «Організація та методика роботи з джерелами інформації», для іноземних здобувачів освіти 1–3-х курсів VI та VII факультетів – відеолекції англійською мовою «Academic integrity of the student» та «Organization and methods of working with sources», що увійшли до онлайн-курсу «Академічна доброчесність». Ресурси доступні в системі дистанційного навчання ХНМУ на платформі Moodle.

У циклі щорічних заходів для науковців і з нагоди Міжнародного дня академічної доброчесності 21 жовтня проведено вебінар «Академічна доброчесність як складова бренду науковця». До участі у роботі Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми вищої медичної освіти і науки», яка відбулася 8 квітня, підготовлено доповідь «Якість академічних текстів як складова культури доброчесних практик закладів вищої медичної освіти» з відповідною публікацією у збірці матеріалів конференції (Киричок І.В., Павленко Т.Б.).

Протягом року продовжувалось здійснення систематичної перевірки текстових документів на наявність запозичень за допомогою антиплагіат-системи Unicheck. Загалом перевірено 237 документів та надано майже сті-

льки ж консультацій щодо аналізу звітів. Підходи до компетентної інтерпретації результатів перевірки текстових документів на наявність збігів та надання практичних порад обговорювалися 19.05.2021 р. на методичному вебінарі «Антиплагіат-стратегія ХНМУ: важливі акценти», який було організовано для авторів, експертів та відповідальних осіб від підрозділів.

У звітному році продовжувалась співпраця в проєкті Української бібліотечної асоціації «БібліоСинергія: підтримка наукових досліджень» <http://bibliosynergy.ula.org.ua/> щодо інформаційного наповнення тематичного блоку «Академічне письмо та культура публікацій», куратором і адміністратором якого є Наукова бібліотека ХНМУ (з 2016 р.). Зокрема, проведено моніторинг інформаційного наповнення щодо актуалізації посилань та додано нові матеріали.

Формування інформаційної компетентності і культури користувачів. Карантинні обмеження не стали на заваді проведенню заходів із підвищення інформаційної компетентності користувачів та формування їх академічної культури. З цієї метою і для студентів, і для науковців було проведено онлайн-заходи з набуття знань, розвитку вмінь та навичок орієнтації в інформаційному просторі, застосуванні пошукових технологій, виборі надійних ресурсів тощо.

У межах віртуального заходу Інфотижень «Першокурсник 2020» провели лекцію щодо засад академічної доброчесності, антиплагіат-стратегії університету, знайомили з Науковою бібліотекою, її ресурсами і можливостями.

Також в циклі щорічних заходів разом із науковим відділом проведено цикл заходів (3 методичні вебінари) для науковців, в яких взяли участь 225 осіб. Розглядали питання щодо оптимізації авторських профілів у спеціалізованих сервісах (Google Академія, Publons, ORCID, Scopus), систем управління бібліографічною інформацією (наприкладі менеджера цитувань Mendeley), запобігання плагіату та публікацій у псевдонаукових журналах; обговорювали антиплагіат-стратегію ХНМУ та порівнювали системи перевірки робіт на текстові запозичення за допомогою різних інструментів.

Питання європейських ініціатив відкритого доступу до інформації та знань були розглянуті під час Круглого столу в онлайн-форматі «Інформаційно-ресурсна база ХНМУ як складова інтеграції до європейського освітньо-наукового простору» (12.05.2021 р.), організованого Науковою бібліотекою спільно з науковим відділом і відділом міжнародних зв'язків університету до Дня Європи. Особливу увагу приділено ресурсам інституційних репозитаріїв, міжнародним освітнім та науковим онлайн-платформам USMLE-Rx, Springer Nature, ScienceDirect, академічній мобільності.

У межах заходів «Школи лідерства для аспірантів ХНМУ» було проведено два методичні семінари та майстер-клас. Заняття стали для молодих науковців гарною нагодою отримати від фахівців бібліотеки безпосередню допомогу у набутті знань і навичок, необхідних для дослідників. Розглядали різноманітні аспекти публікаційної стратегії науковця щодо запобігання академічного плагіату, вибору наукових журналів для публікації та

ознак хижацьких видань, зробили акценти на оформленні списку літератури до наукових робіт, включаючи використання бібліографічних менеджерів, поділились досвідом щодо джерел та стратегії пошуку наукової інформації, можливостей використання наукометричних платформ у науково-дослідній роботі молодого вченого.

Культурно-просвітницька та виховна робота є невід’ємною ланкою у діяльності бібліотеки і направлена, насамперед, на роботу зі студентською молоддю з метою інтелектуального, культурного та світоглядного розвитку особистості студента.

Спільні заходи бібліотеки і студентства. Університетська бібліотека продовжує кураторство студентів із метою оперативного інформування, надання консультацій та будь-якої допомоги з боку бібліотеки – куратори курсів від бібліотеки постійно на зв’язку зі старостами курсів і груп. За звітний період разом зі студентами ми провели такі заходи:

- **виставка малюнків дітей-пацієнтів** «Health & Art» (з 05.11.2020) – разом із відділом міжнародних зв’язків та студентським самоврядуванням ХНМУ за ініціативи міжнародної фундації HEART та сприянням Міжнародної науково-дослідницької освітньої мережі USERN;

- **літературно-музичні вечорниці** з циклу «Вишукана словесність ХНМУ»: «Діагноз – осінь» (10.11.2020), «Із затишком у серці» (03.03.2021) – із сектором медіа-простору Студентської ради ХНМУ, дистанційно на платформі Google Meet;

- **круглі столи:** «COVID-19 і соціум: як пандемія коронавірусу змінила наше життя» (08.12.2020), «Етикет віртуальних комунікацій» (23.02.2021), «Чорнобильська трагедія: погляд через 35 років» (26.04.2021), «Інформаційно-ресурсна база ХНМУ як складова інтеграції до європейського освітньо-наукового простору: до Дня Європи» (12.05.2021), «Психологічні диференціації професійного становлення лікаря в гендерному аспекті» (25.05.2021) – із сектором медіа-простору Студентської ради ХНМУ, дистанційно на платформі Google Meet.

Бібліотека також співпрацює з кафедрами й іншими структурними підрозділами університету у цьому напрямку. До комплексу різноманітних заходів входять: **цикл оглядів-презентацій літератури** «Медицина у дзеркалі світової літератури» для першокурсників разом із кафедрою суспільних наук – дистанційно; **нові експозиції робіт** у Галереї мистецтв співробітників ХНМУ – спільно з профспілкою ХНМУ (вересень 2020).

Такі спільні заходи заплановані й надалі, всі вони відбуваються в бібліотеці за її безпосередньої участі й підтримки.

Бібліотека проводить **наукову та методичну роботу**, її співробітники постійно підвищують професійні компетентності та беруть участь у різноманітних конференціях, нарадах, вебінарах, тренінгах тощо. Дистанційна форма участі у таких заходах активізувалась під час карантину з приводу COVID-19. Всього протягом 2020–2021 н. р. працівники бібліотеки взяли участь у 21 заході та 68 онлайн-курсах – отримали 97 сертифікатів.

Запланована в очному форматі Міжнародна науково-практична конференція, присвячена 100-річчю НБ ХНМУ, через карантинні обмеження була проведена у форматі Інтернет-конференції на сайті ННМБУ. Наукова бібліотека ХНМУ була представлена 6 доповідями.

Видавнича діяльність. Наукова бібліотека щомісяця видає бюлетень «Бібліотерапевт», на кінець 1-го півріччя 2021 р. вийшло 80 випусків, в тому числі 10 студентських, архів представлено на сайті бібліотеки та в Репозитарії ХНМУ. Бюлетень є творчим майданчиком для студентів і викладачів університету.

Громадська робота, участь у проєктах. Наукова бібліотека ХНМУ є офіційним партнером Української бібліотечної асоціації, реалізує спільні програмні цілі, різні проєкти, підвищує фахові компетентності бібліотекарів. Бібліотека бере участь у різноманітних проєктах: партнерський проєкт бібліотек ЗВО під егідою Української бібліотечної асоціації «БібліоСинергія: підтримка наукових досліджень», створення зведених ЕК: медичних бібліотек України (куратор – ННМБ України), періодичних видань, що надійшли до бібліотек м. Харкова (куратор – ХДНБ ім. В.Г. Короленка), періодичних видань, передплачених бібліотеками ЗВО м. Харкова (куратор – ЦНБ ХНУ ім. В.Н. Каразіна), професійний е-ресурс «Бібліотечна енциклопедія Харківщини» тощо.

Бібліотека підтримує волонтерський рух університету – реалізує власний благодійний проєкт «Світ у дитячих долоньках» з організації дозвілля дітей, що потребують особливої уваги, до якого долучилися студенти й співробітники ХНМУ, представники ЗВО Харкова й України.

З урахуванням оновленого інформаційно-бібліотечного комплексу в НЛК упорядковано структуру Наукової бібліотеки, впроваджені заходи зі збільшення автоматизованих робочих місць для користувачів у корпусі «Б», створені відповідні умови для їх обслуговування, але етап реорганізації бібліотечних приміщень в корпусі «Б» не завершено через несприятливі умови пандемії коронавірусу. Оновлення інтерфейсу сайту Наукової бібліотеки й створення його мобільної версії також залишається у планах університету.

Незмінною місією бібліотеки залишається створення сучасного користувач-орієнтованого середовища, особливо в умовах викликів сьогодення, спричинених пандемією COVID-19, надання послуг і розповсюдження інформації у віддаленому режимі. Бібліотека швидко та адекватно реагує на запити користувачів, їх потреби та очікування, спрямовує свою діяльність на задоволення інформаційних потреб усіх учасників навчально-виховного та науково-освітнього процесів університету, розвиваючи свою роботу з надання послуг у віртуальному форматі.

Враховуючи зміни, які відбуваються сьогодні в освітньому процесі, і визначаючи стратегію розвитку Наукової бібліотеки на 2021–2022 н. р., вважаємо за необхідне приділити увагу наступним напрямкам її діяльності:

– продовжити реорганізацію відповідних напрямів роботи з урахуванням впровадження змішаної форми навчання в університеті;

– проводити постійний моніторинг забезпечення навчальних дисциплін сучасними підручниками й посібниками, придбання сучасних вітчизняних й світових видань наукового та навчального характеру згідно з ліцензійними вимогами, поповнення фонду сучасною літературою соціально-економічного та художнього змісту;

– активізувати роботу з модулем «Шлях книги» в АСУ і наповнення Репозитарія ХНМУ навчальними і науковими виданнями університету, на регулярній основі збирати робочу групу з представників структурних підрозділів університету, відповідальних за проходження певних етапів затвердження видань в модулі «Шлях книги» для вирішення поточних питань;

– розглянути можливість передплати доступу до повнотекстових ресурсів освітнього і наукового характеру;

– продовжити бібліометричний моніторинг персональних профілів науковців ХНМУ в наукометричних базах даних і системах ідентифікації авторів;

– проводити на постійній основі заходи з навчання й консультування науковців університету щодо роботи з міжнародними наукометричними базами Web of Science та Scopus;

– оновити інтерфейс сайту Наукової бібліотеки й створити його мобільну версію;

– й надалі використовувати цифрові технології з розширення спектра послуг з інформування користувачів.

Впровадження дистанційних технологій та змішаної форми навчання в університеті обумовило зміни в роботі Наукової бібліотеки, зробивши акцент на пошук та організацію доступу до освітніх та наукових ресурсів в онлайн-форматі.

Наукова бібліотека продемонструвала спроможність здійснювати якісний інформаційний супровід освітньої та науково-дослідної діяльності ХНМУ в умовах карантинних обмежень через пандемію коронавірусу. Співробітники бібліотеки продовжили роботу в дистанційному форматі, постійно підвищують рівень своїх цифрових компетентностей.

Наукова бібліотека сьогодні – це користувач-орієнтований інтелектуальний, комунікаційний, інноваційний центр академічної спільноти, який гнучко реагує на потреби та очікування університетської громади.

Ще одним напрямом інформаційного забезпечення навчально-виховної роботи є діяльність редакційно-видавничого відділу. Протягом звітного періоду на власній базі його працівниками постійно виконуються роботи з виготовлення різноманітної поліграфічної продукції. До неї належать кольорові бланки дипломів для випускників усіх факультетів ХНМУ та Медичного фахового коледжу, рекламної продукції для потреб відповідних підрозділів, методичних вказівок, навчальних посібників, монографій, численної бланкової та іншої продукції для відділу кадрів, навчального відділу, бухгалтерії. Чимало продукції виготовляє відділ для роботи кафедр,

деканатів та інших підрозділів університету. Загалом протягом звітного періоду виготовлено понад 180 тис. примірників журнально-бланкової продукції, фахових журналів МОН – понад 600 прим.

Науково-педагогічними працівниками університету впродовж 2020–2021 н. р. було підготовлено 5 підручників, 35 навчальних посібників, 23 монографії. Результати в динаміці за останні три роки представлено в табл. I.51.

Таблиця I.51 – Інформаційне забезпечення. Видання, підготовлені науково-педагогічними співробітниками університету

Види літератури	Рік		
	2019	2020	2021
Підручники	7	2	5
Навчальні посібники	36	22	35
Монографії	9	17	23

Університетом видаються 3 журнали (16 випусків за цей період), один з яких – електронний журнал «Intercollegas» – включено до Переліку фахових видань МОН.

Крім того, співробітниками ХНМУ у 2020–2021 н. р. підготовлено та видано для студентів і лікарів-інтернів 140 навчально-методичних робіт (в основному на електронних носіях – у форматі PDF).

Протягом звітної періоду в редакційно-видавничому відділі відбулося оновлення запчастинами друкувальної техніки, що створило можливості для більш якісного виготовлення продукції для потреб ХНМУ.

РОБОТА ПРИЙМАЛЬНОЇ КОМІСІЇ ХНМУ

Прийом студентів на навчання до Харківського національного медичного університету у 2020 р. здійснювався згідно з чинним законодавством, Положенням про Приймальну комісію ХНМУ, Правилами прийому для здобуття вищої освіти у ХНМУ в 2020 р. (далі – Правила прийому), затвердженими рішенням Вченої ради університету.

Перебіг Вступної компанії в 2020 р. визначався наступними особливостями:

- перш за все, перенесення термінів вступної компанії на один місяць у зв'язку з введенням карантину та необхідність впровадження епідеміологічних заходів із метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19;

- вперше були отримані місця державного замовлення на спеціальності бакалавратського ступеня «Технології медичної діагностики та лікування» та «Фізична терапія, ерготерапія» шляхом проведення широкого конкурсу розподілу державного замовлення;

- впровадження електронної системи вступу для магістрів та пільговиків;

– введення єдиного вступного іспиту з іноземної мови для вступу на ступень магістра на основі ступеня бакалавра; для цього наказом ректора університету призначено відповідальну особу, яка проводила реєстрацію вступників на єдиний вступний іспит з 12 травня по 05 червня 2020 р.; всього у нашому університеті було зареєстровано 51 особу;

– встановлення конкурсного балу на ступінь бакалавра на основі повної загальної середньої освіти на спеціальності «Технології медичної діагностики та лікування» та «Фізична терапія, ерготерапія» на місця державного замовлення 125,000 та вище;

– проведення вступних іспитів для вступників, які мають пільги при вступі на навчання, на основі повної загальної середньої освіти до початку прийому заяв;

– введення ЗНО з української мови та літератури для вступу на ступінь бакалавра на основі ОКР молодшого спеціаліста;

– зменшення кількості поданих заяв з семи до п'яти заяв на місця державного замовлення, незалежно від спеціальностей; кількість поданих заяв на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб – не обмежена;

– скасування нарахування додаткових балів за особливі успіхи в навчанні для призерів IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад та для призерів III етапу Всеукраїнських конкурсів – захистів науково-дослідних робіт членів МАН України;

– для збереження контингенту абітурієнтів було започатковано прийом вступників на додаткові пропозиції за спеціальністю «Соціальна робота»;

– обмеження переліку предметів на небюджетні конкурсні пропозиції;

– преміальне збільшення максимальних обсягів державного замовлення;

– зобов'язання ЗВО забезпечити умови для проходження вступних випробувань вступниками з особливими потребами;

– попередження вступників при подачі документів на неакредитовану програму;

– відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 26 травня 2020 р. № 1254 «Про затвердження закладів вищої освіти, що належить до сфери управління Міністерства охорони здоров'я України, на базі яких створюються освітні центри», у ХНМУ внесені чергові зміни до Правил прийому та вперше в університеті організовано роботу освітніх центрів «Донбас-Україна» та «Крим-Україна» для прийняття на навчання осіб, місцем проживання яких є тимчасово окуповані території у Донецькій, Луганській областях та Криму.

Також особливістю вступної кампанії в 2020 р. є часті зміни в нормативних документах, що регламентує прийом вступників.

З метою забезпечення набору студентів на навчання до ХНМУ, в тому числі на місця навчання за рахунок фізичних та юридичних осіб, Приймальною комісією розроблено та затверджено план Профорієнтаційної роботи на засіданні Приймальної комісії ХНМУ (протокол № 1 від

09.01.2020), що передбачав заходи, в межах яких протягом року велася активна і цілеспрямована профорієнтаційна робота з майбутніми вступниками. Докладна інформація для вступників про університет та спеціальності, Правила прийому для здобуття вищої освіти у ХНМУ у 2020 р., перелік спеціальностей, за якими оголошено набір на навчання, перелік конкурсних предметів та мінімальна кількість балів, необхідна для допуску до участі у конкурсі, формула розрахунку конкурсного балу, порядок подання електронних заяв, програми вступних випробувань, вартість навчання та інше було розміщено на офіційному web-сайті ХНМУ, на інформаційних стендах Приймальної комісії університету, на сторінці Facebook та у республіканських і регіональних виданнях, зокрема в журналі «Сучасна освіта» № 3 в рубриці «Вища освіта» було розміщено інформацію щодо вступу на навчання до ХНМУ у 2020 р. Правила прийому розміщено та верифіковано в ЄДЕБО МОН України.

З метою підвищення інформованості майбутніх вступників про спеціальності, за якими ведеться підготовка студентів у ХНМУ, двічі впродовж року було проведено «День відкритих дверей» (14.12.2019 та 19.05.2020). У зв'язку зі впровадженням карантину, День відкритих дверей в нашому університеті вперше проведено онлайн 19 травня 2020 р. День відкритих дверей користувався попитом серед майбутніх вступників, що обумовлено, перш за все, затвердженням змін до Правил прийому до ХНМУ стосовно термінів проведення вступної кампанії 2020 р. та визначенням процедури зарахування у зв'язку зі впровадженням карантину, а також затвердженням основних положень проведення майбутньої вступної кампанії та виникненням у вступників необхідності отримання якомога більше інформації про ВНЗ та спеціальності, за якими проводиться підготовка. В інтерактивному заході, який проходив у режимі реального часу на платформах Zoom та YouTube, зареєструвалося більше, ніж 200 майбутніх вступників. Серед зареєстрованих, які відвідали День відкритих дверей онлайн, більше 60 % складають учні 11 класів загальноосвітніх шкіл, значною мірою з м. Харкова та Харківської області, проте на День відкритих дверей ХНМУ завітали і мешканці інших областей, а саме Сумської, Полтавської, Дніпропетровської, Кіровоградської, Одеської, Херсонської, Чернігівської, Запорізької, Миколаївської, Львівської, Луганської та Донецької. Крім того, День відкритих дверей ХНМУ привернув увагу близько 40 студентів медичних коледжів.

Упродовж року в ХНМУ активно видавалася довідкова література, книги, рекламні проспекти, кольорові інформаційні плакати, фотоальбоми, в яких розповідається про історію ХНМУ, його випускників і провідних вчених, які працювали в університеті. Щорічно виходить спеціальний випуск газети «Медичний університет», який містить пояснення до Правил прийому на навчання до ХНМУ. Університет активно брав участь у профорієнтаційних заходах м. Харкова та Харківської області: 19 жовтня 2019 р. участь у Всеукраїнському форумі «Успішний 11-класник», організованому

компанією ZNOUA; 2 листопада 2019 р. в приміщенні АРТ-заводу «Механіка» Приймальна комісія, співробітники кафедр: медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії, екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології та Студентське наукове товариство брали участь у «Тест-драйві «Професія – за покликанням»; 7–9 листопада 2019 р. представники ХНМУ взяли участь у міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта Слобожанщини та навчання за кордоном – 2019»; 11 березня 2020 р. представники ХНМУ взяли участь у виставці «Перспективні напрями освіти Харківщини», яка була організована Харківською обласною громадською організацією «МИР».

Університет активно співпрацював із ЗОШ щодо проведення профорієнтаційної роботи. Неодноразово протягом року були організовані профорієнтаційні зустрічі з майбутніми випускниками шкіл не лише Харкова та Харківської області, а й інших регіонів України: 21 жовтня 2019 р. Приймальною комісією було проведено профорієнтаційну зустріч із вихованцями гуртка «Екологічне краєзнавство» з м. Краматорська Донецької області. Майбутні вступники мали змогу дізнатися про особливості навчання, вступну кампанію. Для вступників були проведені екскурсії на кафедри анатомії людини та патологічної анатомії; 29 жовтня 2019 р. відбулася зустріч з майбутніми вступниками учнями 10 класу КЗО «Дніпропетровський обласний медичний ліцей-інтернат «Дніпро». Учні цікавили інформація щодо вступу на навчання до ХНМУ (ЗНО, мінімальний бал на основні спеціальності, а саме «Медицина», «Педіатрія», «Стоматологія», вартість навчання) та спеціальності «фізична терапія, ерготерапія»; 20 лютого 2020 р. з метою профорієнтаційного заходу було організовано зустріч та екскурсію на кафедру анатомії людини для студентів Харківського обласного медичного коледжу.

Про ефективність профорієнтаційної роботи Харківського національного медичного університету у 2020 р. свідчить високий конкурс, що склався при вступі на навчання за ступенем освіти «бакалавр» на місця навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб за спеціальностями «Технології медичної діагностики та лікування», «Фізична терапія, ерготерапія» та «Медсестринство».

У звітному році прийом заяв від вступників на участь у конкурсі при вступі до ХНМУ проводилося з 13 по 22 серпня. Вступники брали участь у конкурсі на підставі результатів зовнішнього незалежного оцінювання з конкурсних предметів, серед яких українська мова та література, біологія або хімія (за вибором вступника), фізика або математика (за вибором вступника) – на відкриту бюджетну пропозицію та українська мова та література, біологія, хімія або математика (за вибором вступника) – на небюджетну пропозицію.

При вступі на навчання для здобуття ступеня «магістра» за спеціальностями «Медицина», «Педіатрія» та «Стоматологія» на основі ПЗСО

для другого та третього конкурсних предметів було встановлено мінімальний бал для допуску до участі у конкурсі на рівні 150 балів та вище.

У 2020 р. до Приймальної комісії ХНМУ надійшло 3 511 заяв, що на 14,4 % менше показників минулого року. Така ситуація обумовлена низкою причин, серед яких перенос термінів складання ЗНО у зв'язку з введенням карантину, написання ЗНО з дотриманням суворого епідеміологічного режиму та підвищення вимог до результатів ЗНО при вступі на медичні спеціальності. Традиційно найбільшу кількість заяв – 1 744 було зареєстровано на спеціальність «Медицина», 592 заяви подано на спеціальність «Стоматологія», 216 заяв – на спеціальність «Педіатрія». Значним попитом у звітному році користувалися спеціальності бакалаврського рівня «Технології медичної діагностики та лікування» та «Фізична терапія, ерготерапія», на які було подано 753 заяви.

Зарахування на навчання на місця державного замовлення проходило в автоматизованому режимі системою ЄДЕБО в межах спільного широкого конкурсу для ЗВО сфери підпорядкування МОЗ України та МОН України за відкритими пропозиціями «Медицина», «Педіатрія», «Стоматологія», «Технології медичної діагностики та лікування» та «Фізична терапія, ерготерапія» на підставі конкурсного балу з урахуванням пріоритету заяви в один етап та за фіксованою пропозицією «Медсестринство» згідно з рейтинговим списком. На 1-й курс на місця навчання за державним замовленням було рекомендовано 429 вступників (93,5 % від передбаченого максимального обсягу державного замовлення ХНМУ): за ступенем освіти «магістр» за спеціальностями «Медицина» – 399, «Педіатрія» – 11, «Стоматологія» – 4; за ступенем освіти «бакалавр»: «Технології медичної діагностики та лікування» – 5, «Фізична терапія, ерготерапія» – 5 та за фіксованою пропозицією «Медсестринство» рекомендовано 5 осіб.

При цьому, відповідно до статистичних даних ЄДЕБО, Харківський національний медичний університет посідає першу позицію серед ЗВО за показниками прохідного бала на місця навчання за державним замовленням за спеціальностями «Стоматологія» з прохідним балом 199,206 та за спеціальностями бакалаврського ступеня, за якими вперше в цьому році були отримані місця державного замовлення, «Фізична терапія, ерготерапія» з балом 185,844 та «Технології медичної діагностики та лікування» з прохідним балом 181,764.

Важливим показником затребуваності університету серед молоді та ефективності проведення вступної кампанії є відсоток студентів, які отримали бюджетне місце за заявою з першим пріоритетом. У 2020 р. серед рекомендованих вступників на навчання до ХНМУ за державним замовленням понад 87 % отримали рекомендацію за першим пріоритетом, що свідчить про високу рейтингову позицію ХНМУ серед вступників України з високими результатами ЗНО.

У 2020 р. з числа рекомендованих для зарахування на навчання до ХНМУ за державним замовленням виконали вимоги до зарахування 395 студентів (92,1 % від загальної кількості рекомендованих на місця

навчання за державним замовленням): за ступенем освіти «магістр» за спеціальностями «Медицина» – 365 (91,5 %), «Педіатрія» – 10 (90,9 %), «Стоматологія» – 6 (150 %), за ступенем освіти «бакалавр» за спеціальностями «Технології медичної діагностики та лікування» – 4 (80 %), «Фізична терапія, ерготерапія» – 5 (100 %), «Медсестринство» – 5 осіб (100 %). Залишається сталим відсоток вступників, що відмовляються від бюджетного навчання з метою продовження участі у конкурсі на місця навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб на більш престижній спеціальності чи за місцем свого проживання. Деякі вступники (з числа рекомендованих) обрали навчання за кордоном.

У звітному році правом на переведення на вакантні місця державного замовлення, що передбачено чинним законодавством для пільгових категорій осіб, скористувалося два вступники з числа студентів, зарахованих на навчання на 1-й курс за кошти фізичних та/або юридичних осіб на спеціальність «Стоматологія» та один вступник на спеціальність «Медицина» зі статусом особи, місцем проживання якої є тимчасово окупована територія Луганської, Донецької областей або Криму (вступ через освітні центри «Донбас-Україна» та «Крим-Україна»).

Таким чином, до ХНМУ в 2020 р. зараховано на 1-й курс на місця навчання за державним замовленням 395 студентів, зокрема за ступенем освіти «бакалавр» на спеціальність «Медсестринство» – 5 студентів, «Технології медичної діагностики та лікування» – 4, «Фізична терапія, ерготерапія» – 5, за ступенем освіти «магістр» «Стоматологія» – 6, «Педіатрія» – 10 та «Медицина» – 365 осіб. Прохідний бал на місця навчання за державним замовленням у загальній конкурсній групі становив: «Медицина» – 154,326, «Педіатрія» – 165,444, «Стоматологія» – 199,206, «Технології медичної діагностики та лікування» – 181,764, «Фізична терапія, ерготерапія» – 185,844, «Медсестринство» – 268 балів.

На 1-й курс на місця навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб в 2020 р. всього зараховано 344 студенти. Процес зарахування на місця навчання за контрактом до ХНМУ відбивав загальні закономірності вступної кампанії до медичних ЗВО України 2020 р.

Значний інтерес порівняно з минулими роками випускники 11 класів виявили до спеціальностей ступеня освіти «бакалавр», за якими в ХНМУ проводиться підготовка фахівців. На спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія», «Технології медичної діагностики та лікування», «Соціальна робота» було подано 794 заяви. До складу студентів за освітніми програмами бакалаврату на місця за кошти фізичних або юридичних осіб зараховано 103 вступники.

Крім того, за ступенем освіти «бакалавр» проводився вступ на бази диплома молодшого спеціаліста за спеціальностями «Медсестринство» та «Технології медичної діагностики та лікування» за скороченою програмою підготовки. На спеціальність «Медсестринство» денна та вечірня форми підготовки за контрактом зараховано в 2020 р. 44 студенти. На 2-й (3-й) курс

з нормативним терміном навчання за спеціальністю «Технології медичної діагностики та лікування» зараховано 9 студентів.

У поточному році за ступенем освіти «магістр» на базі повної та базової вищої освіти за спеціальностями «Медсестринство», «Технології медичної діагностики та лікування», «Публічне управління та адміністрування», «Фізична терапія, ерготерапія», «Громадське здоров'я» та «Освітні, педагогічні науки» зараховано 80 студентів.

Усього до ХНМУ в 2020 р. на місця навчання з фінансуванням за кошти фізичних та юридичних осіб зараховано 338 студентів на 1-й курс та 9 студентів на 2-й (3-й) курс з нормативним терміном навчання на вакантні місця.

У цілому за результатами вступної кампанії 2020 р. до Харківського національного медичного університету на навчання зараховано 739 вітчизняних студентів, зокрема за державним замовленням – 395 осіб та на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб – 344.

Цього року залишається достатньо висока кількість студентів, які зараховані на загальних умовах та показали високий рівень знань з конкурсних предметів. Проаналізувавши результати зовнішнього незалежного тестування вступників університету в цьому році, слід відмітити, що більше 28 % студентів 1-го курсу мають високі результати ЗНО хоча б з одного конкурсного предмету. Результат ЗНО 190 балів і більш з біології мають 79 осіб, з хімії – 5 студентів, з української мови і літератури – 79 студентів, з математики – 11 студентів. Найкращі результати ЗНО продемонстрували вступники цього року з біології та української мови та літератури.

Серед зарахованих студентів на місця навчання за держзамовленням 45 % студентів є медалістами або отримали диплом з відзнакою після закінчення ЗВО І-ІІ рівня акредитації.

Відповідно до Правил прийому, в 2020 р. в межах квоти-1 виділено 10 % від обсягу державного замовлення для осіб, які мають право на зарахування в межах встановлених квот. У поточному році від категорій вступників, які мали право вступу на квотовані місця державного замовлення надійшло 18 заяв. Зарахована за квотою-1 на навчання до ХНМУ за спеціальність «Медицина» 7 осіб – Афоніна Діана Олександрівна, 10.05.2002 р. н., яка має статус особи з числа осіб, позбавлених батьківського піклування; Патинко Єлизавета Анатоліївна, 31.03.2003 р. н., яка має статус дитини, позбавленої батьківського піклування; Шафранецька Віолетта Сергіївна, 03.12.2000 р. н., яка має статус з числа осіб, позбавлених батьківського піклування; Калініченко Катерина Сергіївна, 12.08.2002 р. н., яка має статус особа з числа дітей-сиріт; Клуйкова Юлія Олегівна, 15.03.2002 р. н., яка має статус з числа осіб, позбавлених батьківського піклування; Осокін Тетяна Сергіївна 25.10.2002 р. н., яка має статус дитини, позбавленої батьківського піклування; Сміщенко Олена Валеріївна, 24.07.2001 р. н., яка має статус особа з числа дітей-сиріт. Відповідно до Правил прийому, в 2020 р. мали право зарахування в межах квоти-1 за умови проходження по конкурсу се-

ред пільгових категорій осіб. Зазначені вступники надали усі необхідні документи, що підтверджують це право, та виконали усі вимоги, визначені Умовами та Правилами прийому для його реалізації.

За ініціативою Президента України у 2020 р. вперше (за квотою-2) право вступати до українських закладів вищої освіти отримали діти з тимчасово окупованої частини Донбасу та лінії зіткнення і з тимчасово окупованого Криму та м. Севастополя.

Освітні центри «Донбас-Україна» та «Крим-Україна» ХНМУ та МФК ХНМУ спільно з Комунальним закладом «Харківський науковий ліцей-інтернат “Обдарованість”» Харківської обласної ради з 09.06.2020 по 23.10.2020 р. забезпечували право на отримання якісної вищої освіти вступників, які проживають на тимчасово окупованій території України.

Відповідно до Правил прийому, в 2020 р. в межах квоти-2 виділено 20 % від обсягу державного замовлення для осіб, які мають право на зарахування в межах встановлених квот.

У 2020 р. до освітніх центрів «Донбас-Україна», «Крим-Україна» ХНМУ та МФК ХНМУ звернулося 50 осіб, з них 13 стали студентами ХНМУ та 1 – МФК ХНМУ.

За територіальним розподілом – вступники звернулися з таких населених пунктів тимчасово окупованій території України, як Донецька область (м. Торецьк) – 3 вступники, Єнакієво (м. Бунге) – 2 вступники, м. Маріуполь (смт. Сартана) – 1 вступник, м. Макіївка – 2 вступники, м. Красногорівна – 1 вступник, Луганська область (м. Антрацит) – 2 вступника, смт. Дзержинський – 1 вступник, АР Крим (м. Керч) – 2 вступники, м. Севастополь – 1 вступник та ін.

З категорії осіб, які мали особливі умови на здобуття вищої освіти зарахування, з числа дітей-інвалідів та інвалідів II–III гр., дітей шахтарів, дітей учасників бойових дій із числа осіб, які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України та брали безпосередню участь в антитерористичній операції, осіб, які є внутрішньо переміщеними особами до ХНМУ до складу студентів 1-го курсу Харківського національного медичного університету було зараховано: 47 осіб, з них 8 дітей з інвалідністю та інвалідів II–III гр., 10 осіб дітей шахтарів, згідно з Законом України «Про підвищення престижності шахтарської праці», 6 дітей учасників бойових дій із числа осіб, які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України та брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, 23 особи, які є внутрішньо переміщеними особами, відповідно до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб».

Вступна кампанія 2020 р. була доступною, зрозумілою та всебічно висвітленою. Телефони «гарячої лінії» МОН і МОЗ України, консультативний телефон МОН України і Департаменту освіти та науки Харківської обласної державної адміністрації були представлені на стендах Приймальної комісії, офіційному веб-сайті університету. Постійно працювали консу-

льтативний телефон Приймальної комісії та телефон довіри ХНМУ, зателефонував на які, вступники мали можливість отримати розгорнуті відповіді на всі питання щодо Правил прийому до ХНМУ у 2020 р., прийому документів від вступників, конкурсної ситуації та результатів зарахування в ХНМУ.

Таким чином, робота Приймальної комісії з прийому на навчання до ХНМУ у 2020 р. проводилася відповідно до чинного законодавства, нормативних та інструктивних матеріалів МОН, МОЗ України, Правил прийому для здобуття вищої освіти у ХНМУ в 2020 р., Положення про Приймальну комісію ХНМУ на 2020 р. В цілому «Вступна кампанія – 2020» в Харківському національному медичному університеті пройшла успішно.

У 2020–2021 н. р., незважаючи на введення карантину у зв'язку з COVID-19, продовжуються традиції проведення профорієнтаційної роботи Приймальної комісії під керівництвом ректорату університету серед населення з числа майбутніх вступників. Університет активно бере участь у профорієнтаційних заходах м. Харкова та Харківської області, в рамках яких майбутні вступники 2021 р. мають можливість познайомитися з університетом, провідними кафедрами та музеями ХНМУ. 20–21 листопада 2020 р. ХНМУ взяв участь у віртуальній щорічній Міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта та кар'єра – 2020» у м. Києві, на базі сайту osvitaexpo.com.ua.

У зв'язку з впровадженням карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, 22 грудня 2020 р. відбувся День відкритих дверей онлайн для вступників 2021 р.

У грудні 2020 р. – січні 2021 р. було проведено профорієнтаційну роботу та підписано договори про співпрацю між ХНМУ та школами № 60, 82, 91, 78, 181, 15, 43, 36, 157, ліцеєм «Професіонал», гімназією № 1 м. Харкова.

Також ХНМУ отримав Гран-прі у номінації «Упровадження сучасних засобів навчання, проєктів, програм і технологій для вдосконалення та підвищення ефективності освітнього процесу». Наш університет нагороджений дипломом виставки «Освіта та кар'єра – 2020» та почесним званням «Лідер вищої освіти України» із врученням диплому відповідної категорії.

13 травня 2021 р. проведено День відкритих дверей онлайн. В інтерактивному заході, який проходив у режимі реального часу на платформах Zoom та YouTube, зареєструвалося більше, ніж 170 майбутніх вступників. **День відкритих дверей користувався попитом** серед майбутніх вступників, що обумовлено, перш за все, затвердженням основних положень проведення майбутньої вступної кампанії та виникненням у вступників необхідності отримання якомога більше інформації про ВНЗ та спеціальності, за якими проводиться підготовка.

Під час онлайн-зустрічі майбутні вступники та їх батьки мали змогу ознайомитися з особливостями вступної кампанії ХНМУ в 2021 р., послі-

куватися з керівництвом, викладачами і студентами та розпитати їх про особливості навчання в університеті, а також розібратися з алгоритмом реєстрації електронного кабінету та отримати відповіді на будь-які інші запитання.

21 травня 2021 р. ХНМУ було запрошено взяти участь в 17-й спеціалізованій виставці освітніх закладів для вступників «Освіта Харківщини».

25 травня 2021 р. в газеті «Слобідський край» було розміщено інформацію щодо вступу на навчання до ХНМУ у 2021 р. Вступники матимуть можливість отримати інформацію про ХНМУ, спеціальності, необхідні ЗНО та мінімальні бали для вступу, вартість навчання. Також інформація щодо вступу у 2021 р. розміщена на сайті Education.ua та у соціальних мережах інтернет.

19 червня 2021 р. ХНМУ взяв участь у заході «Ярмарок міжнародних можливостей “International Camp”». Ярмарок проводився вперше в Україні і був покликаний підвищити імідж міста Харкова як відкритого до міжнародної співпраці, а також залучити молодь до ініціатив і пропозицій, представлених на заході компаній. Ярмарок організовано комісією з питань розвитку Міжнародного співробітництва та туризму Молодіжної ради при Харківському міському голові.

Організація вступної кампанії в Медичному фаховому коледжі ХНМУ. Впровадження освітньої діяльності у Медичному фаховому коледжі Харківського національного медичного університету (далі – МФК ХНМУ) здійснюється відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України від 20.11.2019 р. № 982-л «Про ліцензування освітньої діяльності» (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/pravodiynosti/2019/11/27/natsionmedichniyuniversitetfakhovaperedev58.pdf>). Правила прийому до МФК ХНМУ (далі – Правила прийому) розроблені Приймальною комісією МФК ХНМУ (далі – Приймальна комісія) відповідно до Умов прийому на навчання до закладів фахової передвищої освіти в 2021 р. (далі – Умови прийому), затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 30.10.2020 р. № 1342 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 11.12.2020 р. з № 1235/35518.

На навчання до МФК ХНМУ приймаються особи, які здобули базову загальну середню освіту для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра за денною формою здобуття освіти одночасно з виконанням освітньої програми профільної середньої освіти професійного спрямування; особи, які здобули повну загальну середню освіту. Прийом на навчання проводиться за спеціальністю 223 Медсестринство, спеціалізаціями «Сестринська справа», «Лікувальна справа», «Акушерська справа» відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266. Прийом вступників на навчання проводиться на конкурсні пропозиції: «Сестринська справа», «Лікувальна справа», «Акушерська справа», які формує МФК ХНМУ, що здійснює підготовку за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра відповідно до ліцензії МФК ХНМУ. Прийом на навчання до МК

ХНМУ здійснюється в межах ліцензованого обсягу за кожною спеціалізацією: «Сестринська справа» – 120 осіб; «Лікувальна справа» – 30; «Акушерська справа» – 30. Вступники на основі базової загальної середньої освіти подають заяви в паперовій формі особисто до Приймальної комісії закладу освіти або на електронну пошту коледжу. Факт подання кожної заяви в паперовому вигляді та роздруковану, подану електронною поштою, реєструється уповноваженою особою Приймальної комісії в Єдиній базі в день прийняття заяви. Заява в електронній формі подається вступником шляхом заповнення електронної форми в режимі онлайн та розглядається Приймальною комісією згідно з Порядком подання та розгляду заяв в електронній формі на участь у конкурсному відборі до закладів вищої освіти України в 2021 р. Конкурсний відбір на навчання до МФК ХНМУ здійснюється за результатами вступних випробувань для вступу на основі базової загальної середньої освіти – у формі вступних іспитів або співбесіди в передбачених Правилами прийому випадках; для вступу на основі повної загальної середньої освіти – у формі зовнішнього незалежного оцінювання або вступних іспитів на власний розсуд у будь-яких комбінаціях, співбесіди в передбачених Правилами прийому. У 2021 р. приймаються сертифікати зовнішнього незалежного оцінювання 2018, 2019, 2020, 2021 рр.

Організація профорієнтаційної роботи у Медичному фаховому коледжі ХНМУ. Для успішного проведення профорієнтаційної роботи в Медичному фаховому коледжі ХНМУ створено профорієнтаційну комісію, до складу якої входять відповідальний секретар Приймальної комісії, найбільш досвідчені викладачі коледжу. Робота профорієнтаційної комісії у 2020–2021 н. р. проводилася згідно з планом, затвердженим директором Медичного фахового коледжу ХНМУ. Традиційними формами і методами профорієнтаційної роботи під час карантину стали:

- участь у ярмарках професій, організованих Харківським обласним та міським центром зайнятості, участь у проведенні десятої міжнародної виставки «Освіта Слобожанщини та навчання за кордоном – 2021», організованому за підтримки Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації та Департаменту освіти Харківської міської ради;
- проведення професійно орієнтованих консультацій із медичними працівниками, студентами під час проходження виробничої та переддипломної практики;
- розміщення інформації про умови вступу та навчання на офіційному сайті Медичного фахового коледжу ХНМУ, на сайті ХНМУ, на сайті 057.

Минулого навчального року приймальна кампанія у Медичному фаховому коледжі пройшла успішно та без зауважень.

Перша частина звіту присвячена підсумкам розвитку питань навчально-методичної діяльності в університеті, а саме результатам навчальної діяльності й оцінювання знань наших студентів та випускників; подальшому розвитку дистанційних та нових (іноваційних) форм навчання, результатам незалежного оцінювання знань у вигляді ЛЛП «Крок» на випусковому курсі та підсумкам підготовки здобувачів освіти до цих випробувань;

розвитку навчально-методичного забезпечення освіти в університеті; навчально-методичній роботі, що проводить Медичний фаховий коледж, Навчально-науковий інститут якості освіти, Навчально-науковий інститут післядипломної освіти та Навчально-науковий інститут підготовки іноземних громадян; розвитку інформаційно-бібліотечного забезпечення навчального процесу, а також видавничої діяльності науково-педагогічного та наукового персоналу кафедр і підрозділів; підсумкам приймальної кампанії 2020 р. в нашому університеті.

В умовах продовження впровадження карантинних заходів різного рівня на території нашої країни університет не тільки повноцінно продовжив свою освітню діяльність, але і значно розширив впровадження альтернативних, у т. ч. дистанційних форм надання освітніх послуг, провів модернізацію технологічної та інформаційної складової навчального процесу; провів процедуру акредитації та ліцензування у новому форматі різних напрямків освітнього процесу, розвивав систему управління навчальним закладом.

Своєчасно сплановані та впроваджені ректоратом управлінські рішення щодо керівництва цими напрямками діяльності, участь у впровадженні спланованих заходів всього навчально-педагогічного персоналу та всіх підрозділів університету дозволили успішно закінчити навчальний рік і провести підсумкову атестацію на всіх рівнях навчання.

РОЗДІЛ II

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ТА НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Потенціал розвитку суспільства кожної країни значною мірою залежить від стану організації та подальшого своєчасного розвитку вищої освіти. Він прогнозує та створює динаміку політичних, соціальних і економічних змін, забезпечує кількісні та якісні параметри забезпечення країни кваліфікованими спеціалістами ринку праці. Сьогодення вимагає від ринку освітніх послуг активного реформування, що передбачає проведення докорінних змін у організації науково-педагогічного процесу ЗВО. Ефективність впроваджених змін безпосередньо залежить від результативності вжитих ЗВО заходів, тому постійний розвиток персоналу, пошук нових підходів до управління ним є необхідними умовами успішного функціонування вищої школи у сучасних умовах. Запорукою їх ефективної та успішної діяльності є належним чином організована та виважена кадрова політика ЗВО, яка направлена на підбір, розстановку та безперервний професійний ріст навчально-наукового та професорсько-викладацького складу.

Кадрова політика як базова складова управління персоналом вишу складається з вирішення наступних завдань:

1. Забезпечення кафедр та підрозділів університету спеціалістами високої якості, включаючи заходи з планування, відбору та найму, вивільнення (вихід на пенсію, звільнення), аналізу плінності кадрів.

2. Професійний розвиток співробітників, проведення конкурсів на заміщення вакантних посад, оцінка рівня кваліфікації, організація подальшого кар'єрного просування.

3. Удосконалення організації та стимулювання праці, використовуючи матеріальні та моральні стимули заохочень.

4. Участь у розгляді трудових спорів, забезпеченні контролю за додержанням трудової дисципліни.

У результаті вжитих комплексних заходів, на прикінцевому етапі профільний медичний ЗВО зобов'язаний випустити на сучасний світовий ринок медичних послуг молодого фахівця, який за відповідної підтримки держави зможе надавати якісну медичну допомогу.

У 2020–2021 н. р. робота з підбору та розстановки кадрів, створення та забезпечення якісного та постійного резерву науково-педагогічних працівників проводилась в Харківському національному медичному університеті відповідно до вимог чинного законодавства України та розпорядчих документів МОЗ і МОН України.

Під постійною увагою ректорату університету знаходиться питання формування кадрового резерву на керівні та науково-педагогічні посади.

Створені необхідні умови для залучення молодих спеціалістів до навчання в аспірантурі, клінординатурі, докторантурі, які у подальшому успішно вливаються у робочі колективи науково-педагогічних кадрів університету.

Робота щодо заміщення вакантних посад у Харківському національному медичному університеті здійснюється відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність»; Статуту університету; «Порядку заміщення вакантних посад науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників у Харківському національному медичному університеті» затвердженого рішенням Вченої ради ХНМУ.

За підсумками кадрової роботи, проведеної у ХНМУ у 2020–2021 н. р., є певні досягнення з піліпшення освітньо-кваліфікаційного рівня науково-педагогічного персоналу та омолодження кадрової ланки професорсько-викладацького складу.

Станом на 01.07.2021 р. навчально-виховний процес в університеті забезпечують 988 викладачів, у тому числі 150 (15 %) докторів наук, 593 (60 %) кандидатів наук. Частка викладачів із науковими ступенями та вченими званнями становить 75 %. Не мають наукового ступеня 245 особи (25 %).

За сумісництвом в університеті працює 130 викладачів, у тому числі 30 (23,1 %) докторів наук, 72 (55,4 %) кандидатів наук. Не мають наукового ступеня 28 осіб (21,5 %).

Таблиця II.1 – Кадрові ресурси. Професорсько-викладацький склад Харківського національного медичного університету (вікова структура, фізичні особи). Станом на 01.07.2021 р.

Категорії співробітників	К-ть	Вікові групи						Пенсійний вік (%)
		До 30	31–40	41–50	51–60	61–65	>65	
Завідувачі кафедр	71	0	1 (1,4 %)	9 (12,7 %)	29 (40,8 %)	15 (21,1 %)	17 (24 %)	35 (49,3 %)
Професори	86	0	12 (13,9 %)	17 (19,8 %)	24 (28 %)	8 (9,3 %)	25 (29 %)	37 (43 %)
Доценти	403	0	89 (22,1 %)	136 (33,7 %)	108 (26,8 %)	26 (6,4 %)	44 (11 %)	80 (19,8 %)
Старші викладачі	47	2 (4,2 %)	11 (23,4 %)	15 (32 %)	9 (19,1 %)	4 (8,5 %)	6 (12,8 %)	11 (23,4 %)
Асистенти та викладачі	381	35 (9,2 %)	183 (48 %)	94 (24,7 %)	34 (8,9 %)	14 (3,7 %)	21 (5,5 %)	43 (11,3 %)
Всього	988	37 (3,7 %)	296 (30 %)	271 (27,4 %)	204 (20,7 %)	67 (6,8 %)	113 (11,4 %)	206 (20,8 %)
У т.ч. без наукового ступеня	245	26 (10,6 %)	100 (40,8 %)	57 (23,3 %)	36 (14,7 %)	13 (5,3 %)	13 (5,3 %)	32 (13,1 %)

Серед співробітників університету 1 дійсний член (академік) НАМН України О.М. Біловол, 5 членів-кореспондентів НАМН України (О.Я. Гречанина, В.М. Лісовий, В.І. Лупальцов, М.І. Пилипенко, В.В. Бойко), 9 лауреатів Державної премії України (В.В. Бойко, О.М. Біловол, О.Я. Гречанина, А.Г. Істомін, І.А. Криворучко, В.М. Лісовий, В.І. Лупальцов, В.О. Сипливий, Ж.Д. Семидоцька), 16 заслужених діячів науки і техніки України (О.Я. Бабак, О.М. Біловол, В.В. Бойко, М.П. Воронцов, О.Я. Гречанина, О.М. Ковальова, І.Ф. Костюк, П.Г. Кравчун, В.І. Лупальцов, М.І. Пилипенко, Ж.Д. Семидоцька, С.І. Шевченко, В.В. М'ясоєдов, Л.В. Журавльова, І.А. Криворучко, Т.В. Фролова), 3 заслужені працівники освіти України (Ю.О. Садовниченко, В.А. Капустник, М.А. Лісова), 18 заслужених лікарів України (В.М. Лісовий, А.М. Дашук, О.М. Біловол, М.І. Березка, І.А. Гаратий, Н.М. Андон'єва, К.М. Сокол, Ю.В. Одинець, Д.Ю. Дончак, Г.Р. Муратов, І.В. Летік, К.Ю. Пархоменко, В.І. Савенков, О.М. Пісоцький, В.М. Чеверда, В.О. Прасол, В.О. Клапоух, В.В. Кучерявченко), 1 заслужений працівник фармації України (Т.І. Єрмоленко), 1 заслужений працівник охорони здоров'я України (В.Т. Поліщук).

Динамика змін кадрового потенціалу університету порівняно з попереднім роком наведена у *табл. II.2*.

**Таблиця II.2 – Кадрові ресурси. Науково-педагогічний склад
Харківського національного медичного університету
(за станом на 01.07.2021 р.)**

Показники	Навчальні роки		Динаміка абс., %
	2020–2021	2019–2020	
Загальна кількість науково-педагогічних кадрів, у т.ч.	1003	1002	1 (0,1 %)
– чоловіків	351 (35 %)	343 (34,2 %)	8 (2,3 %)
– жінок	652 (65 %)	659 (65,8 %)	-7 (1,1 %)
– професорсько-викладацького складу	988 (98,5 %)	984 (98,5 %)	4 (0,4 %)
– наукових співробітників	15 (1,5 %)	15 (1,5 %)	0
– докторів наук	151 (15 %)	150 (15 %)	1 (0,7 %)
– професорів /вчене звання/	133 (13,3 %)	134 (13,4 %)	-1 (0,7 %)
– кандидатів наук	599 (60 %)	591 (59 %)	8 (1,3 %)
– доцентів /вчене звання/	342 (34 %)	311 (31 %)	31 (9,1 %)
– не мають наукового ступеня	253 (25 %)	255 (26 %)	-2 (0,8 %)

В університеті здійснюється поступова, цілеспрямована робота щодо залучення до викладання навчальних дисциплін студентам англійською мовою.

Станом на 01.07.2021 р. в університеті 579 викладачів основного складу та 66 викладачів за сумісництвом пройшли перевірку рівня володіння англійською мовою та отримали достатній результат і допущені до викладання дисциплін англійською мовою. З них 308 викладачів основного складу та 33 сумісників мають міжнародні сертифікати не нижче рівня B2.

Робота з персоналом складається не лише з наведених сухих цифр у звітних документах, росту чи зниження динаміки в управлінні трудовими

ресурсами. Поза увагою ректорату, Вченої ради університету та працівників відділу кадрів не залишається індивідуальна виховна, профілактична та консультативна робота з працівниками університету, тому що за кожною такою цифрою стоїть окрема людина, з особистими досягненнями і недоліками в роботі та соціальній адаптації у робочому колективі.

В університеті розвинена та успішно діє система матеріального та морального заохочення. У поточному році за багаторічну сумлінну працю з нагоди Дня медичного працівника України Почесними грамотами ХНМУ нагороджено 47 працівників, Грамотами ХНМУ – 55 працівників, Подяками ректора ХНМУ – 96 працівників.

Завдяки аналізу проблем минулих років та вжитих організаційних та практичних заходів вдалося вирішити проблему стійкої тенденції у зниженні кількості викладачів університету, які не мають наукового ступеня. Так, у звітному періоді спостерігається тенденція щодо поступового професійного росту багатьох науково-педагогічних працівників університету. 42 працівники отримали вчене звання, з них 3 – вчене звання професора та 39 – вчене звання доцента. Також 49 працівників отримали наукові ступені, з них 11 співробітників здобули науковий ступінь доктора наук, 17 – кандидата наук та 21 співробітник – доктора філософії.

На кадровий підрозділ також покладена робота з організації та контролю за додержанням трудової дисципліни. За фактами допущених порушень трудового законодавства проводяться перевірки, винні особи притягуються до дисциплінарної відповідальності. Так, за 2020–2021 н. р. до дисциплінарної відповідальності було притягнуто 5 працівників університету.

Характеристика кадрового складу педагогів Медичного фахового коледжу Харківського національного медичного університету. У Медичному фаховому коледжі Харківського національного медичного університету проводиться кадрова політика щодо забезпечення високого рівня розвитку та підвищення кадрового потенціалу з дотриманням вимог чинного законодавства України.

При прийнятті на роботу до педагогічних працівників висуваються наступні вимоги: відповідність фахової освіти, наявність педагогічної освіти, високий рівень мовленнєвої культури, вільне володіння комп'ютером тощо. Організація атестації педагогічних працівників як важливого фактора підвищення рівня якісного складу викладачів відбувається відповідно до Закону України «Про освіту», Типового положення про атестацію педагогічних працівників України. У коледжі постійно ведеться робота щодо підвищення кваліфікації згідно з планом. Викладачі беруть участь у міжнародних, всеукраїнських та обласних науково-практичних конференціях.

Станом на 01.07.2021 колектив педагогічних працівників Медичного фахового коледжу ХНМУ складає 28 осіб, серед яких 4 кандидати педагогічних наук, 18 осіб мають педагогічне звання «викладач-методист», 22 особи – «спеціаліст вищої категорії», 2 особи – «спеціаліст першої категорії», 2 особи – «спеціаліст другої категорії» та 1 особа – «спеціаліст». Характеристика кадрового складу педагогічного колективу Медичного фахового коледжу ХНМУ наведена в *табл. II.1.*

**Таблиця II.1 – Кадрове забезпечення.
Педагогічний склад Медичного фахового коледжу ХНМУ
(вікова структура, фізичні особи станом на 01.07.2021 р.)**

Категорії викладачів	Кількість	Вікові групи				
		До 30	31–40	41–50	51–60	Пенсійний вік
Всього педагогічних працівників	28	–	4	6	13	5
У т. ч.:						
канд. пед. наук	4	–	–	3	–	1
«викладач-методист»	18	–	–	4	9	5
«спеціаліст вищої категорії»	22	–	1	5	11	5
«спеціаліст першої категорії»	2	–	2	–	–	–
«спеціаліст другої категорії»	3	–	1	1	1	–
«спеціаліст»	1	–	–	–	1	–

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ХНМУ В 2020–2021 Н. Р.

У звітному році слово «дистанція» було, мабуть, ключовим через те, що характеризувало і заходи боротьби з пандемією, і процеси в освіті та науці.

Дистанційна освіта, дистанційна наука, певною мірою дистанційна охорона здоров'я – це реалії нашого життя, які залишаться й після завершення пандемії. Дистанційність має свої технології, як і повинна мати свій відповідний контент. І результат буде найбільшим за умови інтегрованого розвитку технології і контенту як у науці, так і в освіті.

Дистанційність має свої плюси й мінуси, і перший шок переходу на дистанційні технології супроводжувався очікуванням вагомих втрат у результативності наукового процесу. Але реалії виявилися дещо іншими, й сьогодні завдяки кафедральним колективам і підрозділам університету, завідувачам і співробітникам кафедр, студентам, аспірантам, молодим вченим ми маємо науковий результат.

Ключовими нормативними змінами, які відбулися у звітному році, стали такі:

- подовжено термін експерименту з присудження ступеня доктора філософії до 01 жовтня 2021 р.;

- до переліку обов'язкових для здобувачів наукового ступеня доктора філософії публікацій додано публікації в закордонних виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus;

- подовжено діяльність постійно діючих спецрад до 01 жовтня 2021 р.;

- дозволено проведення засідань спецрад із можливістю використання засобів відеозв'язку в режимі реального часу;

- уточнено визначення молодого вченого як вченого віком до 35 років включно, який має вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня, або вченого віком до 40 років включно, який має науковий ступінь доктора наук;

- частково вирішено питання взаємодії клінічних баз і клінічних кафедр.

Незважаючи на пандемічну особливість 2020 р., основні чинники ефективної наукової роботи залишилися незмінними: фінанси, науковий

контент, кадри, матеріально-технічна база, організаційні заходи (у т. ч. технології забезпечення дистанційності) (рис. II.1).

Рис. II.1. Чинники ефективної наукової роботи

SWOT-аналіз дає можливість виділити зовнішні загрози і можливості щодо провадження наукової діяльності.

До **зовнішніх загроз** можна віднести такі:

- невизначеність державної політики щодо інноваційного розвитку країни та наукових досліджень;
- тенденцію зростання зовнішньої складової інноваційного розвитку (придбання і трансфер технологій) над внутрішньою складовою;
- зменшення кількості вітчизняних та іноземних студентів через політичну й економічну нестабільність в країні і світі;
- посилення конкуренції на ринку освітніх послуг;
- зниження бюджетної підтримки сфери вищої освіти та вузівської науки;
- зниження можливостей фінансування госпдоговірних науково-дослідних робіт замовниками;
- міграцію за кордон активної наукової молоді;
- надмірну цифрофізацію і дистанційність освіти як причину зниження якості медичної освіти й науки;
- ускладнений доступ до пацієнтів через нормативні перепони.

Зовнішніми можливостями є такі:

- зростання можливостей фінансування досліджень через Національний фонд досліджень України, міжнародні гранти, науково-технічні програми ЄС;
- розширення можливостей інтернаціоналізації наукової діяльності;
- академічна свобода викладачів і наукових співробітників;
- позиція університету в рейтингах як чинник вагомості;
- бренд ХНМУ;
- активізація державно-приватного партнерства.

Фінансове забезпечення наукової діяльності

Надходження для проведення наукової діяльності включали кошти загального і спеціального фондів.

У 2020 р. для виконання 11 НДР, фінансованих МОЗ України, університет отримав бюджетне фінансування в обсязі **5 833,391** тис. грн, у 2021 р. – **5 656,2** тис. грн (рис. II.2). У 2021 р. кількість виконуваних НДР зменшилася до 8. Наразі бюджетне фінансування взагалі і більше фінансування зокрема надається проектам, керівники і виконавці яких мають міжнародне наукове визнання, цитовані публікації у наукометричних базах, високий індекс Гірша й перспективи міжнародної співпраці.

2020 р. характеризувався певним зменшенням обсягів позабюджетних надходжень (**2 004, 2** тис. грн проти **2 923,5** у 2019 р.).

За 6 міс 2021 р. обсяг позабюджетних надходжень із залишками 2020 р. склав **4 727,9** тис. грн (станом на 01.06.2021 р.).

Рис. II.2. Фінансування НДР у ХНМУ (тис. грн)

У 2020 р. НДР за рахунок загального фонду держбюджету виконували колективи під керівництвом чл.-кор. НАМН України, проф. В.М. Лісового (кафедра урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза), проф. І.І. Князькової (кафедра клінічної фармакології та внутрішньої медицини), проф. Г.М. Кожині (кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи), проф. Т.О. Чумаченко (кафедра епідеміології), проф. В.А. Клименко (кафедра пропедевтики педіатрії № 2), проф. К.В. Юрко (кафедра інфекційних хвороб), проф. І.В. Завгороднього (кафедра гігієни та екології № 2), проф. Н.І. Макєєвої та проф. М.М. Мішиної (кафедри:

педіатрії № 2, мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова), доц. К.О. Зеленської (кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи), проф. Д.О. Бутова (кафедра фтизіатрії та пульмонології), проф. Р.С. Назарян (кафедра стоматології дитячого віку та імплантології).

У 2020 р. було завершено шість НДР, які фінансувалися за рахунок коштів держбюджету: «Розробити науково обгрунтовану стратегію профілактики формування антибіотикорезистентності у збудників інфекцій, пов'язаних із наданням медичної допомоги в лікувально-профілактичних закладах» (керівник теми – проф. Т.О. Чумаченко); «Наукове обгрунтування комплексу заходів щодо профілактики захворювань, пов'язаних з харчуванням, у дітей шкільного віку в Україні» (керівник теми – проф. В.А. Клименко); «Розробити науково обгрунтовану систему епідеміолого-епізоотичного нагляду за інфекціями, спільними для людей і тварин, на прикладі сальмонельозу у контексті стратегії «Єдине здоров'я» (керівник теми – проф. К.В. Юрко); «Розробити систему психосоціальної реабілітації психічно хворих з використанням психоосвітніх програм на первинному рівні надання медичної допомоги» (керівник теми – проф. Г.М. Кожина); «Встановити ранні критерії діагностики професійного вигорання у робітників соціально-значущих професій» (керівник теми – проф. І.В. Завгородній); «Оптимізація діагностики і профілактики хронізації мікробно-запальних захворювань сечовивідної системи та прогресування нефропатій у дітей керуванням взаємодією макро- та мікроорганізмів» (керівник теми – проф. Н.І. Макєєва).

За результатами виконаних у 2020 р. бюджетних НДР видано 10 інформаційних листів, отримано 5 авторських свідоцтв, видано 6 монографій, опубліковано 29 статей у фахових наукових журналах; 25 статей у виданнях, що індексуються наукометричними базами Web of Science та/або Scopus, та 52 тези, подано 19 заявок до Переліку наукової продукції.

НДР, виконувані в університеті за рахунок коштів загального фонду держбюджету в 2021 р., наведено в *табл. II.2.*

Таблиця II.2 – Наукова діяльність.

Науково-дослідні роботи університету, що фінансуються за рахунок коштів загального фонду держбюджету в 2021 р.

№ з/п	Назва НДР	Термін виконання	Обсяг фінансування
1	Дослідження впливу тазових венозних аномалій на чоловіче здоров'я та їх корекція задля відновлення статевої та репродуктивної функції. Керівник теми – чл.-кор. НАМН України В.М. Лісовий (кафедра урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза)	2019–2021	599,400
2	Розробити систему профілактики несприятливих психічних розладів та реабілітації осіб, які постраждали від бойових дій.	2019–2021	587,900

№ з/п	Назва НДР	Термін виконання	Обсяг фінансування
	Керівник теми – доц. К.О. Зеленська (кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи)		
3	Розробка методів ранньої діагностики і медикаментозної профілактики фіброзуючих процесів у хворих на поєднану патологію (гіпертонічна хвороба та цукровий діабет 2-го типу) на підставі оцінки кардіогемодинаміки та функції нирок. Керівник теми – проф. І.І. Князькова (кафедра клінічної фармакології та внутрішньої медицини)	2020–2022	650,800
4	Розробити стратегію профілактики і лікування токсичного ураження печінки у хворих з мульти-резистентним туберкульозом при хіміотерапії та тютюнопалінні. Керівник теми – проф. Д.О. Бутов (кафедра фтизіатрії та пульмонології)	2020–2022	671,350
5	Оптимізація ранньої діагностики, профілактики та лікування захворювань тканин порожнини рота у дітей з адикцією паління. Керівник теми – проф. Р.С. Назарян (кафедри: стоматології дитячого віку та імплантології, патологічної анатомії)	2020–2022	664,000
6	Обґрунтування критеріїв препатологічних станів професійного вигорання у працівників сфери охорони здоров'я. Керівник теми – проф. І.В. Завгородній (кафедра гігієни та екології № 2)	2021–2023	845,200
7	Дослідження ефективності, механізмів дії та безпеки використання наночастинок ортована-датів рідкісноземельних елементів для оптимізації променевої терапії за умов онкопатології. Керівник теми – доц. А.С. Ткаченко (кафедра біологічної хімії, НДІ експериментальної та клінічної медицини)	2021–2023	1 026,800
8	Розробка системи ранньої діагностики та оптимізація лікування хворих на гострі респіраторні захворювання з пневмонією. Керівник теми – проф. К.В. Юрко (кафедра інфекційних хвороб)	2021–2023	610,750

Серед підрозділів, які забезпечують **найбільші позабюджетні надходження за наукову діяльність** – НДІ гігієни праці та професійних захворювань ХНМУ; Науково-практичний центр клінічних та доклінічних досліджень ХНМУ; НДІ експериментальної та клінічної медицини ХНМУ, ЦНДЛ (рис. II.3).

Позабюджетні надходження

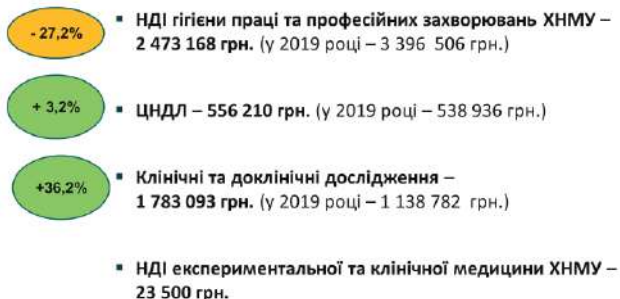

Рис. II.3. Підрозділи, які забезпечували позабюджетні надходження у 2020 р.

Позабюджетні надходження – це кошти за клінічні дослідження, госпдоговірні наукові та науково-технічні послуги.

Позабюджетні надходження – це й гранти, в тому числі іноземних установ (гранти професора Дмитра Бутова як приклад). До речі, до таких грантів треба застосовувати **принцип «зеленої вулиці»** щодо матеріально-технічного, юридичного, фінансового супроводу, бо саме вони є локомотивами розвитку науки.

Підбиваючи підсумок за цим розділом, можна зазначити, що сильними **сторонами університету з проблематики фінансового забезпечення наукової діяльності** є наступне:

- загальний обсяг бюджетного фінансування;
- диверсифікованість джерел надходження коштів;
- досвід щодо участі у конкурсах на фінансування та виконання госпдоговірних робіт, клінічних досліджень.

Слабкими сторонами університету з проблематики фінансування науки є такі:

- невелика кількість наукових дослідницьких грантів;
- низькі надходження від НДР в розрахунку на одного науково-педагогічного співробітника;
- зменшення коштів, залучених для виконання наукових досліджень за госпдоговорами;
- відсутність мотивації у викладачів щодо участі у конкурсах на фінансування наукових проєктів.

Завданнями щодо фінансового забезпечення наукової діяльності треба вважати такі:

- активну участь у конкурсах на фінансування НДР від МОЗ України, Національного фонду досліджень України;
- створення структури для допомоги науковцям в отриманні грантів від ЄС та інших грантодавців;
- активізацію участі у доклінічних та клінічних випробуваннях;
- створення наукового продукту з можливістю його комерціалізації.

Тематика наукових досліджень

Якщо давати кількісну характеристику наукового контенту – проблематики, якою опікуються наші науковці, то треба зазначити, що в середньому на рік за останні сім років ми виконували 12 НДР за рахунок загального фонду Державного бюджету України та 45 ініціативних (пошукових) НДР.

Сильними сторонами університету з тематики наукових досліджень є такі:

- актуальність виконуваних досліджень;
- різноманітність наукової тематики;
- наявність комплексних НДР (з педіатрії, хірургії);
- можливість виконання фундаментальних досліджень і прикладних розробок.

Слабкими сторонами університету з тематики НДР можна вважати такі:

- тематичну структуру наукових досліджень, яка не завжди відповідає викликам часу, багатотемність;
- проблеми з відповідністю визначених досліджень пріоритетним напрямкам розвитку науки, техніки і технології;
- недосконалість механізму прогнозування перспективної тематики;
- інерційність у зміні напрямів досліджень;
- нерівномірність розподілу наукових досліджень за структурними підрозділами.

Актуальними завданнями щодо тематики НДР вбачаються такі:

- орієнтація на перспективні напрями науки, розробка високих технологій, їх трансфер;
- запровадження технологій наукової аналітики та прогнозування у визначенні перспективних напрямів досліджень;
- посилення ролі дорадчих наукових органів у визначенні перспективних напрямів досліджень, організація нових форм взаємодії науковців (клуб науковців, дискусійний клуб тощо);
- застосування «мобілізаційної» моделі розв'язання актуальних наукових проблем.
-

Характеристика кадрового складу науковців університету. Підготовка наукових кадрів. Спеціалізовані вчені ради. Кількісні зміни докторів і кандидатів наук, докторів філософії, які беруть участь у виконанні НДР, характеризуються певним виходом на плато за останні роки. У виконанні НДР у 2020 р. брали участь 149 докторів наук (15,3 % від усіх виконавців НДР) та 585 (60,1 %) кандидатів наук (докторів філософії) (рис. II.4).

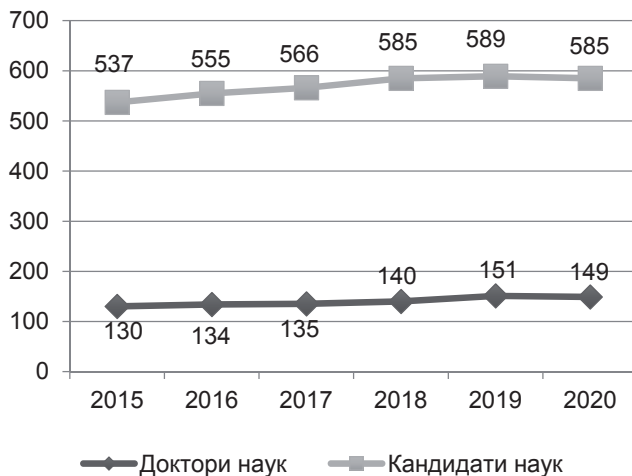

Рис. II.4. Кількість докторів і кандидатів наук – виконавців науково-дослідних робіт

Серед виконавців науково-дослідних робіт університету дійсний член (академік) НАМН України О.М. Біловол, 5 членів-кореспондентів НАМН України (О.Я. Гречаніна, В.М. Лісовий, В.І. Лупальцов, М.І. Пилипенко, В.В. Бойко), 9 лауреатів Державної премії України (В.В. Бойко, О.М. Біловол, О.Я. Гречаніна, А.Г. Істомін, І.А. Криворучко, В.М. Лісовий, В.І. Лупальцов, В.О. Сипливий, Ж.Д. Семидоцька), 16 заслужених діячів науки і техніки України (О.Я. Бабак, О.М. Біловол, В.В. Бойко, М.П. Воронцов, О.Я. Гречаніна, О.М. Ковальова, І.Ф. Костюк, П.Г. Кравчун, В.І. Лупальцов, М.І. Пилипенко, Ж.Д. Семидоцька, С.І. Шевченко, В.В. М'ясоєдов, Л.В. Журавльова, І.А. Криворучко, Т.В. Фролова), 2 заслужені працівники освіти України (В.А. Капустник, Ю.О. Садовниченко), 18 заслужених лікарів України (В.М. Лісовий, А.М. Дашук, О.М. Біловол, М.І. Березка, І.А. Гарагатий, Н.М. Андон'єва, К.М. Сокол, Ю.В. Одинець, Д.Ю. Дончак, Г.Р. Муратов, І.В. Летік, К.Ю. Пархоменко, В.І. Савенков, О.М. Пісоцький, В.М. Чеверда, В.О. Прасол, В.О. Клапоух, В.В. Кучерявченко), 1 заслужений працівник фармації України (Т.І. Єрмоленко), 1 заслужений працівник охорони здоров'я України (В.Т. Полішук).

Науковці нашого університету були відзначені на державному й регіональному рівнях.

Звання «Заслужений діяч науки і техніки України» присвоєно завідувачці кафедри внутрішньої медицини № 3 та ендокринології професорці

Л.В. Журавльовій, завідувачу кафедри хірургії № 2 професору І.А. Криворучку, завідувачці кафедри пропедевтики педіатрії № 1 професорці Т.В. Фроловій.

Стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених призначено професорці кафедри внутрішньої медицини № 1 А.С. Шалімовій (згідно з Постановою президії Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки від 6 листопада 2020 р.).

Обласну стипендію ім. І.І. Мечникова в номінації «провідний науковець» призначено завідувачці кафедри епідеміології, д-ру мед. наук, проф. Т.О. Чумаченко.

Стипендію Л.Т. Малої в номінації «провідний науковець» призначено професорці кафедри внутрішньої медицини № 1 д-ру мед. наук Н.М. Железняковій.

Наказом МОН України № 1449 від 20.11.2020 р. доцентів кафедри інфекційних хвороб А.С. Соханю призначено державну іменну стипендію ім. Дмитра Максимова, що надається найкращим молодим вченим для увічнення подій Революції Гідності та вшанування подвигу Героїв України – Героїв Небесної Сотні на 2021 р.

Переможцем III обласного конкурсу за напрямом «Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань» визначено в.о. директора Науково-дослідного інституту експериментальної та клінічної медицини, доцента кафедри біологічної хімії А.С. Ткаченка (відповідно до рішення оргкомітету обласного конкурсу «Найкращий молодий науковець Харківщини» від 20.11.2020 р.).

Серед сильних сторін університету щодо кадрового забезпечення наукової діяльності треба зазначити:

- наявність відомих наукових шкіл та висококваліфікованих кадрів;
- досвід і традиції провадження наукової роботи і підготовки кадрів;
- науково-дослідну репутацію;
- досить високий рівень дисертаційних робіт;
- якість підготовки в аспірантурі;

• наявність молодих перспективних науковців, які можуть розвивати наукову діяльність на національному та світовому рівнях;

- участь співробітників у міжнародних проєктах.

Серед слабких сторін кадрового забезпечення треба зазначити наступні:

- поступове збільшення середнього віку наукових кадрів і викладацького складу університету, що не компенсується підготовкою аспірантів;
- складнощі із кадровим забезпеченням напрямів діяльності університету;
- традиційність у підходах до наукової та викладацької діяльності;
- недостатність часу у викладачів для наукової діяльності;
- низька ініціативність науково-педагогічних співробітників у виконанні НДР, участі у відкритих конкурсах НДР, у пошуку грантів;
- недостатність фахівців, які володіють сучасними методами наукових досліджень;
- проблеми з удосконаленням soft skills викладачами.

Дані про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів у ХНМУ в докторантурі, аспірантурі та клінічній ординатурі наведено в *табл. II.3*.

**Таблиця II.3 – Наукова діяльність.
Кількість осіб, які навчалися в докторантурі, аспірантурі, магістратурі та клінічній ординатурі ХНМУ (2016–2021 рр.)**

Рік	2016	2017	2018	2019	2020	2021 (станом на 01.07.2021)
Докторантура	4	4	2	2	2	1
Аспірантура						
усього	126	123	112	128	125	122
очна	74	81	82	86	107	100
заочна	52	42	28	24	18	22
Магістратура	16	10	1	0	0	0
Клінічна ординатура	50	43	45	28	3	2

Підготовка науково-педагогічних кадрів наразі здійснюється насамперед через аспірантуру. Наш університет ліцензовано на підготовку докторів філософії за спеціальностями 222 «Медицина», 221 «Стоматологія», 224 «Технології медичної діагностики та лікування» та 228 «Педіатрія» (*табл. II.4*).

Таблиця II.4 – Наукова діяльність. Ліцензовані PhD-програми

Галузь	Спеціальність	Кількість місць
22 Охорона здоров'я	221 «Стоматологія»	20
	222 «Медицина»	50
	224 «Технології медичної діагностики та лікування»	5
	228 «Педіатрія»	5
Усього		80

Освітньо-наукову програму з підготовки докторів філософії за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування» акредитовано Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти України. У 2020 р. здійснено п'ятий набір аспірантів для підготовки докторів філософії, й наразі за цими програмами навчаються 100 очних та 22 заочні аспіранти (*табл. II.5*).

**Таблиця II.5 – Наукова діяльність.
Дані про прийом до очної аспірантури при ХНМУ в 2016–2021 рр.**

Показник	2016	2017	2018	2019	2020	2021 (план прийому)
Кількість прийнятих до аспірантури	27	30	30	30	27	30

Дані про навчання в аспірантурі за кафедрами наведено в *табл. II.6*.

Таблиця II.6 – Наукова діяльність. Кількість аспірантів, які навчаються на кафедрах університету (станом на 01.07.2021 р.)
(кафедри розташовано у порядку зменшення кількості аспірантів)

№ з/п	Найменування кафедри	Кількість аспірантів (з іноземними)		
		Очна форма навчання / з них PhD	Заочна форма навчання / з них PhD	Усього (з урахуванням поданих до спецрад)
1	Медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії	5	7	12
2	Психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи	6	1	7
3	Внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої	6	–	6
4	Хірургії № 1	5	–	5
5	Педіатрії № 1 та неонатології	4	1	5
6	Внутрішньої медицини № 3 та ендокринології	4	1	5
7	Громадського здоров'я та УОЗ	5	–	5
8	Хірургії № 2	4	–	4
9	Офтальмології	3	1	4
10	Педіатрії № 2	4	–	4
11	Клінічної лабораторної діагностики	4	–	4
12	Гістології, цитології та ембріології	4	–	4
13	Акушерства та гінекології № 1	2	1	3
14	Акушерства та гінекології № 2	2	1	3
15	Акушерства, гінекології та дитячої гінекології	3	–	3
16	Інфекційних хвороб	3	–	3
17	Терапевтичної стоматології	3	–	3
18	Анатомії людини	2	1	3
19	Неврології № 2	1	2	3
20	Внутрішньої медицини № 1	2	–	2
21	Загальної та клінічної патофізіології ім. Д.О. Альперна	1	1	2
22	Мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова	2	–	2
23	Дитячих інфекційних хвороб	2	–	2
24	Оториноларингології	2	–	2
25	Екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології	2	–	2
26	Біологічної хімії	2	–	2
27	Урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза	–	1	1
28	Хірургічної стоматології та ЩЛХ	1	–	1
29	Фтизіатрії та пульмонології	1	–	1
30	Загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб	1	–	1
31	Пропедевтики педіатрії № 1	1	–	1
32	Внутрішніх та професійних хвороб	1	–	1

№ з/п	Найменування кафедри	Кількість аспірантів (з іноземними)		
		Очна форма навчання / з них PhD	Заочна форма навчання / з них PhD	Усього (з урахуванням поданих до спецрад)
33	Судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса	1	–	1
34	Нейрохірургії	1	–	1
35	Гігієни та екології № 2	1	–	1
36	Патологічної анатомії	1	–	1
37	Ортопедичної стоматології	1	–	1
38	Неврології № 1	1	–	1
39	Медичної генетики	–	–	–
40	Травматології та ортопедії	–	1	1
41	Дитячої хірургії та дитячої анестезіології	1	–	1
42	Епідеміології	1	–	1
43	Онкології	–	1	1
44	Дерматології, венерології і медичної косметології	1	–	1
45	СДВ та імплантології	–	1	1
46	Пропедевтики внутрішньої медицини № 1 та ОББ	1	–	1
47	Пропедевтики педіатрії № 2	1	–	1
48	Загальної хірургії № 1	–	–	–
49	Радіології та радіаційної медицини	–	–	–
50	Стоматології	–	–	–
51	Загальної хірургії № 2	–	–	–
52	Клінічної фармакології та внутрішньої медицини	–	–	–
53	Дерматології, венерології та СНІДу	–	–	–
54	Фармакології та мед. рецептури	–	–	–
55	Спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії	–	–	–
56	Гігієни та екології № 1	–	–	–
57	Хірургії № 3	–	–	–
58	Клінічної анатомії та оперативної хірургії	–	–	–
59	Медичної біології	–	–	–
60	Фізіології	–	–	–
УСЬОГО		100	22	122

Якісна підготовка дисертантів відзначається на таких кафедрах:

- медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії;
- психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи;
- внутрішніх та професійних хвороб;
- урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза;
- внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім.

акад. Л.Т. Малої;

- хірургії № 1;
- акушерства, гінекології та дитячої гінекології;
- внутрішньої медицини № 1;
- СДВ та імплантології;

- патологічної анатомії;
- медицини № 3 та ендокринології;
- педіатрії № 1 та неонатології;
- акушерства та гінекології № 2;
- загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб;
- мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова;
- загальної та клінічної патофізіології ім. Д.О. Альперна;
- фтизіатрії та пульмонології.

Контроль за якістю підготовки аспірантів і здобувачів освітньо-наукового рівня «доктор філософії» залишається актуальним питанням. Одним із інструментів зворотного зв'язку між кафедрами і здобувачами освіти є анкетування. Масштабне анкетування аспірантів було проведено у звітному році. Наполегливо раджу всім завідувачам кафедр, викладачам, керівникам підрозділів ознайомитися з результатами цього анкетування на сайті http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7283%3A2021-05-11-08-15-40&catid=18%3A2011-05-17-07-02-59&Itemid=41&lang=uk

Ця сторінка сайту також містить план реалізації зауважень і рекомендацій за результатами опитування аспірантів, який вчасно має виконуватися відповідальними особами.

Підготовка наших аспірантів має корелювати із запитами світового ринку праці. Платформа з онлайн-курсами Coursera проаналізувала 65 млн слухачів за 2020 р. та склала рейтинг володіння навичками для 60 країн світу в трьох сферах – бізнесі, технології та наукових даних.

У сфері бізнесу найбільш актуальними є такі навички:

- володіння Microsoft Excel;
- проєктний менеджмент;
- цифровий маркетинг;
- блокчейн;
- бізнес-аналітика;
- управління людьми.

У галузі технологій сьогодні найтрендовішими є такі:

- володіння мовами програмування C та JavaScript;
- навички роботи з веброзробки, кібербезпеки;
- навички у галузях хмарних технологій, інтернету речей тощо.

У сфері науки даних Data Science найбільш потрібними є такі:

- володіння мовою програмування Python;
- навички роботи з даними, хмарним API (інтерфейс програмування застосунків) тощо.

Ця інформація має бути врахована при змінах освітньо-наукових програм з підготовки докторів філософії за всіма спеціальностями.

Взагалі завданнями з підготовки PhD-аспірантів треба вважати такі:

- акредитація освітньо-наукових PhD-програм (221 «Стоматологія», 222 «Медицина» та 228 «Педіатрія»);

- ліцензування ОНП за спеціальностями «Громадське здоров'я», «Медична психологія», «Медсестринство»;
- зміна контенту освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії;
- запровадження інноваційних підходів до підготовки аспірантів (Школа лідерства для аспірантів, Школа наукових керівників);
- подальшу інтернаціоналізацію аспірантури (через академічну мобільність, участь у міжнародних проєктах, залучення іноземних фахівців до наукового керівництва);
- співробітництво з іноземними закладами освіти, які здійснюють підготовку PhD-аспірантів, в рамках організації ORPHEUS.

Усього (станом на 01.07.2021 р.) в ХНМУ виконується 24 докторські та 176 кандидатських дисертацій, з них 150 на здобуття ступеня доктора філософії.

Дані про підготовку в університеті докторів та кандидатів наук наведено в *табл. II.7.*

Таблиця II.7 – Наукова діяльність. Дані про підготовку докторів та кандидатів наук у ХНМУ у 2016–2021 рр.

Дисертації	2016	2017	2018	2019	2020	2021 (станом на 01.07.2021)
заплановано						
Докторські	7	6	4	6	5	3
Кандидатські	68	46	41	44	32	3
захищено						
Докторські	5	9	9	13	3	8
Кандидатські	40	40	37	35	19	49

У 2020–2021 н. р. захистили докторські дисертації – Б.О. Шелест (кафедра внутрішніх та професійних хвороб), В.М. Демченко, Г.Г. Хареба та М.Л. Панасовський (кафедра урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза), С.С. Дубівська та К.Г. Михневич (кафедра медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії), В.Д. Немцова (кафедра клінічної фармакології та внутрішньої медицини), С.М. Потапов (кафедра патологічної анатомії), К.О. Просоленко (кафедра внутрішньої медицини № 1), О.В. Гармаш (кафедра терапевтичної стоматології), К.Ю. Пархоменко (кафедра загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб).

Подали докторські дисертаційні роботи до спеціалізованих вчених рад – В.К. Сокол (кафедра судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса), Т.М. Пасієшвілі (кафедра загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб).

Запланували докторські дисертації – І.П. Дунаєва (кафедра клінічної фармакології та внутрішньої медицини), І.П. Бодня (кафедра інфекційних хвороб), М.О. Долженко (кафедра медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії).

У *табл. II.8* представлено дані про 61 захищену кандидатську дисертацію та дисертації на здобуття ступеня доктора філософії у 2020–2021 н. р.

Таблиця II.8 – Наукова діяльність. Дані про захищені кандидатські дисертації у 2020–2021 н. р. (станом на 01.07.2021 р.)

П.І.Б дисертанта	Кафедра, де виконувалася робота
Акушерства та гінекології № 2	Луцький Андрій Сергійович (PhD) Звягіна Наталія Юріївна
Акушерства, гінекології та дитячої гінекології	Добровольська Лариса Анатоліївна Гнатенко Ольга Володимирівна Новікова Анастасія Артемівна
Внутрішньої медицини № 1	Башкірова Анна Дмитрівна (PhD) Молодан Дмитро Володимирович Більченко Антон Олександрович (PhD) Александрова Тетяна Миколаївна (PhD)
Внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої	Шапаренко Олександр Володимирович (PhD) Мартовичський Дмитро Володимирович (PhD)
Внутрішньої медицини № 3 та ендокринології	Тимошенко Галина Юріївна Пильов Данило Ігорович (PhD)
Громадського здоров'я та управління охороною здоров'я	Трегуб Павло Олегович (PhD)
Дитячих інфекційних хвороб	Колесник Яна Володимирівна (PhD)
Загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб	В'юн Тетяна Іванівна (PhD) Іванова Катерина Володимирівна
Загальної та клінічної патофізіології ім. Д.О. Альперна	Кузнецова Мілена Олександрівна Сич Володимир Олександрович (PhD) Петрик Наталія Дмитрівна (PhD)
Загальної хірургії № 2	Котовщиків Максим Сергійович
Медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії	Строєнко Катерина Сергіївна Дяченко Гліб Дмитрович (PhD)
Мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова	Марченко Ірина Анатоліївна (PhD) Гопта Олена Валеріївна (PhD)
Неврології № 1	Водоп'янов Володимир Анатолійович Новак Аліна Сергіївна
Ортопедичної стоматології	Федотова Олена Леонідівна (PhD)
Оториноларингології	Бондаренко Ольга Володимирівна
Офтальмології	Гуліда Анастасія Олегівна Бабак Юлія Андріївна
Патологічної анатомії	Зверєва Ірина Сергіївна
Педіатрії № 1 та неонатології	Стрелкова Марина Ігорівна (PhD) Іванова Євгенія Володимирівна (PhD) Тесленко Тетяна Олександрівна Онікієнко Олександр Леонідович
Педіатрії № 2	Малахова Валерія Михайлівна (PhD) Кондратюк Тетяна Олексіївна (PhD) Чайка Христина (PhD)
Пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки	Кисиленко Катерина Володимирівна
Пропедевтики педіатрії № 1	Амаш Анастасія Григорівна (PhD)
Психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи	Ісасенко Світлана Володимирівна Кришталь Олександр Олексійович Литвиненко Василь Васильович Кольцова Галина Геннадіївна
Стоматології	Марковська Ірина Володимирівна
Стоматології дитячого віку та імплантології	Ткаченко Марина Володимирівна (PhD) Іскоростенська Ольга Володимирівна (PhD)

П.І.Б дисертанта	Кафедра, де виконувалася робота
Судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса	Леонт'єв Павло Олександрович , Коновал Наталія Станіславівна
Терапевтичної стоматології	Демидова Поліна Ігорівна (PhD)
Урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза	Валковська Тетяна Леонідівна Желєзнікова Марина Олександрівна
Фтизіатрії та пульмонології	Овчаренко Ірина Анатоліївна Говардовська Ольга Олександрівна Швець Ольга Миколаївна (PhD)
Хірургії № 1	Ріга Артем Сергійович (PhD) Лях Сергій Ігорович Фетісов Сергій (Росія) Кірієнко Денис Олександрович
Хірургічної стоматології та ЩПХ	Волошан Олександр Олександрович (PhD)

На рис. II.5 представлено дані про виконання й планування дисертаційних робіт.

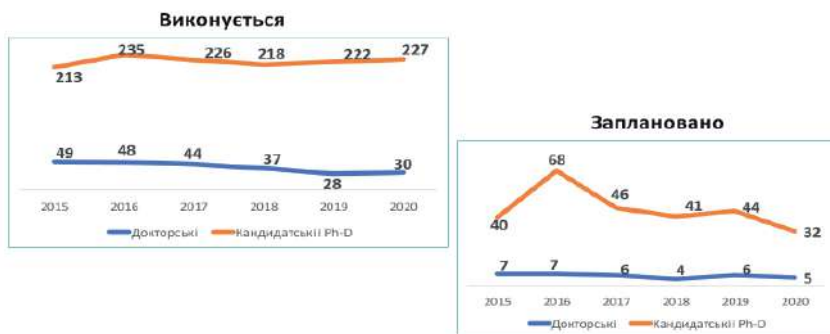

Рис. II.5. Виконання й планування дисертаційних робіт

На рис. II.6 представлено дані про захисти дисертаційних робіт.

Рис. II.6. Захисти дисертаційних робіт

У звітному році (станом на 30.06.2021 р.) в університеті функціонували п'ять спеціалізованих вчених рад за шістнадцятьма спеціальностями (табл. II.9).

Таблиця II.9 – Наукова діяльність. Спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій при Харківському національному медичному університеті

№ з/п	Шифри спеціалізованих вчених рад	Шифри і назви спеціальностей, які є у радах	Голови спецрад
1	Д 64.600.01	14.01.01 – акушерство та гінекологія; 14.01.03 – хірургія; 14.01.06 – урологія	д-р мед. наук, проф. М.О. Щербина
2	Д 64.600.02	14.01.22 – стоматологія; 14.01.30 – анестезіологія і інтенсивна терапія; 14.01.39 – клінічна лабораторна діагностика	д-р мед. наук, проф. Р.С. Назарян
3	Д 64.600.03	14.01.20 – судова медицина; 14.02.01 - анатомія людини; 14.03.02 – патологічна анатомія; 14.03.04 – патологічна фізіологія	д-р мед. наук, проф. І.В. Сорокіна
4	Д 64.600.04 ім. акад. Л.Т. Малої	14.01.02 – внутрішні хвороби; 14.01.10 – педіатрія; 14.01.11 – кардіологія; 14.01.37 – нефрологія	академік НАМН України, д-р мед. наук, проф. О.М. Біловол
5	Д 64.600.06	14.02.01 – гігієна та професійна патологія; 14.02.03 – соціальна медицина	д-р мед. наук, проф. І.В. Завгородній

У табл. II.10 узагальнено показники роботи спеціалізованих вчених рад у 2016–2020 рр.

Таблиця II.10 – Наукова діяльність. Інформація про захисти в спеціалізованих вчених радах ХНМУ за період 2017–2020 рр. (загальна кількість/у тому числі співробітники університету)

№ з/п	Шифр ради	2017		2018		2019		2020	
		докт.	канд.	докт.	канд.	докт.	канд.	докт.	канд.
1	Д 64.600.01 (голова – проф. М.О. Щербина)	4/1	14/10	5/2	16/0	3/2	8/1	1/0	4/0
2	Д 64.600.02 (голова – проф. Р.С. Назарян)	2/1	11/8	2/1	6/3	2/1	6/3	1/1	1/1
3	Д 64.600.03 (голова – проф. І.В. Сорокіна)	3/2	9/2	4/3	9/1	2/1	20/7	1/0	2/0
4	Д 64.600.04 (голова – проф. О.М. Біловол)	3/1	15/5	4/1	25/10	2/2	21/4	5/2	2/2
5	Д 64.600.06 (голова – проф. І.В. Завгородній)	–	2/0	3/0	6/1	5/1	10/4	0	0
УСЬОГО		12/5	51/25	18/7	62/15	14/7	65/19	8/3	9/3

За період 01.09.2020–30.06.2021 у разових спеціалізованих вчених радах 28 аспірантів захистили дисертації на здобуття ступеня «доктор філософії».

Підбиваючи підсумок розділу, хочу окреслити завдання щодо кадрового забезпечення:

- системне відтворення і примноження наукових та науково-педагогічних кадрів зі студентської лави;
- застосування науково-педагогічними і науковими співробітниками, аспірантами сучасних технологій проведення наукових досліджень;
- удосконалення науково-педагогічними і науковими співробітниками, аспірантами універсальних навичок soft skills;
- розвиток компетенцій щодо залучення коштів на здійснення наукової діяльності;
- курс на обов'язкові закордонні дослідницькі стажування для аспірантів та викладачів.

Матеріально-технічне забезпечення наукової діяльності. Характеризуючи наші здобутки у звітному році, необхідно сказати про створення Науково-дослідного інституту експериментальної та клінічної медицини ХНМУ (директор – доц. А.С. Ткаченко). В НДІ відпрацьовано методологію роботи з проточним цитометром BD FACSCanto II фірми Becton Dickinson (США). Придбано спектрофлуориметр FL8500 виробництва компанії «Perkin Elmer» (США), що дає змогу поглибити рівень досліджень за такими напрямками:

- дослідження стану фосфоліпідного бішару мембран клітин за допомогою флуоресцентних зондів при різних патології;
- вивчення особливостей редокс-стану клітин при дії різноманітних факторів та при основних соціально значущих захворюваннях людини;
- вивчення сигнальних шляхів різних видів клітинної смерті (апоптоз, некроз, аутофагія, ериптоз тощо) та особливостей клітинної смерті при інфекційних та неінфекційних захворюваннях.

Приємно відзначити розширення міжнародних наукових зв'язків новоствореного НДІ: співробітники НДІ ЕКМ беруть участь у міжнародному проєкті з Національним інститутом алергії та інфекційних хвороб (the National Institute of Allergy and Infectious Diseases, NIAID, США), що є одним з інститутів Національних інститутів здоров'я (National Institutes of Health, NIH), тема: Establishing TB Portal of Mycobacterium tuberculosis cases from Ukraine. Дослідження фінансується Фондом цивільних досліджень та розвитку США (the U.S. Civilian Research & Development Foundation; CRDF). Підписано договір щодо співробітництва з кафедрою молекулярної біології Медичного коледжу університету усіх святих (Сент-Вінсент і Гренадіни, Molecular Biology Department, All Saints University College of Medicine, St. Vincent and the Grenadines). Підписано договір щодо співробітництва з Таруським університетом у м. Тарус, Туреччина (Tarsus University, Tarsus, Turkey).

Показовим є виконання інститутом НДР, що фінансується за рахунок державного бюджету, за темою «Дослідження ефективності, механізмів дії та безпеки використання наночастинок ортованадатів рідкісноземельних елементів для оптимізації променевої терапії за умов онкопатології» (номер держреєстрації 0121U110920).

За навчальний рік співробітниками НДІ ЕКМ ХНМУ опубліковано 9 статей у закордонних наукових виданнях баз Web of Science або Scopus.

Отже, формується сучасна матеріально-технічна база, залучається команда молодих фахівців, здатних вирішувати сучасні завдання світового рівня. А за умови створення лабораторії клітинних технологій буде сформовано перший науково-дослідницький модуль, який може свої результати публікувати у виданнях першого та другого кварталів.

Ми звернулися до кафедр з пропозицією співпраці з НДІ з метою підвищувати рівень кафедральних НДР, дисертаційних робіт. Це заклик працювати спільно, оскільки робота НДІ не є безкоштовною: це зарплата, реактиви, обладнання – те, на що потрібні кошти. Тож давайте заробляти кошти клінічними дослідженнями, грантами, бюджетними темами для того, щоб робити сучасні дослідження в НДІ.

Щодо матеріально-технічної бази наукових досліджень можна зазначити як сильні, так і слабкі сторони.

Сильні сторони:

- наявність інституції, що може стати центром наукових досліджень – НДІ ЕКМ ХНМУ;
- впровадження сучасного обладнання для виконання досліджень (проточний цитометр, спектрофлуориметр);
- наявність плану модернізації матеріально-технічної бази наукових досліджень;
- підтримка адміністрацією плану модернізації матеріально-технічної бази.

Слабкі сторони:

- недостатній рівень матеріально-технічної бази фундаментальних досліджень;
 - недостатність вільних коштів для модернізації матеріально-технічної бази;
 - дефіцит приміщень для розміщення науково-дослідних підрозділів.
- Завданнями з розвитку матеріально-технічної бази вбачаються:
- підвищення ефективності роботи наукового обладнання та лабораторій підрозділів університету організацією єдиного центру керування доступом до обладнання і підготовки персоналу;
 - продовження придбання сучасного наукового обладнання і його централізація;
 - створення лабораторії клітинних технологій;
 - виділення додаткових приміщень для розміщення науково-дослідних підрозділів.

Організаційні заходи

Організаційне забезпечення наукової діяльності має суттєвий вплив на кінцевий результат – науковий продукт.

Сильними сторонами університету в контексті організаційного забезпечення наукової діяльності є:

- наявність системи адміністрування наукової діяльності;
- база «Наука-онлайн» як складова менеджменту й оцінки наукової діяльності;

- співпраця із закладами ОЗ, НДІ, приватними структурами в частині провадження наукової діяльності;
- видання чотирьох журналів, три з яких – у категорії Б Переліку наукових фахових видань України;
- наявність 5 спеціалізованих вчених рад.

Слабкі сторони:

- інерційність моделі планування й виконання наукових досліджень;
- відсутність ефективних механізмів реалізації циклу «наука–впровадження–практика»;
- відсутність системи комерціалізації наукових результатів та технологій;
- недосконалість системи матеріального стимулювання для досягнення високих наукових результатів.

Завданнями щодо організаційного забезпечення наукової діяльності вбачаються такі:

- запровадження світового досвіду побудови наукового процесу, поліпшення аналітичної системи управління науково-освітньою діяльністю;
- опрацювання системи проведення наукових досліджень за умов карантинних обмежень;
- реалізація послідовності «фундаментальні дослідження–прикладні розробки–комерціалізація результатів»;
- розширення участі у міжнародних дослідницьких проектах і конкурсах;
- залучення громадських організацій, фондів, меценатів до розробки та реалізації наукових програм;
- проведення університетських конкурсів для підтримки науково-дослідницьких колективів, встановлення іменних премій для викладачів, молодих вчених і студентів за наукові результати.

Основні показники наукової діяльності університету. У табл. II.11 наведено показники наукової діяльності університету за 2017–2021 рр.

Таблиця II.11 – Наукова діяльність.
Показники наукової діяльності ХНМУ в 2017–2021 рр.

№ з/п	Назва показника	2017	2018	2019	2020	2021 (6 міс)
1	Кількість НДР, у т. ч.	53	58	57	57	55
	– фінансованих МОЗ України	9	14	12	11	8
	– за державними програмами	–	–	–	–	–
	– ініціативно-пошукових	44	44	45	46	47
2	Прикладні НДР, тис. грн	2654,1	3952,4	6143,8	5105,511	4 984,85
3	Фундаментальні НДР, тис. грн	0,0	0,0	0,0	727,88	671,35
4	Проведено на базі та за участю ХНМУ з'їздів, конференцій	58	52	46	27	28
5	Зроблено доповідей на наукових форумах:					
	– України	671	955	1376	877	448
	– країн СНД	47	53	–	–	–
	– країн дальнього зарубіжжя	191	254	261	185	79

6	Публікації:					
	– монографії	44	49	38	46	19
	– методичні рекомендації щодо впровадження результатів НДР	8	–	–	–	–
	– інформаційні листи	51	48	34	31	9
	– статті у наукових виданнях, у т.ч. у країнах дальнього зарубіжжя	1820	1684	1574	1316	560
7	– тез доповідей	311	260	387	402	172
		3512	2612	2864	2015	881
	Подано пропозицій до «Переліку наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я»	80	85	45	35	–

У 2020 р. видано 31 інформаційний лист кафедрами внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 5; стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології – 5; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 4; психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи – 4; гігієни та екології № 2 – 2; інфекційних хвороб – 2; акушерства та гінекології № 1 – 2; внутрішньої медицини № 1 – 1; дерматології, венерології і СНІДу – 1; пропедетики педіатрії № 2 – 1; ортопедичної стоматології – 1; стоматології – 1; фармакології та медичної рецептури – 1; травматології та ортопедії – 1.

За 6 міс 2021 р. направлено та видано 9 інформаційних листів кафедрами епідеміології – 3; стоматології – 2; акушерства та гінекології № 2 – 1; внутрішньої медицини № 1 – 1; загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб – 1; травматології та ортопедії – 1.

У 2020 р. для включення до Переліку наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я, підготовлено 35 пропозицій від кафедр психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи – 14; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 5; інфекційних хвороб – 3; загальної та клінічної патофізіології ім. Д.О. Альперна – 2; внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 2; внутрішньої медицини № 3 та ендокринології – 2; гістології, цитології та ембріології – 2; дерматології, венерології і СНІДу – 1; внутрішньої медицини № 1 – 1; травматології та ортопедії – 1; медичної та біоорганічної хімії – 1; дитячої хірургії та дитячої анестезіології – 1.

Відповідно до наказу МОЗ України від 18.02.2021 р. № 290 «Про реорганізацію Українського центру наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи» Укрмедпатентінформ реорганізовано шляхом приєднання до ДО «Центр тестування професійної компетентності фахівців з вищою освітою напрямів підготовки «Медицина» і «Фармація» при Міністерстві охорони здоров'я України». **Перелік наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я не видається (!).**

Звертаємо увагу, що 21 липня 2020 р. Верховна Рада України ухвалила у другому читанні законопроект № 2259 (Закон «Про внесення змін до

деяких законодавчих актів України щодо реформи патентного законодавства»). Правова охорона згідно з Законом України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» (документ 3687-ХІІ, чинний, поточна редакція від 14.10.2020) **не поширюється на такі об'єкти: хірургічні чи терапевтичні способи лікування людини або тварини, способи діагностики організму людини або тварини.**

Загальні показники патентно-ліцензійної роботи наведено у *табл. II.12*.

**Таблиця II.12 – Наукова діяльність.
Показники патентно-ліцензійної роботи у 2017–2021 рр.**

Показник	2017	2018	2019	2020	2021 (6 міс)
Отримано патентів	100, у т. ч. патентів на винаходи – 16	101, у т. ч. патентів на винаходи – 26	110, у т. ч. патентів на винаходи – 26	66, у т. ч. патентів на винаходи – 7	8, у т. ч. на винаходи – 3
Направлено заявок	106, у т. ч. заявок на винаходи – 26	110, у т. ч. заявок на винаходи – 19	85, у т. ч. заявок на винаходи – 11	41, у т. ч. на винаходи – 4	9, у т. ч. на винаходи – 3

У 2020 р. отримано 66 патентів (7 – на винаходи та 59 – на корисні моделі) кафедрами: психіатрії, наркології, медичної психології та соц. роботи – 8, із них 1 на винахід; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 6; акушерства та гінекології № 2 – 4; хірургії № 2 – 4; акушерства та гінекології № 1 – 3; внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 3; інфекційних хвороб – 3; внутрішньої медицини № 3 та ендокринології – 2; гістології, цитології та ембріології – 2, із них 1 на винахід; дитячих інфекційних хвороб – 2; епідеміології – 2; медичної та біоорганічної хімії – 2, із них 2 на винахід; офтальмології – 2; стоматології – 2; хірургії №1 – 2.

По одному патенту отримано: на винахід – кафедрами біологічної хімії; дерматології, венерології та СНІДу; пропедевтики педіатрії № 2; на корисні моделі – кафедрами акушерства, гінекології та дитячої гінекології; анатомії людини; внутрішньої медицини № 1; дерматології, венерології та медичної косметології; екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології; мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова; неврології № 1; неврології № 2; загальної та клінічної патофізіології ім. Д.О. Альперна; педіатрії № 1 та неонатології; пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки; пропедевтики педіатрії № 1; судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса; терапевтичної стоматології; фтизіатрії та пульмонології; хірургії № 3.

У 2020 р. до Укрпатенту було направлено 41 заявку (7 – на винаходи та 34 – на корисні моделі) кафедрами: інфекційних хвороб – 7, із них 3 на винахід; психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи – 6, із них 1 на винахід; хірургії № 2 – 3; акушерства та гінекології № 1 – 2; акушерства та гінекології № 2 – 2; внутрішньої медицини № 3 та ендокринології – 2; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 2; стоматології – 2.

По одній заявці направлено: на винахід – кафедрами дерматології, венерології та СНІДу; медичної та біоорганічної хімії; ортопедичної стоматології; на корисні моделі – кафедрами акушерства, гінекології та дитячої гінекології; внутрішньої медицини № 1; внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої; гістології, цитології та ембріології; екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології; епідеміології; мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова; неврології № 2; патологічної анатомії; педіатрії № 1 та неонатології; судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса; терапевтичної стоматології.

За 6 міс 2021 р. отримано 8 патентів (3 – на винаходи та 5 – на корисні моделі) кафедрами інфекційних хвороб – 4. По одному патенту отримано: на винахід – кафедрами анатомії людини; внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої; акушерства, гінекології та дитячої гінекології; на корисні моделі – кафедрами хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії.

За 6 міс 2021 р. до Укрпатенту направлено 9 заявок (3 – на винаходи та 6 – на корисні моделі) кафедрами гістології, цитології та ембріології – 4; внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 2, із них 2 на винахід. По одній заявці направлено: на винахід – кафедрою медичної та біоорганічної хімії; на корисні моделі – кафедрами мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова; онкології.

За 6 міс 2021 р. найбільшу кількість патентів отримала кафедра інфекційних хвороб – 4. За цей же період найбільшу кількість заявок до Укрпатенту направлено кафедрами: гістології, цитології та ембріології – 4; внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 2, із них 2 на винахід.

У 2020 р. отримано 19 авторських свідоцтв кафедрами педіатрії № 1 та неонатології – 5; внутрішньої медицини № 3 та ендокринології – 2; гігієни та екології № 2 – 2; ортопедичної стоматології – 2; епідеміології – 2; стоматології дитячого віку та імплантології – 2; громадського здоров'я та управління охороною здоров'я – 1; стоматології – 1; педіатрії № 2 – 1; загальної практики – сімейної медицини – 1.

За 6 міс 2021 р. отримано 12 авторських свідоцтв кафедрами: внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 3; стоматології дитячого віку та імплантології – 3; ортопедичної стоматології – 2; гігієни та екології № 2 – 1; загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб – 1; пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки – 1; пропедевтики педіатрії № 1 – 1.

Для реєстрації авторського права направлено 27 заяв кафедрами педіатрії № 1 та неонатології – 5; внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 3; гігієни та екології № 2 – 3; клінічної лабораторної діагностики – 3; пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки – 3; стоматології дитячого віку та імплантології – 3; громадського здоров'я та управління охороною здоров'я – 2;

ортопедичної стоматології – 2; внутрішньої медицини № 1 – 1; загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб – 1; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 1.

Асистентка кафедри анатомії людини Авілова О.В. отримала нагороду в щорічному конкурсі «Молодий новатор Харківщини» у номінації «Кращий винахід у галузі медицини».

Тренди публікаційної активності представлені на *рис. II.7*. Кількість статей у виданнях з максимуму у 2015 р. поступово знижується, але зростає кількість статей у виданнях дальнього зарубіжжя й зокрема у виданнях баз Scopus та WoS (останніх у 2020 р. – 345).

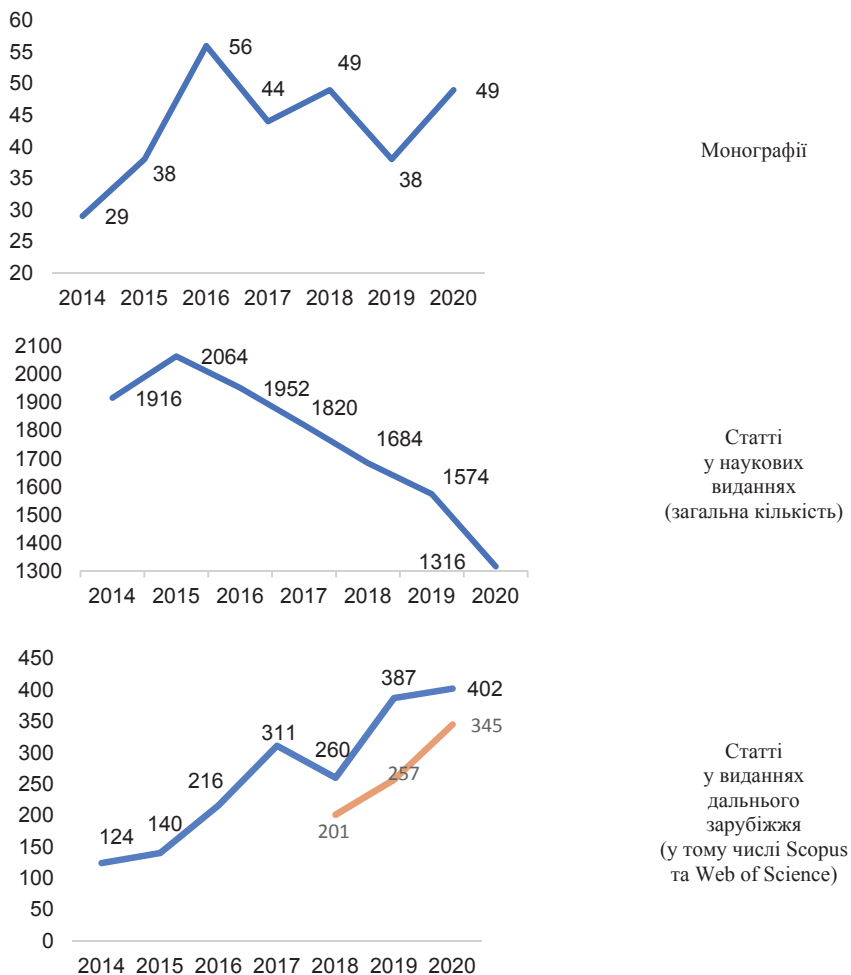

Рис. II.7. Публікаційна активність науковців університету

Динаміка позиції університету у рейтингу українських ЗВО за публікаціями у базі Scopus представлена у *табл. II.13*.

Таблиця II.13 – Наукова діяльність. Харківський національний медичний університет у наукометричній базі Scopus

Дата	25.01 2016	28.03 2016	29.06 2016	04. 2017	04. 2018	04. 2019	04. 2020	04. 2021
Загальне місце	26	26	27	26	25	24	24	24
Серед медичних ВНЗ	5	5	5	5	5	5	5	5
публікацій	224	225	226	230	446	584	722	940
цитувань	836	883	930	1090	1747	2190	2586	3683
Індекс Гірша	18	18	18	19	24	27	30	33

Зростає індекс Гірша, кількість цитувань публікацій, а також і сама кількість публікацій.

На *рис. II.8* наведено авторів найбільш цитованих публікацій ХНМУ у Scopus.

Рис. II.8. Автори найбільш цитованих публікацій ХНМУ у Scopus (5 та більше цитувань)

Хочу навести висновки консультативної групи Cormack Consultancy Group (Великобританія), яка опікується проблемами інтернаціоналізації вищої освіти. Ця група була заснована два десятиліття тому і спеціалізується на роботі з організаціями вищої та подальшої освіти щодо розвитку їхньої міжнародної діяльності.

Співпрацюють з університетами, коледжами, урядовими міністерствами та агентствами та приватними компаніями над розробкою стратегічних міжнародних освітніх проєктів.

Аналіз профілів Харківського національного медичного університету у базах Scopus та Web of Science дозволив Cormack Consultancy Group зробити висновки, які заслуговують на увагу.

«Високоєфективні медичні університети очікують, що кожен дослідник, як правило, публікує щонайменше 4–5 статей на рік із значним залученням аспірантів як авторів. На даний момент ХНМУ не дає таких показників на одного дослідника, які вважалися б оптимальними, враховуючи, що в університеті працює понад 700 викладачів та близько 130 статей проіндексовано за 2019 р.

Рівень міжнародної наукової співпраці ХНМУ різко впав з 50 до 70 %, у період до 2015 р. – до 8–13 %. Зростаючий університет, який спеціалізується на медицині, повинен підтримувати такий коефіцієнт міжнародної наукової співпраці – 50–70 %.

Повернення до рівня міжнародної співпраці щонайменше 50 % як базового має бути найвищим пріоритетом ХНМУ для його досліджень. Виконання медичних досліджень надзвичайно складно з єдиним авторством, і рівень цитування буде важко збільшити, якщо не вирішити цю проблему.

Незважаючи на ці зовнішні виклики, **університет збільшив опубліковану продукцію на 2 500 %**. Це досягнення, яке демонструє, що університет не тільки здатний проводити наукові дослідження, але й здійснює це самостійно на тлі значних негараздів. Багато університетів покладаються на іноземних партнерів при створенні науково-дослідної бази, ХНМУ не мав цієї переваги. Однак здатність проводити дослідження самостійно свідчить про те, що ХНМУ має змогу стати більш інтернаціоналізованим в майбутньому».

Хочу звернути увагу на кількість профілів наших співробітників у Publons – «веб-сервіс, що дозволяє дослідникам збирати, відстежувати, перевіряти та демонструвати свої публікації, показники цитованості, інформацію про експертну діяльність як редакторів і рецензентів наукових журналів» (<http://www.kntu.kr.ua/doc/science/Publons.pdf>) (рис. II.9).

Рис. II.9. Показники ХНМУ у Publons і серед інших ЗВО

На *рис. II.10* наведено авторів найбільш цитованих публікацій ХНМУ у Web of Science.

Рис. II.10. Автори найбільш цитованих публікацій ХНМУ у Web of Science (2 та більше публікації, процитованих 5 та більше разів)

На *рис. II.11* наведено частотну діаграму та зазначено тематику перспективних наукових досліджень для нашого університету, на думку експертів Cormack Consultancy Group.

Рис. II.11. Тематика найбільш цитованих публікацій ХНМУ у Web of Science

Участь у наукових форумах. Наукові форуми, проведені на базі та за участю університету. У 2020 р. зменшилися показники участі наших співробітників у наукових форумах України (877 доповідей проти 1 376 у 2019 р.) та країн дальнього зарубіжжя (185 проти 261 у 2019 р.).

За кількістю доповідей, зроблених на зарубіжних наукових форумах, кращими в минулому році були кафедри: внутрішньої медицини № 1; громадського здоров'я та управління охороною здоров'я; педіатрії № 1 та неонатології; клінічної фармакології та внутрішньої медицини; патологічної анатомії; медичної генетики; фтизіатрії та пульмонології.

Наукові форуми, проведені на базі та за участю ХНМУ у 2020–2021 н. р., зазначено в *табл. II.14*.

**Таблиця II.14 – Наукова діяльність. Наукові форуми,
проведені на базі та за участю ХНМУ в 2020–2021 н. р.**

№ з/п	Назва заходу	Термін проведення	Установа (кафедра) – організатор
1	Міжрегіональний науково-практичний симпозіум з міжнародною участю «Актуальні питання акушерства, гінекології та дитячої гінекології»	30 вересня 2020 р.	ХНМУ, кафедра акушерства, гінекології та дитячої гінекології
2	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Урологія, андрологія, нефрологія: досягнення, проблеми, шляхи вирішення»*	01–02 жовтня 2020 р.	ХНМУ, кафедра урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза
3	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні питання лабораторної медицини»*	05–06 жовтня 2020 р.	ХНМУ, кафедра клінічної лабораторної діагностики
4	XIII Міжнародна наукова міждисциплінарна конференція студентів та молодих вчених International Scientific Interdisciplinary Conference (ISIC)**	08–09 жовтня 2020 р.	Харківський національний медичний університет
5	II науково-практична конференція «Актуальні питання та перспективи розвитку гігієни як сучасної науки»	15 жовтня 2020 р.	ХНМУ, кафедра гігієни та екології № 1
6	III науково-практична конференція з міжнародною участю «Громадське здоров'я в Україні: проблеми та способи їх вирішення»	05 листопада 2020 р.	ХНМУ, кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я
7	Науково-практична конференція лікарів-інфекціоністів з міжнародною участю «Мечниковські читання – 2020»*	05–06 листопада 2020 р.	ХНМУ, кафедра інфекційних хвороб
8	Науково-практична конференція, присвячена 50-річчю з дня смерті проф. Горкіна З.Д. «Профілактична медицина – актуальні питання сьогодення»	19 листопада 2020 р.	ХНМУ, кафедра гігієни та екології № 1
9	V Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи»*	19–20 листопада 2020 р.	Гуманітарно-технічна академія (м. Бельсько-Бяла, Республіка Польща) Жешувський університет (Республіка Польща) Білоруський державний медичний університет Інститут соціального зв'язу та захисту інформації НТУУ “КПІ ім. Ігоря Сікорського” Харківський національний медичний університет

№ з/п	Назва заходу	Термін проведення	Установа (кафедра) – організатор
			Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка Львівський національний аграрний університет Льотна академія Національного авіаційного університету
10	XIII Міжнародна науково-методична конференція «Сучасні концепції викладання природничих дисциплін у медичних освітніх закладах»**	25 листопада 2020 р.	Харківський національний медичний університет Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна НМУ ім. О.О. Богомольця Національний фармацевтичний університет Одеський національний медичний університет Буковинський державний медичний університет
11	Науково-практична online конференція «Генетика Слобожанщини. Шляхи розвитку», присвячена 55-річчю медико-генетичного консультування на Слобожанщині	15–17 грудня 2020 р.	Харківський національний медичний університет Український інститут клінічної генетики ХНМУ ХМСМГЦ – центр рідкісних (орфанних) захворювань
12	Студентська навчально-дослідна реферативна інтернет-конференція «Сучасні уявлення про розвиток, міроморфологічну будову та функціонування органів людини»	21–22 грудня 2020 р.	ХНМУ, кафедра гістології, цитології та ембріології

№ з/п	Назва заходу	Термін проведення	Установа (кафедра) – організатор
13	Науково-практична конференція, присвячена пам'яті академіка Л.Т. Малої з нагоди 102-річчя з дня народження	13 січня 2021 р.	ХНМУ, кафедра внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої
14	Наукова сесія ХНМУ та Фестиваль молодіжної науки Міжвузівська конференція молодих вчених та студентів «Медицина третього тисячоліття»	18–20 січня 2021 р.	Харківський національний медичний університет
15	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Досягнення та перспективи експериментальної і клінічної ендокринології»* (Дев'ятнадцять Данилевські читання)	4–5 березня 2021 р.	ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В.Я. Данилевського НАМН України» Харківський національний медичний університет
16	Науково-практична конференція студентів та молодих вчених «Фізична активність і якість життя людини», присвячена пам'яті Олександра Харченка з нагоди 100-річчя з його дня народження	17 березня 2021 р.	ХНМУ, кафедри: фізичного виховання та здоров'я, спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії та ерготерапії ХНПУ і м. Г.С. Сковороди Харківська державна академія фізичної культури
17	Українська науково-практична конференція лікарів-педіатрів з міжнародною участю «Проблемні питання діагностики та лікування дітей з соматичною патологією»* (проведено online на платформі Zoom)	17–18 березня 2021 р.	ХНМУ, кафедри: педіатрії № 2, педіатрії № 1 та неонатології
18	Науково-практична конференція студентів «Проблеми та перспективи профілактики інфекційних хвороб», присвячена 100-річчю від першої вакцинації БЦЖ	24 березня 2021 р.	ХНМУ, кафедри: фтизіатрії та пульмонології, епідеміології
19	Всеукраїнська науково-практична конференція: Перші читання, присвячені проф. Д.О. Альперну: «Актуальні питання патологічної фізіології * (до 150-річчя кафедри патологічної фізіології ім. Д.О. Альперна)	26 березня 2021 р.	ХНМУ, кафедра загальної та клінічної патофізіології ім. Д.О. Альперна
20	Міжрегіональний науково-практичний симпозиум з міжнародною участю «Актуальні питання акушерства, гінекології та дитячої гінекології»	31 березня – 01 квітня 2021 р.	ХНМУ, кафедра акушерства, гінекології та дитячої гінекології

№ з/п	Назва заходу	Термін проведення	Установа (кафедра) – організатор
21	Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні проблеми вищої медичної освіти і науки»**	8 квітня 2021 р.	Навчально-науковий інститут якості освіти ХНМУ
22	IX Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні питання виявлення і лікування алергічних захворювань»* (проведено online)	9 квітня 2021 р.	ХНМУ кафедри: пропедевтики педіатрії № 2, пропедевтики внутрішньої медицини № 2 та медсестринства, внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої
23	Всеукраїнська науково-практична конференція «Методологія та практика лінгвістичної підготовки іноземних студентів» **	16 квітня 2021 р.	ХНМУ, кафедра мовної підготовки іноземних громадян
24	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Щорічні терапевтичні читання. Неінфекційні захворювання: профілактика та зміцнення здоров'я в Україні»*	22 квітня 2021 р.	Національний інститут терапії ім. Л.Т. Малої НАМН України ХНМУ, кафедра клінічної фармакології та внутрішньої медицини
25	VII Міжнародна науково-практична конференція «Гендер. Екологія. Здоров'я»* (проведено online)	22–23 квітня 2021 р.	ХНМУ, кафедра філософії, Центр гендерної освіти ХНМУ
26	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні питання невідкладної хірургії»	28–29 квітня 2021 р.	ДУ «Інститут загальної та невідкладної хірургії ім. В.Т. Зайцева НАМН України ХНМУ, кафедра хірургії №1
27	Міжкафедральна студентська науково-практична конференція науково-практична конференція «Актуальність імунізації у світлі нових викликів для людства»	29 квітня 2021 р.	ХНМУ, кафедри: епідеміології, фтизіатрії та пульмонології
28	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Проточна цитометрія в експериментальній та клінічній медицині»* (проведено online)	29–30 квітня 2021 р.	НДІ експериментальної та клінічної медицини ХНМУ
29	Науково-практична online-конференція студентів, аспірантів, докторантів, молодих вчених та лікарів «KHIASM'21»	12–14 травня 2021 р.	ХНМУ, наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених
30	Науково-практична конференція «Актуальні питання надання медичної допомоги хворим на коронавірусну інфекцію»	17 травня 2021 р.	Департамент охорони здоров'я ХОДА Департамент охорони здоров'я Харківської міської ради Харківський національний медичний університет

№ з/п	Назва заходу	Термін проведення	Установа (кафедра) – організатор
31	IV Всеукраїнська студентська науково-практична онлайн-конференція «Ars studendi terminologiae medicinalis: лінгвокультурологічний та лінгводидактичний аспекти вивчення латинської мови та медичної термінології», присвячена 90-річчю кафедри латинської мови та медичної термінології	18 травня 2021 р.	ХНМУ, кафедра латинської мови та медичної термінології
32	Науково-практична online конференція з міжнародною участю «Якість медичних послуг в сфері психічного здоров'я»	21–22 травня 2021 р.	ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України» ХНМУ, кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи
33	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Сучасні питання променевої діагностики та радіонуклідного лікування в онкології та терапії»*	25 травня 2021 р.	ДУ «Інститут медичної радіології ім. С.П. Григор'єва НАМН України» Харківський Національний медичний університет Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна
34	VIII Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та молодих вчених з фізіології з міжнародною участю «Фізіологія – медицині, фармації та педагогіці: актуальні проблеми та сучасні досягнення»	26 травня 2021р.	ХНМУ, кафедра фізіології
35	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Урологія, андрологія, нефрологія: досягнення, проблеми, шляхи вирішення»*	27–28 травня 2021 р.	ХНМУ, кафедра урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза
36	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Українська школа ендокринології»*	3–4 червня 2021 р.	ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В.Я. Данилевського НАМН України» Харківський національний медичний університет
37	I міжнародна науково-практична онлайн конференція «Сучасні тенденції вивчення та навчання іноземних мов»	4 червня 2021 р.	Полтавський державний медичний університет Харківський національний медичний університет, кафедра латинської мови та медичної термінології

№ з/п	Назва заходу	Термін проведення	Установа (кафедра) – організатор
38	Онлайн-симпозіум з міжнародною участю «Медична освіта в умовах пандемії COVID-19»	8 червня 2021 р.	ХНМУ, кафедра клінічної фармакології та внутрішньої медицини
39	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні питання дерматології, венерології і ВІЛ/СНІД-інфекції» присвячена 130-річчю з дня народження професора Попова І.С.*	14–15 червня 2021 р.	ХНМУ, кафедра дерматології, венерології і СНІДу
40	Науково-практична конференція «Гастротандем на стику дисциплін»*	17–19 червня 2021 р.	ГО «Міжнародна асоціація медицини» Харківський національний медичний університет

*Примітка: * – заходи, внесені до Реєстру з'їздів, симпозіумів, науково-практичних конференцій, які проводяться у 2020–2021 рр.;*

*** – заходи, внесені до Переліку міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференцій здобувачів вищої освіти і молодих учених на 2020, 2021 рр. Харківського національного медичного університету.*

Пандемія суттєво впливає на кількість наукових форумів, проведених університетом та за його участі (рис. II.12), тим не менш, завдання щодо необхідності комунікації з колегами залишається вкрай актуальним.

Рис. II.12. Кількість проведених в ХНМУ та за його участі наукових форумів

На думку Cormack Consultancy Group, «ХНМУ повинен прагнути досягти точки, коли активні дослідники повинні публікувати щонайменше чотири статті на рік, що індексуються в Web of Science або Scopus. Це суттєво підвищило б річний обсяг продукції, надавши університету значно більшої видимості для міжнародної співпраці.

Університет має визначити провідних дослідників установи як керівників досліджень, які можуть стимулювати інших публікувати більше.

Рівень інтернаціоналізації слід повернути до рівня 2014 р. – 50–60 %, що вважатиметься гарною базою для досягнення мети. Пандемія COVID-19

та подальше призупинення фізичної мобільності надають більше можливостей для віддаленої співпраці, і тому це слід розглядати як вікно можливостей для ХНМУ дістатись установ, з якими в іншому випадку було б важко зв'язатися.

Університет повинен ретельно розглянути свої стратегічні переваги та сильні сторони, виходячи з того, в чому він є на сьогодні найсильнішим, та зосередитись на зміцненні цього на міжнародному рівні. Зазвичай три або чотири галузі – це ідеально для початку – намагання бути всебічним у стратегії часто може призвести до надто незначного розподілу пріоритетів».

Навчання через дослідження. Наукова діяльність університету має бути інтегрованою з освітньою діяльністю і враховувати освітні тренди майбутнього. Університети повинні бути ближчими до динамічного ринку праці, щоб студенти здобували актуальні навички.

Світовий економічний форум виділяє **7 ключових професійних кластерів, що визначатимуть майбутнє глобального ринку праці:**

- дані та штучний інтелект;
- догляд та здоров'я;
- зелена економіка;
- інженерія і хмарні технології;
- люди та культура;
- розвиток продуктів споживання;
- продажі, маркетинг та виробництво контенту.

Для характеристики майбутнього світу інколи використовують абревіатуру **VUCA: volatility, uncertainty, complexity, ambiguity** – швидко змінний, невизначений, складний, неоднозначний. У зв'язку з цим, наприклад, в США, здобувач у процесі освіти має отримувати такі компетенції «4К для освіти XXI сторіччя»:

- критичне мислення;
- комунікація;
- колаборація;
- креативність.

Це може бути реалізовано через запровадження концепції «Навчання через дослідження».

Підґрунтям цього є **Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених (НТСАДМУ)**, учасники якого є активними, креативними, сучасними співробітниками освітнього і наукового процесів. Про це дають змогу говорити здобутки НТСАДМУ.

29.09.2020 р. представники Ради НТСАДМУ взяли активну участь у вперше проведеному Всеукраїнському форумі рад молодих учених, метою якого було створення платформи для розвитку зав'язків між молодими ученими, налагодження діалогу між радами молодих вчених, органами влади та громадськості.

8–9.10.2020 р. на базі ХНМУ відбулася щорічна Міжнародна наукова міждисциплінарна конференція International scientific interdisciplinary conference

«ISIC – 2020 online». Робочою мовою конференції була англійська. У конференції взяли участь 327 молодих науковців. Протягом двох днів було проведено 8 секційних засідань, де науковці мали змогу представити результати своїх наукових здобутків, та постерна секція. Прикрасою конференції стали дві пленарні лекції від професора Тегеранського університету біомедичних наук проф. Німа Резаї та Директора Інституту Болю (Мюнхен, Німеччина), почесного професора ХНМУ Вольфганга Бауермайстера.

18–20.01.2021 р. в рамках Наукової сесії Харківського національного медичного університету в форматі онлайн відбувся Фестиваль молодіжної науки. Під час Фестивалю було проведено такі заходи:

- брейн-ринг молодих учених «Медицина без меж», у якому взяли участь 25 команд, вперше брейн-ринг пройшов у форматі онлайн за допомогою платформ Zoom та Kahoot;

- студентський дебатний клуб «Життя в онлайн – сучасна норма чи тимчасове явище»;

- молодіжне наукове стендап-шоу «Science slam», учасники якого з гумором розповідали про свої наукові надбання;

- школа молодого науковця «Science for everybody»;

- Міжвузівська конференція молодих вчених та студентів «Медицина третього тисячоліття», під час якої працювали 10 наукових секцій, постерна секція та екологічна виставка.

12–14.05.2021 р. на базі ХНМУ відбулася Всеукраїнська онлайн-конференція студентів та молодих вчених Kharkiv international annual scientific meeting «KhIASM 2021 online». Вже вдруге ця конференція відбулася в онлайн форматі, який повністю виправдав усі сподівання та є чудовою альтернативою для проведення конференцій в умовах сьогодення.

18.05.2021 р. за ініціативи Ради НТСАДМУ відбулася відкрита дискусія, присвячена Дню Європи на тему «Євроінтеграція: чи готові система охорони здоров'я України, медична освіта і наука України?».

Студенти ХНМУ у звітному році взяли активну участь у таких міжнародних заходах:

- Кейс-чемпіонат для студентів фармацевтичних і медичних факультетів Servier Patient Care Challenge, у якому взяли участь 196 команд та самостійних учасників з усіх медичних та фармацевтичних ЗВО України. Команда ХНМУ посіла II місце;

- TUMS-KhNMU International USERN Spring e-Course в секції студентських наукових робіт;

- Міжнародна студентська олімпіада з нормальної фізіології, що була організована Західно-Казахстанським медичним університетом ім. Марата Оспанова. Представники ХНМУ у складі змішаних міжнародних команд посіли призові місця;

- Науковий квест «У пошуках скарбів науки 2021» в онлайн форматі. Команда ХНМУ посіла II місце.

У весняному семестрі 2021 р. Радою НТСАДМУ ХНМУ було організовано принципово нову школу молодого науковця. Юні науковці мали змогу прослухати 5 модулів, присвячених науці:

1-й модуль (26.03.2021) PRO soft-skills, присвячений командному підходу у науковій роботі та навичкам виходу з нестандартних ситуацій стандартними методами;

2-й модуль (16.04.2021) PRO плагіат, присвячений питанням академічної доброчесності як візитівки кожного науковця;

3-й модуль (30.04.2021) PRO наукові тексти, присвячений навичкам правильного оформлення тез та напису наукових статей;

4-й модуль (21.05.2021) PRO creator, присвячений навичкам створення презентацій без стандартних шаблонів; на конкретних прикладах вчилися робити презентації, які запам'ятають;

5-й модуль (11.06.2021) PRO presenter, присвячений навичкам впевненого презентування своїх досліджень перед аудиторією та подолання страху публічного виступу.

У звітному році продовжували активно розвиватися ініційовані Радою НТСАДМУ освітньо-наукові проекти: активно працює telegram-канал «Студентські наукові гуртки ХНМУ», на сторінках НТСАДМУ в Інстаграмі та Фейсбуці постійно працюють рубрики Medical news (науковий медичний дайджест) та Рідкісні захворювання.

Рада НТСАДМУ ХНМУ створила для студентів міні-гайд «Основні принципи написання наукових робіт».

Сильними сторонами університету щодо можливості запровадження концепції «навчання через дослідження» є наступне:

- наявність досвіду роботи студентського наукового товариства;
- наявність механізмів залучення до наукової діяльності обдарованої студентської молоді;

- практика проведення студентських наукових конференцій, конкурсів;
- соціальна активність, креативність Ради НТСАДМУ ХНМУ.

Слабкі сторони:

- недостатня інтегрованість освітнього і наукового процесів;
- невисоке охоплення студентів реальною наукою;
- недостатня вмотивованість студентів до наукової діяльності;
- заформалізованість «студентської науки»;
- відсутність концептуального підходу до поєднання навчання і дослідницького процесу.

Основні завдання із запровадження концепції «навчання через дослідження»:

- реконструювати навчальний процес через розробку нової концепції навчання – «Навчання через дослідження»;

- продовжити розбудову НДІ ЕКМ ХНМУ як потужного дослідницько-освітнього центру світового рівня;

- створювати навчально-наукові лабораторії на ключових кафедрах університету, які надаватимуть можливості студентам проводити власні дослідження;

- включити до переліку обов'язкових освітніх компонентів вивчення наукової методології в медицині, а до переліку вибіркових дисциплін додати компоненти, присвячені науковим аспектам медицини;

- підняти на якісно новий рівень роботу студентських наукових гуртків як форми організації ініціативних студентів-дослідників;

- створювати дослідницькі групи для роботи над визначеними науковими проблемами – головний дослідник (професор, доцент), дослідники (асистенти, аспіранти, студенти);

- якісно нові (за форматом і змістом) наукові конференції студентів;

- якісні студентські наукові дослідницькі роботи;

- нові підходи до мотивування, підтримки й винагородження за високі результати у студентській науці.

Традиційно на завершення розділу наводжу рейтинг кафедр за результатами бальної оцінки наукової діяльності у 2020 р. (табл. II.15).

Таблиця II.15 – Наукова діяльність. Показник наукової діяльності кафедр за бальною шкалою (питома вага наукової активності 1 науковця) у грудні 2020 р.

Місце	Кафедра	Показник	Місце в рейтингу 2019 року
1	Психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи	14129,14	1
2	Клінічної фармакології та внутрішньої медицини	25517,99	2
3	Інфекційних хвороб	7756,21	5
4	Внутрішньої медицини № 1	11999,56	7
5	Внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої	11274,78	3
6	Епідеміології	27392,67	9
7	Педіатрії № 1 та неонатології	7966,08	8
8	Педіатрії № 2	6075,68	6
9	Медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії	17250,48	29
10	Фтизіатрії та пульмонології	14409,13	13
11	Пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки	8016,11	4
12	Хірургії № 1	5853,87	30
13	Внутрішньої медицини № 3 та ендокринології	7082,30	12
14	Хірургії № 2	5476,38	14
15	Загальної та клінічної патофізіології ім. Д.О. Альперна	4946,01	16
16	Пропедевтики педіатрії № 2	9611,33	34
17	Внутрішніх та професійних хвороб	5122,94	17
18	Стоматології дитячого віку та імплантології	5591,70	26
19	Пропедевтики педіатрії № 1	10212,92	55
20	Урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза	8621,26	19
21	Громадського здоров'я та управління охороною здоров'я	6565,28	23

Місце	Кафедра	Показник	Місце в рейтингу 2019 року
22	Неврології № 2	8034,20	36
23	Дерматології, венерології та СНІДу	10750,57	28
24	Акушерства, гінекології та дитячої гінекології	9073,60	10
25	Клінічної анатомії та оперативної хірургії	10440,25	58
26	Загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб	7188,98	15
27	Дерматології, венерології та медичної косметології	7489,00	11
28	Гігієни та екології № 1	4077,40	39
29	Медичної та біоорганічної хімії	4789,67	35
30	Патологічної анатомії	5660,39	18
31	Акушерства та гінекології № 2	6878,73	37
32	Ортопедичної стоматології	4981,49	41
33	Оториноларингології	9025,91	31
34	Травматології та ортопедії	5176,11	24
35	Екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології	4787,45	50
36	Офтальмології	4831,97	43
37	Гігієни та екології № 2	5478,53	27
38	Судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса	11658,27	48
39	Суспільних наук	12267,76	57
40	Неврології № 1	3636,59	38
41	Пропедевтики внутрішньої медицини № 2 та медсестринства	6071,16	25
42	Гістології, цитології та ембріології	3816,48	40
43	Філософії	4526,14	52
44	Медичної біології	7044,03	46
45	Медичної генетики	13299,17	20
46	Акушерства та гінекології № 1	3692,55	32
47	Хірургічної стоматології та ЩЛХ	2718,99	54
48	Анатомії людини	2706,72	53
49	Терапевтичної стоматології	3125,04	47
50	Стоматології	4854,90	59
51	Дитячої хірургії та дитячої анестезіології	4283,50	56
52	Біологічної хімії	3790,43	21
53	Мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова	3664,43	47
54	Нейрохірургії	2723,54	42
55	Онкології	3369,73	44
56	Фізіології	1742,58	60
57	Клінічної лабораторної діагностики	1473,09	51
58	Української мови, основ педагогіки та психології	2507,74	64
59	Хірургії № 3	3682,52	66
60	Дитячих інфекційних хвороб	3418,21	33
61	Радіології та радіаційної медицини	3211,28	65
62	Загальної хірургії № 2	2708,25	22
63	Фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я	2626,32	61
64	НДІ гігієни праці та ПЗ ХНМУ	1460,31	45

Місце	Кафедра	Показник	Місце в рейтингу 2019 року
65	Фармакології та медичної рецептури	1680,03	58
66	Медичної та біологічної фізики та мед. інформатики	2311,80	67
67	Загальної хірургії № 1	864,27	63
68	Іноземних мов	2520,00	69
69	Латинської мови та мед.термінології	1447,17	62
70	Мовної підготовки іноземних громадян	843,24	70
71	Медицини катастроф та військової медицини	276,99	71

У табл. II.16 представлено кафедри з найбільшою абсолютною кількістю балів.

**Таблиця II.16 – Наукова діяльність.
Топ-кафедри за загальною кількістю балів**

Місце	Кафедра	Показник
1	Внутрішньої медицини № 2, клін. імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої	332 155
2	Психіатрії, наркології, мед. психології та соц. роботи	317 623
3	Внутрішньої медицини № 1	273 710
4	Педіатрії №1 та неонатології	270 050
5	Хірургії № 1	269 395
6	Медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії	251 512
7	Клінічної фармакології та внутрішньої медицини	234 000
8	Громадського здоров'я та управління охороною здоров'я	204 771
9	Стоматології дитячого віку та імплантології	202 140
10	Інфекційних хвороб	171 800

Кращі науковці університету за результатами 2020 р. представлені у табл. II.17.

Таблиця II.17 – Наукова діяльність. Кращі науковці ХНМУ (за абеткою)

Алексєєва Вікторія Вікторівна
Біловол Олександр Миколайович
Бойко Валерій Володимирович
Бутов Дмитро Олександрович
Гречаніна Олена Яківна
Євтушенко Денис Олександрович
Єрьоменко Галина Володимирівна
Железнякова Наталія Мерабівна
Зеленська Катерина Олексіївна
Капустник Валерій Андрійович

Князькова Ірина Іванівна
Кожина Ганна Михайлівна
Криворучко Ігор Андрійович
Лісовий Володимир Миколайович
Макєєва Наталія Іванівна
Мирошніченко Михайло Сергійович
Назарян Розана Степанівна
Чумаченко Тетяна Олександрівна
Шалімова Анна Сергіївна
Шкляр Антон Сергійович
Юрко Катерина Володимирівна

РОЗДІЛ III

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА МІЖНАРОДНЕ НАУКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

У звітному періоді – 2020–2021 н. р. – Харківський національний медичний університет відповідно до Стратегії інтернаціоналізації ХНМУ на 2019–2025 рр. продовжив розбудову міжнародного потенціалу за такими напрямками, як міжнародна академічна мобільність викладачів та студентів, міжнародна наукова та проєктна діяльність, зміцнення кадрового потенціалу через запрошення іноземних викладачів та гостей лекторів, створення спільних освітніх програм, проведення заходів з міжнародною участю, розбудова партнерських відносин, проведення інформаційно-іміджевих заходів, зміцнення кадрового потенціалу відділу міжнародних зв'язків.

Протягом 2020–2021 н. р., зважаючи на пандемію COVID-19, яка внесла значні корективи у розвиток і розбудову партнерських відносин, було досягнуто наступних результатів за вказаними напрямками.

Академічна мобільність викладачів та студентів була призупинена, проте було проведено ряд віртуальних заходів.

Протягом року Університетом економіки, менеджменту та державного управління в Братиславі (Словаччина) проводилася Інтерактивна школа для студентів «Економічні компетентності в охороні здоров'я», яка буде продовжена наступного року. У роботі школи взяли участь 10 студентів ХНМУ.

13–17 лютого 10 студентів IV та V курсів стоматологічного факультету Харківського національного медичного університету взяли участь в онлайн стажуванні у віртуальній Зимовій школі «Школа стоматології» Тегеранського університету медичних наук (м. Тегеран, Іран). Захід був організований у рамках договору про співпрацю з Тегеранським університетом медичних наук та Міжнародною науково-освітньою дослідницькою мережею USERN. Мета цієї школи – поєднати студентів з усього світу для покращення якості освіти, розширити співпрацю та надати здобувачам найновіших знань у галузі стоматології. Були проведені лекції з дитячої стоматології, щелепно-лицевої хірургії, відновлювальної стоматології, пародонтології, протезування, патології порожнини рота та щелепно-лицевої тканини, гігієни порожнини рота та стоматологічних біоматеріалів, а також відеодемонстрації, презентації випадків, проведені студентські конкурси, дискусійні культурні панелі з питань COVID-19 та стоматологічна дискусійна панель. Лекції читали провідні науковці кращих університетів світу, а саме: Ірану, Франції, Сполучених Штатів Америки, Китаю, Великої Британії, Пакистану та Фінляндії.

3 12 квітня по 14 травня 2021 р. відбувся весняний онлайн марафон-інтенсив, ініційований Харківським національним медичним університетом спільно з Тегеранським університетом медичних наук та Міжнародною науково-освітньою дослідницькою мережею (USERN) за участю лекторів з

Ірану, України, Франції, Нідерландів, Німеччини, Азербайджану, Фіджі, США, Великої Британії, Болгарії, Туреччини, Йорданії, Іспанії, Кувейту та ін. Протягом марафону понад 500 учасників прослухали лекції за такими напрямками:

- Медицина (12–14 квітня)
- День історії медицини (15 квітня)
- Фізична реабілітація (19–20 квітня)
- Медсестринство (21–22 квітня)
- Первинні імунodefіцитні захворювання (26–29 квітня)
- Громадське здоров'я (5–6 травня)
- Стоматологія (11–12 травня)
- День студентських презентацій (14 травня)

ХНМУ став ініціатором міжнародного проєкту «Студент – студенту», до якого долучилися 15 ЗВО України та зарубіжжя. Формат проєкту передбачає проведення лекцій у форматі peer-to-peer освіти («рівний-рівному»), студенти готували та презентували студентам інших ЗВО лекції з проблемних тематик внутрішньої медицини та клінічної фармакології. Розпочалося створення консорціуму за проєктом та накопичення відеобанку лекцій з можливістю їх подальшого використання студентами.

Понад 50 викладачів пройшли дистанційне стажування в Університеті міжнародних відносин та соціальної комунікації в м. Хелм, Польща.

Близько 40 слухачів (здобувачів та викладачів) долучилися до віртуального навчально-наукового заходу, присвяченого COVID-19, організованого спільно з Університетом медичних наук ім. Ш. Садугі (м. Йазд, Іран).

14-18 червня проведено цикл спільного міжнародного тематичного удосконалення для лікарів та викладачів ХНМУ та Андижанським державним медичним інститутом (Узбекистан) за темою: «Фармакотерапія захворювань органів травлення», який прослухало більше 40 викладачів та лікарів України та Узбекистану.

Значно розширилася робота ХНМУ у **міжнародних проєктах**. У звітному періоді продовжилася робота за 23 проєктами, з яких 16 реалізуються на кафедрах ХНМУ, решта – загальноуніверситетські, які реалізуються мультидисциплінарними командами.

Крім того, ХНМУ долучився до реалізації нових проєктів:

– ERASMUS+ 620395-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-SUPPA, Європейський Союз (проведення опитування та фокус-груп щодо ціннісних орієнтирів українського студентства);

– ACADEMIQ, Американські Ради (академічна доброчесність в університеті);

– «Діджиталізація післядипломної освіти в медицині» в рамках проєкту «Зміцнення ресурсів для сталого розвитку приймаючих громад на сході України», Німецьке товариство міжнародного співробітництва GIZ (використання VR технологій, що допоможе організувати систему занять для підвищення кваліфікації лікарів та інтернів);

– «Студент – студенту», ХНМУ (популяризація освітньої діяльності серед студентської молоді, створення відеолекцій з обраних тем, в яких студенти висвітлюють складні питання в медицині, що викликають непорозуміння або складнощі у майбутніх фахівців лікарської справи – ці лекції створюють як допомогу іншим студентам, їх можна застосовувати при підготовці до іспитів, семінарів тощо).

Було подано апікації на отримання грантів та очікуються результати конкурсів:

«Використання доповненої реальності у до- та післядипломному освітньому процесі медичних ЗВО» в рамках проекту «Зміцнення ресурсів для сталого розвитку приймаючих громад на сході України», Німецьке товариство міжнародного співробітництва GIZ (використання технологій доповненої реальності для навчання лікарів та студентів за спеціальністю «Нейрохірургія»);

«Школа лідерства молодого вченого вищого медичного навчального закладу як підґрунтя для успішного кар'єрного росту: європейський вимір», House of Europe, ЄС (проведення Школи лідера для здобувачів за рівнем PhD за європейськими стандартами);

«“Soft skills” в медичній освіті», House of Europe, ЄС (введення до навчальної програми студентів предметів, що сприяють отриманню м'яких навичок, розбудова peer-to-peer освіти: рівний-рівному).

Тривало зміцнення **кадрового потенціалу** ХНМУ на міжнародному рівні. Харківський національний медичний університет присвоїв заслужене звання «Почесний професор ХНМУ» професору Німі Резайї (Рішення Вченої ради від 30.09.2020 р.). З 2016 р. саме завдяки ініціативі професора Резайї розпочалася співпраця з Тегеранським університетом медичних наук та іншими провідними університетами Ірану. Цього ж року в Харківському національному медичному університеті було відкрито український офіс Міжнародної науково-освітньої дослідницької мережі (USERN), де професор Німа Резайї є ідейним натхненником, засновником і діючим президентом.

Проводиться активна робота з залучення іноземних науково-педагогічних кадрів до освітнього процесу ХНМУ. Так, вже третій рік поспіль на посаді професора кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії та ерготерапії ХНМУ працює доктор Вольфганг Бауермайстер, директор Інституту болю у м. Мюнхен. У звітному періоді професорсько-викладацький штат кафедри хірургії № 2 ХНМУ поповнився колегою з Німеччини, професором, д-р мед. Пламеном Стайковим, медичним директором та завідувачем відділення хірургії клініки Заксенхаузен (м. Франкфурт, Німеччина).

В університеті, незважаючи на карантинні заходи, розширюється практика працевлаштування іноземних фахівців. На цей час в закладі працюють на посадах:

– професора кафедри медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії - Міхаель Шенк, консультант з анестезії – медицини

болю, менеджмент якості медичних послуг, паліативної допомоги, лікування залежностей; Керівник Центру інтегративної медицини болю, Лікарня Францискус у Берліні, Федеративна Республіка Німеччина;

– професора кафедри внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології імені академіка Л.Т. Малої – Німа Резайї, співзасновник та заступник президента Центру досліджень імунодефіцитів, Тегеранський університет медичних наук, Іран;

– професора кафедри терапевтичної стоматології – Амарендер Вадівелу, професор пародонтології, на кафедрі здоров'я порожнини рота, Медичний коледж медицини, сестринської справи та охорони здоров'я, Національний університет Фіджі (Сува, Фіджі).

З метою покращення якості навчання у ХНМУ, було запрошено іноземних лекторів, які читали свої лекції в онлайн режимі. Так, було проведено 7 онлайн лекцій від провідних фахівців за такими темами:

– «Педіатрія розвитку», Гюльназ Агаєва, доцент кафедри педіатрії Азербайджанського медичного університету (Азербайджан);

– «Актуальні питання діагностики болю. Тригерна терапія», д-р Вольфганг Баурмайстер, директор Інституту болю (Німеччина);

– «Основні завдання та проблеми клінічної імунології. Принципи функціонування імунної системи, клінічна та лабораторна оцінка їх розладів. Первинні імунодефіцити», Німа Резайї, професор кафедри імунології та алергології Тегеранського університету медичних наук (Іран)

– «Профілактика стоматологічних захворювань серед дітей та підлітків», Мохаммад Реза Кхамі, професор кафедри стоматології Тегеранського університету медичних наук (Іран);

– «Ультразвукова діагностика болю в коліні», Абдула Алькарабшех, фахівець зі знеболювання, анестезії та інтенсивної терапії Йорданського університету науки і техніки, член Йорданського товариства болю та Йорданського товариства анестезії (Йорданія);

– «Введення в портали по боротьбі з туберкульозом - міжнародне співробітництво для просування досліджень з туберкульозу за допомогою обміну та аналізу даних», фахівці Національного інституту охорони здоров'я США – проф. Аліна Гринев, д-р Андрій Габріелян, пані Аліса Лонг Меєр (США);

– «Кишкова непрохідність», Пламен Стайков, директор клініки Заксенхаузен (Німеччина).

Протягом звітного періоду велася робота з узгодження **спільних освітніх програм** із можливістю отримання дипломів ХНМУ та університету-партнера:

– «Медсестринство»: бакалаврський рівень; університет Центрального Ланкаширу (Великобританія);

– «Лабораторна діагностика»: бакалаврський рівень; коледж Мерсі (США);

– «Медсестринство»: бакалаврський, магістерський рівень; університет Мадонна (США);

- «Медсестринство»: бакалаврський, магістерський рівень; університет Хартвік (США);
- «Медсестринство»: бакалаврський, магістерський рівень; університет Джексонвіль (США);
- «Медсестринство»: бакалаврський, магістерський рівень; Державний Арканзаський університет (США);
- «Медицина»: магістерський рівень; університет Еджхіл (Великобританія).

Розбудова партнерських відносин Харківського національного медичного університету із закордонними закладами здійснюється у рамках укладання договорів і меморандумів про співпрацю.

У 2020–2021 н. р. було укладено 20 договорів про співпрацю з українськими та закордонними установами (проти 9 та 12 договорів у 2019–2020 н. р. та 2018–2019 н. р. відповідно). Діючими є 85 договорів з 26 країнами світу.

**Таблиця III.1 – Міжнародна діяльність.
Договори про співпрацю, що були укладені у 2020–2021 н. р.**

№ з/п	Країна	Назва університету	Договір	Дата підписання
1	Швейцарська Конфедерація, м. Цюрих	Центр молекулярної кардіології Цюрихського університету	Договір про співпрацю	03.09.2020
2	Республіка Таджикистан, м. Душанбе	ДОО «Інститут післядипломної освіти у сфері охорони здоров'я Республіка Таджикистан»	Договір про співпрацю	10.09.2020
3	США, м. Арлінгтон	Фонд цивільних досліджень та розвитку США	Модифікація договору за ґрантом	20.09.2020
4	Турецька Республіка, м. Адана	Університет Чукурова	Міжінституціональний договір (Erasmus+)	24.09.2020
5	Республіка Болгарія, м. Пловдив	Медичний університет – Пловдив	Договір про співпрацю	02.10.2020
6	Федеративна Республіка Німеччина, м. Ешборн	Німецьке товариство міжнародного співробітництва (GIZ)	Меморандум про співпрацю	29.10.20
7	Республіка Польща, м. Білосток	Білостоцький медичний університет	Меморандум про співпрацю	30.10.2020
8	Україна, м. Чернівці	ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет»	Договір про співпрацю	12.11.2020
9	Україна, м. Київ	Американські ради з міжнародної освіти: ACTR/ACCELS (Academic IQ)	Меморандум про співпрацю	23.11.2020

№ з/п	Країна	Назва університету	Договір	Дата підписання
10	Україна	Місія Міжнародного Комітету Червоного Хреста	Договір про надання освітніх послуг	30.11.2020
11	Словацька Республіка, м. Братислава	Школа економіки та менеджменту Державного управління в Братиславі	Договір про співпрацю	12.01.2021
12	Республіка Словенія, м. Любляна	Університет Любляни (факультет медицини)	Договір про співпрацю	13.01.2021
13	Турецька Республіка, м. Тарсус	Університет Тарсусу	Договір про співпрацю	22.03.2021
14	Сент-Вінсент і Гренадини, м. Кінгстаун	Медичний коледж Університету всіх святих	Договір про співпрацю	27.03.2021
15	Сполучене королівство Великобританії та Північної Ірландії, м. Единбург	Консультаційна група Кормак	Договір про співпрацю	15.04.2021
16	Україна, м. Запоріжжя	Запорізький державний медичний університет	Договір про науково-практичне співробітництво	28.04.2021
17	Французька Республіка, м. Крежі-ле-Мо	Міжнародна асоціація «Interregionovation»	Меморандум про взаєморозуміння	12.05.2021
18	Сент-Вінсент і Гренадини, м. Кінгстаун	Медичний коледж Університету всіх святих	Договір про співпрацю	19.05.2021
19	Сполучене королівство Великобританії та Північної Ірландії, м. Лондон	ТОВ «Health entire limited»	Договір про співпрацю	12.05.2021
20	Сполучене королівство Великобританії та Північної Ірландії, м. Ланкашир	Університет центрального Ланкаширу	Меморандум про співпрацю	20.05.2021

На стадії підписання знаходяться 8 договорів з наступними контрагентами:

- Республіка Таджикистан, м. Душанбе, Державна установа «Республіканський науково-клінічний центр педіатрії і дитячої хірургії»;
- Республіка Узбекистан, м. Ташкент, Центр розвитку професійних кваліфікацій медичного персоналу;

– Федеративна Республіка Німеччина, м. Ганновер, Інститут трансфузійної медицини та трансплантаційної інженерії медичної школи Ганновера;

– Турецька Республіка, м. Невшехір, Університет ім. Невшехіра;

– Республіка Казахстан, м. Нур-Султан, Євразійська мережа якості освіти;

– Україна, м. Київ, ТОВ «Україно-Китайський центр розвитку культури та освіти»;

– Киргизька Республіка, м. Бішкек, Киргизький медико-соціальний коледж «Унікум»;

– Федеративна Республіка Німеччина, комуна Борстель, Дослідницький центр Борстель.

6. Тривало посилення **інформаційно-іміджевої роботи**. У 2021 р. ХНМУ було визнано лідером міжнародної діяльності – на Міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта та кар'єра – 2021», де університет отримав Гран-прі у номінації «Міжнародне співробітництво у галузі освіти і науки» та почесне звання «Лідер міжнародної діяльності».

У 2020 р. ХНМУ здобув міжнародну акредитацію Євразійської мережі якості освіти, яка визнається Всесвітньою федерацією медичної освіти.

У 2021 р. ХНМУ став членом Організації з PhD програм у біомедицині та медичних науках у Європі ORPHEUS.

Консалтинговою агенцією Cormack Consultancy Group було проведено незалежний аудит міжнародної діяльності Харківського національного медичного університету та визнано її такою, що повністю відповідає вимогам розвитку сучасного європейського університету.

Протягом 2021 р. для посилення інформованості студентів та науково-педагогічних працівників відділом міжнародних зв'язків було проведено чотири анонімних опитування з наступним їх аналізом щодо залученості до міжнародної діяльності вказаних категорій.

Проводився ряд інформаційних заходів. Відділ міжнародних зв'язків представив міжнародні можливості для студентів під час «Днів першокурсника».

У грудні 2020 р. відділ другий рік поспіль презентував для викладачів, науковців, аспірантів, співробітників та студентів Університету інтерактивний та інформаційний захід під назвою «IRO.INFO DAYS 2020». Під час проведення заходу співробітники відділу представили презентацію щодо іноземних партнерів ХНМУ, договорів про співпрацю, викладання за кордоном; обговорили питання оформлення закордонних відряджень, запрошення та прийом іноземних делегацій тощо.

У рамках Школи лідерства для аспірантів Харківського національного медичного університету, співробітниця відділу міжнародних зв'язків представили доповіді на такі теми: «Відділ міжнародних зв'язків ХНМУ як інструмент інтернаціоналізації наукових досліджень», «Написання CV та мотиваційного листа», «Проект: від ідеї в голову до звіту. Бази донорських

організацій». Також були запрошені іноземні спікери – пан Кіт Строган, представник Консультативної групи Кормак (Великобританія), який поділився своїм досвідом щодо комерціалізації результатів досліджень та пані Тетяна Корнєєва, професор Міжнародного інституту бізнесу та дипломатії, президент міжнародної асоціації «InterRegioNovation» (Париж, Франція), Тема доповіді – Фандрейзинг: співробітництво з міжнародними донорами.

12 травня 2021 р. в рамках Круглого столу «Інформаційно-ресурсна база ХНМУ як складова інтеграції до європейського освітньо-наукового простору: до Дня Європи» фахівець відділу міжнародних зв'язків виступила з презентацією на тему «Міжнародні можливості для студентів та науково-педагогічних працівників Харківського національного медичного університету».

19 червня 2021 р. пройшов Ярмарок міжнародних можливостей у м. Харкові, де ХНМУ мав змогу представити абітурієнтам переваги навчання у ХНМУ через призму міжнародних можливостей для студентів.

Значна увага приділялася соціальним медіа, а саме розповсюдженню інформації через офіційний сайт ХНМУ, канал у мобільному додатку Telegram; групам у таких мобільних додатках, як Viber, Facebook та Instagram, через які студенти та викладачі отримують найбільш значну частину інформації про міжнародні можливості.

Відділом міжнародних зв'язків було розроблено три макети інформаційних буклетів ХНМУ українською та англійською мовами.

Проводилася робота зі створення нового інформаційного сайту ХНМУ.

Відділ міжнародних зв'язків продовжив брати участь у підготовці та редагуванні випусків газети «Університет сьогодні» англійською мовою.

Протягом 2020–2021 н. р. зміцнювався **кадровий потенціал відділу міжнародних зв'язків** для більш ефективного управління міжнародною діяльністю Харківського національного медичного університету. Співробітники відділу покращували свої мовні навички на курсах англійської мови, організованих кафедрою іноземних мов.

Всі співробітники відділу покращили свої професійні навички, прослухавши лекції та майстер-класи.

Міжнародне наукове співробітництво. У 2020–2021 н. р. співробітники університету брали участь у виконанні 18 міжнародних проєктів, 108 співробітників стажувалися за кордоном. Науковцями університету в поточному році зроблено 185 доповідей на міжнародних конгресах, з'їздах, конференціях та симпозіумах (312 науковців взяли участь у 262 міжнародних наукових форумах). 340 співробітників університету є членами 214 іноземних наукових та медичних організацій.

Найактивнішу участь у міжнародному співробітництві брали кафедри: клінічної фармакології та внутрішньої медицини; урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза; внутрішніх та професійних хвороб; психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи; ПБМ № 1, основ біоетики та біобезпеки; епідеміології.

РОЗДІЛ IV

НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНА РОБОТА

Навчально-виховний процес в університеті відбувається відповідно до розробленої Концепції виховної роботи в ХНМУ, що ґрунтується на ряді концептуальних положень Конституції України, Закону України «Про вищу освіту», Державної національної програми «Освіта» («Україна XXI століття»).

Увесь 2020–2021 н. р. пройшов в умовах карантинних обмежень, тому й виховні заходи, заплановані в річному плані, були інтерпретовані для виконання в соціальній мережі, залучивши здобувачів освіти до виховного процесу дистанційно. Для цього використовувалися платформи Zoom, Moodle, спілкування в освітніх спільнотах, зокрема у Facebook. Формат виховного процесу в таких умовах додав нових форм роботи: віртуальні тури і онлайн-колекції, інтерактивні виставки, семінари та дискусії у режимі он-лайн, веб-квести.

Організація виховного процесу в університеті відбувається в активній взаємодії з деканами та заступниками деканів факультетів з виховної роботи, завідувачами кафедр, Науковою бібліотекою ХНМУ, Народним музеєм університету, органами студентського самоврядування та студентським профспілковим комітетом.

Національно-патріотичне виховання в університеті відбувається згідно з Календарем знаменних та пам'ятних дат, до ювілеїв видатних діячів і письменників, що відзначаються у поточному році. В основу національно-патріотичного виховання було покладено національну ідею як консолідуючий чинник розвитку суспільства і нації в цілому. Так, у межах вивчення історичного минулого українського народу кафедрою суспільних наук (зав. кафедри – проф. І.Ю. Робак) організовано та проведено низку інформаційно-просвітницьких заходів:

- некрополістичні екскурсії та покладання квітів до пам'ятника борцю за незалежність України проф. В.Д. Отамановського на честь Дня Незалежності України (24.08.2020 р. та протягом вересня місяця);

- до чергової річниці трагедії Голодомору в Україні 1932–1933 рр. було залучено студентів до домашнього перегляду документальних фільмів про події Голодомору з наступним обговоренням на семінарських заняттях під час проведення дистанційних занять з предмету «Історія і культура України». У гуртожитках університету було організовано акцію «Свічка пам'яті» (протягом листопада 2020 р.);

- навчально-меморіальні сесії у дистанційному форматі, присвячені річниці Акту об'єднання Української народної республіки і Західноукраїнської народної республіки в одну державу та подіям під Крутами в контексті подій Української революції 1917–1921 рр. Центр медичного краєзнавства ХНМУ ім. В.Д. Отамановського підготував історичну довідку в соціальних мережах та продемонстрував літературу, присвячену героям

Крут, які працювали в Харківському медичному інституті. Зокрема, це монографія Володимира Лісового та Жаннети Перцевої, що присвячена Юрію Вороному, а також монографія Ігоря Робака та Зої Савчук про Валентина Отамановського. У рамках пам'ятної дати обрано навчальний фільм «Крути. 1918» для подальшого перегляду та обговорення зі студентами (29.01.2021 р.);

– з нагоди відзначення Дня пам'яті та примирення, Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні та 77-ї річниці вигнання нацистів з України відбулося висвітлення тем, присвячених подіям Другої світової війни з переглядом документальних фільмів під час проведення дистанційних занять з предмету «Історія і культура України». Організовано покладання квітів до братської могили радянських і чехословацьких воїнів, які загинули на території Харківського військового шпиталю, до Меморіалу Слави у Лісопарку та пам'ятного знаку лікарям, які загинули під час війн та військових конфліктів, розташованого на території університету.

З метою популяризації історії України, рідного міста, університету та відродження національної культури продовжував діяти Центр Медичного краєзнавства університету ім. проф. В.Д. Отамановського. Було проведено:

– меморіальні заходи, присвячені ювілеям: видатного гігієніста доктора медицини Володимира Фавра, Людини Планети Олександра Шалімова, діяльність яких пов'язана з Харковом та університетом. У рамках державного проєкту «Місія пам'яті української революції 1917–1921 рр.» відбувся меморіальний захід, присвячений річниці з дня народження проф. В.Д. Отамановського, та було здійснено покладання квітів на його могилу;

– проведено секцію «Актуальні проблеми медичного краєзнавства» під час роботи Міжнародної краєзнавчої конференції молодих учених «Краєзнавство та краєзнавці: досвід минулого та сьогоденні завдання (до 120-річчя від дня народження проф. А. Г. Слюсарського)» (4.12.2020 р.);

– Центр медичного краєзнавства став співорганізатором Третього з'їзду істориків медицини УАІМ (10–11.12.2020 р.).

Важливим аспектом формування національної самосвідомості студентів було виховання у них відповідального ставлення до державної мови, користування нею як ідентифікаційним кодом нації. На виконання Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.07.2019 р. № 596-р щодо затвердження Стратегії популяризації української мови до 2030 р. «Сильна мова – успішна держава» та з метою забезпечення неухильного дотримання в університеті мовного законодавства України, був затверджений План заходів з реалізації першого етапу Стратегії на 2020–2021 рр. Вихованню поваги та любові до рідної мови перш за все сприяє робота кафедри української мови, основ психології та педагогіки (зав. кафедри – доц. Л.В. Фоміна).

Протягом звітнього періоду були проведені такі загальноуніверситетські заходи:

– до Дня української писемності – студентську конференцію: «О слово рідне, хто без тебе я». Здобувачі освіти та викладачі кафедри активно долучилися до написання диктанту національної єдності. Також були

підготовлені та переглянуті мультимедійні презентації та відеоролики: «З витоків української писемності», «Світлиця слова у безмежжі часу», «Життєпис Преподобного Нестора Літописця», «Тернистий шлях української мови»;

– до Дня рідної мови – тематична виставка: «...І мови нема без народу, І народу без мови нема...» для вітчизняних здобувачів освіти та тематичні заняття з використанням презентації для іноземних: «Language is DNA of national».

Наступні заходи, що організовані кафедрою, були спрямовані на популяризацію української літератури та мови, підвищення престижу її використання. У 2021 р. виповнюється 150 років від дня народження Лесі Українки. Святкування ювілею наголосило на важливості вивчення творчості видатної української письменниці та громадської діячки, однієї з центральних постатей національної культури в контексті новітніх викликів ХХІ ст. Найяскравішими стали такі заходи: інтернет-естафета «Календар знаменних дат. 150 років від дня народження Лесі Українки. Цікаві факти біографії», перегляд онлайн-лекції Сергія Романова «Леся Українка у векторах модерної ідентичності. Біографія і творчість», літературний калейдоскоп «Нескорена українська душа», віртуальна екскурсія «Місцями Лесиної доли»; відеопрезентації для іноземних студентів: «150 years since Lesya Ukrainka's birth», «Lesya Ukrainka and the World», відеознайомство з піснями на слова Лесі Українки «Крізь біль розлук у радість стріч» тощо.

Також до вшанування визначних діячів в історії української культури були проведені інтерактивні заходи, зокрема присвячені 175-річчю від дня народження І.К. Карпенка-Карого, 180-річчю від дня народження М.П. Старицького, 130-річчю від дня народження П.Г. Тичини, 120-річчю від дня народження В.П. Підмогильного, 180-річчю з дня народження Х.Д. Алчевської, 150-річчю з дня народження Василя Стефаника тощо.

На 207-мі роковини від дня народження Т.Г. Шевченка була підготовлена та проведена ціла низка таких заходів: брейн-ринг на тему: «Свою Україну любіть» та «Тарасова вершина», онлайн-заходи «Єднаймо душі, вшановуючи Кобзаря», «Невідомий Шевченко». Також відбулися заходи із залученням іноземних студентів – година спілкування «Шевченкові «Гайдамаки». Маловідомі факти», інтелектуальна гра «Пізнаємо Шевченка», «Засвоєння української лексики на основі Шевченкових творів» тощо.

З метою своєчасного й неупередженого інформування спільноти ХНМУ про суспільно значущі події у режимі онлайн кафедрою проведено: до Дня захисника України – тематичне заняття та історико-патріотичний брейн-ринг «Війську козацькому – слава», до річниці визволення України – лекція-бесіда «Допоки пам'ять в серці не згасає», до Дня Гідності та Свободи – патріотично-інформаційна година «Україна неповторна, Єдина, Свята», до вшанування пам'яті жертв Голодомору – «Прости нас, пам'ятає, прости», до Дня Героїв «Небесної сотні» – книжково-ілюстративний ай-стопер: «Сотні Небесні стоять над Майданом, з духами правди ведуть боротьбу неустанно».

Викладачами кафедри проведено заходи з популяризації української мови, культури через традиції та обряди, у т. ч. із залученням іноземних студентів. Відбулися тематичні заняття до Дня Святого Миколая Чудотворця та до народних свят зимового та весняного циклу, наприклад, «Традиції українського народу на Масляну», «Діалог культур. Свято Новруз» тощо.

У жовтні традиційно були проведені університетські етапи конкурсів – мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді ім. Тараса Шевченка. Загальна кількість учасників конкурсу – 161 особа. Переможцями конкурсу стали студенти 1-го курсу: Єлизавета Патинко, 12 гр. – 1-ше місце, Вікторія Бутко, 13 гр. – 2-ге місце, Софія Рудь, 14 гр. – 2-ге, Дана Абу Анзех, 2 гр. – 3-тє, Марія Жук, 2 гр. – 3-тє місце.

У Міжнародному конкурсі знавців української мови ім. Петра Яцика взяли участь 197 осіб. Переможцями конкурсу стали студенти 1-го курсу: Добровольська Софія, 13 гр. – 1-ше місце, Анастасія Мосіяш, 2 гр. – 2-ге, Софія Левіт, 14 гр. – 2-ге, Моніка Ммоквелу, 14 гр. – 3-тє, Матюзок Анна, 12 гр. – 3-тє місце.

Викладачі кафедри на чолі із завідувачкою проф. Л.В. Фоміною ведуть постійні рубрики «Знаменні дати», «Події», «Літературна спадщина» в газеті «Медичний університет» з метою популяризації української мови в освітньому та виховному процесі.

Кафедра медицини катастроф та військової медицини (зав. кафедри – С.Г. Дем'яник) наполегливо працювала у напрямку формування у студентів прагнення до оволодіння військовими знаннями, підвищувала престиж військової служби, розвивала мотивацію, спрямовану на підготовку до захисту Української держави й службу у Збройних силах України. Протягом навчального року проводилася робота щодо роз'яснення Указів Президента України, Законів, прийнятих Верховною Радою України, постанов Уряду і Наказів Міністра охорони здоров'я України та Міністра оборони України. З метою вшанування пам'яті громадян, які загинули за ідеали демократії, права та свободи людини, європейське майбутнє України, на кафедрі триває робота щодо відбудови куточка Слави на честь співробітників університету – учасників операції Об'єднаних сил, антитерористичних операцій та учасників Революції Гідності.

Таким чином, національно-патріотичне виховання в університеті підтверджує спрямованість усіх аспектів виховної діяльності на формування у студентів любові до єдиної країни – України, прагнення її розбудувати, формувати імідж Батьківщини як європейської держави. Форми і методи виховання спиралися на народні традиції, кращі надбання національної та світової педагогіки і психології.

Філософсько-світоглядне виховання. Програма «Освіта України ХХІ століття» визначила основний напрям, зміст і методи виховання молодого покоління в сучасних умовах. Це, насамперед, формування наукового світогляду, виховання переконаності, громадянської самовідданості, вміння протистояти чужому негативному впливу, формуванню цінностей та ціннісних професійних орієнтацій у студентської молоді. Кафедральні

колективи приділяють багато уваги проведенню заходів, що сприяють розвитку навчальних та професійних стосунків відповідно до «Кодексу лікарської етики ХНМУ». Традиційна перша лекція у 2020–2021 н. р. в онлайн-форматі для студентів-першокурсників була присвячена саме темі формування ціннісних орієнтацій в обраній професії: «Студент-медик і кодекс лікарської етики».

Виховання морально-духовного розвитку особистості студента є пріоритетним напрямком роботи на кафедрі філософії (зав. кафедри – К.І. Карпенко). Протягом звітного періоду обговорювались теми щодо вдосконалення професійних якостей лікаря при вивченні курсів «Філософія», «Філософія сім'ї та кар'єри лікаря», «Релігієзнавство та релігійна етика», «Етика соціальної роботи», «Етикет у суспільстві. Етикет в медицині» та у позанавчальний час були проведені бесіди етико-філософської та морально-виховної спрямованості, згідно із затвердженим планом. Такі онлайн-дискусії надихнули студентів написати для газети «Медичний університет» власні твори у прозі та віршах на актуальні теми перебування на карантині й дистанційному навчанні. Серед кращих авторів: Єлизавета Патинко (II мед. ф-т, 1-й курс), 12 гр.; Валентина Чуркіна (III мед. ф-т, 1-й курс 27 гр.); Каміла Первушкіна (IV мед. ф-т, 1-й курс, 2 гр.); Марія Данильченко (IV мед. ф-т, 1-й курс, 2 гр.).

Студенти університету були залучені до участі у таких заходах:

- круглий стіл кафедри філософії Харківського національного технічного університету (ХНТУ) на тему: «Філософська проблема існування людини та сенс її буття»;

- Міжнародна науково-теоретична конференція студентів та аспірантів «Україна і світ: гуманітарно-технічна еліта і соціальний прогрес» (14–15.04. 2021 р.);

- VII Міжнародна конференція «Гендер. Екологія. Здоров'я» (22–23.04. 2021 р.);

- інтерактивний захід за темою: «Коронавірус як нова точка відліку гуманізму»;

- організація тематичної виставки художньої літератури та студентських робіт в межах проведення XIII Всеукраїнських Шевченківських читань: «Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття», присвяченій 207-й річниці поета.

Сьогодні актуальною проблемою в суспільстві є формування гендерної освіченості. Формуванню власної соціальної активності студентів, спрямованої на утвердження у суспільстві толерантного ставлення до оточуючих, паритетності відносин, подолання гендерної асиметрії й не рівноваги, розвиток гендерної культури особистості і це є програмою діяльності Центру гендерної освіти ХНМУ.

Волонтери університету взяли участь:

- у виставці «Прозора Я», що була присвячена роботі жінок-мисткинь, організованої за ініціативи Центра Гендерної культури Харкова та Харківської обласної фундації «Громадська Альтернатива»;

– в організації виставки фотографій жінок-науковиць «LadyScience» з нагоди Міжнародного дня жінок і дівчат у науці, що проводилася за ініціативи Ради молодих вчених при Харківській обласній адміністрації та інших акціях.

Центром Гендерної освіти були також проведені:

– онлайн-лекції та дискусії на тему: «Творча Я. Жіноча творчість та гендерна дискримінація», вересень–листопад 2020 р., «Жінки у науці» в рамках місяця жіночої історії (березень 2021 р.).

Завданням таких заходів є привернення уваги громадськості до актуальних для українського суспільства проблем подолання насильства в сім'ї, протидії торгівлі людьми та жорстокого поводження з дітьми, гендерного насильства та забезпечення рівних прав жінок і чоловіків.

Народний музей історії ХНМУ (директор – Ж.М. Перцева). Музей історії ХНМУ діяв за річним планом відповідно до його розділів, серед яких організаційна, науково-дослідна, фондова й пошукова, екскурсійна, методична і просвітницька робота. Групові екскурсії не проводилися згідно з карантинним законодавством.

Продовжувалася наукова та дослідницька робота. За звітний період працівниками музею було підготовлено і передано до друку в журналах та газетах такі статті: «Перша в світі клінічна трансплантація нирки та її автор-професор Ю.Ю. Вороний»; «Женщины в жизни И.И. Мечникова»; «Иван Попов: требовательный и принципиальный» (к юбілею професора-дерматолога И.С. Попова); «Увлеченный любимым делом» (к 100-летию со дня рождения професора И.Н. Оболенцева); «Ученый, врач, педагог» (к юбілею професора-психіатра Н.П. Татаренко); «Педагогическое завещание профессора Ю.О. Габеля»; «Фреска «Леонардо да Винчи у трупа» на кафедре анатомии ХНМУ» тощо.

Активну участь співробітники музею брали у створенні книг, виданих університетом, зокрема «Вірні клятві Гіпократу», «Керівники вищої медичної школи: Харківський національний медичний університет», «Харківський національний медичний університет: архітектурний вимір».

Протягом звітного періоду Музей історії взяв активну участь:

- у зйомках документального фільму «Степан Гаврилович Сукчі», присвяченого постаті видатного харківського оториноларинголога;
- у заходах, присвячених святкуванню 150-річчя М.О. Валяшко у Національному фармацевтичному університеті;
- в онлайн марафоні-інтенсиві, створеному Харківським національним медичним університетом спільно з Тегеранським університетом медичних наук та Міжнародною науково-освітньою дослідницькою мережею USERN.

Співробітники музею надавали методичну допомогу у питаннях підготовки й трактування матеріалів щодо історії медицини Харківщини й університету в різні періоди його розвитку, що стало дуже корисним у підготовці та проведенні конференцій, семінарів та інших тематичних заходів. За звітний період така допомога була надана Культурно-діловому центру

корпорації «КГ Рубаненко і партнери» (створення календаря, присвяченого роду Капністів), Міністерству охорони здоров'я України про музей (стосовно внесення правок у закон «Про вищу освіту»), музею історії ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Харківському товариству філателістів (матеріали про В.Ф. Никитинську та Г.М. Зороховича) тощо.

Наукова бібліотека ХНМУ (директор – І.В. Киричок). Культурно-просвітницьку роботу Наукова бібліотека ХНМУ спрямовує, в першу чергу, на професійне, патріотичне, громадянське, морально-етичне, художньо-естетичне, фізичне та екологічне виховання, формування здорового способу життя у молоді.

Бібліотека є невід'ємною ланкою у поширенні засад чесних академічних практик в університеті. Сьогодні нагальним є питання щодо впровадження академічної доброчесності як індикатору забезпечення якості освіти. Застосування заходів академічної відповідальності має сенс, якщо всі учасники освітнього процесу розуміють зміст чинних норм, підстави і процедури притягнення до академічної відповідальності. До формування відповідної культури, запобігання проявам шахрайства, плагиату, корупції у сфері освіти та науки активно долучилася ГО «Студентське самоврядування ХНМУ». На базі Наукової бібліотеки та за підтримки ННІ ЯО ХНМУ і кафедри філософії створено онлайн-курс «Академічна доброчесність» для студентів 1-го та 2-го курсів із використанням платформи інформаційно-освітнього порталу «Дистанційне навчання ХНМУ».

Бібліотека значною мірою координує свою роботу з комісією з навчально-виховної роботи, кафедральними колективами, структурними підрозділами, відділами університету та студентськими об'єднаннями: ГО «Студентське самоврядування ХНМУ», «Молодіжний центр», «Інтелектуальний клуб» та ін. За звітний період разом зі студентами проведено наступні заходи:

- виставка малюнків дітей-пацієнтів «Health&Art» (з 05.11.2020) – разом із відділом міжнародних зв'язків та студентським самоврядуванням ХНМУ за ініціатииви міжнародної фундації HEART та сприянням Міжнародної науково-дослідницької освітньої мережі USERN;
- літературно-музичні вечорниці з циклу «Вишукана словесність ХНМУ»: «Діагноз – осінь» (10.11.2020), «Із затишком у серці» (03.03.2021);
- круглий стіл «COVID-19 і соціум: як пандемія коронавірусу змінила наше життя» (08.12.2020), «Етикет віртуальних комунікацій» (23.02.2021), «Чорнобильська трагедія: погляд через 35 років» (26.04.2021), «Інформаційно-ресурсна база вишу як складова інтеграції до європейського освітньо-наукового простору: до Дня Європи» (12.05.2021), «Психологічні диференціації в гендерному аспекті» (17.05.2021).

Виставкова діяльність залишається важливою складовою обслуговування читачів, значною мірою протягом поточного навчального року переведена у віртуальний простір. Виставки стали найефективнішою у нових реаліях формою розкриття та популяризації фондів, сприяли різнопланово

вому вихованню студентської молоді. Усі виставки висвітлюються на сторінках Наукової бібліотеки у соцмережах Facebook та Instagram, на сайті Наукової бібліотеки є розділ «Віртуальні експозиції» з посиланнями на Репозитарій ХНМУ.

Таким чином організовано 55 виставок, з них віртуальних – 34. Більшість виставок тематичні – висвітлюють актуальні напрямки медичної науки та охорони здоров'я, ювілеї видатних вчених, письменників, діячів культури і мистецтва, нагальні питання соціально-гуманітарного характеру, розкривають фонд наукової та художньої літератури, популяризують здоровий спосіб життя тощо.

До традиційних виставок додана нова тема в рубриці «Тема на часі» «COVID-19 – нова вірусна інфекція». У межах циклу постійно діючих виставок «До ювілеїв видатних вчених ХНМУ» створено виставку «Ювілеї видатних вчених-хірургів ХНМУ».

Наукова бібліотека надає свій простір та можливості студентам для самовираження, проявів організаційних якостей, реалізації творчих та волонтерських проєктів. Все це сприяє формуванню у майбутніх лікарів громадської активності, гуманістичних якостей, розвитку багатогранної особистості кожного. Зокрема працівники бібліотеки п'ятий рік поспіль підтримують благодійний проєкт «Світ у дитячих долоньках».

Популяризація здорового способу життя є невід'ємною частиною культурно-просвітницької та виховної роботи бібліотеки. У 2021 р. ця робота спрямована на реалізацію Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 р. «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація». Оновлюється постійно діюча виставка літератури «Здорове покоління – майбутнє нації».

Діяльність органів студентського самоврядування. Найбільш дієвим чинником впливу на навчально-виховний процес в університеті залишається студентське самоврядування. Згідно із Законом України «Про вищу освіту» (ст. 40) студентське самоврядування ХНМУ має юридичну форму діяльності та діє відповідно до Статуту організації. Представники ГО «Студентське самоврядування ХНМУ» входять до складу Вченої ради університету та Вчених рад факультетів, є представниками конференції трудового колективу. Вони беруть активну участь у процесі внутрішнього забезпечення якості, моніторингу та оцінки освітніх програм, рівня викладання навчальних дисциплін. У виші створено всі належні умови для самореалізації студентства, у тому числі й у векторі самоврядності. Студентське самоврядування ХНМУ вільно використовує усі площі, матеріальні та наукові надбання університету для здійснення своїх статутних цілей. Адміністрація університету, у свою чергу, завжди підтримує та допомагає студентству у захисті їх прав та реалізації усіх студентських та громадських ініціатив чи то в сфері навчання й якості навчання, побуті, спорту та відпочинку, чи то розважальних заходів.

Показником активної громадянської позиції студентської молоді університету є організація різнопланових соціальних проєктів, серед яких

«Кейс-рум» – спрямований на розвиток клінічного мислення шляхом моделювання певного клінічного випадку; 15x4 KhNMU, метою якого є популяризація науки серед молоді у найдоступнішому форматі; «Я на відстані, але з тобою» – спрямований на підтримку продуктами малозабезпечених сімей, самотніх людей похилого віку та людей з інвалідністю. «Діалог в темряві» – соціальний експеримент, спрямований на краще розуміння людей, позбавлених зору, тощо. У зв'язку з введенням карантинних обмежень ці заходи відбувалися у вигляді Zoom-конференцій.

Основним із напрямів діяльності студентського самоврядування залишався волонтерський рух, що має багаторічний досвід роботи. У цей карантинний час ГО «Студентське самоврядування ХНМУ» активізувало свою роботу щодо протистояння розповсюдженню COVID-19 та соціальної допомоги нужденним. Студентським самоврядуванням ХНМУ в соцмережах було розміщено інформацію про набір медичних волонтерів для роботи в медичних установах у разі потреби та роботи серед населення. Більш ніж 30 студентів нашого медичного вишу під час пандемії надавали та надають гуманітарну допомогу людям, які перебували у зоні ризику. Продовжив свою діяльність Медичний Call-центр, головною метою якого є підтримка студентів у разі підозри/або захворювання на гостру респіраторну вірусну інфекцію, допомога у визначенні тактики лікування та поради стосовно профілактики захворювання та виконання режиму самоізоляції.

У межах програми протидії актуальним захворюванням були проведені інформаційно-просвітницькі акції у режимі онлайн: до Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом, епілепсією, СНІДом, наркоманією, Всесвітнього дня нирки, Всесвітнього дня боротьби з тютюнопалінням тощо.

Шефський напрямок роботи волонтерів. На платформі ZOOM організований постійний зв'язок із вихованцями загальноосвітньої школи-інтернату для розумово відсталих дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, м. Куп'янськ Харківської області. У такому інтерактивному форматі відбулося привітання з Днем Святого Миколая, з нагоди першого та останнього дзвоників. Команда волонтерів «Era Caritas» відвідували дитячий будинок № 3, Обласну дитячу клінічну лікарню № 1 (ХОКДЛ), міські дитячі лікарні № 16, 17, 35 м. Харків (ХМКДЛ). Цього року, коли заборонений контакт з дітлахами, волонтери університету допомогли персоналу з поточними справами, фарбували та прибирали гральні майданчики. Продовжено реалізацію благодійного проекту «Світ у дитячих долоньках», в рамках цієї акції у грудні та лютому місяцях були проведені благодійні акції «Коробка хоробрості». Чотири коробки з засобами для дитячої гігієни, матеріалами для творчості та розвиваючі ігри були передані малечам.

Незважаючи на обмежувальні карантинні заходи в університеті традиційно двічі на рік було організовано проведення Днів донора з 8 по 13 жовтня 2020 р. та 10 по 12 березня 2021 р. 259 осіб стали донорами вишу.

Продовжено реалізацію проєкту стосовно догляду за місцями поховань видатних представників харківської вищої медичної школи. На цей час під опікою перебувають 72 могили.

Волонтерський сектор університету адаптується до нових обставин та продовжує свою роботу, хоча дійсно дистанційне навчання та карантинні обмеження не надавали протягом звітнього періоду можливостей працювати у повному обсязі та звичному форматі, особливо це стосується паліативної й хоспісної допомоги.

Виховна робота з іноземними студентами. Питання щодо вдосконалення виховної роботи серед студентів V, VI та VII факультетів з підготовки іноземних студентів знаходилися у колі постійної уваги з боку ректорату, кафедральних колективів та відповідних структурних підрозділів цього року з дотриманням карантинних вимог та залученням дистанційного формату роботи.

Відповідно до графіків роботи деканатами були проведені виробничі збори у системі Moodle з метою дати вчасні роз'яснення не тільки питань стосовно навчального процесу та сесії, а також питань щодо охорони праці та навчання, правил безпеки життєдіяльності та протипожежної безпеки. З метою залучення найбільшої кількості студентів до різноманітних заходів університету проводилися онлайн-опитування та анкетування в Google-формах щодо якості освіти, стану здоров'я та місця перебування студентів.

З метою адаптації іноземних студентів кафедрою мовної підготовки іноземних громадян (завідувач – доц. С.О. Краснікова) з урахуванням карантинних обмежень в режимі онлайн були проведені екскурсії «Харків – місто, в якому я живу та навчаюсь».

Слід зазначити, що виховна робота у гуртожитках була також спрямована на підтримання безпечного перебування іноземних студентів, для чого планово було забезпечено чергування. У зв'язку з поширенням коронавірусної інфекції COVID-19 деканами та заступниками деканів факультетів щотижнево було організовано відвідування гуртожитків з метою моніторингу епідемічної ситуації. Проводилися роз'яснення основних положень Закону України «Про правовий статус іноземців», правил внутрішнього розпорядку та додаткові бесіди з профілактики пожежної та санітарно-гігієнічної безпеки.

Студенти факультетів стали активними учасниками заходів, організованих до Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом, святкування 8 Березня, Дня студентів, новорічних свят. Вони взяли активну участь у діяльності Медичного Call-центру для іноземців та гарячої лінії підтримки здоров'я серед студентів й надання консультативної допомоги за телефонами.

В університеті проводилася планомірна та неухильна робота щодо дотримання вимог антикорупційного законодавства, зокрема у питаннях щодо недопущення виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів, а також наявності їх складових відповідно до оновленої редакції Антикорупційної програми Харківського національного медичного університету, затвердженої наказом ХНМУ № 21 від 10.02.2020, і Плану заходів,

спрямованих на запобігання та виявлення корупції на 2020–2021 рр., затвердженого наказом ХНМУ № 543 від 27.12.2019 р. Питання щодо запобігання корупції в університеті оперативно розглядаються на службових нарадах керівного складу, Вченій раді університету, на зустрічах зі студентським активом. До роботи залучено ГО «Студентська рада ХНМУ» та студентський профком університету з метою формування студентської суспільної думки й виховання традиційно правильного рішення ділових (навчальних) відносин. Відповідно до п.21 ч. 2 розділу II Типового положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції, затвердженого наказом Національного агентства від 17 березня 2020 р. № 102/20, була заповнена та зареєстрована за номером 20203902 онлайн-форма щодо оцінювання ефективності уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції за результатами діяльності університету в 2020 р. На цей час в університеті не виявлено фактів, що можуть свідчити про вчинення корупційних правопорушень працівниками університету.

Задіяні інформаційні ресурси – газета «Медичний університет» та вебсайт університету з метою поширення нормативно-правового забезпечення навчально-виховного процесу в університеті щодо запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, питань гендерного насильства та забезпечення рівних прав жінок і чоловіків, а також протидії булінгу та мобінгу в освітньому середовищі.

Фізкультурно-оздоровча діяльність в університеті. Під керівництвом викладачів кафедри фізичного виховання та здоров'я (завідувач – В.В. Шутєєв) проводилася наполеглива робота щодо вирішення основних завдань спортивно-оздоровчої діяльності шляхом створення в університеті умов для вільного вибору студентами виду рухової активності та участі у фізкультурно-оздоровчих заходах за інтересами, оптимізація навчального процесу задля успішного поєднання здобуття освіти за обраною спеціальністю та занять обраним видом спорту.

Відбувалася подальша спеціалізація та індивідуалізація навчально-тренувального процесу студентів для їх підготовки щодо участі у спортивних змаганнях місцевого та загальнонаціонального рівнів з певного виду спорту у 18 секціях спортивної досконалості. Використовувалися 4 спортивні споруди: спортивна зала площею 612 кв. м, гімнастична зала (площа 264 кв. м), тренажерна зала (площа 108 кв. м) за адресою пр. Науки, 4, Спортивна зала (площа 77,1 кв. м) за адресою вул. Трінклера, 6.

У спорті вищих досягнень – на **міжнародному** рівні – студентка 3-го курсу стоматологічного факультету Ірина Третьякова, яка увійшла до складу жіночої команди м. Харкова, посіла 3-тє місце серед змішаних команд Кубка Європи серед юніорів та кадетів зі стрільби з класичного та блочного лука (м. Чатеж (Словенія), 16–22.05.2021).

На **державному** рівні студенти та викладачі кафедри 11 разів ставали призерами:

- ст. викл. кафедри Володимир Поручіков сім разів посів 2-ге місце у чемпіонатах України з гирьового спорту (дворостово, естафета класична, естафета за довгим циклом, класична естафета серед ветеранів);

- Ірина Третьякова – студентка 3-го курсу стомат. ф-ту посіла 1-ше, 2-ге та 3-тє місця на чемпіонаті України та у відкритих Всеукраїнських змаганнях зі стрільби з лука, «Кубок олімпійського чемпіона Віктора Рубана».

На **обласному** та **міському** рівні студенти ХНМУ посіли 8 призових місць:

- Жамжагарян Жорж – студент 5-го курсу IV мед. ф-ту посів по два перших місця у Відкритому кубку м. Харкова та Харківської області і чемпіонаті міста та області з плавання в ластах;

- Максим Парамонов – студент 3-го курсу IV мед. ф-ту серед юніорів посів 2-ге місце у Відкритому чемпіонаті Харківської області з класичного жиму лежачи та 3-тє місце на чемпіонаті Харківської області з класичного пауерліфтингу;

- Ірина Третьякова – студентка 3-го курсу стомат. ф-ту посіла 3-тє місце на Відкритому турнірі зі стрільби з лука у приміщеннях;

- Олексій Рукін – викладач кафедри біологічної фізики та медичної інформатики посів 1-ше місце в змаганнях з легкої атлетики, присвячених Міжнародному жіночому дню 8 Березня, та 3-тє місце в змаганнях з кросу на чемпіонаті м. Харків з кросу «Основ'янська весна».

З нагоди Міжнародного дня спорту відбувся захід «Спорт на благо розвитку та миру». В умовах карантину студенти університету дистанційно долучилися до акції, сфотографувавшись з білими картками. Традиційно на початку навчального року відбувся Всеукраїнський олімпійський урок та Олімпійський тиждень, що сприяв залученню студентської молоді до занять фізичною культурою і спортом. Відбулися змагання з гирьового спорту, жиму лежачи. Також у форматі живого спілкування відбулися зустрічі з видатними спортсменами, тренерами та діячами фізичної культури та спорту.

На виконання Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 р. «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» протягом січня–лютого 2021 р. студенти університету активно долучилися до челенджу «За здоровий спосіб життя!». Протягом місяця студенти викладали фото- та відеоматеріали. У цьому заході взяли участь студенти 1-го та 2-го курсів у кількості 86 осіб. Усі фото- та відеоматеріали були надані до відділення Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України та були висвітлені на офіційній сторінці [Facebook.com/Харківське-обласне-відділення-філія-КФВС-МОН-України-1835737476696413](https://www.facebook.com/Харківське-обласне-відділення-філія-КФВС-МОН-України-1835737476696413).

На честь вшанування ювілею – 125-річчя проведення Міжнародних олімпійських ігор сучасності – в університеті відбулася урочиста церемонія, присвячена відкриттю Меморіальної дошки заслуженому майстру

спорту СРСР, Олімпійському чемпіону з важкої атлетики, випускнику лікувального факультету медичного інституту Ігорю Михайловичу Рибаку. Під час урочистої церемонії відбулася передача прапора Національного олімпійського комітету України університету та відбулося голосування за проектом «Біла картка» – за порозуміння, терпимість, дружбу, повагу та досконалість» (6.04.2021).

За умов карантину не відбулися цього року традиційні змагання – спартакіада серед студентів ХНМУ, спартакіада «Здоров'я» серед співробітників університету та спартакіада серед гуртожитків.

Порівняльна таблиця спортивної досконалості за 2019–2021 рр.

Показники	Навчальні роки	
	2019–2020	2020–2021
Кількість спортивних секцій університету (кількість/види спорту)	18/14	18/14
Міжнародні спортивні змагання, в яких взяли участь студенти та викладачі університету	5	-
Державні та обласні спортивні змагання, в яких взяли участь студенти та викладачі університету	15/28	11/9
– Призери міжнародних спортивних змагань (чемпіони Світу/Європи)	2/2	-/-
– Призери державних спортивних змагань (чемпіони України/ 2-ге та 3-тє місця)	4/11	1/10
– Призери обласних та місцевих спортивних змагань (1-ше місце/ 2-ге та 3-тє місця)	15/13	5/4
Кількість спортивних змагань, проведених в університеті	18	2 (у травні–червні планується проведення 24 змагань)

Естетичне виховання та творча активність студентів. Розширенню горизонту свідомості молодих фахівців і розвитку їх креативних здібностей сприяє активне заняття наших студентів різними видами художньої творчості у Молодіжному центрі ХНМУ, який нараховує 28 творчих гуртків та клубів за інтересами із загальною кількістю учасників понад 500 осіб.

Незважаючи на поширення світової ситуації епідемії коронавірусу, студентське творче життя тривало, й художні колективи Молодіжного центру стали переможцями та лауреатами у Міжнародних, Всеукраїнських та міських дистанційних фестивалях-конкурсах.

Народний аматорський ансамбль народного танцю «Радість» (художній керівник – Маргарита Миронова) у номінації «Народний танець», «Танці народів світу» та «Світлове шоу» 5 разів був удостоєний вищої нагороди гран-прі у Міжнародних фестивалях-конкурсах «Єднаймо світ» (м. Львів), «Paints of the Spanish Sun» (м. Барселона, Іспанія), «Золото Єгипту – 2020» (м. Хургада, Єгипет), «Winter Reval Fest» (м. Таллін, Естонія), у Всеукраїнському фестивалі – конкурсі мистецтв студентів – медиків та працівників лікувальних установ України «Ліра Гіппократа – 2020»

(м. Київ) та 7 разів цей колектив посів 1-ше місце у Міжнародних і Всеукраїнських фестивалях: «Світ талантів – 2020» (м. Кременчук), «Золотий кубок Одеси – 2020» та «Free dance» (м. Одеса), «Осіння Феєрія» (м. Харків), «Самоцвіти – країна безмежних можливостей» (м. Львів), у міському конкурсі художньої самодіяльності «Студентська весна – 2021» (м. Харків).

Танцювальний колектив «Феєрія» у номінації «Народна стилізація», «Танці народів світу» та «Світлове шоу» отримав гран-прі у Всеукраїнському конкурсі «Feedance» (м. Дніпро) та у міському конкурсі художньої самодіяльності «Студентська весна – 2020» (м. Харків).

Ансамбль бального танцю «Art-dance» у номінації «Бальний танець» та «Бально-спортивний танець» двічі посів перші місця у Міжнародному фестивалі-конкурсі «Світ талантів 2020» (м. Кременчук) та Міжнародному шоу-конкурсі «Winter Reva Fest» (м. Таллінн, Естонія). Художній керівник ансамблів «Art-dance» та «Феєрія» – Ксенія Посох.

Ансамбль сучасного танцю «А-FAМ» (художній керівник – Кристина Осіташвілі) у номінації «Сучасний танець» неодноразово ставали призерами та лауреатами Міжнародних фестивалів мистецтв «Золото Єгипту – 2020» (м. Хургада, Єгипет), «Самоцвіти – країна безмежних можливостей» (м. Львів), Всеукраїнського конкурсу «Free dance» (м. Дніпро) та міського конкурсу художньої самодіяльності «Студентська весна – 2020» (м. Харків).

Ансамбль «Грація» у номінації «Сучасний танець» двічі посіли 1-ше місце у Міжнародних фестивалях мистецтв «The best kids fest» (м. Дніпро) та «Золото Єгипту – 2020» (м. Хургада, Єгипет).

Вокальні колективи продемонстрували також свої таланти – «Зоряна» та «Меліса» (художній керівник – Ірина Вус) неодноразово посідали призові місця у міжнародних та міському фестивалях-конкурсах: «Gold Art Fest» (м. Хургада, Єгипет), «Чорноморський бриз» (м. Одеса), «The best kids fest» (м. Дніпро), «Студентська весна – 2020» та «Місто талантів» (м. Харків).

Хоровий колектив «Експресія» в номінації «Хоровий спів» та «Естрадний вокал» отримав Гран-прі на Міжнародному фестивалі-конкурсі «Odessa talent fest» (м. Одеса) та двічі посів перші місця у Всеукраїнському фестивалі-конкурсі мистецтв студентів-медиків та працівників лікувальних установ України «Ліра Гіппократа – 2020» (м. Київ) і у Міжнародному різдвяному фестивалі-конкурсі «Стежками Гоголя» (м. Полтава).

Вокально-інструментальний ансамбль «Атріум» в номінації «Вокально-інструментальні ансамблі» в Міжнародному фестивалі-конкурсі «Чорноморський бриз» (м. Одеса) посів 1-ше місце.

Високий рівень виконавської майстерності продемонстрували й солісти-вокалісти: Ілона Крючкова – тричі отримала Гран-прі в конкурсах «The best kids fest» (м. Дніпро), «Стежками Гоголя» (м. Полтава), «Різдвяна столиця України» (м. Львів). Яскраву реалізацію вокальних здібностей виявили інші вокалісти, що посіли призові місця: Руслан Блудов, Ольга Федоренко, Марина Цимбал, Авівія Буртакова, Єгор Полупан.

Таким чином, можна зробити висновок, що згідно з Концепцією виховної роботи, розроблених в університеті, успішно діють всі без винятку напрямки: національно-патріотичний, соціокультурний (світоглядний), формування здорового способу життя, художньо-естетичний, фізкультурно-оздоровчий. Така спрямованість навчально-виховного процесу побудувала умови для набуття наукового і практичного досвіду та надала можливості стати здобувачам освіти справжніми фахівцями у своїй справі. Діяльність колективів кафедр університету, Наукової бібліотеки, музею історії, ГО «Студентське самоврядування», профспілкової організації та Молодіжного центру університету можна визнати результативною. Уся система виховної роботи стабільно функціонувала протягом звітного періоду в режимі, зумовленому карантинними обмеженнями. Новий формат виховного процесу забезпечив налагодження комунікації щодо реалізації нових форм і методів дистанційної роботи.

Проаналізована робота є свідченням того, що у 2020–2021 н. р. був накопичений певний досвід позааудиторної роботи завдяки комплексному поєднанню традиційних форм виховного процесу з можливостями дистанційного формату. Майбутньою програмою щодо організації планування і проведення виховної роботи в університеті в сучасних мінливих умовах і надзвичайних умовах біологічної небезпеки саме електронні технології лежать в основі організації навчально-виховного процесу в університеті та відкривають перед здобувачами освіти нові перспективи, а саме зможуть формувати у студентів потенціал, який відповідає ХХІ сторіччю: здатність проводити спільну роботу та встановлювати комунікацію, розвиток творчості, критичного мислення та навичок використання інноваційних методів навчання. Тому першочерговими завданнями на наступний навчальний рік є такі:

- враховуючи переваги відеоконтенту, будувати інформаційні ресурси з якісними характеристиками: онлайн-трансляції та відео (промо ролики, цільові та інші тематичні ролики) для формування позитивного іміджу в освітньому просторі, у тому числі міжнародному;
- удосконалити координування студентського волонтерського руху як в рамках організації благодійницьких акцій, так й в напрямку з підготовки загонів медичного волонтерства, який надавав значного іміджевого активу для ХНМУ з 2011 по 2018 рр. Запровадити практику залучення іноземних студентів до цієї роботи;
- підвищити відповідну компетентність співробітників деканатів та осіб на кафедрах університету, які відповідають за організаційно-виховну роботу зі студентами шляхом розширення практики консультативних тренінгів та практик відповідно до сучасних інноваційних педагогічних технологій, проблемно-орієнтованого навчання, використання світового досвіду як складових реформування вищої медичної освіти з метою досягнення високого рівня професійної компетентності лікарів;
- продовжити формування культури академічної доброчесності, що стане головним моральним принципом та елементом організації культури університетської громадськості.

РОЗДІЛ V

ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ КЛІНІЧНИХ КАФЕДР ТА ПІДРОЗДІЛІВ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Лікувально-консультативна робота та клінічна підготовка здобувачів освіти у 2020–2021 н. р проходила у вкрай важких умовах, спричинених як пандемією коронавірусної хвороби COVID-19 у світі та значним погіршенням епідемічної ситуації щодо COVID-19 в Україні, так і сталою проблемою всіх закладів вищої медичної освіти – відсутністю (впродовж 2020 р.) нормативно-правового забезпечення діяльності науково-педагогічних працівників клінічних кафедр університету на клінічних базах та переходом на нові дистанційні форми навчання.

Виходячи з основних завдань вищої медичної школи щодо підготовки висококваліфікованих, конкурентно-здатних молодих спеціалістів, визнаючи те, що на сьогодні одним із важливих факторів якісної підготовки майбутнього лікаря залишається клінічна база клінічної кафедри університету, основна робота була спрямована, перш за все, на подальшу координацію взаємодії та налагодження спільної роботи між клінічними кафедрами університету і закладами охорони здоров'я (клінічними базами) з метою можливості забезпечення практичної складової освітнього процесу з підготовки лікарських кадрів та збереження кількості існуючих клінічних баз, особливо в закладах охорони здоров'я комунальної власності територіальних громад – комунальних некомерційних підприємствах, які з 1 квітня 2020 р. перейшли на фінансування за надані медичні послуги з Національної служби здоров'я України.

У своїй роботі фахівці клінічних кафедр університету керуються цілою низкою таких нормативних документів:

- Закон України «Про вищу освіту»;
- постанова Кабінету Міністрів України від 11.09.2013 № 679 «Про здійснення протягом бюджетного періоду видатків на утримання деяких бюджетних установ одночасно з різних бюджетів»;
- наказ Міністерства охорони здоров'я України від 05.06.1997 р. № 174 (зі змінами) «Положення про клінічний заклад охорони здоров'я»;
- наказ Міністерства охорони здоров'я України від 28.05.1993 р. № 121 (зі змінами) «Про клінічні кафедри та курси»;
- наказ Міністерства охорони здоров'я України від 22.02.2019 р. № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікаря»;
- наказ Міністерства охорони здоров'я України від 12.05.2020 р. № 1106 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України»;
- закон України «Про внесення змін до Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо удосконалення надання медичної допомоги»;
- закон України від 03.07.2020 р. № 749-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань організації освітнього процесу у сфері охорони здоров'я»;

– Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2020 р. № 1337 «Про затвердження Положення про організацію освітнього процесу у закладах охорони здоров'я за участю науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, що здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти у сфері охорони здоров'я», яка визначає основні засади організації освітнього процесу ЗВМО, що реалізують освітні програми вищої та післядипломної освіти в галузі знань «Охорона здоров'я», на клінічних кафедрах за участю науково-педагогічних працівників»;

– наказ МОЗ України від 15.01.2021 р. № 253 «Про затвердження форми погодження керівника закладу охорони здоров'я на надання медичної допомоги пацієнту науково-педагогічними працівниками»;

– наказ МОЗ України від 19.01.2021 р. № 74 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України».

Лікувально-консультативна робота та клінічна підготовка студентів, лікарів-інтернів здійснюється в університеті на 48 клінічних кафедрах, які розміщуються на 131 клінічній базі у 81 закладі охорони здоров'я і спеціалізованих медичних закладах Харківської області і міста Харкова та 3 науково-практичних медичних центрах університету. Укладено 131 договір про співпрацю з базовими закладами охорони здоров'я, в яких відображені закріплені за клінічними кафедрами приміщення та їх площа (табл. V.1).

**Таблиця V.1 – Лікувально-профілактична діяльність.
Розташування клінічних кафедр ХНМУ**

Лікувально-профілактичні заклади	Кількість закладів	Кількість договорів	Кількість клінічних кафедр	Ліжковий фонд відділень, який використовується в навчальному процесі	Загальна площа, яку займають клінічні кафедри (м ²)
Лікувальні заклади обласного підпорядкування	24	49	30	3 877	8 016,15
Лікувальні заклади міського підпорядкування	24	35	25	2 307	3 039,29
Інститути НАМН України	7	11	10	1 062	546,16
Відомчі лікувальні заклади	3	9	8	355	210,0
Приватні медичні центри	23	27	23	52	663,2
Всього:	81	131	48	7 653	12 474,8
Науково-практичні медичні центри університету (університетські клініки)	3	–	16	270	4477,6

На базах клінічних кафедр та університетських клінік лікувальну роботу виконують 637 співробітників клінічних кафедр та 97 лікарів університетських клінік. Потужний потенціал професорсько-викладацького складу клінічних кафедр складають 115 професорів, 259 доцентів та 263 асистенти (табл. V.2).

**Таблиця V.2 – Лікувально-профілактична діяльність.
Кількість співробітників університету,
причетних до лікувальної справи та його характеристика**

Кількість співробітників клінічних кафедр та університетських клінік, причетних до лікувальної роботи	734
Професорсько-викладацький склад клінічних кафедр:	
професори	115
доценти	259
асистенти	263
Лікарі університетських клінік	97
Кількість осіб з числа професорсько-викладацького складу, які мають певні кваліфікаційні категорії:	
всього	637
у т. ч. вищу	401
першу	94
другу	65
без категорії	77

Відповідно до затвердженого плану організації підвищення кваліфікації та перепідготовки спеціалістів університету на 2020–2021 н. р. курси з підвищення кваліфікації пройшли 370 співробітників університету, з яких фахову спеціалізацію пройшли 28 співробітників; підтвердили сертифікат лікаря спеціаліста – 39; підвищили кваліфікацію на циклах тематичного вдосконалення – 303.

Усі викладачі клінічних кафедр мають сертифікати лікаря-спеціаліста або посвідчення з присвоєнням кваліфікаційної категорії з відповідних профільних спеціальностей. На 01.07.2021 р. мають кваліфікаційну категорію: вищу – 401 співробітник клінічних кафедр, що складає 63 %, першу – 94 (14,8 %), другу – 65 (10,2 %), сертифікат лікаря-спеціаліста мають 77 співробітників, що складає 12 % від загальної кількості працівників.

Професори та доценти згідно з графіком проводили клінічні обходи хворих, консультативні прийоми та огляди хворих у стаціонарних відділеннях клінічних баз. Виконувався значний обсяг організаційно-методичної роботи: рецензії історій хвороб, робота в експертних та атестаційних комісіях, проведення конференцій та ін. Значна лікувально-профілактична робота здійснювалася викладачами клінічних кафедр під час літньої виробничої практики. За рік проведено 936 науково-практичних конференцій, зроблено 475 доповідей на «Дні спеціаліста» та 461 – на засіданнях асоціацій за фахом (табл. V.3).

**Таблиця V.3 – Лікувально-профілактична діяльність.
Консультативна та організаційно-методична робота співробітників
клінічних кафедр ХНМУ у 2019–2020/2020–2021 н. р.**

Перелік форм роботи	Навчальні роки	
	2019–2020	2020–2021
Показові обходи	2362	1558
Показові операції	840	1060
Виклики по санітарній авіації	100	40
Участь у «днях спеціаліста»	773	475
Участь у роботі обласних асоціацій (за фахом)	558	461
Клінічні конференції	938	475
Клініко-паталогоанатомічні конференції	276	255
Реферативні конференції	564	404
Науково-практичні конференції	429	986
Лекції для лікарів	974	563

Клініцистами університету була проведена достатня інформаційно-просвітницька робота, спрямована на підвищення обізнаності та компетентності громадян щодо діяльності системи охорони громадського здоров'я на центральному та місцевому рівнях. Зокрема, проводилась роз'яснювальна робота з питань профілактики захворювань, пропаганди здорового способу життя, планування сім'ї тощо.

З початком пандемії коронавірусної хвороби науково-педагогічні працівники кафедр інфекційних хвороб університету першими були задіяні у наданні медичної допомоги хворим на COVID-19 на клінічній базі кафедри. Фахівці кафедри брали участь у лікуванні та консультуванні хворих, нічних чергуваннях у відділеннях лікарні. За активною участю співробітників кафедри інфекційних хвороб розроблено уніфікований локальний протокол для лікування пацієнтів із гострою респіраторною хворобою COVID-19 з урахуванням рівня етапності надання медичної допомоги та тяжкості перебігу захворювання. Створено практичні рекомендації для сімейних лікарів щодо лікування нової коронавірусної хвороби залежно від ступеня тяжкості, розписані критерії тяжкості та показання до госпіталізації. Поряд з цим, співробітники кафедр постійно надають консультативну допомогу лікарям усіх спеціальностей у лікувально-профілактичних закладах м. Харкова та Харківської області, також проводяться тренінги для лікарів щодо використання ЗІЗ, діагностики і лікування коронавірусної хвороби, навчальні семінари та вебінари для медичних працівників (більше 45 протягом 2021 р.).

На хвилі коронавірусної хвороби (COVID-19), враховуючи стрімке збільшення хворих, які мали тяжкий перебіг хвороби, зростання летальних випадків, до цієї роботи були додатково залучені науково-педагогічні працівники клінічних кафедр університету різного профілю, які взяли активну участь у наданні медичної допомоги хворим на COVID-19. Співробітники кафедр медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії протягом року на клінічних базах кафедри проводили регулярні (в режимі онлайн) майстер-класи для молодшого, середнього медичного

персоналу, лікарів-інтернів та лікарів будь-яких спеціальностей (хірурги, травматологи, терапевти та ін.). Також надавали практичну допомогу закладам охорони здоров'я. У квітні цього року чотирьох співробітників кафедри було направлено для роботи у реанімаційному відділенні КНП «Міська клінічна багатопрофільна лікарня № 17» ХМР.

У зв'язку з підвищенням епідеміологічних ризиків коронавірусної хвороби, необхідністю постійного моніторингу епідемічної ситуації в Харківському регіоні науково-педагогічні працівники кафедри епідеміології взяли активну участь у розробці ефективних протиепідемічних та профілактичних заходів, прогнозуванні розповсюдженості хвороби. Співробітники кафедри епідеміології в якості експертів надають консультативну допомогу МОЗУ та Центру громадського здоров'я (ЦГЗ) щодо оцінки поточної епідемічної ситуації стосовно COVID-19 в Україні, порівняння ситуації з іншими країнами, прогнозування динаміки та розвитку епідемічного процесу COVID-19. У рамках заходів ВООЗ та МОЗУ продовжується робота з проведення навчальних тренінгів для мобільних бригад та пунктів щеплень щодо організації та проведення профілактичних щеплень проти COVID-19. Проводиться консультативна підтримка підготовлених вакцинаторів щодо особливостей застосування різних вакцин, протипоказань та небажаних подій після імунізації, тривалості та напруженості імунної відповіді, тестування напруженості поствакцинального імунітету.

Клініцисти університету провели достатню інформаційно-просвітницьку роботу серед медичних працівників, працівників закладів освіти щодо необхідності вакцинації проти COVID-19, небажаних подій після імунізації, особливостей поточної епідемічної ситуації, циркулюючих штамів, профілактичних та протиепідемічних штамів тощо. Для населення Харківської області через ЗМІ проводиться роз'яснювальна та просвітницька робота щодо епідемічної ситуації стосовно COVID-19, факторів ризику, проведення вакцинації та інших профілактичних заходів.

Протягом 2020–2021 н. р. фахівці профільних кафедр університету брали участь у практичному виконанні завдань протокольних рішень засідань Робочої групи ХОДА для напрацювання пропозицій щодо вирішення актуальних питань протидії поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19 та проведення кампанії з вакцинації на території Харківської області.

Виходячи з основних завдань, які стоять перед клініцистами університету, лікувальна робота клінічних кафедр університету у 2020–2021 н. р., перш за все, була спрямована на розробку, сумісно з лікарями клінічних баз, нових і удосконалення існуючих методів та засобів профілактики, діагностики і лікування найпоширеніших, а також соціально значущих захворювань.

У 2020 р. видано 31 інформаційний лист клінічними кафедрами: внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 5; стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої

хірургії та імплантології – 5; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 4; психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи – 5; гігієни та екології № 2 – 2; інфекційних хвороб – 2; акушерства та гінекології № 1 – 2; внутрішньої медицини № 1 – 1; дерматології, венерології і СНІДу – 1; пропедевтики педіатрії № 2 – 1; ортопедичної стоматології – 1; стоматології – 1; травматології та ортопедії – 1.

За 6 міс 2021 р. направлено та видано 9 інформаційних листів кафедр: епідеміології – 3; стоматології – 2; акушерства та гінекології № 2 – 1; внутрішньої медицини № 1 – 1; загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб – 1; травматології та ортопедії – 1.

У 2020 р. для включення до Переліку наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я, підготовлено 35 пропозицій від клінічних кафедр: психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи – 14; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 5; інфекційних хвороб – 3; внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 2; внутрішньої медицини № 3 та ендокринології – 2; дерматології, венерології і СНІДу – 1; внутрішньої медицини № 1 – 1; травматології та ортопедії – 1; дитячої хірургії та дитячої анестезіології – 1.

У 2020 р. отримано 66 патентів клінічними кафедрами: психіатрії, наркології та медичної психології – 8, із них 1 на винахід; клінічної фармакології – 6; акушерства та гінекології № 2 – 4; хірургії № 2 – 4; акушерства та гінекології № 1 – 3; внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 3; інфекційних хвороб – 3; гістології, цитології та ембріології – 2, з них 1 на винахід, внутрішньої медицини № 3 та ендокринології – 2; дитячих інфекційних хвороб – 2; медичної та біологічної хімії – 2, із них 2 на винахід; офтальмології – 2; стоматології – 2; хірургії № 1 – 2.

По одному патенту отримано: на винахід – кафедрами дерматології, венерології та СНІДу; пропедевтики педіатрії № 2; на корисні моделі – кафедрами акушерства, гінекології та дитячої гінекології; внутрішньої медицини № 1; дерматології, венерології та косметичної медицини; екстреної та невідкладної медичної допомоги, загальної та клінічної патофізіології ім. Д.О. Альперна, ортопедії та травматології; неврології № 1; неврології № 2; педіатрії № 1 та неонатології; пропедевтики внутрішньої медицини № 1; пропедевтики педіатрії № 1; судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса; терапевтичної стоматології; фізіатрії; хірургії № 3.

У 2020 р. до Укрпатенту було направлено 41 заявку (7 – на винаходи та 34 – на корисні моделі) клінічними кафедрами: інфекційних хвороб – 7, із них 3 на винахід; психіатрії, наркології та медичної психології – 6, із них 1 на винахід; хірургії № 2 – 3; акушерства та гінекології № 1 – 2; акушерства та гінекології № 2 – 2; внутрішньої медицини № 3 та ендокринології – 2; стоматології – 2.

По одній заявці направлено на винахід клінічними кафедрами: дерматології, венерології та СНІДу; медичної та біоорганічної хімії; ортопедичної стоматології; на корисні моделі кафедрами: акушерства, гінекології та дитячої гінекології; внутрішньої медицини № 1; внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої; гістології, цитології та ембріології, екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології; епідеміології, мікробіології, вірусології та імунології ім. Д.П. Гриньова; неврології № 2; патологічної анатомії; педіатрії № 1 та неонатології; судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса; терапевтичної стоматології.

За 6 міс 2021 р. отримано 8 патентів (3 – на винаходи та 5 – на корисні моделі) кафедрами: інфекційних хвороб – 4. По одному патенту отримано: на винахід – кафедрами анатомії людини, внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої; акушерства, гінекології та дитячої гінекології; на корисні моделі – хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії.

За 6 міс 2021 р. до Укрпатенту направлено 15 заявок (9 – на винаходи та 6 – на корисні моделі) кафедрами: гістології, цитології та ембріології – 4, внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 2, із них 2 на винахід. По одній заявці направлено на винахід кафедрою медичної та біоорганічної хімії, на корисні моделі кафедрами мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова, онкології.

За 6 міс 2021 р. найбільшу кількість патентів отримала кафедра інфекційних хвороб – 4. За цей же період найбільшу кількість заявок до Укрпатенту направлено кафедрами: гістології, цитології та ембріології – 4, внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 2, із них 2 на винахід.

У 2020 р. отримано 19 авторських свідоцтва кафедрами: педіатрії № 1 та неонатології – 5; внутрішньої медицини № 3 та ендокринології – 2; гігієни та екології № 2 – 2; ортопедичної стоматології – 2; епідеміології – 2; стоматології дитячого віку та імплантології – 2; громадського здоров'я та управління охороною здоров'я – 1; стоматології – 1; педіатрії № 2 – 1; загальної практики – сімейної медицини – 1.

За 6 міс 2021 р. отримано 12 авторських свідоцтв кафедрами: внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 3; стоматології дитячого віку та імплантології – 3; ортопедичної стоматології – 2; гігієни та екології № 2 – 1; загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб – 1; пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки – 1; пропедевтики педіатрії № 1 – 1.

Для реєстрації авторського права направлено 27 заяв кафедрами: педіатрії № 1 та неонатології – 5; внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 3; гігієни та екології № 2 – 3, клінічної лабораторної діагностики – 3; пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки – 3; стоматології дитячого віку та

імплантології – 3; громадського здоров'я та управління охорони здоров'я – 2, ортопедичної стоматології – 2; внутрішньої медицини № 1 – 1; загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб – 1; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 1.

Таблиця V.4 – Лікувально-профілактична діяльність. Динаміка високоефективних форм впровадження у 2018–2019/2020–2021 н. р.

Форми впровадження	Навчальні роки		
	2018–2019	2019–2020	2020–2021
Інформаційні листи	48	48	40
Нововведення	85	78	35

Науково-практичні медичні центри як навчальні бази університету проводять роботу, спрямовану на надання спеціалізованої, високоспеціалізованої медичної допомоги та створення оптимальних умов для підготовки студентів, інтернів, магістрів, клінічних ординаторів, аспірантів, докторантів, підвищення кваліфікації лікарів.

Робота клінічних підрозділів університету

Навчально-науковий медичний центр «Університетська клініка» Харківського національного медичного університету (до 11.05.2021 р. – Навчально-науковий медичний комплекс «Університетська клініка» Харківського національного медичного університету) є відокремленим підрозділом для виконання лікувально-діагностичної, навчальної та науково-дослідної роботи.

На базі ННМЦ «УК» ХНМУ наукову, навчальну та лікувальну роботу проводять співробітники 11 клінічних кафедр університету: 1) урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза; 2) хірургії № 1; 3) загальної практики – сімейної медицини; 4) спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії; 5) неврології № 2; 6) психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи; 7) хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії; 8) клінічної лабораторної діагностики; 9) оториноларингології; 10) радіології та радіаційної медицини; 11) кафедра онкології.

ННМЦ «УК» ХНМУ у своєму складі має стаціонар на 190 ліжок (40 – неврологічного профілю, 30 – терапевтичного профілю, 24 – ендокринологічного відділення (метаболічних розладів), 25 ліжок ортопедично-травматологічного відділення, 20 – відділення малоінвазивної хірургії, 45 – центру комбінованих методів лікування онкологічних захворювань, 6 – анестезіології, реанімації та інтенсивної терапії і діагностично-консультативної поліклініки).

Показники діяльності Навчально-наукового медичного центру «Університетська клініка» ХНМУ за 2020–2021 н. р.

Кількість пролікованих хворих за рік – 18 930, кількість пролікованих у середньому одним лікарем за рік – 430, виконано чергувань по стаціо-

нару за рік – 365. Кількість проведених діагностично-лікувальних маніпуляцій та досліджень – 7 737. Проконсультовано – 64 695, кількість проконсультованих хворих на одного консультанта – 1 470. Виконано у клінічній лабораторії – 162 641 досліджень, з них клінічних – 28 777, біохімічних – 62 981, імунологічних – 5 654. Проведено оперативних втручань: амбулаторних – 0, стаціонарних – 778 (станом на 25.06.2021 р.), з них високоспеціалізованих (високотехнологічних) – 778, кількість операцій на одного оперуючого – 52.

На базі клініки проводиться 11 багатоцентрових клінічних досліджень. Власне на базі клініки проведені 1 науково-практична конференція, 1 майстер-клас. Подовжено всі договори про науково-практичне співробітництво, з них 4 – із закордонними партнерами. Співробітники клініки взяли участь у 4 міжнародних наукових форумах, 12 міжнародних симпозіумах, 8 міжнародних конгресах, 3 міжнародних телемостах, 1 міжнародному з'їзді, більш ніж 75 міжнародних конференціях та інших заходах різного рівня.

Розпочате у 2019 р. впровадження єдиної медичної інформаційної системи «Simplex Med» продовжувалося у звітний період: придбані та впроваджені ще 7 робочих місць, з них частина в стаціонарі, частина в діагностично-консультативній поліклініці. Ще на 15 робочих місцях проводиться навчання співробітників у тестовому режимі, до появи можливості придбання. Впровадження медичної інформаційної системи відкриває можливості для створення у перспективі навчальних центрів медичної інформатики та телемедицини.

Проводилися розпочаті у 2019–2020 н. р. освітні програми для лікарів: «Школа психофармакології», «Пропедевтика психіатрії», «Навчальний курс хірургії хребта» з включенням в програму онлайн-трансляцій та елементів дистанційного навчання.

Лікувальна діяльність Науково-дослідного інституту гігієни праці та профзахворювань ХНМУ (Інститут). У 2020–2021 н. р. реалізовано право Інституту на профілактичне і клінічне обслуговування 5 областей України (Харківська, Полтавська, Сумська, Миколаївська, Херсонська; підконтрольні державні зони Донецької та Луганської областей). На базі клініки Інституту гігієни праці та професійних захворювань продовжена робота з надання високоспеціалізованої допомоги з діагностики, лікування, вирішення експертних питань, які пов'язані з встановленням зв'язку захворювання з умовами праці у осіб, які працюють у шкідливих умовах, а також як навчальної бази для підвищення кваліфікації лікарів відповідного профілю і підготовки студентів університету. За 2020–2021 н. р. у клініці проліковано – 844 хворих, проконсультовано – 7 464, в т. ч. 352 з інших областей. На базі клініки створено «Центр реабілітації медичних працівників перехворілих на COVID-19», основним завданням якого є проведення лікування і реабілітації медичних працівників, які перехворіли на COVID-19 та мають ускладнення хвороби.

Діяльність Університетського стоматологічного центру. В Університетському стоматологічному центрі в умовах певних карантинних обмежень співробітниками центру у співпраці з фахівцями клінічних кафедр було забезпечено надання висококваліфікованої стоматологічної допомоги населенню з використанням сучасних технологій діагностики, лікування, протезування та відновно-реконструктивних втручань. У 2020–2021 н. р. проліковано – 19 714 хворих, проконсультовано – 8633. У рамках благодійної програми «Від щирого серця», яка діє у Харківському національному медичному університеті на базі УСЦ з 2015 р., відбулася запланована акція з безкоштовного встановлення імплантів двома учасникам бойових дій.

З метою забезпечення лікувального та учбового процесів центр оснащено сучасним Цифровим комп'ютерним томографом та іншим сучасним обладнанням, що використовується як у навчальній, так і лікувальній роботі.

Університет не тільки оснащує новітнім обладнанням свої структурні клінічні підрозділи: у рамках покращення співробітництва між клінічними кафедрами та їх клінічними базами було закуплене та передано до КНП ХОР «Обласна дитяча клінічна лікарня № 1» сучасне хірургічне обладнання для спільного практичного використання фахівцями кафедри дитячої хірургії та дитячої анестезіології та співробітниками лікарні.

Сучасні тенденції розвитку медичної освіти пред'являють все більш високі вимоги до клінічної підготовки майбутнього лікаря, для забезпечення необхідного рівня професійних компетенцій не тільки завдяки теоретичній підготовці, а й навчанню студентів, лікарів-інтернів у практичних умовах – на базі установ практичної охорони здоров'я.

Практичне навчання студентів, як вид навчальної діяльності, повинен бути спрямований на формування, закріплення, розвиток практичних навичок і компетенцій в процесі виконання певних видів робіт, пов'язаних з майбутньою професійною діяльністю.

Тому в подальшому лікувально-консультативну діяльність клінічних кафедр разом із навчальною, науковою та виховною роботою необхідно зосередити, перш за все, на визначенні пріоритетів у наданні лікувально-діагностичної допомоги науково-педагогічними працівниками на клінічній базі, щоб бути цікавими закладу охорони здоров'я, сумісно з керівництвом клінічних баз розробляти нові підходи для підвищення якості та ефективності спільної роботи клінічних кафедр і профільних відділень закладів охорони здоров'я, проводити виконання спільних наукових та практичних робіт з лікарями клінічних баз, брати більш активну участь у впровадженні нових технологій лікування з метою підвищення якості медичного обслуговування на клінічних базах, суттєво збільшити частину викладання практичних навичок у «ліжка хворого» та у присутності здобувачів освіти, бути важливою складовою діяльності закладу, проводити більш дієву роботу щодо ознайомлення керівників закладів охорони здоров'я, які є клінічними базами кафедр, з існуючими освітніми програмами, їх викладанням, проведенням аналізу тощо.

РОЗДІЛ VI

ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

Адміністративно-господарськими службами університету постійно здійснюється забезпечення університету матеріально-технічними ресурсами та усіма видами комунальних послуг. Проводиться наполеглива робота, що спрямована на поліпшення умов для навчання, плідної праці, поліпшення побутових та інших умов проживання студентів та роботи співробітників університету. Всі заходи, що плануються до виконання, у попередньому обговорюються та проходять затвердження на засіданнях ректорату та Вченої ради університету.

Свою діяльність у цьому напрямку університет здійснює на підставі перспективного плану розвитку матеріальної бази університету, вимог нової Концепції розвитку закладу до 2025 р. Основною метою стратегічного планування університету є підвищення його конкурентоспроможності на освітньому, медичному і науковому просторі країни та зарубіжжя, зростання престижу та просування його лідерства у зазначених галузях. Ця мета може бути реалізована за рахунок забезпечення навчального та лікувального процесів в університеті найсучаснішими інноваційними технологіями та обладнанням, а також впровадження заходів щодо енергозбереження. Господарська діяльність університету базується на Господарському кодексі України.

Університет має на балансі 9 навчальних корпусів, загальна площа яких становить 61 106,4 м², а саме:

- головний навчальний корпус (пр. Науки, 4) – 15 618,9 м²;
- корпус «А» (пр. Науки, 4) – 5 028 м²;
- корпус «Б» (пр. Науки, 4) – 4 400 м²;
- учбово-лабораторний корпус (пр. Науки, 4) – 10 031,5 м²;
- анатомічний корпус (вул. Сумська, 39) – 3 165 м²;
- корпус кафедри медицини катастроф та військової медицини (вул. Трінклера, 12) – 2 972,0 м²;
- корпус каф. епідеміології (вул. Трінклера, 12) – 3 195 м²;
- НДІ гігієни праці та професійних захворювань (вул. Трінклера, 6) – 10 205,5 м²;
- Університетський стоматологічний центр (пр. Перемоги, 51) – 6 490,3 м²;
- Медичний коледж ХНМУ (вул. Ігоря Муратова, 11) – 2416,1 м².

У т. ч. відокремлений структурний підрозділ Навчально-науковий медичний центр «Університетська клініка ХНМУ» (вул. Текстильна, 4) – 13910,5 м².

Крім того, у власності університету 6 студентських гуртожитків загальною площею 33022,7 м² (житловою площею 14 861,1 м²), кількістю ліжко-місць у гуртожитках – 2 076, та міжвузівський сімейний гуртожиток

площею 1176,5 м², житловою площею 550 м². Гуртожитки університету повністю забезпечені твердим та м'яким інвентарем, який постійно оновлюється. Крім того на балансі університету знаходяться житлові приміщення по вул. Плеханівській, 57 – площею 683,5 м², та по вул. 23 Серпня, 2 – площею 187,5 м².

Також університету належить спортивно-оздоровчий табір «Медик» площею 891,0 м².

Дві будівлі університету є пам'ятками архітектури місцевого значення, а саме:

– будівля Науково-дослідного інституту гігієни праці та професійних захворювань (вул. Трінклера, 6) – охоронний № 42 «Списку пам'яток архітектури», затверджений рішенням Харківського облвиконкому від 30.04.1980 р. № 334;

– головний навчальний корпус (пр. Науки, 4) – охоронний № 37 «Списку пам'яток архітектури», затверджений рішенням Харківського облвиконкому від 30.04.1980 р. № 334.

Навчально-науковий процес забезпечується усім необхідним. Книжковий фонд бібліотеки проходить постійне оновлення.

У 2020–2021 н. р. з метою створення сучасного навчального простору в університеті було заплановано, проведено та розпочато реконструкцію та виконано роботи за категорією «капітальний ремонт» кафедр, навчальних та інших приміщень на загальну суму 10 млн 674 тис. грн (табл. VI.1).

Таблиця VI.1 – Господарське забезпечення. Перелік приміщень університету, де проводився капітальний ремонт у 2020–2021 н. р.

№ з/п	Приміщення університету
1	Приміщення 1-го поверху учбового корпусу (пр. Науки, 4)
2	Клас віртуальної реальності у будівлі учбового корпусу анатомії людини (вул. Сумська, 39)
3	Облицювання стін холу 3-го поверху УЛК (пр. Науки, 4)
4	Фасад у вісях 4-1/М з заміною віконних блоків гуртожитку № 5 (вул. Ціліноградська, 50-А)
5	Благоустрій території ХНМУ (пр. Науки, 4)
6	Приміщення загального використання 2 поверху гуртожитку № 2 (пр. Перемоги, 51)
7	Приміщення 3-го поверху учбового корпусу «А» (пр. Науки, 4)
8	Приміщення лабораторії клінічних навичок з сімейної медицини ННІ ЯО 4-го поверху УЛК (пр. Науки, 4)

Крім того у 2020–2021 н. р. проводився поточний ремонт приміщень різноманітного призначення з метою їх підтримання, що проходить по категорії поточного ремонту на суму 427417,87 грн.

Також, враховуючи останні тенденції та напрями, за якими розвивається сучасна медична освіта та за планами розвитку навчальної бази університету, продовжується придбання сучасних фантомів, симуляційного

обладнання та тренажерів для ННІ ЯО та кафедр університету. Було значно розширено інтерактивну складову обладнання та матеріалів навчального призначення. Меж іншим було придбано систему інтерактивну для вивчення «Внутрішніх хвороб» з можливістю підключення 10 (десяти) робочих місць (Interactive system for the study of «Internal diseases»). Розширився перелік навчального обладнання у симуляційних класах ННІ ЯО ХНМУ. Крім обладнання отриманого у рамках Україно-Швейцарського проєкту ННІ ЯО ХНМУ у 2020–2021 н. р. отримав такі тренажери та моделі:

1. Біонічний гібридний симулятор.
2. Гібридний симулятор для аускультатії звуків серця, легень та кишечника – 5 од.
3. Модель для надання допомоги (прийом Геймліха) – 2 од.
4. Тренажер кріотиреотомії.
5. Тренажер обстеження передміхурової залози.
6. Модель сидниць для внутрішньом'язових ін'єкцій з контролем.

Протягом останнього часу посилена робота щодо оснащення учбових аудиторій сучасною інтерактивною апаратурою, що дозволяє значно поліпшити навчальний процес та проводити навчання та інші освітні та наукові заходи навіть у режимі відеоконференцій. До початку нового навчального року пройшло оновлення комп'ютерної техніки, медичного обладнання та меблів як для навчального процесу, так і для гуртожитків.

Університет постійно проводить роботу із забезпечення режимів максимальної економії енергоресурсів. Для обліку паливно-енергетичних ресурсів об'єкти університету укомплектовано сучасними приладами обліку теплової енергії, гарячої та холодної води, газу і електричної енергії.

При виконанні ремонтних робіт на системах опалення та приборах обігріву об'єктів університету обов'язково установлюються регулятори температури.

У звітному році продовжувалась велика робота щодо переведення всіх навчальних та інших потреб університету на дистанційну форму роботи. Це стосувалось придбання необхідних технічних та інших засобів, у т. ч. зв'язку, підтримки на високому рівні якості операційних систем та комунікативних засобів університету.

ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Університет проводить цілеспрямовану роботу з планування фінансово-господарської діяльності відповідно до затверджених МОЗ України кошторисів та керуючись законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Бюджетним кодексом України, Статутом Харківського національного медичного університету та іншими нормативно-правовими актами.

Кошториси надходжень і видатків університету розробляються та виконуються відповідно до постанови КМУ від 28.02.2002 р. № 228 «Про порядок складання, розгляду, затвердження та основних вимог до використання кошторисів бюджетних установ». Результати фінансово-

господарської діяльності університету та фінансові плани обговорюються на засіданнях ректорату, Вченої ради та на конференціях трудового колективу. Дохідна частина загального фонду – це виділені державою асигнування на підготовку кадрів, лікувальну та наукову діяльність. Спеціальний фонд наповнюється за рахунок надходжень структурних підрозділів університету, отриманих від надання освітніх, наукових та інших послуг.

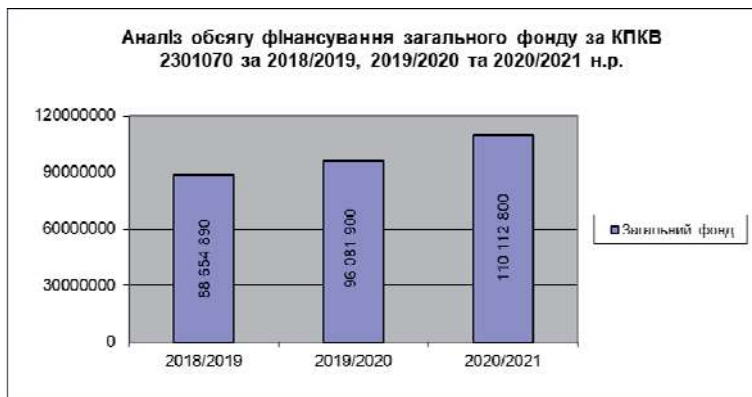
У 2021 р. відбулося певне зростання надходжень до загального фонду бюджету університету порівняно з попереднім роком за всіма програмами. Вперше розподіл коштів за програмою 2301070 «Підготовка і підвищення кваліфікації кадрів у сфері охорони здоров'я, підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів закладами фахової передвищої та вищої освіти» відбувався відповідно до формули розподілу видатків Державного бюджету на вищу освіту між закладами вищої освіти, затвердженої постановою КМУ від 24.12.2019 р. № 1146 «Про розподіл видатків державного бюджету між закладами вищої освіти на основі показників їх освітньої, наукової та міжнародної діяльності». Завдяки розподілу за формулою, університет мав можливість в 2021 р. виділити кошти на часткову оплату комунальних послуг та енергоносіїв.

Із загального фонду Державного бюджету України на утримання університету за програмою 2301070 «Підготовка і підвищення кваліфікації кадрів у сфері охорони здоров'я, підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів закладами фахової передвищої та вищої освіти» надійшло в 2020–2021 н. р. 110,1 млн грн, що порівняно з попереднім 2019–2020 н. р. більше на 14,6 % (надходження 2019–2020 н. р. склали 96,1 млн грн). Основна частина коштів – 98,2 % загального фонду використана на заробітну плату з нарахуваннями та виплату стипендій.

Порівняльний аналіз обсягу державного бюджетного фінансування наведено на діаграмі. У цьому році бюджетне фінансування складало:

- заробітна плата з нарахуваннями – 84,3 млн грн;
- компенсація за харчування студентам із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування – 594,5 тис. грн;
- компенсація випускникам із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування – 43,8 тис. грн;
- оплата комунальних та інших послуг – 1,3 млн грн;
- стипендія та інші поточні трансферти – 23,8 млн грн.

Враховуючи той факт, що бюджетні асигнування загального фонду не покривають в повному обсязі видатки університету, які необхідні для організації навчального процесу студентів, що навчаються за державним замовленням, значна увага при формуванні бюджету університету у 2020–2021 н. р. приділялась збільшенню надходжень до спеціального фонду.

У зв'язку з тим, що фінансування закладів, які підпорядковані МОН краще, ними проводиться демпінгування вартості навчання студентів, які навчаються за кошти фізичних та юридичних осіб, що порушує правила справедливої конкуренції. Введення в дію постанови КМУ від 03.03.2020 р. № 191 «Деякі питання запровадження індикативної собівартості» змусило заклади вищої освіти МОН, які здійснюють підготовку студентів за тими ж напрямками, що і наш університет, поетапно підвищувати вартість навчання, але на сьогодні цього недостатньо, щоб конкурувати на рівних умовах.

Зважаючи на зростання впливу негативних чинників (пандемія, демографічна криза, конкуренція на ринку освітніх послуг в Україні та світі, зміна підходів до фінансування освіти, зниження платоспроможності вітчизняних та зарубіжних здобувачів освіти, поширення міфів про доступність якісної і дешевої дистанційної освіти тощо), розраховувати на стабільність контингенту студентів (а відтак – і на забезпечення фінансування) не може жоден університет.

Слід зауважити, що останнім часом в Україні є тенденція щодо зменшення кількості студентів, в тому числі і в медичній сфері. Так, на спеціальність «Медицина» до всіх закладів вищої освіти, які здійснюють підготовку за цим напрямом, було зараховано:

- за державним замовленням в 2019 р. – на перший курс 3 412 осіб, тоді як в 2020 р. – 3 266;

- вітчизняних громадян, які виявили бажання і пройшли відбір на навчання за кошти фізичних та юридичних осіб, в 2019 р. – 595 осіб, в 2020 р. лише 298 (50 % від попереднього року).

Найбільше першокурсників за спеціальністю «Медицина» було зараховано за контрактною формою навчання до Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця – 64 особи, друге та третє місце розділили ХНМУ та Запорізький державний медичний університет – по 35 вступників до кожного. Причиною цього є зменшення народжуваності в Україні, підвищення конкурсного балу, можливість українців навчатися за кордоном. Тому залучення на навчання іноземних громадян для більшості закладів вищої освіти – основне джерело сталого розвитку.

Незважаючи на непросту соціально-політичну та економічну ситуацію в країні, поглиблення економічної кризи, зниження платоспроможності вітчизняних та іноземних здобувачів освіти, недофінансування основних видатків за рахунок загального фонду бюджету, програми і плани, що приймалися на цей рік, було виконано.

Зростання надходжень за спеціальним фондом порівняно з минулим роком склало 11,6 %. Динаміку надходжень університету за спеціальним фондом за 2018–2019, 2019–2020 та 2020–2021 н. р. надано на *діаграмі*.

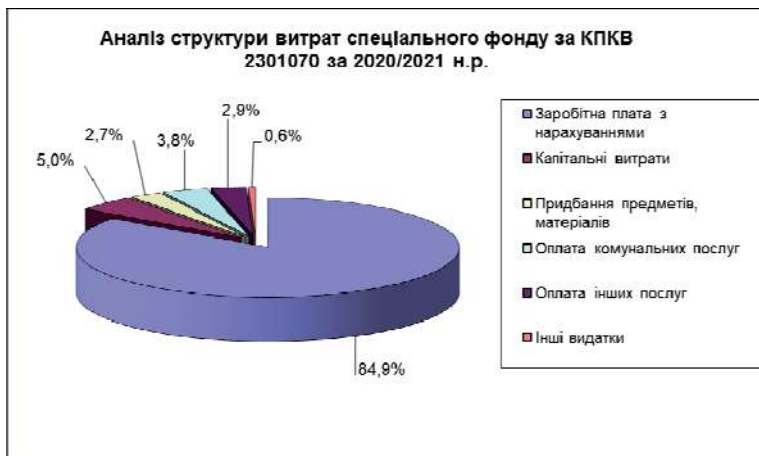
Основним джерелом надходження коштів за спеціальним фондом були кошти від плати за навчання – 96,3 %, найбільша частина від цієї суми – кошти іноземних студентів, на другому місці – надходження від господарської діяльності – 3,6 % і на третьому надходження від оренди майна – 0,1 %.

Структуру використання коштів спеціального фонду у 2020–2021 н. р. наведено на *діаграмі*.

З аналізу витрат випливає, що найбільшу питому вагу складає заробітна плата з нарахуваннями, яка складає 305,7 млн грн (84,9 %), капітальні витрати – 18,1 млн грн (5,0 %), оплата комунальних послуг складає 13,8 млн грн. (3,8 %), оплата інших послуг – 10,6 млн грн (2,9 %), придбання предметів, матеріалів – 9,7 млн грн (2,7 %), інші видатки – 2,3 млн грн (0,6 %).

У загальній структурі капітальних витрат університету: 49,7 % витрачено на придбання обладнання довгострокового використання; 20,3 % – на проведення капітальних ремонтів навчальних корпусів; 30 % – на проведення капітальних ремонтів гуртожитків.

У 2020–2021 н. р. розміщення тимчасово вільних коштів на депозитному рахунку банків державних установ принесло університету 5,6 млн грн.

У 2020–2021 р. загальний обсяг бюджетного фінансування за програмою 2301020 «Наукова і науково-технічна діяльність у сфері охорони здоров'я» зменшився на 17,8 % та склав близько 5,0 млн грн. Обсяг надходжень від госпдоговірних науково-дослідних робіт та від оренди збільшився на 22,8 % та становить близько 2,8 млн грн.

Збільшилися надходження за загальним фондом за програмою 2301170 «Діагностика і лікування захворювань із впровадженням експериментальних та нових медичних технологій у закладах охорони здоров'я, науково-дослідних установ та вищих навчальних медичних закладах Міністерства охорони здоров'я України», зростання склало 10,8 % (загальний обсяг фінансування – 48,4 млн грн), сума власних надходжень зменшилася на 5,4 % та склала 1,5 млн грн, це пояснюється зменшенням обсягу надходжень за послуги з клінічних досліджень та введенням в дію карантинних обмежень.

За період з вересня 2020 р. по червень 2021 р. включно загальний обсяг бюджетного фінансування за програмою 2301200 «Спеціалізована консультативна амбулаторно-поліклінічна та стоматологічна допомога, що надається вищими навчальними закладами, науково-дослідними установами та загальнодержавними закладами охорони здоров'я», який передбачено для Університетського стоматологічного центру зріс на 19,3 % порівняно з аналогічним періодом попереднього навчального року, обсяг надходжень від надання платних послуг збільшився на 71,2 % та склав 1,2 млн грн.

У 2021 р. актуальним стає економне витрачання власних надходжень. Зростання заробітної плати, інфляційні процеси, що призводять до підвищення вартості товарів та послуг, збільшують навантаження на спеціальний фонд. Необхідно активніше залучати позабюджетні кошти, розширювати спектр надання платних послуг. Від усіх керівників структурних підрозділів вимагається більш виваженого та обґрунтованого

прийняття рішень щодо необхідності закупівлі товарів та послуг. Більш виважений підхід до розподілу навчального навантаження, встановлення максимально дозволених обсягів навчальних занять на одну ставку та раціональне створення навчальних груп дозволить якісно організувати навчальний процес за наявної кількості ставок науково-педагогічного персоналу. Важливим завданням залишається запровадження енергозберігаючих технологій і здійснення кожним співробітником заходів, що спрямовані на максимальну економію споживання енергоресурсів.

Середньорічна кількість штатних посад за штатним розкладом, напрямами діяльності та формами фінансування на кінець 2020–2021 н. р. нараховує 3219,5 ставок Інформацію за всіма програмами за загальним та спеціальним фондами наведено в *табл. VI.2*.

**Таблиця VI.2 – Фінансово-господарська діяльність.
Фінансові показники за всіма програмами
за загальним та спеціальним фондами у 2020–2021 н. р.**

Програми	Кількість штатних одиниць		
	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Усього
Освіта ХНМУ	627,75	1929,00	2556,75
УСЦ ХНМУ	30,25	24,25	54,50
Наука	37,50	56,00	93,50
Клініка НДІ та ПЗ	149,25	0,00	149,25
ННМК УК ХНМУ	343,50	22,00	365,50
Усього	1188,25	2031,25	3219,50

У 2020–2021 н. р. кількість штатних посад за загальним фондом склала **1188,25** ставок, що порівняно з 2019–2020 н. р. менше на 48,50 ставок. На 29,5 ставок зменшилась кількість ставок за програмою 2301070 (Освіта) у зв'язку зі зменшенням кількості студентів, які навчаються за державним замовленням, та на 19,00 ставок стало менше за програмою 2301020 (Наука) у зв'язку зі зменшенням кількості наукових тем, що фінансуються за рахунок коштів загального фонду.

Кількість штатних посад за спеціальним фондом склала **2031,25** ставок, що порівняно з 2019–2020 н. р. більше на 48,75 ставки, збільшення ставок пов'язано з організацією весняного набору студентів за програмою 2301070 (Освіта) та створенням Науково-дослідного інституту експериментальної та клінічної медицини за програмою 2301020 (Наука).

Згідно з Законом України «Про Державний бюджет України на 2021 р.», з січня 2021 р. відбулося підвищення посадових окладів всіх працівників університету та стипендій аспірантів і докторантів на 20,0 % порівняно з вереснем 2020 р. Встановлено мінімальну заробітну плату в сумі 6000,00 грн, підвищення склало 20,0 %.

Усім працівникам виплачувалися в повному обсязі надбавки за вислугу років, особливі умови роботи, за престижність праці педагогічним працівникам, доплати за науковий ступінь та вчене звання, інші надбавки та доплати – відповідно до діючого законодавства.

З січня 2021 р. було збільшено до 20 % виплату надбавки за складність, напруженість у роботі викладачам, які здійснюють викладання англійською мовою та мають міжнародний сертифікат не нижче рівня B2

При наданні щорічної відпустки виплачувалась матеріальна допомога на оздоровлення, не тільки гарантована державою науково-педагогічним, педагогічним працівникам та працівникам бібліотеки, але і іншим категоріям працюючих. За період з 01.09.2020 по 30.06.2021 р. сума виплаченої матеріальної допомоги становила 9,6 млн грн.

У 2020–2021 н. р. було здійснено преміювання всіх співробітників колективу: до Дня працівників освіти у розмірі 1,0 посадового окладу, наприкінці календарного 2020 р. в розмірі 2,0 посадових окладів, з нагоди Міжнародного жіночого дня 8 Березня у розмірі 0,5 посадового окладу та до Дня медичного працівника у розмірі 1,0 посадового окладу. В складних умовах поширення коронавірусної хвороби (COVID-19) у 2020–2021 рр. та введенні карантинних обмежень було докладено максимум зусиль для збереження належного рівня заробітної плати співробітникам університету та здійснено преміювання науково-педагогічного персоналу, який проводив лікувально-діагностичну роботу на клінічних базах.

Загальна сума премій з урахуванням всіх підрозділів університету склала 82,5 млн грн.

Крім того, у грудні 2020 р. усім педагогічним працівникам виплачено щорічну грошову винагороду на загальну суму 148,8 тис. грн.

Вперше на виконання затвердженої Програми підтримки науково-дослідної, освітньої та методичної роботи здобувачів наукових ступенів та вчених звань, науково-педагогічних працівників і преміювання за досягнення високих результатів було здійснено преміювання співробітників університету за:

- успішне проходження акредитації освітньої програми та отримання сертифікатів про акредитацію строком на 5 років (98,0 тис. грн);
- захист PhD дисертації (12,0 тис. грн);
- за публікацію статті у виданні Scopus квартилі Q1, Q2 (22,0 тис. грн);
- за високі результати в науковій роботі та високу публікаційну активність та досягнення h-індексу, який дорівнює 8 (16,0 тис. грн).

Загальна сума преміювання за Програмою склала 148,0 тис. грн.

Для забезпечення сталого розвитку та фінансової стабільності закладу, підвищення рівня добробуту працівників та студентів, вирішення питань економного витрачання енергетичних ресурсів, подальшої розбудови університету необхідно і надалі продовжувати роботу з надання освітніх послуг для вітчизняних та зарубіжних громадян та виконання науково-дослідних робіт, а також зосередитися на розвитку наступних напрямів:

- продовження роботи з розширення спектра освітніх та інших платних послуг;

- моніторингу актуальних грантових програм із міжнародного співробітництва;
- залучення коштів для наукових досліджень через систему венчурних, благодійних (ендаумент) фондів, з державних і приватних джерел;
- забезпечення функціонування каналів розповсюдження інформації щодо можливостей участі Університету в грантових та інших програмах;
- вивчення передового досвіду та його адаптація до діяльності нашого університету;
- здійснення постійного економічного аналізу фінансово-господарської діяльності з метою виявлення внутрішніх резервів щодо економного витрачання коштів, недопущення неефективних витрат.

Одними з основних напрямів розвитку університету і в подальшому буде підтримання та покращання матеріально-технічної бази, а також підвищення соціальних виплат працівникам і студентам.

Надзвичайно важливим інструментом у розвитку університету є формування дискреційної багатоканальної бази фінансування і активний фандрайзинг.

Диверсифікація джерел фінансування університету, удосконалення системи фінансового забезпечення, підвищення ефективності використання коштів у сучасних соціально-економічних реаліях є одними з найважливіших завдань університету, необхідною складовою якісного навчального процесу.

2020–2021 н. р. університет завершив зі значним фінансовим запасом, маючи на рахунок спеціального фонду достатньо коштів, що дозволить у 2021–2022 н. р. своєчасно виплачувати заробітну плату, проводити розрахунки за комунальні послуги, оплачувати послуги з утримання будівель, здійснювати поточні та капітальні ремонти навчальних корпусів та гуртожитків, придбати матеріальні активи, необхідні для стабільної життєдіяльності університету.

РОЗДІЛ VII

ЗОВНІШНЄ ОЦІНЮВАННЯ ТА МОНІТОРИНГ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

Щорічно на загальних зборах нашого колективу ми ретельно аналізуємо позиції нашого університету та його досягнення за критеріями світових та вітчизняних рейтингів. Перш за все, вважаю необхідним звернути увагу на результати роботи науково-педагогічного колективу університету, які відображено у Консолідованому рейтингу закладів вищої освіти України (*табл. VII.1*). У цьому рейтингу у 2021 р. наш університет посідає 13-є загальне та 3-є місце серед ЗВО, підпорядкованих МОЗ. Порівняно з 2020 р. ХНМУ піднявся на 1 сходинку.

В інтегральному рейтингу «Топ 200 Україна» у 2021 р. наш університет посідає 43-є загальне та 7-є місце серед ЗВО, підпорядкованих МОЗ (*табл. VII.2*). Порівняно з 2020 р. ХНМУ покращив свої показники на 10 позицій у загальному рейтингу й на 2 позиції серед ЗВО, підпорядкованих МОЗ. Детальна динаміка за показниками за два останні роки в *табл. VII.2* представлена тільки для ХНМУ. Динаміка за 3 роки для ЗВО, підпорядкованих МОЗ, представлена в *табл. VII.3*.

Проте слід нагадати про зміну методології складання рейтингу ЗВО України ЮНЕСКО «Топ 200» з 2020 р. У 2019 р. цей рейтинг розподіляв місця за наступними критеріями:

- оцінка якості науково-педагогічного потенціалу, Інп;
- оцінка якості навчання, ІН;
- оцінка міжнародного визнання, ІМ;
- оцінка інтегрального показника діяльності ЗВО, ІЗ.

Таким чином, пряме порівняння показників за останні 2 роки з показниками за 2019 р. є не зовсім коректними.

«Топ 200» цього року включає шість міжнародних рейтингів і п'ять національних (*табл. VII.2*). Розглянемо детально окремі показники рейтингу «Топ 200 Україна» 2021.

Першим рейтингом в «Топ 200 Україна» 2021, за яким оцінювали успішність українських ЗВО, є світовий рейтинг **QS World University Rankings**. Жоден з медичних ЗВО України у цьому рейтингу не освітлюються, лише 7 ЗВО України увійшли у цей рейтинг, тому нашому університету, як і іншим ЗВО МОЗ, присуджено 8-й почесний ранг (*табл. VII.2, VII.4*). Оцінювання ЗВО цим рейтингом відбувається за наступними критеріями, над якими нам і необхідно попрацювати в майбутньому:

- академічна репутація (Academic peer review), що складається на основі внутрішнього глобального академічного опитування – 40 %;
- репутація роботодавця або репутація серед роботодавців (Employer reputation), що складається на підставі опитування роботодавців випускників – 10 %;
- співвідношення викладачів і студентів (Faculty / Student ratio), вимірювання прихильності викладання – 20 %;

- співвідношення міжнародних співробітників (International staff ratio), вимірювання різноманітності академічного персоналу – 5 %;
- співвідношення іноземних студентів (International student ratio), вимірювання різноманітності студентської спільноти – 5 %;
- цитування на факультет або індекс цитування на одного викладача (Citations per faculty), вимірювання дослідного впливу – 20 %.

Щодо рейтингу ХНМУ у базі **Scopus**, то за його критеріями, такими як «Індекс Гірша», «Кількість цитувань публікацій» і сама «Кількість публікацій» у нашого університету зросла, але ХНМУ займає загальну 24-у позицію та 5-е місце серед ЗВО МОЗ як і в 2020 р., тобто наша рейтингова позиція не змінилася, незважаючи на покращання показників (*табл. VII.2, VII.5*).

За результатами рейтингу **Webometrics Ranking** (*табл. VII.2, VII.6*) цього року університет посідає 4-е місце серед ЗВО, підпорядкованих МОЗ (7-е місце – в 2020 р.). Порівняно з попереднім роком позиція загального рангового місця університету серед закладів вищої освіти України також покращилась – з 69-го рангового місця перейшли на 40-е. Для подальшої роботи колективу над підвищенням наших показників у цьому рейтингу звернемо більше уваги на те, за якими критеріями **Webometrics Ranking** оцінює успіхи ЗВО:

- присутність (Presence) – кількість сторінок у домені установи (враховуються всі піддомени та типи файлів, у тому числі й у форматі PDF) відповідно до даних Google (5 %);
- вплив (Visibility) – кількість зовнішніх джерел, які містять зворотні посилання на веб-сторінку університету, яка розраховується за допомогою сервісу аналізу зовнішніх посилань Ahrefs.com та системи аналізу посилань для пошукової оптимізації та маркетингу в Інтернеті Majestic (50 %);
- відкритість або прозорість (Transparency or Openness) – кількість цитат топ-авторів установи за Google Scholar Citations (10 %);
- якість, або науковість (Excellence (or Scholar) – кількість статей науковців, які працюють в університеті, що входять до кращих 10 % найбільш цитованих у 26 дисциплінах за розрахунками Scimago (35 %).

У рейтингу переможців **Erasmus+** Європейського Союзу наш університет посідає загальне 28-е місце (20-е – в 2020 р.) та умовне 6-е рангове місце серед ЗВО МОЗ (*табл. VII.2*). Більш детальна інформація щодо проєктів представлена в *табл. VII.7*.

Рейтинг **Google Scholar Citations** цього року замінили рейтингом **Nature Index**, який віддзеркалює цитованість наукових праць вчених університету у високореєтингових наукових виданнях (*табл. VII.2, табл. VII.8*). Жоден з медичних ЗВО України у цьому рейтингу не освітлюються, тому нашому університету, як і іншим ЗВО МОЗ, присуджено 11-й почесний ранг.

У рейтингу **uniRank** наш університет займає загальну 117-у позицію, що на 3 сходинки нижче, ніж у 2020 р., але серед медичних ЗВО займає 13-ту позицію, як і торік (*табл. VII.2, VII.9*). При складанні цього рейтингу враховуються такі наступні вимоги до ЗВО, на які необхідно звернути увагу для покращання наших показників: бути зафрахтованим, ліцензованим або акредитованим відповідною українською організацією, пов'язаною

з вищою освітою; пропонувати як мінімум чотирирічні ступені бакалавра (ступені бакалавра) або ступені магістра (ступінь магістра або доктора); проведення курсів переважно в традиційному форматі дистанційного навчання.

Настала черга розглянути, як виглядає наш ХНМУ у **національних рейтингах**. За результатами **Рейтингу переможців студентських олімпіад, конкурсів наукових робіт** університет займає 11-у позицію серед медичних ЗВО та загальну 74-у (*табл. VII.2*). У II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальних дисциплін у 2018–2019 н. р. наш університет представлено 7-а учасниками, які отримали перемогу з наступних спеціальностей: «медична психологія», «латинська мова та медична термінологія», «медична генетика», «медична біологія», «патоморфологія», «патофізіологія», «клінічна імунологія та алергологія» (*табл. VII.10*). У II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальностей у 2018–2019 н. р. наш університет представлено одним учасником зі «стоматології» (*табл. VII.11*). Переможців у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей університет у 2019–2020 н. р., на жаль, немає (*табл. VII.12*).

Щодо рейтингу **«Премій Президента України для молодих»**, то в ньому наш університет отримав 8-е почесне місце, тому що стипендіатів університет на цей рік не має, порівняно з минулим роком, коли ХНМУ займав досить гідну позицію серед ЗВО МОЗ (*табл. VII.2, VII.13*).

ХНМУ займає загальну 14-у позицію за **«Кількістю отриманих патентів вченими університету в 2020 р.»** (торік займав 9-у позицію) в **«Топ 200»**. Більш динамічна та детальна інформація з нашої позиції серед медичних ЗВО МОЗ представлена у *табл. VII.14*: ми знаходимось на 5-у місці (4-е місце – у 2020 р.), на рахунку нашого університету 7 винаходів і 60 корисних моделей.

Щодо останнього питання, освітленого всеукраїнським рейтингом **«Топ 200» 2021** – питання нашої затребуваності у абітурієнтів, то у **«Рейтингу заяв усього 2020»** ми займаємо загальну 85-у позицію та 4-е місце серед ЗВО МОЗ (торік серед медичних ЗВО університет посідав 8-е місце). У графі **«Рейтинг СКБ 2020»** ми на 1-му місці серед медичних ЗВО та на 2-му у загальному рейтингу. Більш детальна інформація представлена в *табл. VII.15*, в якій навчальні заклади ранжовані за таким показником, як кількість поданих заяв, який було використано як критерій популярності ЗВО.

Нарешті, згадаємо ще один всеукраїнський рейтинг, який не входить у **«Топ 200»**, але за яким оцінюється респектабельність ЗВО останні три роки **«Середній бал ЗНО на контракт»**, також він є складовою **Консолідованого рейтингу**. Показники нашого університету за 2020 р. не покращилися. За даними цього рейтингу університет з 7-го загального місця серед усіх ЗВО України перемістився на 16-е. Серед медичних ЗВО університет посів 7-е місце, що на 3 ранги нижче, ніж торік (4-е місце серед ЗВО МОЗ у 2019 р.) (*табл. VII.15*).

Таким чином, після такого детального аналізу науково-педагогічному колективу необхідно зробити висновки та розробити стратегію для покращання позицій нашого університету у рейтингах зовнішнього оцінювання як національних, так і світових.

Таблиця VII.1 – Консолідований рейтинг закладів вищої освіти України*

Місце у загальному Рейтингу, за роками			Місце серед ЗВО МОЗ, за роками			ЗВО	ТОП 200 України	Бал ЗНО на контракт	Scopus	Підсумковий бал
2019	2020	2021	2019	2020	2021					
Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	1	–	–	–	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	1	3	1	5
Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського	Національний університет «Києво-Могилянська академія»	2	–	–	–	Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського	2	6	5	13
Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»	3	–	–	–	Львівський національний університет ім. Івана Франка	6	17	3	26
5–6	9	7	1	2	1	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця	22	9	17	48
9	6	9	2	1	2	Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	37	15	9	61
11	14	13	3	4	3	Харківський національний медичний університет	43	16	24	83

* Матеріали отримано з інформаційного ресурсу за посиланням: <https://ru.osvita.ua>.

Місце у загальному Рейтингу, за роками				Місце серед ЗВО МОЗ, за роками				ЗВО	ТОП 200 України	Бал ЗНО на контракт	Scopus	Підсумковий бал
2019	2020	2021		2019	2020	2021						
15–16	10	16		4	3	4		Дніпровський державний медичний університет	59	18	14	91
22	17	17		7	6	5		Буковинський державний медичний університет	27	20	47	94
30	21	18		12	8	6		Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського	24	8	67	99
20	19	23		6	7	7		Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова	30	26	56	112
19	16	26		5	5	8		Національний фармацевтичний університет	32	50	43	125
23	25	27–28		8	9	9		Донецький національний медичний університет Івано-Франківський	88	31	10	129
28	30	29–30		10	11	10		національний медичний університет	65	22	49	136
29	27	31		11	10	11		Українська медична стоматологічна академія	56	4	82	142
25	40	35		9	13	12		Одеський національний медичний університет	76	14	66	156
38	39	45		13	12	13		Запорізький державний медичний університет	75	39	83	197
91	62	75		14	14	14		Луганський державний медичний університет	147	45	86	278
–	113–114	121–122		–	15	15		Київський медичний університет	192	7	181	380

Таблиця VII.2 – Рейтинг ЗВО України ЮНЕСКО «Топ 200» з динамікою за 2020–2021 рр. для ХНМУ

ІНДЕКС для Заяв Усього та СКБ	0,22	0,77	0,91
Середнє арифметичне рейтингових місць за Заявами вступників та СКБ	4	14	16,5
Рейтинг СКБ 2020	7	25	26
Рейтинг Заяв Усього 2020	1	3	7
ІНДЕКС для отриманих у 2020 році патентів	1,38	0,55	1,71
Рейтинг за кількістю отриманих у 2020 р. патентів	25	10	31
Разом кількість отриманих у 2020 р. патентів	37	81	31
ІНДЕКС для премій Президента України. ВР для молодих вчених	0,28	0,11	0,11
Рейтинг премій Президента України. ВР для молодих вчених	5	2	2
премій Президента України. ВР для молодих вчених	3	6	6
ІНДЕКС для переможців студентських олімпіад. конкурсів наукових робіт за сумою БАЛІВ місць	0,17	0,28	1,21
Рейтинг переможців студентських олімпіад. конкурсів наукових робіт (кількість балів)	3	5	22
Разом переможці (кількість балів)	272	193	81
ІНДЕКС для UniRank	0,2	0,1	1,1
Рейтинг UniRank	2	1	11
ІНДЕКС для Nature Index	0,1	0,4	0,3
Рейтинг Nature Index	1	4	3
ІНДЕКС для Erasmus+	0,15	0,58	0,44
Рейтинг переможців за сумою Erasmus+	1	4	3
ІНДЕКС для Webometrics	0,15	0,29	0,73
Рейтинг Webometrics	1	2	5
ІНДЕКС для Scopus	0,15	0,73	0,29
Рейтинг Scopus	1	5	2
ІНДЕКС для QS	0,29	0,58	0,15
Рейтинг QS	2	4	1
Σ ІНДЕКСІВ УНІВЕРСИТЕТУ	3,06	4,38	6,93
ЗВО	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна
Ранг серед медичних ЗВО	1	1	1
Ранг серед ЗВО України	1	2	3

ІНДЕКС для Заяв Усього та СКБ	1,29	2,72	3,05	2,17
Середнє арифметичне рейтингових місць за Заявами вступників та СКБ	23,5	49,5	55,5	39,5
Рейтинг СКБ 2020	6	8	16	10
Рейтинг Заяв Усього 2020	41	91	95	69
ІНДЕКС для отриманих у 2020 році патентів	3,08	0,06	0,44	0,11
Рейтинг за кількістю отриманих у 2020 р. патентів	56	1	8	2
Разом кількість отриманих у 2020 р. патентів	2	248	88	154
ІНДЕКС для премій Президента України. ВР для молодих вчених	0,39	0,44	0,44	0,44
Рейтинг премій Президента України. ВР для молодих вчених	7	8	8	8
премій Президента України. ВР для молодих вчених	1	0	0	0
ІНДЕКС для переможців студентських олімпіад. конкурсів наукових робіт за сумою БАЛІВ місць	1,49	2,86	2,92	3,25
Рейтинг переможців студентських олімпіад. конкурсів наукових робіт (кількість балів)	27	52	53	59
Разом переможці (кількість балів)	75	35	33	25
ІНДЕКС для UniRank	2,2	1,5	2,6	6,3
Рейтинг UniRank	22	15	26	63
ІНДЕКС для Nature Index	1,1	1,1	1,1	1,1
Рейтинг Nature Index	11	11	11	11
ІНДЕКС для Erasmus+	3,77	3,19	3,48	4,35
Рейтинг переможців за сумою Erasmus+	26	22	24	30
ІНДЕКС для Webometrics	7,54	2,47	5,37	2,9
Рейтинг Webometrics	52	17	37	20
ІНДЕКС для Scopus	2,47	9,28	6,53	7,69
Рейтинг Scopus	17	64	45	53
ІНДЕКС для QS	1,16	1,16	1,16	1,16
Рейтинг QS	8	8	8	8
Σ ІНДЕКСІВ УНІВЕРСИТЕТУ	24,48	24,77	27,08	29,46
ЗВО	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця	Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського	Буковинський державний медичний університет	Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова
Ранг серед медичних ЗВО	1	2	3	4
Ранг серед ЗВО України	22	24	27	30

ІНДЕКС для Заяв Усього та СКБ	4,98	1,82	1,16	2,39
Середнє арифметичне рейтингових місць за Заявами вступників та СКБ	90,5	33	38,5	43,5
Рейтинг СКБ 2020	33	3	2	2
Рейтинг Заяв Усього 2020	148	63	75	85
ІНДЕКС для отриманих у 2020 році патентів	0,94	1,16	0,59	0,77
Рейтинг за кількістю отриманих у 2020 р. патентів	17	21	9	14
Разом кількість отриманих у 2020 р. патентів	56	45	98	67
ІНДЕКС для премій Президента України. ВР для молодих вчених	0,44	0,33	0,52	0,44
Рейтинг премій Президента України. ВР для молодих вчених	8	6	8	8
премій Президента України. ВР для молодих вчених	0	2	2	0
ІНДЕКС для переможців студентських олімпіад. конкурсів наукових робіт за сумою БАЛІВ місць	2,75	4,18	4,49	4,07
Рейтинг переможців студентських олімпіад. конкурсів наукових робіт (кількість балів)	50	76	69	74
Разом переможці (кількість балів)	39	8	13	10
ІНДЕКС для UniRank	2,1	3	11,2	11,7
Рейтинг UniRank	21	30	112	117
ІНДЕКС для Nature Index	1,1	1,1	-	1,1
Рейтинг Nature Index	11	11	-	11
ІНДЕКС для Erasmus+	3,92	3,92	2,7	4,06
Рейтинг переможців за сумою Erasmus+	27	27	20	28
ІНДЕКС для Webometrics	7,11	14,5	9,05	5,8
Рейтинг Webometrics	49	100	67	40
ІНДЕКС для Scopus	5,95	1,31	3,24	3,48
Рейтинг Scopus	41	9	24	24
ІНДЕКС для QS	1,16	1,16	0,95	1,16
Рейтинг QS	8	8	7	8
Σ ІНДЕКСІВ УНІВЕРСИТЕТУ	30,43	32,46	43,06	34,97
ЗВО	Національний фармацевтичний університет	Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	Харківський національний медичний університет	
			2020	2021
			(9)	7
Ранг серед медичних ЗВО	5	6	(53)	43
Ранг серед ЗВО України	32	37		

ІНДЕКС для Заяв Усього та СКБ	3,85	4,21	2,7	3,33
Середнє арифметичне рейтингових місць за Заявами вступників та СКБ	70	76,5	49	60,5
Рейтинг СКБ 2020	5	9	11	17
Рейтинг Заяв Усього 2020	135	144	87	104
ІНДЕКС для отриманих у 2020 році патентів	0,66	2,92	2,59	2,04
Рейтинг за кількістю отриманих у 2020 р. патентів	12	53	47	37
Разом кількість отриманих у 2020 р. патентів	71	5	12	22
ІНДЕКС для премій Президента України. ВР для молодих вчених	0,44	0,44	0,44	0,44
Рейтинг премій Президента України. ВР для молодих вчених	8	8	8	8
премій Президента України. ВР для молодих вчених	0	0	0	0
ІНДЕКС для переможців студентських олімпіад. конкурсів наукових робіт за сумою БАЛІВ місць	2,48	2,92	3,47	3,52
Рейтинг переможців студентських олімпіад. конкурсів наукових робіт (кількість балів)	45	53	63	64
Разом переможці (кількість балів)	44	33	21	20
ІНДЕКС для UniRank	5	11,1	9,9	4,7
Рейтинг UniRank	50	111	99	47
ІНДЕКС для Nature Index	1,1	1,1	1,1	1,1
Рейтинг Nature Index	11	11	11	11
ІНДЕКС для Erasmus+	4,06	4,35	3,63	3,92
Рейтинг переможців за сумою Erasmus+	28	30	25	27
ІНДЕКС для Webometrics	10,88	11,17	12,33	16,97
Рейтинг Webometrics	75	77	85	117
ІНДЕКС для Scopus	11,31	2,03	6,82	11,46
Рейтинг Scopus	78	14	47	79
ІНДЕКС для QS	1,16	1,16	1,16	1,16
Рейтинг QS	8	8	8	8
Σ ІНДЕКСІВ УНІВЕРСИТЕТУ	40,93	41,38	44,11	48,62
ЗВО	Українська медична стоматологічна академія	Дніпровський державний медичний університет	Івано-Франківський національний медичний університет	Запорізький державний медичний університет
Ранг серед медичних ЗВО	8	9	10	11
Ранг серед ЗВО України	56	59	65	75

ІНДЕКС для Заяв Усього та СКБ	3,58	5,31	6,16	4,98
Середнє арифметичне рейтингових місць за Заявами вступників та СКБ	65	96,5	112	90,5
Рейтинг СКБ 2020	18	14	22	30
Рейтинг Заяв Усього 2020	112	179	202	151
ІНДЕКС для отриманих у 2020 році патентів	0,83	2,75	3,19	3,19
Рейтинг за кількістю отриманих у 2020 р. патентів	15	50	58	58
Разом кількість отриманих у 2020 р. патентів	60	8	0	0
ІНДЕКС для премій Президента України. ВР для молодих вчених	0,44	0,44	0,44	0,44
Рейтинг премій Президента України. ВР для молодих вчених	8	8	8	8
премій Президента України. ВР для молодих вчених	0	0	0	0
ІНДЕКС для переможців студентських олімпіад. конкурсів наукових робіт за сумою БАЛІВ місць	3,58	4,57	4,46	4,51
Рейтинг переможців студентських олімпіад. конкурсів наукових робіт (кількість балів)	65	83	81	82
Разом переможці (кількість балів)	19	1	3	2
ІНДЕКС для UniRank	8,8	9,8	15,9	17,4
Рейтинг UniRank	88	98	159	174
ІНДЕКС для Nature Index	1,1	1,1	1,1	1,1
Рейтинг Nature Index	11	11	11	11
ІНДЕКС для Erasmus+	3,92	4,35	4,35	4,35
Рейтинг переможців за сумою Erasmus+	27	30	30	30
ІНДЕКС для Webometrics	16,39	22,33	28,13	29,15
Рейтинг Webometrics	113	154	194	201
ІНДЕКС для Scopus	9,14	1,45	11,8	25,38
Рейтинг Scopus	63	10	82	175
ІНДЕКС для QS	1,16	1,16	1,16	1,16
Рейтинг QS	8	8	8	8
Σ ІНДЕКСІВ УНІВЕРСИТЕТУ	48,91	53,25	76,78	91,65
ЗВО	Одеський національний медичний університет	Донецький національний медичний університет	Луганський державний медичний університет	ВПНЗ «Київський медичний університет»
Ранг серед медичних ЗВО	12	13	14	15
Ранг серед ЗВО України	76	88	147	192

Таблиця VII.3 – Рейтинг ЗВО України ЮНЕСКО «Топ 200», динаміка за три роки

ЗВО МОЗ	МОЗ			«Топ 200»		
	2021	2020	2019	2021	2020	2019*
–	–	–	–	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка
–	–	–	–	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»
–	–	–	–	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна	Сумський державний університет	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна
Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця	1	6	1	22	33	11
Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського	2	3	5	24	25	34
Буковинський державний медичний університет	3	5	6	27	32	36
Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	4	4	2	30	27	22
Національний фармацевтичний університет	5	1	3	32	15	26
Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	6	2	7	37	17	37

ЗВО МОЗ	МОЗ			«Топ 200»		
	2021	2020	2019	2021	2020	2019*
Харківський національний медичний університет	7	9	4	43	53	33
Українська медична стоматологічна академія	8	7	8	56	44	42
Дніпровський державний медичний університет	9	8	11	59	46	56
Івано-Франківський національний медичний університет	10	11	12	65	73	62
Запорізький державний медичний університет	11	10	10	75	71	49
Одеський національний медичний університет	12	13	9	76	97	47
Донецький національний медичний університет	13	12	13	88	78	67
Луганський державний медичний університет	14	14	14	147	145	141
ВГПНЗ «Київський медичний університет»	15	15	-	192	191	-

* «Топ 200» 2019, критерії оцінки: Оцінка якості науково-педагогічного потенціалу Інп; Оцінка якості навчання ІН; Оцінка міжнародного визнання ІМВ; Оцінка інтегрального показника діяльності ЗВО, ІЗ.

Таблиця VII.4 – QS World University Rankings за 2021 р.*

Ранг	ВНЗ	Загальна оцінка	Академічна репутація	Репутація роботодавця	Факультет/студент	Співвідношення міжнародних співробітників	Співвідношення іноземних студентів	Цитування на факультет
477	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна	24,8	11,2	15,9	72,9	1,4	70,9	1,9
601–650	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка			28,8	42,1			
651–700	Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»				67,9			
701–750	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»			26,1	41,1			
701–750	Сумський державний університет				55,7		52,5	
801–1000	Національний університет «Львівська політехніка»				48,6			
1001+	Національний університет Києво-Могилянська академія (НаУКМА)				27,6			

* Матеріали отримано з інформаційного ресурсу за посиланням: <https://www.topuniversities.com>.

Таблиця VII.5 – Рейтинг ЗВО України за даними наукометричної бази даних SciVerse Scopus*

Місце у всеукраїнському рейтингу, за роками			Місце серед ЗВО МОЗ 2021 р.	ЗВО	Кількість публікацій	Кількість цитувань	Індекс Гірша		Різниця (2021–2020)
2019	2020	2021					2021	2020	
Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	1	–	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	20806	133768	101	93	8
Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна	Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна	2	–	Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна	11076	71003	76	73	3
Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича	Львівський національний університет ім. Івана Франка	3	–	Львівський національний університет ім. Івана Франка	7938	50868	67	64	3
11	12 (-1)	9 (+3)	1	Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	1319	11117	50	45	5
7	7	10 (-3)	2	Донецький національний медичний університет	1422	9982	50	48	2
15 (+8)	16 (-1)	14 (+2)	3	Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України	425	11583	44	39	5
18 (+1)	18	17 (+1)	4	Національний медичний університет ім. О. О. Богомольця	1119	6612	40	36	4
24 (+1)	24	24	5	Харківський національний медичний університет	940	3683	33	30	3

* Матеріали отримано з інформаційного ресурсу за посиланням: <https://ru.osvita.ua>.

Місце у всеукраїнському рейтингу, за роками			Місце серед ЗВО МОЗ 2021 р.	ЗВО	Кількість публікацій	Кількість цитувань	Індекс Грінш		Різниця (2021–2020)
2019	2020	2021					2021	2020	
33 (-2)	35 (-2)	43 (-8)	6	Національний фармацевтичний університет	1306	3554	22	21	1
38	39 (-1)	47 (-8)	7	Буковинський державний медичний університет	1013	1810	22	21	1
45 (-2)	47 (-2)	49 (-2)	8	Івано-Франківський національний медичний університет	397	2804	21	19	2
48 (+7)	50 (-2)	56 (-6)	9	Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова	899	2224	20	18	2
52 (-13)	69 (-17)	66 (+3)	10	Одеський національний медичний університет	547	1681	19	15	4
82 (-10)	73 (+9)	67 (+6)	11	Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського	1041	2668	18	14	4
83 (7)	77 (+6)	82 (-5)	12	Українська медична стоматологічна академія	682	1326	16	14	2
73 (-23)	68 (+5)	83 (-15)	13	Запорізький державний медичний університет	329	1249	16	15	1
63 (-18)	62 (+1)	86 (-24)	14	Луганський державний медичний університет	123	794	16	16	0
-	161 (-14)	181 (-20)	15	Київський медичний університет УАНМ	70	49	3	3	0

Таблиця VII.6 – Рейтинг ЗВО України в Webometrics Ranking*

Місце у всеукраїнському рейтингу, за роками			Місце серед ЗВО МОЗ 2021 р.	ЗВО	Ранжування		
2019	2020	2021			Рейтинг впливу	Рейтинг відкритості	Рейтинг передового досвіду
Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	1	-	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	1869	897	1408
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут»	2	-	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут»	1192	937	2865
Сумський державний університет	Сумський державний університет	3	-	Сумський державний університет	2766	1104	2471
33	27	17	1	Тернопільський національний медичний університет	5080	1920	4883
94	35	20	2	Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	5343	1944	5073
30	42	37	3	Буковинський державний медичний університет	5196	1943	5807
97	69	40	4	Харківський національний медичний університет	11598	3529	5073
57	16	50	5	Національний фармацевтичний університет	4747	5963	5655
49	43	53	6	Національний медичний університет ім. О. О. Богомольця	13333	5963	4410

* Матеріали отримано з інформаційного ресурсу за посиланням: <http://webometrics.info>.

Місце у всеукраїнському рейтингу, за роками			Місце серед ЗВО МОЗ 2021 р.	ЗВО	Ранжування		
2019	2020	2021			Рейтинг впливу	Рейтинг відкритості	Рейтинг передового досвіду
87	75	77	7	Українська медична стоматологічна академія	11710	1789	6683
78	76	79	8	Дніпропетровська медична академія	11787	2148	6683
96	90	89	9	Івано-Франківський національний медичний університет	11667	3516	6683
204	175	119	10	Одеський національний медичний університет	14613	4301	6683
140	104	125	11	Запорізький державний медичний університет	10183	5963	6683
15	13	150	12	Львівський національний медичний університет	30409	5963	3779
304	136	165	13	Донецький національний медичний університет ім. М. Горького	17512	5963	6245
185	217	221	14	Луганський державний медичний університет	17811	5963	6683
–	234	229	15	Київський медичний університет УАНМ	18719	5878	6683

Таблиця VII.7 – Участь у програмах Erasmus+ Європейського Союзу (2015–2020 рр.)*

Ukrainian HEIs as Partner Country	Application Year	Programme Country	Programme Countries HEIs
1	2	3	4
Horbachevsky Ternopil State Medical University	2016	FR	Universite Paul Sabatier Toulouse Iii
		PL	Uniwersytet Medyczny Im Piastow Slaskich We Wroclawiu
	2017	EL	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis
		PL	Panstwowa Medyczna Wyzsza Szkola Zawodowa W Opolu
		PL	Panstwowa Szkola Wyzsza Im. Papieza Jana Pawla II W Bialej Podlaskiej
		PL	Uniwersytet Medyczny Im Piastow Slaskich We Wroclawiu
		PL	Wyzsza Szkola Bezpieczenstwa Z Siedziba W Poznaniu
	2018	EL	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis
		PL	Panstwowa Szkola Wyzsza im Papieza Jana Pawla II w Bialej Podlaskiej
		PL	Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
	2019	EL	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis
		PL	Panstwowa Szkola Wyzsza im. Papieza Jana Pawla II w Bialej Podlaskiej
		PL	Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
	2020	ES	Universidad de Santiago de Compostela
		EL	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis
		PL	Panstwowa Szkola Wyzsza im Papieza Jana Pawla II w Bialej Podlaskiej
		PL	Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
		ES	Universidade de Santiago de Compostela
Bukovinian State Medical University	2015	TR	Ondokuz Mayis University
		TR	Marmara University
		IT	Universita' Di Foggia
		EL	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis
		SK	School of economics and management of public administration in Bratislava

* Матеріали отримано з інформаційного ресурсу за посиланням: <https://erasmusplus.org.ua>.

Ukrainian HEIs as Partner Country	Application Year	Programme Country	Programme Countries HEIs
1	2	3	4
Ivano-Frankivsk National Medical University	2016	FR	Universite Paul Sabatier Toulouse Iii
		EL	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis
		IT	Universita Degli Studi Di Foggia
	2017	EL	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis
		LT	Lietuvos Sveikatos Mokslu Universitetas
		RO	Universitatea Stefan Cel Mare Din Suceava
		IT	Universita Degli Studi Di Foggia
	2018	EL	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis
		LT	Lietuvos sveikatos mokslu universitetas
		RO	Universitatea de Medicina si Farmacie din Craiova
	2019	ES	Universidad de Santiago de Compostela
		RO	Universitatea de Medicina si Farmacie din Craiova
		LT	Lietuvos sveikatos mokslu universitetas
	2020	RO	Universitatea "APOLLONIA" Din Iasi
		RO	Universitatea de Medicina si Farmacie din Craiova
		RO	Universitatea de Medicina, Farmacie, Stinte si Tehnologie George Emil Palade din Tirgu Mures
		ES	Universidad de Santiago de Compostela
	2015	HU	Debreceni Egyetem
		LT	Lietuvos Sveikatos Mokslu Universitetas
	2017	ES	Universidad De Valladolid
		PL	Panstwowa Medyczna Wyzsza Szkola Zawodowa W Opolu
	2018	ES	Universidad De Valladolid
		PL	Panstwowa Medyczna Wyzsza Szkola Zawodowa w Opolu
	2019	PL	Slaski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
		ES	Universidad De Valladolid
		PL	Panstwowa Medyczna Wyzsza Szkola Zawodowa w Opolu
	2020	PL	Slaski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
		PL	Uniwersytet Medyczny Im Piastow Slaskich We Wroclawiu

Ukrainian HEIs as Partner Country	Application Year	Programme Country	Programme Countries HEIs
1	2	3	4
Bogomolets National Medical University		PL	Uniwersytet Rzeszowski
		PL	Warszawski Uniwersytet Medyczny
	2015	TR	Middle East Technical University
	2016	EL	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis
		SE	Karolinska Institutet
	2017	EL	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis
		ES	Universidad De Valladolid
		SE	Karolinska Institutet
		EL	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis
		ES	Universidad De Valladolid
	2018	IT	Universita degli studi di Roma La Sapienza
		PL	Uniwersytet Jagiellonski
		PL	Warszawski Uniwersytet Medyczny
		UK	Cardiff Metropolitan University
	2019	EL	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis
		ES	Universidad De Valladolid
		EL	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis
	2020	PL	Uniwersytet Medyczny Im Piastow Slaskich We Wroclawiu
		PL	Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny w Radomiu
		ES	Universidad de Granada
		BG	Medical University Of Varna
National University of Pharmacy	2016	LT	Lietuvos Sveikatos Mokslu Universitetas
		PL	Uniwersytet Medyczny Im Piastow Slaskich We Wroclawiu
		EL	Technological Educational Institute Of Piraeus
	2017	LT	Lietuvos Sveikatos Mokslu Universitetas
		PL	Uniwersytet Medyczny Im Piastow Slaskich We Wroclawiu
		BG	Medical University Of Varna
	2018	LT	Lietuvos sveikatos mokslu universitetas
		PL	Uniwersytet Medyczny Im Piastow Slaskich We Wroclawiu

Ukrainian HEIs as Partner Country	Application Year	Programme Country	Programme Countries HEIs
1	2	3	4
Danylo Halytsky Lviv National Medical University	2019	PL	Warszawski Uniwersytet Medyczny
		BG	Medical University Of Varna
		EL	Panepistimio Dytikis Atikis
		PL	Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
	2020	PL	Uniwersytet Medyczny Im Piastow Slaskich We Wroclawiu
		EL	Panepistimio Dytikis Atikis
		LT	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
		PL	Warszawski Uniwersytet Medyczny
	2017	PL	Uniwersytet Medyczny Im Piastow Slaskich We Wroclawiu
	2018	PL	Uniwersytet Medyczny Im Piastow Slaskich We Wroclawiu
	2019	NL	Erasmus Universiteit Rotterdam
		PL	Uniwersytet Medyczny Im Piastow Slaskich We Wroclawiu
		PL	Wyzsza Szkola Biznesu i Przedsiębiorczosci
		CZ	Univerzita Palackého v Olomouci
	2020	PL	Uniwersytet Medyczny Im Piastow Slaskich We Wroclawiu
		PL	Wyzsza Szkola Biznesu i Przedsiębiorczosci
EE		Tallinna Tervishoiu Kõrgkool	
Zaporizhzhia State Medical University	2015	EE	Tallinna Tervishoiu Kõrgkool
	2016	LT	Utenos Kolegija
		PL	Uniwersytet Medyczny Im Piastow Slaskich We Wroclawiu
	2017	LT	Utenos Kolegija
		PL	Uniwersytet Medyczny Im Piastow Slaskich We Wroclawiu
	2018	EE	Tallinna Tervishoiu Kõrgkool
		TR	Ondokuz Mayis University
		PL	Uniwersytet Medyczny Im Piastow Slaskich We Wroclawiu
	2020	LT	Utenos kolegija
		TR	Ondokuz Mayis University
PL		Uniwersytet Medyczny Im Piastow Slaskich We Wroclawiu	

Ukrainian HEIs as Partner Country	Application Year	Programme Country	Programme Countries HEIs
1	2	3	4
Odessa National Medical University	2018	LT	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
	2020	LT	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
		RO	Universitatea Titu Maiorescu
Kharkiv National Medical University	2015	IS	University Of Iceland
	2017	PL	Uniwersytet Medyczny Im Piastow Slaskich We Wroclawiu
	2018	PL	Uniwersytet Medyczny Im Piastow Slaskich We Wroclawiu
	2019	PL	Uniwersytet Medyczny Im Piastow Slaskich We Wroclawiu
	2020	PL	Uniwersytet Medyczny Im Piastow Slaskich We Wroclawiu
Ukrainian Medical Stomatological Academy		TR	University of Cukurova
	2015	EL	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis
	2016	FR	Universite Paul Sabatier Toulouse Iii
		EL	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis
	2017	EL	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis
	2018	EL	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis
	2019	EL	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis
		ES	Universidad de Santiago de Compostela
	2020	EL	Aristotelio Panepistimio Thessalonikis
		ES	Universidad de Santiago de Compostela
Kyiv Medical University of UAfM	2019	PL	Wyzsza Szkola Techniczna w Katowicach

Таблиця VII.8 – Nature Index*

№ з/п	Заклад	Частка 2019	Частка 2020	Кількість 2020	Зміна у скоригованій частині 2019–2020, %
1	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Україна	4,00	3,41	25	-17,7%
2	Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького (БХНУК), Україна	0,33	1,60	3	368,2%
3	Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна, Україна	1,79	0,99	8	-46,8%
4	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського», Україна	0,72	0,68	3	-8,6%
5	Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича (НТУУ КПІ), Україна	-	0,39	2	N / A
6	Одеський національний університет ім. І. І. Мечнікова (УНО), Україна	0,17	0,35	2	100,1%
7	Національний університет біоресурсів та екології України (НУБіП), Україна	-	0,20	1	N / A
8	Кримський федеральний університет ім. В. І. Вернадського, Україна	0,13	0,17	1	28,6%
9	Ужгородський національний університет (УжНУ), Україна	-	0,05	1	N / A
10	Національна медична академія післядипломної освіти ім. П. Л. Шуплика (НМАПО), Україна	0,01	0,03	1	179,6%
11	Львівський політехнічний національний університет (ЛПНУ), Україна	0,44	0,02	1	-95,0%
12	Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (НТУ ХПІ), Україна	0,42	0,02	1	-95,9%

* Матеріали отримано з інформаційного ресурсу за посиланням: <https://www.natureindex.com>

Таблиця VII.9 – uniRank*

Ранг		Рейтинг МОЗ		Університет
2020	2021	2020	2021	
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут»	1			Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут»
Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	2			Київський національний університет ім. Тараса Шевченка
Львівський національний університет ім. Івана Франка	3			Львівський національний університет ім. Івана Франка
10	15	1	1	Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського
17	21	2	2	Національний фармацевтичний університет
52	22	5	3	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця
28	26	3	4	Буковинський державний медичний університет
72	30	7	5	Львівський національний медичний університет
59	47	6	6	Запорізький державний медичний університет
89	50	8	7	Українська медична стоматологічна академія
39	63	4	8	Винницький національний медичний університет
94	88	9	9	Одеський національний медичний університет
98	98	10	10	Донецький національний медичний університет
105	99	11	11	Івано-Франківський національний медичний університет
112	111	12	12	Дніпропетровська медична академія
114	117	13	13	Харківський національний медичний університет
162	159	14	14	Луганський державний медичний університет
–	174	15	15	Київський медичний університет УАНМ

* Матеріали отримано з інформаційного ресурсу за посиланням: <https://www.4icu.org/ua/>

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Основи охорони праці (місце, кількість учасників)	I															
	II															
	III	1														
Психіатрія та наркологія (місце, кількість учасників)	I								1							
	II	1														
	III		1	1												
Медична психологія (місце, кількість учасників)	I															
	II															
	III										1					
Латинська мова та медична термінологія (місце, кількість учасників)	I			2		1	1									
	II		1		2											
	III			1							1					
Педіатрія (місце, кількість учасників)	I	1														
	II	1														
	III		1													
Терапія (внутрішня медицина) (місце, кількість учасників)	I															
	II				1											
	III					1										
Гігієна (місце, кількість учасників)	I											1				
	II	1														
	III															
Медична генетика (місце, кількість учасників)	I	1														
	II				1											
	III										1					
Медична біологія (місце, кількість учасників)	I				1											
	II	1								1						
	III			1							1		1			
Медична хімія (місце, кількість учасників)	I	1														
	II							1								
	III		1													
Фармацевтична хімія (місце, кількість учасників)	I						1									
	II								1							
	III		1													

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Інфекційні хвороби (місце, кількість учасників)	I									1						
	II	1	1													
	III			1		1		1								
Фармакологія (місце, кількість учасників)	I						1					1				
	II	1					1									
	III			1		1	1		1	1						
Соціальна медицина та організація охорони здоров'я (місце, кількість учасників)	I															
	II					1										
	III	1														
Медицина надзвичайних ситуацій, домедична допомога при екстремальних ситуаціях (місце, кількість учасників)	I											1				
	II															
	III														1	
Гістологія, цитологія та ембріологія (місце, кількість учасників)	I			1												
	II	1	1							1						
	III							1								
Анатомія людини (місце, кількість учасників)	I		1													
	II	1														
	III			1	1											
Патоморфологія (місце, кількість учасників)	I		1													
	II			1		1										
	III	1							1		1		1			
Патологічна фізіологія (місце, кількість учасників)	I			1												
	II								1							
	III		1						1	1	1			1		
Офтальмологія (місце, кількість учасників)	I									1						
	II			1												
	III															
Косметологія (місце, кількість учасників)	I										1					
	II															
	III					1	1									

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Оперативна хірургія та топографічна анатомія (місце, кількість учасників)	I											1				
	II			1	1											
	III		1			1										
Ботаніка (місце, кількість учасників)	I						1									
	II						1									
	III	1	1									1				
Фізіологія (місце, кількість учасників)	I									1						
	II		1			1										
	III			1	1								1			
Лабораторна діагностика (місце, кількість учасників)	I						2									
	II							1								
	III								2							
Ендокринологія (місце, кількість учасників)	I		1													
	II							1								
	III	1			1	1										
Онкологія (місце, кількість учасників)	I		1													
	II							1								
	III	1								1						
Клінічна імунологія та алергологія (місце, кількість учасників)	I					1										
	II	1			1						1					
	III		1		1			1								
Хірургія (місце, кількість учасників)	I	1												1		
	III															

Таблиця VII.11 – Підсумки Всеукраїнської студентської олімпіади 2018–2019 н. р.
(II етап Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальностей у 2018–2019 н. р.)^{*}

ЗВО	всього	Акушерство і гінекологія (місце, кількість учасників)			Стоматологія (місце, кількість учасників)			фармація (місце, кількість учасників)			Фізична терапія, ерготерапія (місце, кількість учасників)		
		I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського МОЗ України	3			1		1							1
Українська медична стоматологічна академія	3			1	1	1							
Івано-Франківський національний медичний університет	2	1					1						
Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця	2		1				1						
Запорізький державний медичний університет	2		1				1						
Національний фармацевтичний університет	2							1	1				
Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	1									1			
Харківський національний медичний університет	1						1						
Буковинський державний медичний університет	1						1						
Дніпропетровська медична академія	0												
Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова	0												
Донецький національний медичний університет	0												
Київський медичний університет УАНМ	0												
Луганський державний медичний університет	0												
Одеський національний медичний університет	0												

^{*} Матеріали отримано з інформаційного ресурсу за посиланнями: <https://imzo.gov.ua/2019/08/07/nakaz-mon-vid-5-08-2019-1060>;
<https://imzo.gov.ua/2020/10/05/nakaz-mon-vid-05-10-2020-1220>.

Таблиця VII.12 – Переможці Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із галузей знань і спеціальностей 2019–2020 н. р.*

Публічне управління та адміністрування	III	49	
	II	48	
	I	47	
Цивільна безпека (безпека життєдіяльності)	III	46	
	II	45	
	I	44	
Стоматологія	III	43	
	II	42	
	I	41	
Клінічна та фундаментальна медицина, профілактична медицина, стоматологія, фармакологія, фармація (англійською мовою)	III	40	3
	II	39	
	I	38	
Педіатрія	III	37	4
	II	36	
	I	35	
Фізична терапія, ерготерапія	III	34	
	II	33	
	I	32	
Фармація, промислова фармація	III	31	
	II	30	
	I	28	
Теоретична медицина	III	27	
	II	26	
	I	25	
Медицина	III	24	1
	II	23	
	I	22	
Біотехнології та біоінженерія	III	21	
	II	20	
	I	19	
Екологія	III	18	
	II	17	
	I	16	
Менеджмент інвестиційної та інноваційної діяльності	III	15	
	II	14	
	I	13	
Управління спортивно-оздоровчою діяльністю	III	12	
	II	11	
	I	10	
Управління у сфері економічної конкуренції	III	9	
	II	8	
	I	7	
Менеджмент організацій	III	6	
	II	5	
	I	4	
всього	3	8	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця
ЗВО	2		

* Матеріали отримано з інформаційного ресурсу за посиланнями: <https://www.president.gov.ua>; <https://zakon.rada.gov.ua>

2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет	7													1										1	2								1			1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																

2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49		
Івано-Франківський національний медичний університет	1																					1																										
Харківський національний медичний університет	0																																															
Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	0																																															
Донецький національний медичний університет	0																																															
Луганський державний медичний університет	0																																															

Таблиця VII.13 – Присудження премій Президента України для молодих вчених 2020 р.*

Міністерство охорони здоров'я України, ЗВО	Нагороджені
Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	Крищишин-Дилевич Анна Петрівна
Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця	Лозинський Андрій Володимирович
ВДНЗУ «Буковинський державний медичний університет»	Шевченко Сергій Леонідович
Харківський національний медичний університет	–
Українська медична стоматологічна академія	–
Запорізький державний медичний університет	–
Донецький національний медичний університет	–
Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України	–
Національний фармацевтичний університет	–
Івано-Франківський національний медичний університет	–
Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	–
Луганський державний медичний університет	–
Одеський національний медичний університет	–
Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського	–
Київський медичний університет УАНМ	–

* Матеріали отримано з інформаційного ресурсу за посиланнями: <https://www.president.gov.ua>;
<https://zakon.rada.gov.ua>

Таблиця VII.14 – Кількість отриманих патентів*

Місце серед медичних ЗВО 2019	Разом кількість отриманих у 2019 р. патентів	Місце серед медичних ЗВО 2020	Назва ЗВО	Рейтинг за кількістю отриманих у 2020 р. патентів	Разом кількість отриманих у 2020 р. патентів	Винаходи	Корисні моделі	Промислові зразки
2	202	1	Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського	1	248	3	245	0
1	228	2	Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	2	154	6	148	0
3	108	3	Буковинський державний медичний університет	8	88	0	88	0
5	84	4	Українська медична стоматологічна академія	12	71	0	71	0
4	98	5	Харківський національний медичний університет	14	67	7	60	0
7	54	6	Одеський національний медичний університет	15	60	32	28	0
8	47	7	Національний фармацевтичний університет	17	56	21	35	0
6	57	8	Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	21	45	2	43	0
9	38	9	Запорізький державний медичний університет	37	22	1	21	0
11	16	10	Івано-Франківський національний медичний університет	47	12	2	10	0
10	27	11	Донецький національний медичний університет	50	8	0	8	0
12	12	12	Дніпропетровська медична академія	53	5	1	4	0
13	7	13	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця	56	2	1	1	0
14	0	14	Київський медичний університет UAHM	58	0	0	0	0
–	–	14	Луганський державний медичний університет	58	0	0	0	0

* Матеріали отримано з інформаційного ресурсу за посиланнями: <http://www.euroosvita.net>; <https://ukrpatent.org>.

Таблиця VII.15 – Середнє зважене значення для рейтингів ЗВО за кількістю поданих заяв абітурієнтами та середнім конкурсним балом у 2020 р.*

Назва закладу	Освітній ступінь	Спеціальність	Усього подано заяв	Подано заяв на бюджет	Допущено до конкурсу	Середній пріоритет допущених	Суперобсяг	Фіксований обсяг	Усього рекомендовано	Середній пріоритет рекомендованих	Рекомендовано за співбесідою	Рекомендовано за квотою-2	Широкий конкурс																	
													УСЬОГО		на загальних підставах		квота-1		квота-4		квота для іноземців, які проживають в Україні		сер. пріоритет (на загальних підставах)		мін. бал (на загальних підставах)		сер. бал (на загальних підставах)		макс. бал (на загальних підставах)	
													14	15	16	17	18	19	20	21	22	14	15	16	17	18	19	20	21	22
													78	2	0	0	0	1,8	167,600	175,774	194,208	4	3	1	0	0	1,3	188,400	190,133	191,500
													80	0	0	0	0	1,8	167,600	175,774	194,208	0	0	0	0	0	1,3	188,400	190,133	191,500
													80	0	0	0	0	1,8	167,600	175,774	194,208	0	0	0	0	0	1,3	188,400	190,133	191,500
													80	0	0	0	0	1,8	167,600	175,774	194,208	0	0	0	0	0	1,3	188,400	190,133	191,500
													80	0	0	0	0	1,8	167,600	175,774	194,208	0	0	0	0	0	1,3	188,400	190,133	191,500
													80	0	0	0	0	1,8	167,600	175,774	194,208	0	0	0	0	0	1,3	188,400	190,133	191,500
													80	0	0	0	0	1,8	167,600	175,774	194,208	0	0	0	0	0	1,3	188,400	190,133	191,500
Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця	Магістр	222 Медицина	2857	2372,0	2189	2,2	4487	0	761	1,2	2	19	740	726	14	0	0	1,2	160,100	185,781	198,600									
	Магістр	221 Стоматологія	898	401,0	371	2,4	90	0	8	1,0	1	2	5	4	1	0	0	1,0	196,962	198,341	198,900									
	Магістр	225 Медична психологія	651	368,0	356	2,4	5	0	5	1,2	0	1	4	3	1	0	0	1,3	188,400	190,133	191,500									
	Магістр	228 Педіатрія	502	373,0	336	2,6	296	0	80	1,8	0	0	80	78	2	0	0	1,8	167,600	175,774	194,208									
	Загально		4908																											
Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	Магістр	222 Медицина	2027	1667,0	1577	2,6	4487	0	440	1,2	0	0	440	438	2	0	0	1,2	169,422	185,720	200,000									
	Магістр	226 Фармація, промислова фармація	784	441,0	420	2,4	81	0	10	1,2	0	0	10	9	1	0	0	1,0	188,088	193,234	199,206									
	Магістр	221 Стоматологія	618	268,0	257	2,7	90	0	10	1,1	0	1	9	8	1	0	0	1,1	197,268	197,995	198,594									
	Магістр	228 Педіатрія	291	190,0	171	2,7	296	0	29	1,3	0	0	29	29	0	0	0	1,3	158,814	175,304	199,206									
		Загально																												

* Матеріали отримано з інформаційного ресурсу за посиланням: <https://vstup2020.edbo.gov.ua/statistics/>

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Харківський національний медичний університет	Маістр	222 Медицина	1746	1282,0	1191	2,5	4487	0	399	1,2	0	8	391	388	3	0	0	1,2	154,326	182,537	200,000
	Маістр	221 Стоматологія	599	178,0	169	2,5	90	0	4	1,0	0	1	3	2	1	0	0	1,0	199,206	199,603	200,000
	Бакалавр	227 Фізична терапія, ерготерапія	387	176,0	173	2,3	335	0	5	1,0	0	0	5	4	1	0	0	1,0	185,844	187,425	189,006
		224																			
	Бакалавр	Технології медичної діагностики та лікування	366	179,0	170	2,5	45	0	5	1,0	0	0	5	5	0	0	0	1,0	181,764	184,008	187,476
	Маістр	228 Педіатрія	216	129,0	118	2,8	296	0	11	1,2	0	0	11	9	2	0	0	1,2	165,444	177,639	192,270
		Загально	3314																		
	Маістр	222 Медицина	1291	893,0	813	2,9	4487	0	209	1,2	0	0	209	209	0	0	0	1,2	153,765	181,116	200,000
	Маістр	226 Фармація, промислова фармація	594	291,0	273	2,5	81	0	11	1,5	0	0	11	10	1	0	0	1,5	184,365	191,010	199,410
	Маістр	221 Стоматологія	504	146,0	129	2,6	90	0	6	1,5	0	0	6	5	1	0	0	1,6	195,075	197,144	200,000
Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України	Бакалавр	227 Фізична терапія, ерготерапія	350	159,0	146	2,4	335	0	5	1,4	0	0	5	5	0	0	0	1,4	179,265	182,701	187,170
		223																			
	Бакалавр	Медсестринство	211	97,0	87	2,5	60	0	30	1,6	0	0	30	30	0	0	0	1,6	145,916	163,245	182,590
		Загально	2950																		
	Маістр	222 Медицина	1875	1534,0	1417	2,7	4487	0	400	1,2	1	1	398	392	6	0	0	1,2	166,974	183,705	200,000
Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	Маістр	221 Стоматологія	507	198,0	181	2,9	90	0	5	1,4	0	1	4	3	1	0	0	1,7	197,268	198,383	200,000
	Маістр	228 Педіатрія	276	165,0	135	2,8	296	0	20	1,5	0	1	19	19	0	0	0	1,5	158,406	174,172	194,106
		Загально	2658																		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Запорізький державний медичний університет	Медістр	222 Медицина	982	660,0	584	2,8	4487	0	170	1,2	0	0	170	169	1	0	0	1,2	154,530	173,355	199,341
	Медістр	226 Фармація, промислова фармація	653	213,0	203	2,5	81	0	5	1,8	0	0	5	4	1	0	0	1,8	185,436	186,633	187,374
	Медістр	221 Стоматологія	376	94,0	82	2,3	90	0	5	1,6	0	0	5	5	0	0	0	1,6	194,106	195,677	199,614
	Бакалавр	227 Фізична терапія, ерготерапія	311	171,0	164	2,4	335	0	5	1,6	0	0	5	4	1	0	0	1,3	182,376	184,850	190,944
	Медістр	228 Педіатрія	136	74,0	65	2,8	296	0	9	1,1	0	0	9	9	0	0	0	1,1	166,464	179,030	200,000
		Загально	2458																		
ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет»	Медістр	221 Стоматологія	371	120,0	116	3,1	90	0	6	1,8	0	0	6	5	1	0	0	2,0	193,086	195,676	198,820
	Медістр	222 Медицина	1033	745,0	686	3,0	4487	0	143	1,2	0	0	143	143	0	0	0	1,2	151,572	180,157	199,029
	Медістр	226 Фармація, промислова фармація	549	233,0	225	2,6	81	0	5	1,4	0	0	5	4	1	0	0	1,5	181,152	188,482	191,760
		Загально	1953																		
Івано-Франківський національний медичний університет	Медістр	222 Медицина	1222	909,0	826	2,9	4487	0	193	1,3	0	0	193	192	1	0	0	1,3	154,326	180,967	200,000
	Медістр	221 Стоматологія	487	170,0	159	2,5	90	0	10	1,1	0	0	10	10	0	0	0	1,1	195,483	196,983	200,000
	Медістр	228 Педіатрія	216	125,0	104	3,4	296	0	10	1,7	0	0	10	10	0	0	0	1,7	151,674	171,698	194,667
		Загально	1925																		
Одеський національний медичний університет	Медістр	222 Медицина	1066	610,0	564	3,1	4487	0	185	1,4	0	5	180	156	4	0	0	1,5	153,510	177,616	199,104
	Медістр	221 Стоматологія	476	98,0	90	3,0	90	0	2	1,0	0	1	1	1	0	0	0	1,0	198,900	198,900	198,900
		Загально	1542																		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Українська медична стоматологічна академія	Маістр	221 Стоматологія	699	301,0	270	2,4	90	0	10	1,2	0	2	8	7	1	0	0	1,3	195,738	197,531	200,000
	Маістр	222 Медицина	587	414,0	360	3,1	4487	0	83	1,6	0	1	82	81	1	0	0	1,6	165,648	180,723	196,503
	Маістр	228 Педіатрія	90	44,0	32	3,6	296	0	2	1,5	0	0	2	2	0	0	0	1,5	154,632	168,351	182,070
		Загально	1376																		
Національний фармацевтичний університет	Маістр	226 Фармація, промислова фармація	1141	386,0	370	2,4	81	0	20	1,5	0	0	20	20	0	0	0	1,5	179,979	187,109	200,000
		Загально	1141																		
	Маістр	222 Медицина	908	665,0	603	2,8	4487	0	189	1,1	0	6	183	181	2	0	0	1,1	156,856	180,178	200,000
ДЗ «Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України»		Загально	908																		
	Маістр	222 Медицина	313	253,0	216	2,6	0	170	104	1,2	0	30	74	66	8	0	0	1,2	156,936	179,254	199,836
	Маістр	226 Фармація, промислова фармація	118	76,0	72	2,4	0	5	5	2,4	0	1	4	3	1	0	0	3,3	180,232	182,693	187,408
	Маістр	221 Стоматологія	109	61,0	55	2,1	0	8	8	1,0	0	2	6	5	1	0	0	1,0	191,880	195,707	199,160
Донецький національний медичний університет	Маістр	228 Педіатрія	31	14,0	10	3,0	0	2	2	1,0	0	1	1	1	0	0	0	1,0	182,520	182,520	182,520
		Загально	571																		
	Маістр	222 Медицина	122	71,0	54	2,6	0	103	26	1,3	0	11	15	12	3	0	0	1,5	171,496	184,027	198,744
	Маістр	226 Фармація, промислова фармація	85	50,0	48	2,5	0	5	5	1,0	0	1	4	4	0	0	0	1,0	179,816	182,520	185,328
ДЗ «Луганський державний медичний університет»	Маістр	221 Стоматологія	53	24,0	15	2,1	0	4	4	1,8	0	1	3	3	0	0	0	2,0	189,247	192,144	195,824
	Маістр	228 Педіатрія	22	14,0	6	3,0	0	30	1	1,0	0	1	0	0	0	0	0				
		Загально	282																		

Таблиця VII.16 – Рейтинг вишів за показником «Середній бал ЗНО на контракт»*

Місце у всеукраїнському рейтингу, за роками			Місце серед ЗВО МОЗ 2020 р.	Форма власності	Назва закладу освіти	Середній бал ЗНО на контракт	Середній бал свідцтва	Зараховано на контракт
2018	2019	2020						
Український католицький університет	Український католицький університет	1		Приватна	Український католицький університет	185,36	10,54	440
Національний університет «Києво-Могиланська академія»	Національний університет «Києво-Могиланська академія»	2		Державна	Національний університет «Києво-Могиланська академія»	176,66	10,23	632
Українська медична стоматологічна академія	Українська медична стоматологічна академія	3		Державна	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	167,59	9,97	2646
3	3	4	1	Державна	Українська медична стоматологічна академія	166,81	9,84	131
-	10	7	2	Приватна	Київський медичний університет	161,54	9,67	187
13	8	8	3	Державна	Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського	161,32	9,82	193
5	9	9	4	Державна	Національний медичний університет імені О.О. Богомольця	160,98	9,87	546
15	5	14	5	Державна	Одеський національний медичний університет	159,68	9,76	128
6	13	15	6	Державна	Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького	159,51	9,76	240
7	7	16	7	Державна	Харківський національний медичний університет	158,73	9,6	214

* Матеріали отримано з інформаційного ресурсу за посиланням: <http://tu.osvita.ua>

Місце у всеукраїнському рейтингу, за роками			Місце серед ЗВО МОЗ 2020 р.	Форма власності	Назва закладу освіти	Середній бал ЗНО на контракт	Середній бал свідчення	Зараховано на контракт
2018	2019	2020						
11	6	18	8	Державна	Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України	157,38	9,42	78
26	17	20	9	Державна	Буковинський державний медичний університет	156,99	9,96	168
20	12	22	10	Державна	Івано-Франківський національний медичний університет	156,68	9,8	211
25	26	26	11	Державна	Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	155,59	9,6	257
29	35	31	12	Державна	Донецький національний медичний університет	153,22	9,4	48
39	28	39	13	Державна	Запорізький державний медичний університет	150,78	9,29	354
109	38	45	14	Державна	Луганський державний медичний університет	149,16	9,1	40
33	37	50	15	Державна	Національний фармацевтичний університет	147,35	9,28	263

РІШЕННЯ
загальних зборів колективу співробітників
Харківського національного медичного університету,
присвячених початку нового 2021–2022 н. р.

Заслухавши та обговоривши підсумки роботи колективу Харківського національного медичного університету у 2020–2021 навчальному році та завдання на наступний навчальний рік, загальні збори **констатують**:

- в умовах упровадження карантинних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, усі структурні підрозділи університету чітко працювали та виконували свої обов’язки в необхідному обсязі для підтримки та розвитку відповідних напрямів діяльності;

- усіма кафедральними колективами та підрозділами впроваджено необхідні заходи щодо збереження та розвитку всіх складових навчально-виховного процесу та закінчення навчального року у дистанційному режимі;

- структурними підрозділами університету реалізовано практично весь комплекс запланованих на навчальний рік заходів з розширення форм та обсягів освітньої діяльності на додипломному та післядипломному рівнях, інтенсифікації науково-дослідної роботи, міжнародних зв’язків, підвищення якості надання медичної допомоги населенню, напрямів та змістовності виховної роботи;

- в університеті було впроваджено всі заплановані заходи з розвитку інфраструктури, покращення матеріально-технічної бази навчально-методичної, наукової, лікувальної діяльності та поліпшення соціально-побутової сфери.

Збори оцінюють рівень організації та науково-методичного забезпечення навчально-виховного процесу як задовільний, а також відзначають, що університетом, незважаючи на зміни в форматі проведення навчальної діяльності, досягнуто значних успіхів у реформуванні системи підготовки лікарів на додипломному та післядипломному етапах, особливо в розвитку нових способів надання освітніх послуг, у змісті та якості навчально-методичної документації, засобів навчання на всіх кафедрах університету на єдиних уніфікованих засадах.

Навчально-методичні підрозділи університету, які відповідають за навчально-виховний процес, продовжували активні дії з реформування та подальшого розвитку. Оперативно впроваджувалися всі необхідні зміни до умов та змісту навчальної діяльності відповідно до нормативних вимог МОЗ та МОН України, що регламентують умови повноцінної навчальної діяльності в період дистанційного режиму надання освітніх послуг.

Збори відзначають, що університетом було успішно пройдено всі заплановані процедури акредитації за освітніми програмами підготовки фахівців, отримано відповідні дозвільні документи на нові спеціальності та

проведено підготовчу роботу щодо продовження цієї діяльності наступного навчального року.

В університеті триває розвиток системи управління якістю роботи університету, у звітний період здійснено сертифікаційний аудит та отримано сертифікат, що підтверджує відповідність чинної системи управління якістю до вимог ДСТУ ISO 9001:2015.

Подальшого розвитку набула рейтингова система оцінювання діяльності структурних підрозділів та науково-педагогічної діяльності кафедр зі складовими показниками. Затверджено нову форму Положення про рейтингову оцінку роботи кафедр та підрозділів, за якою найближчим часом відбудуватиметься підбивання підсумків діяльності.

З метою адаптування до нових умов навчання внесено ряд істотних змін до програмного комплексу «Автоматизована система управління навчальним закладом», що дозволило більш оперативно приймати управлінські рішення на різних адміністративних рівнях.

Науково-педагогічні працівники кафедр та підрозділів продовжували роботу з опанування сучасних технологій навчання, у тому числі дистанційного, методики оцінювання результатів засвоєння студентами теоретичних знань, практичних умінь та навичок. Удосконалювалися форми навчальної роботи залежно від категорії осіб, які набували знання.

Незважаючи на дистанційний формат проведення занять, було успішно здійснено підсумкову атестацію випускників 2021 р., що дозволило екзаменаторам та екзаменаційним комісіям під час іспиту об'єктивно визначити рівень знань випускників, їхні професійні компетентності.

Триває упровадження заходів з розширення та розвитку, зокрема технічного, програмно-інформаційних продуктів, що використовуються у системі управління діяльністю університету та контролю якості навчального процесу. Науково-педагогічні працівники продовжують опановувати сучасні технології навчання, у т. ч. дистанційні, а також активно розробляють власні засоби та форми з методики оцінювання результатів засвоєння студентами теоретичних знань, практичних умінь і навичок

В університеті здійснюється інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу, наукової діяльності та інших напрямів. Активно розвивається інформаційно-навчальний бібліотечний комплекс, триває цілеспрямований розвиток нових напрямів діяльності в усіх сферах інформаційного забезпечення з залученням усіх категорій осіб, які надають та отримують освітні послуги в університеті. Наукова бібліотека продовжує організаційну роботу з придбання національних (базових) підручників і посібників.

Минулого року кадрова політика університету була орієнтована на збереження якісного складу професорсько-викладацького колективу, його подальше професійне зростання, створення та забезпечення дієвого кадрового резерву, підвищення освітньо-кваліфікаційного рівня науково-педагогічного персоналу та омолодження колективу викладачів.

Збори відзначають, що минулого року науково-інноваційна діяльність університету, яка є одним з основних напрямів роботи закладу, продовжувала успішний розвиток. Активно впроваджувалися заходи з підвищення ефективності наукової результативності, підвищувалися вимоги до реалізації наукових проєктів, якості їх виконання та оцінки результатів. Активно та успішно розвивалася молодіжна наука. У 2021 р. ХНМУ став членом Організації з PhD-програм у біомедицині та медичних науках у Європі ORPHEUS.

Зміцнилися позиції університету у сфері міжнародних відносин. Було успішно пройдено міжнародну інституціональну акредитацію Незалежним агентством акредитації та рейтингу (НААР/IAAR), яке є членом Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти (ENQA) та визнане Всесвітньою федерацією медичної освіти. Продовжувалось активне співробітництво за чинними договорами з закладами партнерами та пошук нових міжнародних партнерів. Триває втілення в життя Стратегії інтернаціоналізації університету для забезпечення комплексного розвитку закладу, підвищення його конкурентоспроможності на українському та міжнародному ринках освітніх послуг, зміцнення позицій у науково-дослідній та академічній діяльності університету.

Активно розвивалася лікувальна робота та співпраця з клінічними базами, іншими лікувальними закладами міста та області; вирішувалися організаційні питання взаємовідносин між клінічними базами та співробітниками клінічних кафедр і клінік університету. Лікарі та співробітники кафедр активно проводили лікувально-консультативну роботу, здійснювали практичну та клінічну підготовку студентів, лікарів-інтернів.

Збори особливо відзначають роботу клінічних підрозділів університету в період карантинних заходів у місті й області, підготовку та допомогу в організації кампанії з вакцинування населення.

Особлива увага приділялась організації навчально-виховної роботи зі студентами, що реалізовувалася на принципах індивідуального підходу до кожного здобувача освіти, проведенні змістовного дозвілля, розвитку волонтерського руху. В умовах карантину органами студентського самоврядування, профспілками та всіма підрозділами, що опікуються навчально-виховною роботою, були впроваджені відповідні заходи з підтримки на належному рівні виховного процесу з метою недопущення розвитку можливих різноманітних негативних явищ у студентському середовищі.

Розвивалася матеріально-технічна база кафедр, усіх підрозділів університету, проводилася робота з покращання технічного стану навчальних корпусів, поточний та капітальний ремонт кафедр, інших приміщень університету. Розширювався аудиторний фонд університету, проводилось оснащення його сучасним демонстраційним обладнанням.

Загальні збори **ВИРІШИЛИ**:

1. Визнати роботу колективу університету у 2020–2021 н. р. такою, що повною мірою відповідає Статутним завданням, Концепції розвитку Харківського національного медичного університету на 2015–2025 рр., комплексному плану роботи на навчальний рік із забезпечення основних напрямів діяльності, і вважати його в цілому виконаним.

2. Визначити стратегічними наступні напрямки роботи університету на 2021–2022 н. р.:

- удосконалення системи фінансового забезпечення університету шляхом диверсифікації джерел фінансування, підвищення ефективності використання коштів;

- створення безпечного освітнього середовища, зокрема шляхом проведення широкої вакцинації учасників навчального процесу;

- розвиток внутрішньої системи забезпечення якості освіти;

- модернізацію матеріально-технічного та програмного забезпечення освітнього процесу, розширення застосування інформаційно-освітніх веб-технологій та технологій віртуальної реальності в освітньому процесі;

- залучення інтерактивних та симуляційних методів навчання та контролю рівня знань; розвиток центру симуляційного навчання для підготовки медичних кадрів з питань опанування практичних навичок;

- удосконалення системи рейтингового оцінювання діяльності викладачів, студентів та структурних підрозділів університету; розробку та впровадження системи цільових показників діяльності університету та їх виконання як критеріїв ефективності роботи співробітників ХНМУ;

- розвиток системи заходів безперервного професійного розвитку медичних кадрів на післядипломному етапі;

- підвищення конкурентоздатності університетської науки у світовому академічному просторі шляхом розвитку міжнародного наукового партнерства, подальшого розвитку наукових шкіл університету;

- інтернаціоналізацію медичної освіти, посилення проєктної діяльності університету в залученні грантів та участі у міжнародних програмах та конкурсах «Еразмус +», «Горизонт – 2020» тощо;

- розробку та впровадження сучасних підходів для підвищення якості роботи клінічних кафедр та профільних відділень закладів охорони здоров'я.

3. Затвердити комплексний план роботи Харківського національного медичного університету на 2021–2022 н. р.

4. Контроль за виконанням рішення загальних зборів трудового колективу та комплексного плану роботи Харківського національного медичного університету на 2021–2022 н. р. покласти на проректора з науково-педагогічної роботи І. В. Лещину.

КОМПЛЕКСНИЙ ПЛАН
щодо подальшої реалізації концепції розвитку університету у 2021–2022 н. р.

№ з/п	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
I	Удосконалення системи управління якістю вищої медичної освіти, наукового, кадрового та матеріально-технічного потенціалу університету		Ректор університету
I.1	Організовувати роботу університету на засадах автономії та відповідальності при прийнятті рішень щодо удосконалення внутрішньо-університетської системи забезпечення якості освітньої діяльності, організації освітнього процесу, наукових досліджень, системи внутрішнього управління, розвитку академічних свобод, кадрової політики, фінансово-економічного розвитку та іншої діяльності відповідно до вимог Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту»	Постійно	Ректор університету
I.2	Продовжити моніторинг ефективності, подальше удосконалення організаційної структури та системи управління університету	Постійно	Ректор університету
I.3	Продовжити розвиток автоматизованої системи управління та корпоративної інформаційної системи університету за рахунок аналізу її потенціалу, можливостей розвитку, пошуку нових інформаційних форм та засобів	Постійно	Ректор університету
I.4	Відповідно до рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, МОН України, Європейських стандартів і рекомендацій удосконалювати внутрішньоуніверситетську систему забезпечення якості освіти	Постійно	Ректор університету
I.5	Постійно проводити моніторинг та перегляд освітніх програм на всіх рівнях надання освітніх послуг; здійснювати заходи з самооцінювання й акредитації освітніх програм. Запроваджувати в навчальному процесі гнучкі освітні програми та навчальні плани. При їх розробленні враховувати найновіші здобутки медичної і педагогічної науки	Постійно	Ректор університету

I.6	Посилювати роботу з підготовки резерву управлінських кадрів. Постійно впроваджувати заходи з метою збереження якісного кадрового складу науково-педагогічних співробітників та виховання	Постійно	Ректор університету
I.7	Посилити роботу щодо забезпечення раціонального комплектування штатів, прийняття об'єктивних рішень у галузі кар'єрного розвитку співробітників, якісного кадрового забезпечення (зокрема з урахуванням вимог професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти»)	Постійно	Ректор університету
I.8	Посилення роботи щодо аналізу стану та забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічними працівниками університету. Розвиток внутрішньої системи підвищення кваліфікації	Постійно	Ректор університету
I.9	Пілотне запровадження та апробація системи показників ефективності діяльності підрозділів (KPI). Вивчення досвіду та напрацювання підходів до впровадження системи показників ефективності діяльності в університеті	Постійно	Ректор університету
I.10	Залучення до діяльності з розроблення та подання ініціатив щодо вдосконалення нормативної правової бази вищої школи, громадських обговорень, комунікаційних заходів з цих питань	Постійно	Ректор університету
I.11	Удосконалення методики рейтингового оцінювання науково-педагогічної діяльності кафедральних колективів з метою стимулювання їх сталого розвитку, мотивування на підвищення якості роботи за показниками, які безпосередньо визначають ефективність діяльності університету, є суттєво впливовими і застосовуються в глобальних міжнародних та вітчизняних рейтингах. Продовжувати розроблення й адаптацію до вимог сучасності методології рейтингового оцінювання науково-педагогічних працівників університету	Постійно	Ректор університету
I.12	Розширення показників індивідуальної оцінки досягнень та трудової активності науково-педагогічних працівників у межах здійснення рейтингового оцінювання науково-педагогічної діяльності кафедральних колективів	Постійно	Ректор університету

I.13	Подальше впровадження принципів студентоцентрованого освітнього процесу в реалізації освітніх програм університету	Постійно	Ректор університету
I.14	Розроблення та проведення комплексу заходів щодо просування культури якості освіти в ХНМУ		Проректор з науково-педагогічної роботи, ННІ ЯО
I.15	Постійно розвивати систему рейтингового оцінювання діяльності структурних підрозділів університету з метою адаптування до змін у формах та методах роботи, сучасних змін підходів до освіти у світовій спільноті	Постійно	Ректор університету
I.16	Продовжити розвиток системи післядипломної освіти, запровадити комплекс заходів із підвищення її конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг за рахунок ліцензування нових напрямків діяльності, запровадження інтерактивних методів навчання в інтернетурі, посилення ефективності міжнародної співпраці та участі в грантових проєктах	Постійно	Ректор університету
I.17	Постійно активізувати участь представників органів студентського самоврядування у роботі Вченої ради, ректорату, деканатів, Приймальної комісії, учених рад факультетів (інститутів). Створювати належні умови та забезпечувати фінансування діяльності органів студентського самоврядування	Постійно	Ректор університету
I.18	Продовжити постійне залучення студентського активу до організації навчального процесу та оцінювання його якості. Регулярно проводити «студентський моніторинг якості навчання» (запровадження системи ефективного контролю якості освітнього процесу за участі студентського самоврядування)	Постійно	Ректор університету
I.19	Забезпечити подальший розвиток форм і методів виховного процесу, спрямованих на стимулювання у студентської молоді громадської активності, свідомості і патріотизму. Активізувати профілактичні дії, спрямовані на формування в молоді принципів здорового способу життя. Продовжити реалізацію заходів із розвитку культурно-масової і спортивної роботи серед студентства, посилити виховну роботу серед студентів-іноземців. Постійно займатися вирішенням побутових і соціальних питань студентської молоді	Постійно	Ректор університету

I.20	Проводити вичерпні заходи з попередження в структурних підрозділах університету ознак корупційних діянь, контролювати виконання положень «Антикорупційної програми Харківського національного медичного університету»	Постійно	Ректор університету
I.21	Здійняти заходи з диверсифікації джерел фінансування університету, удосконалення системи фінансового забезпечення; підвищити ефективність використання коштів у сучасних соціально-економічних реаліях для сталого розвитку навчально-виховного, наукового, лікувального, міжнародного та інших напрямків діяльності університету	Постійно	Ректор університету
II	Організація та науково-методичне забезпечення навчального процесу на додипломному і післядипломному етапах здобуття вищої медичної освіти		
II.1	Продовжити розроблення, оновлення та запровадження в навчальний процес сучасних освітніх програм з урахуванням найновіших здобутків медичної науки та вимог суспільства. Постійно оновлювати систему управління якістю надання освітніх послуг, розвивати форми внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ університету, декани факультетів, завідувачі кафедр
II.2	Продовжити заходи з акредитації освітніх програм «Педіатрія» другого (магістерського) рівня вищої освіти; «Сестринська справа» другого (магістерського) рівня вищої освіти; «Соціальна робота» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Удосконалення нормативного, методичного та інформаційного супроводу процесу внутрішнього моніторингу якості освіти, якості освітніх програм	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, гаранті освітніх програм, директори ННІ університету, декани факультетів, завідувачі кафедр
II.3	Підвищити активність викладачів у вихованні творчої особистості студентів, індивідуалізації навчання. Передбачити формування персональних програм, що враховують вимоги навчального плану й особистісні якості студентів	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ університету, декани факультетів, завідувачі кафедр

II.4	Розширити соціологічні дослідження «Академічна доброчесність» та «Студентський простір» на контингент іноземних студентів; поширити опитування випускників ХНМУ та роботодавців з усіх питань організації навчального процесу; продовжити щорічний моніторинг «Оцінювання свого навчання за освітньою (професійною) програмою» за всіма освітніми програмами та порівняння результатів із результатами моніторингу за 2020–2021 н. р.; продовжити щосеместровий моніторинг «Завершена дисципліна в оцінках здобувачів» серед здобувачів усіх освітніх програм	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, гаранті освіти програм, директори ННІ університету, декани факультетів, завідувачі кафедр
II.5	Продовжити оновлення програм навчальних дисциплін додипломної підготовки з урахуванням сучасних вимог до організації навчального процесу, нагальних проблем практичної та військової медицини; організувати низку організаційно-методичних заходів із консультивання та навчання відповідальних за організаційно-методичну роботу на кафедрах університету, зокрема з питань видання навчально-методичної літератури та дотримання вимог системи «Шлях книги»; організувати проведення LV навчально-методичної конференції ХНМУ	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ університету, декани факультетів, завідувачі кафедр
II.6	Організувати роботу зі створення системи і технологій формування індивідуальних освітніх траєкторій підготовки магістрів та бакалаврів, що зможе забезпечити навчання за індивідуальним навчальним планом, який передбачає самостійний вибір професійних компетенцій, розробити та впровадити механізм стимулювання, контролю самостійної роботи студентів при вивченні дисциплін	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ університету, декани факультетів, завідувачі кафедр
II.7	Продовжити втілення заходів із повного переходу на використання виключно електронного журналу, електронної відомості. Зобов'язати керівників структурних підрозділів максимально повно використовувати інформаційні ресурси університету для підвищення якості надання медичної освіти	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ університету, декани факультетів, завідувачі кафедр

II.8	Забезпечувати умови для прозорості діяльності всіх навчальних структур університету з метою упередження можливих корупційних дій, особливо при проведенні оцінювання результатів академічної діяльності осіб, що навчаються. Широко залучати студентський актив до організації належних умов проведення освітнього процесу та оцінки його якості	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ університету, декани факультетів, завідувачі кафедр
II.9	Подальший розвиток системи дистанційної освіти продовжити у напрямку розробки Концепції змішаного навчання; визначення оптимальних корпоративних платформ і сервісів для реалізації цілей дистанційного елементу навчального процесу; розроблення методології педагогіки дистанційного та змішаного навчання; розширення можливостей використання навчальних відеофільмів, створення відеоматеріалів із підготовки до складання ОСК(П). Створити системну об'єктивної оцінки засвоєних студентами професійних компетенцій	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ЯО ХНМУ, директори ННІ університету, декани факультетів, завідувачі кафедр
II.10	Подальша модернізація матеріально-технічного та програмного забезпечення освітнього процесу, розширення застосування інформаційно-освітніх веб-технологій, технологій віртуальної реальності в освітньому процесі	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ університету, декани факультетів, завідувачі кафедр
II.11	Широке залучення інтерактивних та симуляційних методів навчання та контролю рівня знань. Розвиток центру симуляційного навчання як передового навчально-наукового практичного центру підготовки медичних кадрів з питань опанування практичних навичок і застосування найсучаснішого симуляційного обладнання	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ЯО ХНМУ, декани факультетів, завідувачі кафедр
II.12	Продовжити методичний та матеріально-технічний розвиток Симуляційного центру ННІ ЯО. Розробити Програму опанування викладачами клінічних кафедр симуляційних технологій навчання та контролю засвоєння практичних навичок, забезпечити підготовку інструкторів з методології симуляційного навчання; продовжити широке залучення інтерактивних та симуляційних методів навчання та контролю рівня знань, зокрема рівня засвоєння практичних навичок	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ЯО ХНМУ, декани факультетів, завідувачі кафедр

II.13	Продовжити впровадження загальноуніверситетських заходів, спрямованих на утримання стабільного та якісного контингенту студентів, зокрема іноземних	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ університету, декани факультетів, завідувачі кафедр
II.14	Забезпечити підвищення рівня психологічного та соціального благополуччя здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників шляхом широкого запровадження елементів психоосвіти. Налагодження науково-практичного співробітництва із ЗВО України та зарубіжжя з метою підвищення ефективності діяльності Психологічної служби; підвищення якості психологічної допомоги здобувачам вищої освіти та науково-педагогічним працівникам. Продовжити та актуалізувати відповідно до сучасних вимог роботу «Школи молодого викладача» та «Школи досвідченого лектора»	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ЯО ХНМУ, директори ННІ університету, декани факультетів, завідувачі кафедр
II.15	Спрямувати діяльність ННІ ПІГ і його підрозділів на підвищення якості освіти іноземних громадян, зокрема збільшення абсолютної і якісної успішності за результатами семестрового контролю, зниження кількості студентів, що не склали компоненти ЄДК1. Ураховувати відсоток випускників, які склали з першої спроби кваліфікаційний іспит на батьківщині або за кордоном як критерій якості підготовки	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ПІГ ХНМУ, директори ННІ університету, декани факультетів, завідувачі кафедр
II.16	Впроваджувати заходи для забезпечення належних умов отримання освітніх послуг іноземними студентами, продовжувати роботу щодо вирішення їх побутових, соціальних проблем, питань безпеки та законності перебування їх на території України	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з АГР, проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи, директор ННІ ПІГ
II.17	Продовжити впровадження заходів з метою набору більш якісного контингенту іноземних студентів на 1-й курс. Впроваджувати організаційні заходи з попереднього відбору кандидатів на навчання та перевірку рівня їхніх знань, отриманих раніше	Протягом навчального року	Директор ННІ ПІГ, декани V-VII факультетів з підготовки іноземних студентів

II.18	Вжити заходів щодо підвищення рівня мовної підготовки іноземних студентів з метою підготовки їх до складання іспиту з англійської форми професійного спрямування як складової частини 1-го етапу ЄДКІ у 2022 р. та формування в них умінь і навичок самостійної навчальної діяльності	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ППГ, завідувачі відповідних кафедр
II.19	Вдосконалити систему рейтингового оцінювання науково-педагогічної діяльності кафедральних колективів, викладачів, студентів та структурних підрозділів університету. Продовжити заходи щодо об'єктивізації рейтингового оцінювання діяльності кафедральних колективів як системи цільових показників діяльності університету. Забезпечити подальший розвиток диференційованого підходу щодо використання стимулюючих заохочень співробітників ХНМУ	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ ЯО ХНМУ, директори ННІ університету, декани факультетів, завідувачі кафедр
II.20	Виконати відповідно до потреб медичної галузі регіону, на основі ефективної співдружності і партнерства університету з лікувально-профілактичними закладами заплановані обсяги післядипломного підвищення кваліфікації лікарів за акредитованими спеціальностями «Медицина», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа», «Сто-матологія» в системі безперервного професійного розвитку фахівців, що відповідають сучасному інноваційному рівню та необхідною якістю навчання з використанням бази навчально-науково-виробничих об'єднань, науково-дослідних інститутів, профільних кафедр університету, удосконалюючи організаційне, матеріально-технічне та технологічне забезпечення	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ПО, завідувачі відповідних кафедр
II.21	Продовжувати надання освітніх послуг зі спеціальностей «Публічне управління та адміністрування», «Освітні, педагогічні науки». Провести організаційні заходи щодо наповнення курсів підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників на базі ННІ ПО	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ПО, завідувачі відповідних кафедр

II.22	Продовжувати роботу зі сприяння працевлаштування та контролю за доїздом випускників Харківського національного медичного університету до інтернатури шляхом тісної співпраці ННІ ПО ХНМУ з державною службою зайнятості, лікувальними установами та ДОЗ Харківської обласної державної адміністрації та роботу з надання одноразової грошової допомоги	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ПО, завідувачі відповідних кафедр
II.23	Забезпечити на основі оновленої нормативної бази навчання з питань надання домедичної допомоги та першої невідкладної медичної допомоги при надзвичайних станах та в особливий період для волонтерів, окремих категорій невідкладних працівників, військовослужбовців та інструкторів з надання першої та догоспітальної допомоги	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ПО, завідувачі відповідних кафедр
II.24	Продовжувати роботу з розширення напрямів післядипломної освіти, у тому числі в межах міжнародної діяльності шляхом підвищення кваліфікації і стажування	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи, директори ННІ ПО, керівники відповідних підрозділів та завідувачі кафедр
II.25	Створити дистанційну платформу безперервного професійного розвитку лікарів на базі освітньо-інформаційного порталу «Дистанційне навчання ХНМУ»	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ПО
II.26	Забезпечити проведення аналізу якості підготовки програм навчальних дисциплін і силabusів, провести необхідні заходи з покращання їх якості, відповідності змісту освітніх компонентів сучасним досягненням у сфері медицини, тенденціям розвитку сфери охорони здоров'я, запитам та потребам ринку праці	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи, методичний кабінет ННІ ЯО, гаранті ОП, завідувачі кафедр
II.27	З метою створення сучасної навчально-методичної літератури (посібників та підручників, зокрема англійською мовою) впроваджувати заходи зі стимулювання створення авторських колективів, у тому числі міжкафедральних. Розробити та запровадити систему підтримки та заохочення авторських колективів, зокрема індивідуально рейтингову	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи, директори ННІ, декани

II.28	Продовжувати моніторинг забезпечення навчальних дисциплін сучасними підручниками й посібниками, придбання сучасних вітчизняних й світових видань наукового та навчального характеру згідно з ліцензійними вимогами, поповнення фонду сучасною літературою соціально-економічного та художнього змісту. Продовжувати формування цифрового освітньо-наукового середовища університету	Протягом навчального року	Проректор з наукової роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ, директор Наукової бібліотеки, завідувачі кафедр
II.29	Навчально-методичному кабінету та головам методичних комісій продовжити консультативну роботу з питань видання навчально-методичної літератури на кафедрах і в структурних підрозділах університету. Разом із Науковою бібліотекою здійснювати контроль за станом наповнення новою навчально-методичною літературою Репозитарію. Активізувати роботу з модулем «Шлях книги» в АСУ і наповнення Репозитарію ХНМУ навчальними й науковими виданнями університету, на регулярній основі збирати робочу групу з представників структурних підрозділів університету, відповідальних за проходження певних етапів затвердження видань у модулі «Шлях книги» для вирішення поточних питань	Протягом навчального року	Проректор з наукової роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ, директор Наукової бібліотеки, декани факультетів, голови профільних методичних комісій, завідувачі кафедр
II.30	Науковій бібліотеці продовжити роботу зі створення сучасного та оптимального інформаційного середовища університету, зокрема: – здійснювати постійне комплектування фонду сучасними навчальними, науковими і художніми виданнями; – розглянути можливість передплати доступу до повнотекстових ресурсів освітнього і наукового характеру; – продовжити бібліометричний моніторинг персональних профілів науковців ХНМУ в наукометричних базах даних і системах ідентифікації авторів; – проводити на постійній основі заходи з навчання й консультування науковців університету щодо роботи з міжнародними наукометричними базами Web of Science та Scopus;	Протягом навчального року	Проректор з наукової роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ, директор Наукової бібліотеки

	– оновити інтерфейс сайту Наукової бібліотеки й створити його мобільну версію; – продовжити використання цифрових технологій для розширення спектра послуг з інформування користувачів; – продовжити реорганізацію відповідних напрямів роботи з урахуванням впровадження змішаної форми навчання в університеті		
III	Наукова діяльність		Проректор з наукової роботи
III.1	Пріоритетними напрямками наукової роботи у 2021–2022 н. р. вважати такі: – удосконалення моделі планування і виконання наукових досліджень; – подальшу модернізацію матеріально-технічної бази наукових досліджень; – проведення інноваційних наукових досліджень; – якісну підготовку науково-педагогічних та наукових кадрів; – реалізацію концепції «навчання через дослідження»; – академічну доброчесність	Постійно	Проректор з наукової роботи
III.2	При організації та проведенні наукових досліджень зосередити зусилля на таких завданнях: – розроблення і затвердження Програми розвитку наукової діяльності на період до 2025 р.; – опрацювання «мобілізаційної» моделі виконання наукових досліджень із зосередженням кадрового й матеріального потенціалу на пріоритетних наукових проблемах; – створення спеціалізованих центрів, бізнес-інкубаторів, спрямованих на розроблення та комерційне впровадження наукових результатів;	Постійно	Проректор з наукової роботи, керівники НДР, завідувачі кафедр, відповідальні за наукову діяльність кафедр та підрозділів, Рада Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених

	– модернізація матеріально-технічної та прикладної бази наукових досліджень з концентрацією ресурсів у НДІ експериментальної та клінічної медицини ХНМУ; – удосконалення системи фінансування перспективних наукових розробок, зокрема з власних коштів університету; – розширення фундаментальних наукових досліджень; – збереження і розвиток наукових шкіл університету; – проведення заходів з охорони інтелектуальної власності університету; – подальша реалізація Програми підтримки і преміювання за досягнення високих наукових результатів, використання гнучкої системи матеріального, морального стимулювання та відповідальності учасників науково-дослідних робіт; – покращання позицій університету в наукометричних базах Web of Science, Scopus, Google Scholar; – удосконалення роботи студентських наукових гуртків, наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених ХНМУ; – участь у національних та світових рейтингах ЗВО; – сприяння розвитку культури академічної доброчесності, формування організаційних та технологічних умов для неухильного її дотримання при здійсненні наукової діяльності; – активна взаємодія та розвиток партнерських відносин з науково-дослідними інститутами НАН та НАМН України, спільне використання науково-технічного обладнання в дослідженнях та підготовці лікарів		
--	---	--	--

III.3	Ввести критерії оцінювання результативності наукових досліджень науково-педагогічних працівників та підрозділів університету, зокрема: – визнання досягнень у наукових дослідженнях, підтверджених публікаціями в реферованих журналах з високим рівнем цитування, видання авторських підручників та монографій (наявність у кожного викладача кафедри не менше 1 публікації на рік у виданнях бази Web of Science або Scopus); – ступінь використання наукових результатів в освітньому процесі та медичній практиці; – викладання на основі нових знань і досвіду, отриманих у результаті проведення наукових досліджень «на випередження»; – залучення до навчального процесу провідних вітчизняних та зарубіжних вчених-партнерів Продовжити впровадження засад концепції «навчання через дослідження», спрямувавши зусилля на: – організацію методичного, наукового, матеріально-технічного супроводу; – максимальне залучення студентів до наукової діяльності на кафедрах; – забезпечення обов'язкової участі студентів у складі наукових груп із виконання навчально-дослідницької роботи з дорученням їм конкретної частки роботи, публікації матеріалів досліджень; – висвітлення результатів НДР на Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт; – активізацію роботи кафедральних колективів зі студентами з груп поглибленого вивчення дисциплін у напрямку їх індивідуальної підготовки до участі у студентських міжнародних та державних предметних олімпіадах, міжвузівських конференціях	Постійно	Проректор з наукової роботи, керівники НДР, завідувачі кафедр, відповідальні за наукову діяльність кафедр та підрозділів, начальник відділу кадрів
III.4	Продовжити впровадження засад концепції «навчання через дослідження», спрямувавши зусилля на: – організацію методичного, наукового, матеріально-технічного супроводу; – максимальне залучення студентів до наукової діяльності на кафедрах; – забезпечення обов'язкової участі студентів у складі наукових груп із виконання навчально-дослідницької роботи з дорученням їм конкретної частки роботи, публікації матеріалів досліджень; – висвітлення результатів НДР на Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт; – активізацію роботи кафедральних колективів зі студентами з груп поглибленого вивчення дисциплін у напрямку їх індивідуальної підготовки до участі у студентських міжнародних та державних предметних олімпіадах, міжвузівських конференціях	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, проректор з науково-педагогічної (лікувальної) роботи, керівники університетських клінік, завідувачі кафедр, відповідальні за наукову діяльність кафедр та підрозділів, Рада Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених

III.5	Для підвищення якості підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації (аспірантура, докторантура) забезпечити: – ефективну підготовку докторів філософії за спеціальностями «Медицина», «Стоматологія», «Технології медичної діагностики та лікування», «Педіатрія»; – активне впровадження в навчальний процес результатів дисертаційних досліджень; – більш відповідальний підхід завідувачів кафедр та наукових керівників до роботи з підготовки аспірантів і здобувачів, вимогливу і принципову оцінку дисертацій, рекомендацій до захисту; – сприяння неухильному дотриманню академічної доброчесності; – систему матеріального і морального стимулювання наукових керівників аспірантів і здобувачів, які підготували до захисту дисертації; – проведення системної роботи з випускниками для залучення їх до аспірантури; – активізувати роботу всіх підрозділів з потенційними замовниками з метою залучення контингенту аспірантів, здобувачів і докторантів	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи, керівники університетських клінік, завідувачі кафедр, відповідальні за наукову діяльність кафедр та підрозділів, Рада Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів
III.6	Для розвитку студентської науки передбачити: – розроблення та впровадження інноваційних методик, що розвивають навички дослідницької та проєктної роботи у студентів; – удосконалення роботи системи студентських наукових гуртків, наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених ХНМУ; – підвищення якості та збільшення кількості конкурсних наукових робіт студентів ХНМУ; – участь студентів у конференціях інших закладів вищої освіти, міжкафедральних «круглих столах», методологічних семінарах, студентських фестивалях;	Постійно	Проректор з наукової роботи, завідувачі кафедр, Рада Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених

	– забезпечити участь студентів у конкурсах наукових фондів, у конкурсах на отримання грантів; – сприяти популяризації та розвитку культури академічної доброчесності серед студентів ХНМУ; – розробити рейтингову систему оцінювання наукової активності студентів			
III.7	З метою вдосконалення та розвитку інформаційної та видавничої діяльності запровадити заходи: – з підвищення наукового рівня наукових видань ХНМУ; – з виконання умов для включення видань ХНМУ в профільні міжнародні системи цитування, такі як Scopus, Web of Science, Web of Knowledge, Springer та ін. – зі збільшення кількості публікацій зовнішніх авторів, у тому числі зарубіжних, у журналах ХНМУ	Протягом навчального року	Проректор з наукової роботи, завідувачі кафедр, Рада Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених, редакційно-видавничий відділ	
III.8	Продовжити заходи щодо викорінювання плагіату, фальсифікації, фабрикації та інших форм академічної недоброчесності в університеті	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, завідувачі кафедр, Рада Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених	
III.9	Інтенсифікувати роботу з розширення міжнародних зв'язків університету, зокрема: – практики стажування молодих науковців за кордоном; – запрошення до ХНМУ провідних іноземних науковців для читання лекцій і виконання наукових досліджень; – розширення тематики університетських олімпіад з міжнародною участю	Постійно	Проректор з наукової роботи, завідувачі кафедр, відповідальні за наукову діяльність кафедр та підрозділів, Рада Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених	

IV	Міжнародна діяльність Розвивати практики обміну студентами та академічної мобільності викладачів із зарубіжними навчальними закладами-партнерами: – продовжувати роботу із пошуку закордонних ЗВО-партнерів з метою розроблення і впровадження у навчальний процес напрямів підготовки для отримання подвійних дипломів про вищу освіту, а також програм підвищення кваліфікації та перелігів кадрів; – поширювати практики формування програм двостороннього та багатостороннього міжнародного обміну; – підвищити інтерес студентів щодо участі в програмах міжнародної академічної мобільності, студентських наукових конференцій, форумів тощо; – закріпити в практиці проведення заходів з інформування про міжнародні можливості у сфері освіти та науки (інформаційний тиждень відділу міжнародних зв'язків) для професорсько-викладацького складу, співробітників структурних підрозділів і студентів університету	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи, начальник відділу міжнародних зв'язків, декани факультетів
N/2	Інтегрувати університет у міжнародний освітній простір: – інтернаціоналізація навчальних програм і курсів, акредитація їх в європейських агенціях; – активізація роботи з підготовки проектних заявок на участь в освітніх програмах ЄС; – продовження роботи з розроблення та реалізації спільних з партнерськими закордонними університетами міжнародних освітніх програм і проектів; – запровадження механізму академічної мобільності студентів і науково-педагогічних працівників; – участь викладачів і науковців університету у навчальній та науковій діяльності закордонних університетів і наукових установ; – залучення іноземних фахівців до роботи в університеті; – пошук можливості отримання грантів для участі студентів і викладачів у міжнародних освітніх програмах	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, начальник відділу міжнародних зв'язків, декани факультетів

V/3	Брати участь в освітніх і наукових проєктах, виставках, фестивалях, які фінансуються міжнародними організаціями	Постійно	Проректор з наукової роботи, проректор з науково-педагогічної роботи, начальник відділу міжнародних зв'язків, декани факультетів
V/4	Удосконалити систему управління у сфері міжнародної діяльності та міжнародного співробітництва університету шляхом: – забезпечення координації діяльності підрозділів університету з розроблення та виконання міжнародних угод і договорів, підвищення міжнародної активності серед кафедральних колективів; – визначення нових перспективних напрямків міжнародного співробітництва з потенційними партнерами; – закріплення в практиці запрошення зарубіжних фахівців для читання лекцій та проведення майстер-класів на постійній основі англійською мовою; – збільшення кількості іноземних викладачів, залучення до навчального процесу провідних лекторів та професорів за програмами visiting professor з університетів-партнерів Забезпечити сталий розвиток міжнародної діяльності університету у галузі освіти за рахунок: – розширення контактів та різних форм співпраці з міжнародними організаціями, зарубіжними навчальними та науково-практичними закладами, зокрема для отримання ґрантів на участь студентів і викладачів у міжнародних проєктах і програмах; – інтенсифікування методів пошуку та розповсюдження відповідної інформації серед кафедральних колективів, надання їм допомоги для підготовки проєктних заявок та реалізації міжнародних проєктів;	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи, начальник відділу міжнародних зв'язків, декани факультетів
V/5		Постійно	Проректор з наукової роботи, проректор з науково-педагогічної роботи, начальник відділу міжнародних зв'язків, декани факультетів

	- вдосконалення роботи з підготовки проектних заявок та участі в пошуку можливостей отримання ґрантів для участі студентів і науково-педагогічних працівників у міжнародних освітніх програмах; - продовження пошуку фінансування, партнерських організацій для проходження навчання, вивчення іноземних мов, участі у міжнародних конференціях; - посилення ролі кафедральних колективів у формуванні конкурсних заявок проєктів Європейського союзу (Еразмус+, Жан Моне, Горизонт – 2020), DAAD, USAID тощо			
V	Навчально-виховна робота, робота з соціологічного та психолого-педагогічного супроводу навчального процесу			
V.1	Продовжити роботу з національно-патріотичного, філософсько-світоглядного та громадсько-правового виховання студентів. Відповідно до розробленої Програми виховання студентів в ХНМУ. Активно залучати до всіх форм роботи Студентське самоврядування та іноземних студентів	Постійно	Проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи, ННІПІГ, ГО «Студентська рада ХНМУ»	
V.2	Удосконалити систему взаємодії всіх кафедр та структурних підрозділів університету з питань позанавчальної, виховної роботи з метою створення єдиного інформаційно-комунікаційного простору	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, Навчально-виховна комісія Вченої ради ХНМУ, керівники структурних підрозділів, ГО «Студентська рада ХНМУ»	
V.3	Продовжити роботу Навчально-виховної комісії Вченої ради ХНМУ з метою створення умов для соціального становлення студентів та інших здобувачів освіти для сприяння їх гармонійному розвитку та самореалізації в організаційній, мистецькій, спортивній та інших сферах діяльності. Удосконалити систему мотивації, матеріального і морального заохочення роботи кураторів-викладачів на основі рейтингових показників	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, декани факультетів, завідувачі кафедр та керівники підрозділів	

V.4	Посилити роботу Центру психологічної підтримки здобувачів освіти для забезпечення громадської безпеки у навчальному процесі та життєдіяльності університету, зокрема для студентів-іноземців. Поширити спектр форматів проведення інформаційно-просвітницьких заходів, які сприятимуть культурній адаптації студентів-іноземців	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр, керівники підрозділів
V.5	Продовжити активний розвиток та підтримку векторних напрямів діяльності волонтерського руху університету: за програмою «Медичний волонтер», паліативно-хоспісна допомога, боротьба з актуальними захворюваннями, шефський напрямок, некрополевлення, діяльність студентських трудових загонів	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи, декани факультетів, ГО «Студентська рада ХНМУ», ННІПІГ
V.6	Посилити роль органів студентського самоврядування ХНМУ у вирішенні соціально-побутових питань та забезпечення безпеки життєдіяльності здобувачів освіти, особливо під час проведення масових заходів	Протягом навчального року	ГО «Студентська рада ХНМУ», проректор з АГР, ННІПІГ, декани факультетів
V.7	Створити Центр правової та соціальної підтримки студентів з метою забезпечення навчально-виховного процесу, сприяння особистісному та професійному зростанню здобувачів освіти	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи, декани факультетів, ННІАЮ, ГО «Студентська рада ХНМУ».
V.8	Активізувати роботу Асоціації випускників університету. Зміцнювати зв'язки структурних підрозділів Університету з лікувальними закладами, підприємствами, компаніями, фірмами, центрами, де працюють випускники університету	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи, декани факультетів, директор музею історії ХНМУ
V.9	Продовжити активну роботу з підтримки здорового способу життя серед студентів, викладачів та співробітників університету. Активізувати роботу щодо залучення студентів та співробітників до масових фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів. Посилити інформаційну складову заходів з формування здорового способу життя та попередження шкідливих звичок, проведення профілактичної і просвітницької роботи з питань попередження захворюваності на СНІД, туберкульоз, запобігання наркотичній, алкогольній та тютюновій залежності, у тому числі серед іноземних студентів	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр та керівники підрозділів

V.10	Постійно розвивати фахову спрямованість колективу кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання і здоров'я, її тренерського складу в підготовці студентів університету до участі у спортивних змаганнях різного рівня. Зосередити увагу на вирішенні питань розвитку спорту вищих досягнень	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи, завідувач кафедри фізичного виховання та здоров'я, декани факультетів
V.11	Продовжувати активну роботу щодо участі молоді університету в міжнародних фестивалах студентської творчості. Творчим та мистецьким підрозділам університету проводити роботу серед найбільш креативної молоді для цільової підготовки її до участі в конкурсах, змаганнях місцевого та обласного рівнів, зокрема серед іноземних студентів	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи, декани факультетів, Молодіжний центр ХНМУ
VI	Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу та наукової діяльності		
VI.1	Проводити ефективну кадрову політику, яка б задовольняла потреби університету у кваліфікованих науково-педагогічних кадрах з можливістю навчання і стажування у закордонних закладах	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи, начальник відділу кадрів, начальник відділу міжнародних зв'язків
VI.2	Забезпечити виконання законодавчих та нормативних вимог щодо організації конкурсів на посади професорсько-викладацького складу, здійснювати контроль за дотриманням конкурсного відбору претендентів	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи, начальник відділу кадрів
VI.3	Брати участь у заходах із запрошення до участі у проведенні навчального процесу та наукових досліджень провідних науковців України та зарубіжжя. Активно залучати до науково-педагогічної роботи фахівців-практиків, а також талановитих випускників університету та інших закладів вищої освіти	Протягом року	Проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, начальник відділу кадрів, начальник відділу міжнародних зв'язків, декани факультетів, завідувачі кафедр, керівники підрозділів

VI.4	Проводити заходи з оптимізації підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації. Продовжити впровадження ефективних інструментів контролю за формуванням дієвого кадрового резерву на кафедрах університету, особливо тих, які очолюють особи пенсійного та передпенсійного віку	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, начальник відділу кадрів
VI.5	Відповідно до Програми підтримки здобувачів наукового ступеня та вченого звання, науково-педагогічних працівників, які активно виконують науково-дослідну, міжнародну, методичну роботу в Харківському національному медичному університеті вживати заходи щодо її розвитку та реалізації	Протягом року	Проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, начальник відділу кадрів, начальник відділу міжнародних зв'язків, завідувачі кафедр
VI.6	Розробити систему мотивації та заохочення викладачів	Протягом року	Проректор з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ЯО ХНМУ, начальник відділу кадрів, завідувачі кафедр
VI.7	Організувати проведення перевірки міжнародних сертифікатів не нижче рівня B2, поданих викладачами, які здійснюють викладання англійською мовою, до відділу кадрів. Матеріально заохочувати викладачів, які проводять навчальні заняття іноземними мовами, шляхом преміювання згідно з відповідно підготовленими наказами	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи, заступник ректора з економічних питань, директор ННІ ЯО ХНМУ, начальник відділу кадрів,
VI.8	Продовжити координацію кадрової роботи кафедральних колективів, наукової відділу, міжнародну освітню роботу відділу міжнародних зв'язків щодо виконання сучасних кваліфікаційних вимог потенційними здобувачами вчених звань. Посилити вимоги до деканів факультетів, керівників підрозділів та завідувачів кафедр за якістю підготовки власних кадрів, резерву керівного складу, а також з питань підвищення кваліфікації співробітників за педагогічною та лікувальною складовою	Постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, начальник відділу кадрів, начальник відділу міжнародних зв'язків, завідувачі кафедр

VI.9	Перевіряти та контролювати дотримання правил внутрішнього трудового розпорядку і вимог законодавства про працю	Постійно	Начальник відділу кадрів
VII	Лікувально-профілактична робота кафедр та інститутів університету		
VII.1	Консолідація роботи кафедральних колективів зі збереження кількості існуючих клінічних баз з метою можливості забезпечення практичної складової освітнього процесу з підготовки лікарських кадрів, подальший розвиток і удосконалення співробітництва з органами практичної охорони здоров'я	Постійно	Проректор з науково-педагогічної (лікувальної) роботи, завідувачі кафедр
VII.2	Забезпечити активну участь науково-педагогічних працівників клінічних кафедр у реалізації завдань практичної охорони здоров'я, визначивши пріоритети у наданні лікувально-діагностичної допомоги науково-педагогічними працівниками на клінічних базах кафедр	Постійно	Проректор з науково-педагогічної (лікувальної) роботи, керівники університетських клінік, завідувачі кафедр
VII.3	Спільно з керівництвом закладів охорони здоров'я розробляти нові підходи щодо підвищення якості та ефективності спільної роботи клінічних кафедр та профільних відділень клінічних баз	Постійно	Проректор з науково-педагогічної (лікувальної) роботи, керівники університетських клінік, завідувачі клінічних кафедр
VII.4	Вважати пріоритетним подальший розвиток інноваційних і сучасних високотехнологічних методів лікування й діагностики в діяльності лікувальних структурних підрозділів університету	Постійно	Проректор з науково-педагогічної (лікувальної) роботи, проректор з наукової роботи, проректор з наукової роботи, керівники університетських клінік
VII.5	Продовжити плідну співпрацю з міжнародного співробітництва клініцистів університету, фахівців клінічних баз та університетських клінік з метою сприяння професійним та науковим контактам, обміну сучасними медичними технологіями, спільній підготовці фахівців	Постійно	Проректор з науково-педагогічної (лікувальної) роботи, завідувачі клінічних кафедр, керівники університетських клінік

VIII	Фінансово-господарське забезпечення діяльності університету		
VIII.1	Зосередити увагу на вирішенні нагальних питань пріоритетного матеріально-технічного, фінансового забезпечення новітніх освітніх технологій та послуг у навчальний процес на всіх напрямках та рівнях надання освітніх послуг; пошуково збільшувати оснащення на кафедр університету спеціальним медичним обладнанням	Постійно	Заступник ректора з економічних питань, головний бухгалтер
VIII.2	Підвищити вимоги до цільового та економічного використання асигнувань, встановлених кошторисами на відповідний бюджетний період, особливо в частині бюджетних асигнувань. Розглянути можливість поліпшення фінансової підтримки участі представників університету у наукових заходах, у тому числі закордонних	Постійно	Заступник ректора з економічних питань, головний бухгалтер
VIII.3	Забезпечити спрямування коштів загального та спеціального фондів на подальше поліпшення соціального захисту студентів та працівників, підготовку університету до роботи в осінньо-зимовий період	Постійно	Проректор з АГР, заступник ректора з економічних питань, головний бухгалтер
VIII.4	Контролювати дотримання нормативних вимог у господарсько-фінансовій роботі, проводити своєчасне та достовірне складання фінансової звітності, здійснювати постійний контроль за станом розрахункової діяльності	Постійно	Проректор з АГР, проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ЯО
VIII.5	Продовжити фінансову підтримку діяльності органів студентського самоврядування; забезпечувати підтримку незахищених категорій студентської молоді (сиріт, інвалідів, учасників АТО та їхніх дітей)	Протягом навчального року	Проректор з АГР, заступник ректора з економічних питань, головний бухгалтер
VIII.6	Посилити вимогливість до процедури внутрішнього аудиту окремих аспектів фінансової та господарської діяльності підрозділів університету; у разі виявлення порушень вживати відповідних заходів згідно з чинними законодавчими актами	Протягом навчального року	Проректор з АГР, заступник ректора з економічних питань, головний бухгалтер
VIII.7	Продовжити розвиток матеріально-технічної бази навчального процесу та наукових досліджень, забезпечення навчальних та наукових лабораторій, оснащення їх сучасною навчальною, демонстраційною	Відповідно до планів розвитку	Проректор з наукової роботи, проректори з науково-

	та інтерактивною технікою. Продовжити роботу з оснащення Симуляційного центру ННІ ЯО та Університетського стоматологічного центру для розширення можливості студентів та лікарів-інтернів оволодіння необхідними практичними навичками та методиками		педагогічної роботи, проректор з АГР, директор ННІ ЯО
VIII.8	Продовжити розширення аудиторного фонду, зокрема за рахунок ремонту та переобладнання існуючих аудиторій, реконструкції їх матеріально-технічної частини до сучасних вимог, створення нового аудиторного фонду за рахунок реконструкції приміщень, що належать університету	Відповідно до планів розвитку	Проректори з науково-педагогічної роботи, проректор з АГР
VIII.9	Продовжити проведення капітального, поточного ремонту кафедр, санітарно-технічних й електричних мереж навчальних корпусів і гуртожитків, проведення благоустрою підлеглих територій університету відповідно до санітарних норм; активно залучати до питань упорядкування студентських гуртожитків та навчальних корпусів університету органи студентського самоврядування	Відповідно до планів АГЧ	Проректор з АГР, проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи, органи студентського самоврядування університету
VIII.10	Забезпечити належне функціонування соціально-побутової сфери університету в осінньо-зимовий період; зосередити зусилля на подальшому впровадженні в університеті інноваційних енергоощадних технологій	Відповідно до планів розвитку	Проректори з науково-педагогічної роботи, проректор з АГР
VIII.11	Продовжити розвинення соціальної інфраструктури університету, зокрема поліпшення умов відпочинку працівників та студентів, а також їх родин (модернізація спортивно-оздоровчого літнього табору), оснащення тренажерних та спортивних залів сучасним спортивним обладнанням	Відповідно до планів АГЧ	Проректор з АГР, проректори з науково-педагогічної роботи, органи студентського самоврядування університету

Комплексний план затверджено на загальних зборах колективу співробітників Харківського національного медичного університету 31 серпня 2021 р.

Ректор

В.А. Капустник

**ЗДОБУТКИ УНІВЕРСИТЕТУ
У 2020–2021 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ**

**СПІВРОБІТНИКИ УНІВЕРСИТЕТУ, ЯКІ ОТРИМАЛИ НАГОРОДИ,
ПОЧЕСНІ ЗВАННЯ ТА ВІДЗНАКИ ЗА ДОСЯГНЕННЯ В ГАЛУЗІ**

**ПОЧЕСНЕ ЗВАННЯ
«ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ НАУКИ І ТЕХНІКИ УКРАЇНИ»**

Фролова Тетяна Володимирівна – зав. кафедри пропедевтики педіатрії № 1, д-р мед. наук, професор.

Журавльова Лариса Володимирівна – зав. кафедри внутрішньої медицини № 3 та ендокринології, д-р мед. наук, професор.

Криворучко Ігор Андрійович – зав. кафедри хірургії № 2, д-р мед. наук, професор.

**СТИПЕНДІЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ДЛЯ МОЛОДИХ УЧЕНИХ**

Шалімова Анна Сергіївна – професор кафедри внутрішньої медицини № 1, д-р мед. наук, професор.

**ДЕРЖАВНА ІМЕННА СТИПЕНДІЯ ІМЕНІ ДМИТРА МАКСИМОВА,
ЩО НАДАЄТЬСЯ НАЙКРАЩИМ МОЛОДИМ ВЧЕНИМ
ДЛЯ УВІЧНЕННЯ ПОДІЙ РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ ТА ВШАНУВАННЯ
ПОДВИГУ ГЕРОЇВ УКРАЇНИ – ГЕРОЇВ НЕБЕСНОЇ СОТНІ**

Антон Васильович Сохань – професор кафедри інфекційних хвороб, д-р мед. наук, доцент.

**МІЖНАРОДНА СПЕЦІАЛІЗОВАНА ВИСТАВКА
«ОСВІТА ТА КАР'ЄРА – 2020»**

Харківський національний медичний університет отримав Гран-прі в номінації «Упровадження сучасних засобів навчання, проєктів, програм і технологій для вдосконалення та підвищення ефективності освітнього процесу» та почесне звання «Лідер вищої освіти України».

**МІЖНАРОДНА СПЕЦІАЛІЗОВАНА ВИСТАВКА
«ОСВІТА ТА КАР'ЄРА – 2021»**

Харківський національний медичний університет отримав Гран-прі в номінації «Міжнародне співробітництво в галузі освіти і науки» та почесне звання «Лідер міжнародної діяльності».

ЩОРІЧНИЙ МІСЬКИЙ КОНКУРС «МОЛОДА ЛЮДИНА РОКУ – 2020»

переможниця в номінації «Фізична культура та спорт», лауреат конкурсу *Третьякова Ірина* (3-й курс, стом. ф-т);

переможець у номінації «Студент вищого навчального закладу III–IV рівнів акредитації» *Дашук Андрій* (5-й курс, I мед. ф-т).

III ОБЛАСНИЙ КОНКУРС «НАЙКРАЩИЙ МОЛОДИЙ НАУКОВЕЦЬ ХАРКІВЩИНИ»

переможець за напрямом «Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань» *Ткаченко Антон Сергійович* – директор Науково-дослідного інституту експериментальної та клінічної медицини, канд. мед. наук, доцент кафедри біологічної хімії.

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ «17TH INTERNATIONAL AND 59TH POLISH JUVENES PRO MEDICINA CONFERENCE» (м. Лодзь, Польща)

I місце – *Анастасія Рождественська* – аспірантка кафедри внутрішньої медицини № 1 (науковий керівник – Н.М. Железнякова, проф. кафедри внутрішньої медицини № 1).

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ «26TH INTERNATIONAL STUDENT SCIENTIFIC CONFERENCE IN GDAŃSK, POLAND» (м. Гданськ, Польща)

I місце – *Анастасія Рождественська* – аспірантка кафедри внутрішньої медицини № 1 (науковий керівник – Н.М. Железнякова, проф. кафедри внутрішньої медицини № 1).

I МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ MEDICAL GOES PUBLIC ICON-MEGOPIC 2021

(27.02.2021, Малайзія)

найкраща стендова доповідь, яку підготували вчені нашого університету: Алексеева Вікторія (кафедра гістології, цитології та ембріології), Муризіна Ірина (кафедра акушерства та гінекології № 1), Назарян Розана (кафедра стоматології дитячого віку та імплантології), Гаргін Віталій (кафедра патологічної анатомії) та Бондаренко Андрій (кафедра інфекційних хвороб).

СПІВРОБІТНИКИ УНІВЕРСИТЕТУ, ЯКИМ БУЛО ПРИСВОЄНО ВЧЕНЕ ЗВАННЯ

ПРОФЕСОРА

Гречаніна Юлія Борисівна	Некрасова Наталія Олександрівна
Єрмоєнко Галина Володимирівна	Савельєва Наталія Миколаївна
Криворотько Ігор Вадимович	Смачіло Ростислав Михайлович
Лупирь Андрій Вікторович	

ДОЦЕНТА

Альков Володимир Андрійович	Кондратова Ірина Юріївна
Астап'єва Ольга Миколаївна	Коробчанська Анна Борисівна
Бабай Оксана Миколаївна	Коробчанський Павло Олександрович
Берегова Алла Анатоліївна	Коровіна Лілія Дмитрівна
Бірюкова Марина Костянтинівна	Кривенко Олександр Іванович
Бойченко Альона Дмитрівна	Крутько Євген Миколайович
Вакуленко Катерина Миколаївна	Лахно Ольга Вікторівна
Веремієнко Оксана Володимирівна	Логвінова Ольга Леонідівна
Вдовіченко Вячеслав Юрійович	Мірошнік Лариса Василівна
Вовк Олександра Олегівна	Олійник Юлія Олександрівна
Герасимчук Ніна Миколаївна	Панасовський Микола Леонідович
Гетманець Ганна Олегівна	Паскевич Ольга Іванівна
Гончарь Олексій Володимирович	Пісоцький Олег Миколайович
Гопцій Олена Вікторівна	Плахотна Ірина Юріївна
Гордійчук Дар'я Олександрівна	Полікарпова Ганна Валеріївна
Григоровик Вікторія Володимирівна	Рассоха Ірина Вікторівна
Григорян Олена Валеріївна	Ринчак Петро Іванович
Данилова Вікторія Василівна	Рисована Любов Михайлівна
Завгородня Наталія Ігорівна	Сенаторова Анастасія Валеріївна
Зеленська Катерина Олексіївна	Солодовніков Андрій Сергійович
Землянський	Стащак Анжела Юріївна
Костянтин Володимирович	Сухонос Наталія Костянтинівна
Карнаух Олена В'ячеславівна	Ткаченко Антон Сергійович
Карпенко Ірина Іванівна	Трифоновна Наталія Сергіївна
Кателевська Наталія Миколаївна	Федуленкова Юлія Янівна
Каук Оксана Іванівна	Черненко Лариса Миколаївна
Ковальцова Марина Вікторівна	Ющенко Павло Леонідович

СПІВРОБІТНИКИ УНІВЕРСИТЕТУ, ЯКИМ БУЛО ПРИСУДЖЕНО НАУКОВИЙ СТУПІНЬ

ДОКТОРА НАУК

Гармаш Ольга Володимирівна	Пархоменко Кирило Юрійович
Демченко Владислав Миколайович	Потапов Сергій Миколайович
Дубівська Світлана Станіславівна	Просолєнко Костянтин Олександрович
Михневич Костянтин Георгійович	Хареба Геннадій Геннадійович
Немцова Валерія Данилівна	Шелест Борис Олексійович
Панасовський Микола Леонідович	

КАНДИДАТА НАУК

Бібіченко Вікторія Олександрівна	Леонтьєв Павло Олександрович
Валковська Тетяна Леонідівна	Литвиненко Василь Васильович
Говардовська Ольга Олександрівна	Лях Сергій Ігоревич
Гуліда Анастасія Олегівна	Марковська Ірина Володимирівна
Железнікова Марина Олександрівна	Овчаренко Ірина Анатоліївна
Котовщик Максим Сергійович	Саркіс-Іванова Владислава Вадимівна
Коновал Наталія Станіславівна	Тимошенко Галина Юріївна
Кузнецова Мілена Олександрівна	Чаленко Наталія Миколаївна
Кисиленко Катерина Володимирівна	

ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Баранова Анна Володимирівна	Ріга Артем Сергійович
Волошан Олександр Олександрович	Сочнева Анастасія Львівна
В'юн Тетяна Іванівна	Стрелкова Марина Ігорівна
Іванова Євгенія Володимирівна	Ткаченко Марина Вікторівна
Колесник Яна Володимирівна	Трегуб Павло Олегович
Кондратюк Тетяна Олексіївна	Федотова Олена Леонідівна
Луцький Андрій Сергійович	Чайка Христина
Малахова Валерія Михайлівна	Черняк Михайло Євгенійович
Мартовицький Дмитро Володимирович	Шапаренко Олександр Володимирович
Мінухіна Діана Валеріївна	Швець Ольга Миколаївна
Пономарьова Катерина Володимирівна	

НАГОРОДИ УНІВЕРСИТЕТУ

СПІВРОБІТНИКИ УНІВЕРСИТЕТУ, ЯКИМ БУЛО ПРИСВОЄНО ЗВАННЯ

«Почесний професор ХНМУ»

Німу Резаї – президент організації USERN.

«Професор ХНМУ»

Каплуновський Петро Анатолійович	Кудінова Ольга Василівна
Капустник Наталія Володимирівна	Чеведа Віктор Михайлович

«Доцент ХНМУ»

Перцева Жаннета Миколаївна	Погоріла Алла Володимирівна
----------------------------	-----------------------------

ПОЧЕСНА ГРАМОТА ХНМУ

Бабаджан Володимир Данилович
Базалєєв Микола Спиридонович
Васильєва Ірина Михайлівна
Вдовіченко Вячеслав Юрійович
Григорян Арус Асатуровна
Древаль Дмитро Тимофійович
Єфімов Дмитро Станіславович
Жадан Жанна Миколаївна
Залєвський Борис Антонович
Здибська Олена Петрівна
Карамишев Василь Дмитрович
Краснікова Світлана Олександрівна
Крамаренко Юлія Іванівна
Кугаєвська Наталя Василівна
Кулаченко Борис Володимирович
Коба Олена Віталіївна
Корнейко Ірина Василівна
Литвиненко Олена Юріївна
Лобода Григорій Петрович
Логвінова Жанна Іванівна
Маліч Тетяна Сергіївна
Мартиненко Світлана Павлівна
Мацько Андрій Михайлович

Ніконов Віктор Володимирович
Огнев Віктор Андрійович
Пасієшвілі Людмила Михайлівна
Погорєлов Віктор Миколайович
Полковникова Марина Вікторівна
Рузін Геннадій Пінхусович
Рябоконт Антоніна Іванівна
Семидоцька Жанна Дмитрівна
Сирцова Лідія Миколаївна
Скляр Сергій Олексійович
Сокол Костянтин Михайлович
Солонець Таїса Василівна
Степаненко Ганна Леонідівна
Сухонос Наталія Костянтинівна
Тесленко Сергій Миколайович
Ткаченко Антон Сергійович
Толстікова Олена Миколаївна
Чернякова Інгеборг Олександрівна
Чухно Інна Анатоліївна
Шевченко Станіслав Іванович
Щербаков Валерій Іванович
Щербина Микола Олександрович

ГРАМОТА ХНМУ

Александров Микола Андрійович
Альков Володимир Андрійович
Амбросова Тетяна Миколаївна
Афанасьєва Оксана Олександрівна
Біловол Алла Миколаївна
Бірюкова Марина Костянтинівна
Брітяков Вікторія Вікторівна
Бутов Дмитро Олександрович
Бязрова Вікторія Валентинівна
Васильєва Оксана Василівна
Галата Дар'я Ігорівна
Голов Євгеній Олександрович
Граділь Григорій Іванович
Григоров Микола Миколайович
Денисенко Світлана Андріївна
Дєєва Тетяна Володимирівна
Зайцева Ольга Василівна
Залюбовська Ольга Іллівна
Золотарьова Тетяна Федорівна
Ільїна Євгенія Миколаївна
Кожина Ганна Михайлівна
Кузьміна Ірина Юріївна
Карая Олена Володимирівна
Кліменко Микола Іванович
Кобозєва Євгенія Валеріївна
Крапівко Світлана Олександрівна
Лазуренко Вікторія Валентинівна
Лапшин Дмитро Вячеславович

Леонтьєв Павло Олександрович
Ляхова Вікторія Анатоліївна
Лященко Ольга Анатоліївна
Мельніков Олексій Іванович
М'якина Олександр Володимирович
Олійник Антон Олександрович
Пащенко Костянтин Юрійович
Піддубна Ірина Миколаївна
Плєхова Олеся Олександрівна
Пономаренко Олена Григорівна
Прохоренко Василь Леонтійович
Ріга Олена Олександрівна
Ринчак Петро Іванович
Сенаторова Ганна Сергіївна
Сердюк Світлана Петрівна
Сєроух Олена Василівна
Синельник В'ячеслав Володимирович
Терещенкова Ірина Іванівна
Томіліна Тетяна Вікторівна
Троценко Олексій Володимирович
Хареба Геннадій Геннадійович
Циганков Олександр Васильович
Чеховська Ірина Миколаївна
Чугай Володимир Васильович
Юрченко Олена Іванівна
Юрко Катерина Володимирівна
Якиміва Олена Олексіївна

ПОДЯКА РЕКТОРА ХНМУ

Авдєєва Олена Вікторівна
Авідзба Юлія Наліковна
Андрієнко Карина Юріївна
Аралов Олег Миколайович
Барабаш Галина Володимирівна
Біличенко Надія Павлівна
Бойко Галина Леонідівна
Бочарникова Валентина Михайлівна
Будзин Ігор Васильович
Бурма Ярослава Ігорівна
Буряк Олена Георгіївна
Бутко Ярослава Олександрівна
Валковська Тетяна Леонідівна
Власенко В'ячеслав Григорович
Вовк Олег Юрійович
Воробйова Наталія Євгенівна
Гетманець Ганна Олегівна
Горецька Анастасія Миколаївна
Горяїнова Галина Вячеславівна
Губенко Ірина Анатолівна
Гур'єв Владислав Валерійович
Дерев'яно Віктор Миколайович
Дробіна Віра Іванівна
Дроботій Ганна Пилипівна
Дрозд Юлія Миколаївна
Євтушенко Ірина Вікторівна
Ікрамов Володимир Борисович
Ільчішина Тамара Михайлівна
Казанов Валентин Якович
Калініченко Людмила Миколаївна
Калужина Оксана Володимирівна
Карась Любов Опанасівна
Карпук Ніна Валентинівна
Кашаба Марина Анатоліївна
Кацапова Олена Петрівна
Козка Ірина Кирилівна
Колесова Тамара Олексіївна
Кононенко Олена Володимирівна
Костюк Наталія Гаївна
Коцар Олена Василівна
Кутя Олена В'ячеславівна
Лебедєвич Любов Володимирівна
Лепіліна Ксенія Михайлівна
Литвиненко Микола Ігорович
Літовченко Олена Леонідівна
Малахов Станіслав Сергійович
Манучарян Світлана Валентинівна

Марченко Олена Вікторівна
Мацапура Людмила Володимирівна
Міоков Семен Олександрович
Міхановський Олександр Альбертович
Міщенко Тетяна Анатоліївна
Мирошніченко Олексій Максимович
Молодан Володимир Ілліч
Моргун Тетяна Михайлівна
М'якотіна Тетяна Леонідівна
Ольховська Оlesia Вікторівна
Павленко Тетяна Борисівна
Підкопай Олена Сергіївна
Полукетова Галина Іванівна
Пругер Олена Сергіївна
Салія Лія Гурамівна
Свінарєнко Микола Гаврилович
Сивенко Олена Леонідівна
Сікало Юлія Костянтинівна
Середа Анжела Володимирівна
Слепченко Маргарита Юріївна
Слесь Альона Олександрівна
Сосновська Руслана Станіславівна
Старенький Віктор Петрович
Стадник Іван Степанович
Сухонос Роман Олександрович
Тагашов Андрій Володимирович
Твердохлібова Ольга Василівна
Терьошин Вадим Олександрович
Тіщенко Оксана Вікторівна
Ткачева Ольга Олександрівна
Ткаченко Наталія Іванівна
Трафальчук Ірина Петрівна
Трегуб Павло Олегович
Фадєєв Олег Геннадійович
Фесенко Тетяна Кирилівна
Фоміна Людмила Володимирівна
Цюх Любов Володимирівна
Шарапова Наталія Іванівна
Шафоростова Світлана Генріхівна
Шевцов Олександр Олександрович
Шейко Анастасія Олександрівна
Шестопалов Юрій Сергійович
Щебликіна Наталія Альбертівна
Яковлева Олена Сергіївна
Ярмош Василь Олексійович
Ярославська Юлія Юріївна
Яценко Марина Іванівна

ПЕРМОЖЦІ МИСТЕЦЬКИХ ТА ТВОРЧИХ КОНКУРСІВ У 2020–2021 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ

Постановою Федерації професійних спілок України від 24 вересня 2020 р. за досягнення у розвитку аматорської творчості, відродження і примноження надбань національної культури, художньої спадщини українського народу та високий рівень виконавської майстерності **ансамблю народного танцю «Радість»** Харківського національного медичного університету присвоєно звання **«Народний аматорський колектив профспілок України»**.

VIII дистанційний Міжнародний багатожанровий фестиваль-конкурс «САМОЦВІТИ – КРАЇНА БЕЗМЕЖНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ»

I місце – народний аматорський ансамбль народного танцю **«Радість»**.

I місце – ансамбль сучасного танцю **«А -FAM»**.

Диплом лауреата **III ступеня** в номінації «Авторська пісня» - вокально-інструментальний ансамбль **«Атріум»**.

Харківський конкурс студентської самодіяльності «СТУДЕНТСЬКА ВЕСНА – 2020»

I місце в номінації «Естрадний вокал» – **Ілона Крючкова**.

I місце в номінації «Бальна хореографія – соло» – ансамбль бального танцю **«Арт-Денс»**.

III місце в номінації «Естрадний вокал – соло» – **Ольга Федоренко**.

II місце в номінації «Сучасна хореографія» – колектив сучасного танцю **«А-Fat»**.

III місце в номінації «Естрадний вокал – тріо» – вокально-естрадний колектив **«Зоряна»**.

Гран-Прі конкурсу – танцювальний колектив **«Фесрія»**.

Міжнародний фестиваль мистецтв «THE BEST KIDS FEST» (26.09.2020 р., м. Дніпро)

лауреат **I ступеня** – вокальний колектив **«Зоряна»**;

лауреат **I ступеня** – вокальний колектив **«Меліса»**;

лауреат **I ступеня** – колектив художньої гімнастики **«Грація»**;

лауреат **II ступеня** – **Руслан Блудов** (соло-вокал);

Гран-прі фестивалю – **Ілона Крючкова** (соло-вокал).

Міжнародний онлайн фестиваль-конкурс «ФАРБИ ІСПАНСЬКОГО СОНЦЯ» (1.09.2020 р., м. Барселона, Іспанія)

Гран-прі у номінації «Оригінальний жанр» – ансамбль народного танцю **«Радість»**.

**Міжнародний дистанційний фестиваль-конкурс мистецтв
«ЄДНАЙМО СВІТ» (27.09.2020 р., м. Львів)**
Гран-прі фестивалю – ансамбль народного танцю «*Радість*».

**Фестиваль-конкурс «МІСТО ТАЛАНТІВ – 2020»
(17 жовтня 2020 р., м. Харків)**
диплом лауреата *III ступеня* – вокальний естрадний колектив Харківського національного медичного університету «*Зоряна*».

**Всеукраїнський багатожанровий онлайн-конкурс
«ОСІННЯ ФЕСРІЯ – 2020»
(24.10.2020 р., м. Харків)**
I премія у жанрі «Танці народів світу» в п'ятій віковій категорії – Народний аматорський колектив профспілок України – ансамбль народного танцю «*Радість*» (художній керівник – *Маргарита Мороз*).

**Міжнародний онлайн фестиваль-конкурс
«ALL COLOURS OF ART»
(15–30.11.2020 р., Італія)**
лауреат *I премії* – Народний аматорський ансамбль народного танцю «*Радість*»;
лауреат *II премії* – ансамбль сучасного танцю «*A-FAM*».

**Всеукраїнський онлайн фестиваль-конкурс «FREE DANCE»
(21.11.2020 р., м. Дніпро)**
Гран-прі фестивалю у номінації «Народна стилізація», «Танці народів світу» та «Світлове шоу» – танцювальний колектив «*Фесрія*»;
лауреат *I ступеня* – ансамбль сучасного танцю «*A-FAM*».

**V Міжнародний багатожанровий фестиваль-конкурс
«САМОЦВІТИ – КРАЇНА БЕЗМЕЖНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ»
(7.12.2020 р., м. Львів)**
лауреат *I ступеня* та отримав відзнаку «За найкращу постановку» – Народний аматорський ансамбль народного танцю «*Радість*»;
лауреат *II ступеня* – ансамбль сучасного танцю «*A-FAM*».

**Міжнародний онлайн фестиваль-конкурс
«ЧОРНОМОРСЬКИЙ БРИЗ»
(20.11.2020 р., м. Одеса)**
лауреат *I ступеня* завоювали – вокальний колектив «*Зоряна*» (номінація «Вокальне мистецтво»);
лауреат *I ступеня* – *Ілона Крючкова* (жанр «Естрадний вокал»);
лауреат *I ступеня* – вокально-інструментальний ансамбль «*Атріум*» (художній керівник колективів – *Ірина Вус*).

**Міжнародний онлайн фестиваль-конкурс мистецтв студентів-медиків
та працівників лікувальних установ України
«ЛІРА ГІППОКРАТА 2020»**

(20.12.2020 р., м. Київ)

лауреат *I ступеня* в номінації «Соло-вокал» – *Ольга Федоренко*;
лауреат *I ступеня* в номінації «Естрадний вокал» – хоровий колектив
«Експресія»;

Гран-прі фестивалю в номінації «Оригінальний жанр» (світлове шоу) –
Народний аматорський ансамбль народного танцю «*Радість*».

Міжнародний фестиваль мистецтв «ЗОЛОТО ЄГИПТУ – 2020»

(м. Хургада, Єгипет)

Гран-прі фестивалю – Народний аматорський ансамбль народного танцю
«*Радість*» (художній керівник – *Маргарита Миронова*);

Лауреат фестивалю у номінації «Сучасний танець» – Ансамбль сучасного
танцю «*A-FAM*» (художній керівник – *Кристина Осіташвілі*);

I місце у номінації сучасний танець – ансамбль «*Грація*».

Міжнародний фестиваль мистецтв «WINTER REVAL FEST»

(м. Таллінн, Естонія)

Гран-прі фестивалю – Народний аматорський ансамбль народного танцю
«*Радість*» (художній керівник – *Маргарита Миронова*);

I місце – у номінації «Бальний танець» та «Бально-спортивний танець» –
ансамбль бального танцю «*Art-dance*» (художній керівник – *Ксенія Посох*).

Всеукраїнський фестиваль «СВІТ ТАЛАНТІВ 2020»

(м. Кременчук)

I місце – Народний аматорський ансамбль народного танцю «*Радість*» (ху-
дожній керівник – *Маргарита Миронова*).

I місце – у номінації «Бальний танець» та «Бально-спортивний танець» –
ансамбль бального танцю «*Art-dance*» (художній керівник – *Ксенія Посох*).

Міжнародний фестиваль-конкурс «ODESSA TALENT FEST»

(м. Одеса)

Гран-прі в номінації «Хоровий спів» та «Естрадний вокал» – Хоровий ко-
лектив «*Експресія*».

**VI Міжнародний багатожанровий Інтернет фестиваль-конкурс
«САМОЦВІТИ – КРАЇНА БЕЗМЕЖНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ»**

(січень 2021 р., м. Львів)

I місце та *відзнака за оригінальну постановку* в номінації «Танці народів
світу» – танцювальний колектив «*Феєрія*» (художній керівник – *Ксенія Посох*);
відзнака за високу майстерність і нагорода лауреата *I ступеня* – ансамбль
бального танцю «*Art-dance*» (художній керівник – *Ксенія Посох*);

лауреат фестивалю у номінації «Сучасний танець» – ансамбль сучасного танцю «*A-FAM*» (художній керівник – *Кристина Осіташвілі*).

Всеукраїнський багатожанровий онлайн-конкурс «ART OPEN WORLD»
(31.01.2021 р., м. Одеса)

лауреат *I ступеня* – Народний аматорський ансамбль народного танцю «*Радість*»;

лауреат *I ступеня* – ансамбль сучасного танцю «*A-FAM*».

**Дистанційний Міжнародний різдвяний фестиваль-конкурс
«СТЕЖКАМИ ГОГОЛЯ»**
(6.01.2021 р., м. Полтава)

диплом лауреата *I ступеня* в номінації «Вокальне мистецтво» – хоровий колектив «*Експресія*»;

Гран-прі конкурсу – солістка колективу «*Експресія*» *Ілона Крючкова*.

**Харківський конкурс студентської самодіяльності
«СТУДЕНТСЬКА ВЕСНА – 2021»**

I місце – Народний аматорський ансамбль народного танцю «*Радість*»
(художній керівник – *Маргарита Миронова*).

СПІВРОБІТНИКИ ТА СТУДЕНТИ, ЩО ПОСИЛИ ПРИЗОВІ МІСЦЯ НА СПОРТИВНИХ ЗМАГАННЯХ МІЖНАРОДНОГО, ДЕРЖАВНОГО ТА РЕГІОНАЛЬНОГО РІВНІВ

Кубок Європи

серед юніорів та кадетів зі стрільби з класичного та блочного лука
(16–22 травня 2021 р., м. Чатеж, Словенія)

III місце серед змішаних команд – *Ірина Третякова* (3-й курс, стомат. ф-т).

Міжконтинентальний заплив через Босфор

(23 серпня 2020 р., м. Стамбул, Туреччина)

учасниця змагань з результатом 1 год 13 хв – *Валерія Чубенко* (2-й курс, IV мед. ф-т).

На державному рівні студенти та викладачі кафедри

11 разів ставали призерами змагань:

Володимир Поручіков (старший викладач кафедри фізичного виховання та здоров'я) **сім разів посів II місце** у Чемпіонатах України з гирьового спорту (двоборство, естафета класична, естафета за довгим циклом, класична естафета серед ветеранів).

Ірина Третякова (3-й курс, стом. ф-т) – **I, II та III місця** на Чемпіонаті України та у відкритих Всеукраїнських змаганнях зі стрільби з лука, «Кубок олімпійського чемпіона Віктора Рубана».

На обласному та міському рівні студенти ХНМУ посіли **9 призових місць**:

Жорж Жамжагарян (5-й курс, IV мед. ф-т) – **I місце** у Відкритому кубку м. Харкова та Харківської області і Чемпіонаті міста та області з плавання в ластах.

Максим Парамонов (3-й курс, IV мед. ф-т) – **II місце** у Відкритому чемпіонаті Харківської області з класичного жиму лежачи та **III місце** на чемпіонаті Харківської області з класичного пауерліфтингу.

Ірина Третякова (3-й курс, стомат. ф-т) – **III місце** на Відкритому турнірі зі стрільби з лука у приміщеннях.

Олексій Рукін (викладач кафедри біологічної фізики та медичної інформатики) – **I місце** в змаганнях з легкої атлетики, присвячених Міжнародному жіночому дню 8 Березня та **III місце** в змаганнях Чемпіонату міста Харкова «Основ'янська весна» з кросу.

На честь вшанування ювілею – 125-річчя проведення Міжнародних олімпійських ігор сучасності в університеті відбулася урочиста церемонія, присвячена відкриттю Меморіальної дошки заслуженому майстру спорту СРСР, Олімпійському чемпіону з важкої атлетики, випускнику лікувального факультету медичного інституту *Ігорю Михайловичу Рибаку*.

Таблиця спортивної досконалості за 2020–2021 рр.

Показники	2020–2021 н. р.
Кількість спортивних секцій університету (кількість/види спорту)	18/14
Міжнародні спортивні змагання, у яких взяли участь студенти та викладачі університету	2
Державні та обласні спортивні змагання, у яких взяли участь студенти та викладачі університету	11/9
– Призери міжнародних спортивних змагань (чемпіони Світу / Європи)	1/-
– Призери державних спортивних змагань (чемпіони України / 2-е та 3-є місця)	1/10
– Призери обласних та місцевих спортивних змагань (1-е місце/ 2-е та 3-є місця)	5/4
Кількість спортивних змагань, проведених в університеті	2

Календар знаменних дат на 2021-2022 навчальний рік

2021 рік

Альошин Борис Володимирович	(19.10.1901 – 28.09.1993) – 120 років з дня народження видатного гістолога, доктора медичних наук, професора, заслуженого діяча науки УРСР (1956), лауреата Державної премії УРСР (1973), завідувача кафедри гістології, цитології та ембріології ХМІ (1937–1974)
Габель Юрій Орестович	(29.11.1891 – 23.03.1949) – 130 років з дня народження доктора хімічних наук, професора, завідувача кафедри органічної хімії ХМІ (1940–1949)
Голік Віктор Павлович	(27.11.46 – 03.06.13) – 75 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри ортопедичної стоматології ХДМУ (1996–2016)
Горкін Зіновій Давидович	(26.12.1896 – 16.09.1970) – 125 років з дня народження доктора медичних наук, професора, директора Всеукраїнського інституту патології та гігієни праці (1931–1937), декана санітарно-гігієнічного факультету (1938–1947), завідувача кафедри гігієни праці ХМІ (1938–1968)
Грінштейн Олександр Михайлович	(11.09.1881 – 19.09.1959) – 140 років з дня народження видатного невролога, академіка АМН СРСР (1946), заслуженого професора УРСР (1934), заслуженого діяча науки (1945), завідувача кафедри нервових хвороб ХМІ (1924–1932)
Дубинський Арон Абрамович	(24.11.1911 – 01.12.2001) – 110 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри факультетської та госпітальної терапії ХМІ (1966–1977)
Мельников-Разведенков Микола Федотович	(13.12.1866 – 20.12.1937) – 155 років з дня народження видатного патологоанатома, академіка АН УРСР (1927), засновника та директора Українського патологоанатомічного інституту (1925–1930) завідувача кафедри патологічної анатомії медичного факультету Харківського університету (1902–1920)

**Милостанов
Микола Миколайович**

(29.11.1891 – 15.07.1985) – 130 років з дня народження доктора медичних наук, професора, засновника та завідувача кафедри військово-польової хірургії Інституту удосконалення лікарів (1938–1941) і відділу невідкладної хірургії в Інституті переливання крові і невідкладної хірургії, головного хірурга 2-го Прибалтійського фронту під час Другої Світової війни 1939–1945 рр.

**Синельников
Сергій Миколайович**

(25.09.1881 – 19.11.1973) – 140 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб ХМІ (1938–1960)

**Фрідман
Григорій Олександрович**

(24.12.1896 – 16.09.1968) – 125 років з дня народження кандидата медичних наук, завідувача кафедри інфекційних хвороб ХМІ (1958–1963)

**Харченко
Микола Семенович**

(01.12.1906 – 20.12.1997) – 115 років з дня народження доктора медичних наук, професора, заслуженого діяча науки УРСР (1968), завідувача кафедри фармакології (1944–1985)

**Шаферштейн
Самуїл Якович**

(22.09.1891 – 25.07.1959) – 130 років з дня народження доктора медичних наук, професора, заслуженого діяча науки Таджицької РСР, завідувача кафедр шпитальної педіатрії (1949–1952) та пропедевтичної педіатрії (1952–1958) ХМІ

**Шевандін
Михайло Миколайович**

(22.12.1876 – 1942) – 145 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедр факультетської та шпитальної хірургії 2-го ХМІ (1933–1941)

2022 рік

**Бєллін
Емілій Федорович**

(15.02.1852 – 29.04.1902) – 170 років з дня народження активного громадського діяча, доктора медицини, приват-доцента кафедри судової медицини медичного факультету Харківського університету

Гаспарян Ашот Михайлович	(04.06.1902 – 30.10.1970) – 120 років з дня народження доктора медичних наук, професора, ректора 1-го Харківського медичного інституту (1937–1944), засновника та завідувача кафедри урології ХМІ (1938–1944)
Гейманович Олександр Йосипович	(04.03.1882 – 18.04.1958) – 140 років з дня народження видатного психоневролога, заслуженого професора УРСР (1927), організатора і першого директора Українського психоневрологічного інституту (1920–1932)
Георгієвський Костянтин Миколайович	(09.02.1867 – 24.07.1933) – 155 років з дня народження доктора медицини, професора завідувача кафедри госпітальної терапії медичного факультету Харківського університету, ХМІ (1906–1921)
Гордєєнко Єгор Степанович	(05.04.1812 – 05.03.1897) – 210 років з дня народження доктора медицини, професора, почесного члена-кореспондента Паризького фармацевтичного товариства (1841), завідувача кафедри фармакології і фармації медичного факультету Харківського університету (1837–1858)
Грубе Вільгельм Федорович	(30.05.1827 – 28.04.1898) – 195 років з дня народження відомого хірурга, доктора медицини, професора, завідувача факультетської хірургічної клініки Харківського університету (1859–1898)
Гулевич Володимир Сергійович	(18.11.1867 – 06.09.1933) – 155 років з дня народження академіка АН СРСР (1929), доктора медицини, професора, завідувача кафедри медичної хімії медичного факультету Харківського університету (1899–1901)
Данилевський Василь Якович	(13.01.1852 – 25.02.1939) – 165 років з дня народження доктора медицини, професора, академіка АН УРСР (1926), заслуженого професора УРСР (1924), заслуженого діяча науки УРСР (1926), завідувача кафедри фізіології медичного факультету Харківського університету (1886–1909), ХМІ (1917–1926)

**Каган
Езро Мойсейович**

(24.07.1887 – 01.08.1948) – 135 років з дня народження доктора медицини, Заслуженого професора УРСР (1934), засновника та першого керівника кафедри гігієни праці ХМІ (1923–1938)

**Касьян
Микола Андрійович**

(10.04.1937 – 27.10.2009) – 85 років з дня народження лікаря-остеопата, Народного лікаря СРСР (1990), Заслуженого лікаря України (1988), випускника ХМІ (1960)

**Комісаренко
Василь Павлович**

(01.01.1907 – 07.04.1993) – 115 років з дня народження доктора медичних наук, професора, академіка АН УРСР, заслуженого діяча науки і техніки України (1960), заступника Наркома охорони здоров'я УРСР (1940), директора Всеукраїнського інституту ендокринології та органотерапії в Харкові (1937–1939), засновника і директора НДІ ендокринології та обміну речовин (Київ, 1965–1986)

**Корчак-Чепурківський
Овксентій Васильович**

(14.02.1857 – 27.11.1947) – 165 років з дня народження доктора медицини, академіка ВУАН (1921), засновника та першого завідувача кафедри народного здоров'я ВУАН (1921–1947), випускника медичного факультету Харківського університету (1883)

**Кудінцев
Іван Васильович**

(14.02.1857 – 27.11.1947) – 165 років з дня народження доктора медицини, академіка ВУАН (1921), засновника та першого завідувача кафедри народного здоров'я ВУАН (1921–1947), випускника медичного факультету Харківського університету (1883)

**Меркулов
Іван Йосипович**

(19.06.1897 – 22.02.1969) – 125 років з дня народження доктора медичних наук, професора, члена-кореспондента АМН СРСР (1946), заслуженого діяча науки УРСР (1956), директора Українського НДІ офтальмології ім. Л. Л. Гіршмана (1946–1964)

**Мінкін
Семен Леонтійович**

(18.03.1892 – 04.06.1960) – 120 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедр оперативної хірургії і топографічної анатомії (1931–1939) та дитячої хірургії (1933–1941) ХМІ

Налбат Олександра Савеліївна	(25.05.1907 – 05.06.1979) – 115 років з дня народження доктора медичних наук, професора кафедри патологічної анатомії ХМІ (1962–1971), декана педіатричного факультету
Навроцький Василь Корнійович	(30.01.1897 – 06.10.1975) – 125 років з дня народження доктора медичних наук, професора, заслуженого діяча науки УРСР, академіка АМН СРСР (1960), директора Українського інституту праці та професійних захворювань (Харків, 1941–1943), завідувача кафедри гігієни праці ХМІ (1921–1927)
Павлов Михайло Михайлович	(12.09.1882 – 14.12.1967) – 140 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри загальної патології ХМІ (1921–1929)
Порай-Кошиц Володимир Ігнатович	(14.01.1843 – 26.07.1892) – 175 років з дня народження доктора медицини, приват-доцента кафедри дерматології та сифілісу медичного факультету Харківського університету (1884–1892)
Пржевальський Броніслав Григорович	(14.01.1862 – 22.02.1933) – 160 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри хірургічної патології з десмургією і вченням про вивихи і переломи медичного факультету Харківського університету, ХМІ (1914–1930)
Приходькова Єлизавета Костянтинівна	(7.08.1892 – 12.08.1975) – 130 років з дня народження доктора біологічних наук, професора, члена-кореспондента АН УРСР (1951), заслуженого діяча науки УРСР (1956), завідувача кафедри нормальної фізіології ХМІ (1947–1966)
Самойлов Олександр Якович	(08.07.1897 – 25.04.1979) – 125 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри очних хвороб ХМІ (1929–1939)
Скворцов Ірінарх Поліхронійович	(07.08.1847 – 1921) – 175 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри гігієни медичного факультету Харківського університету (1885–1905)

Трегубов Самуїл Леонтійович	(02.02.1872 – 31.12.1944) – 150 років з дня народження доктора медицини, професора, засновника і завідувача кафедри ортопедії та травматології ХМІ (1921–1944)
Фасрман Ісаак Маркович	(10.04.1887 – 1960) – 135 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри оперативної хірургії і топографічної анатомії ХМІ (1940–1959)
Філатов Віктор Хомич	(02.01.1932 – 26.04.2001) – 90 років з дня народження доктора медичних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України (1995), завідувача кафедри оториноларингології ХМІ, ХДМУ (1971–2001), декана стоматологічного факультету Харківського медичного інституту (1978–1997)
Філомафитський Олексій Матвійович	(17.03.1807 – 22.01.1849) – 215 років з дня народження доктора медицини, лауреата Демидівської премії РАН, першого завідувача кафедри фізіології Московського університету, випускника медичного факультету Харківського університету (1828)
Фінкельштейн Євген Олександрович	(21.02.1897 – 1976) – 125 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри біології ХМІ (1930–1948)
Черніков Євген Абрамович	(квітень 1882 – 07.04.1946) – 140 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри госпітальної терапії ХМІ (1930–1941)
Шамов Володимир Миколайович	(22.05.1882 – 30.03.1962) – 140 років з дня народження доктора медицини, професора, академіка АМН СРСР, лауреата Ленінської премії (1966), завідувача кафедри факультетської хірургії ХМІ (1923–1938)
Шилтов Олександр Минайович	(12.01.1837 – ?) – 185 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри спеціальної патології і терапії внутрішніх хвороб медичного факультету Харківського університету (1888–1901)

Ювілеї кафедр у 2021 році

Кафедра хірургії № 2 – 150 років

Кафедра терапевтичної стоматології – 100 років

Кафедра латинської мови та медичної термінології – 80 років

Кафедра медичної біології – 95 років

Кафедра загальної практики –

сімейної медицини та внутрішніх хвороб – 20 років

Кафедра травматології та ортопедії – 100 років

Кафедра стоматології дитячого віку та імплантології – 40 років

Центральна науково-дослідна лабораторія – 60 років

Кафедра загальної та клінічної патофізіології імені Д.О. Альперна – 150 років

Ювілеї кафедр у 2022 році

155-річчя кафедри патологічної анатомії

155-річчя кафедри гістології, цитології та ембріології

145-річчя кафедри хірургії № 1

145-річчя кафедри внутрішньої медицини № 1

145-річчя кафедри внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології
та алергології імені академіка Л.Т. Малої

70-річчя кафедри пропедевтики педіатрії № 1

70-річчя кафедри пропедевтики педіатрії № 2

130-річчя кафедри педіатрії № 1 та неонатології

100-річчя кафедри оториноларингології

100-річчя кафедри мікробіології, вірусології та імунології
імені професора Д.П. Гриньова

95-річчя кафедри іноземних мов

45-річчя кафедри внутрішніх та професійних хвороб

25-річчя кафедри гігієни та екології № 2

145-річчя кафедри психіатрії, наркології,
медичної психології та соціальної роботи

90-річчя кафедри медицини катастроф та військової медицини

10-річчя кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги,
ортопедії та травматології

145-річчя кафедри внутрішньої медицини №3 та ендокринології

Зміст

Розділ I

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ НА ДОДИПЛОМНОМУ ТА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПАХ ОСВІТИ	3
--	---

Розділ II

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ТА НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ	106
--	-----

Розділ III

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА МІЖНАРОДНЕ НАУКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	149
--	-----

Розділ IV

НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНА РОБОТА	157
--------------------------------	-----

Розділ V

ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ КЛІНІЧНИХ КАФЕДР ТА ПІДРОЗДІЛІВ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	172
---	-----

Розділ VI

ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ	182
--	-----

Розділ VII

ЗОВНІШНЄ ОЦІНЮВАННЯ ТА МОНІТОРИНГ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ	192
--	-----

Рішення

ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ КОЛЕКТИВУ СПІВРОБІТНИКІВ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ПРИСВЯЧЕНИХ ПОЧАТКУ НОВОГО 2021–2022 НАВЧАЛЬНОГО РОКУ	232
---	-----

Комплексний план

ЩОДО ПОДАЛЬШОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ УНІВЕРСИТЕТУ У 2021–2022 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ	236
--	-----

Додаток 1	260
-----------------	-----

Додаток 2	266
-----------------	-----

Додаток 3	270
-----------------	-----

Додаток 4	272
-----------------	-----

ПІДСУМКИ РОБОТИ КОЛЕКТИВУ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
У 2020–2021 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ
ТА ЗАВДАННЯ НА НАСТУПНИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Відповідальний за випуск В. Д. Марковський
І. В. Лещина

Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Умов. друк. арк. 17,5. Зам. № 21-34190.

Редакційно-видавничий відділ
ХНМУ, пр. Науки, 4, м. Харків, 61022,